

Assessment workshop for clinical teachers

การวัดและประเมินพลนักศึกษาชั้นคลินิก

วัดผลนักศึกษาอย่างโร ให้ถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นธรรม

ระหว่างวันที่ 14 - 16 มีนาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สอบถามเพิ่มเคิม คุณธัญญา/ คุณสุวธรณี โทร. 02-419-9978 / 02-419-6637 E-mail : shee.mahidol@gmail.com

shee.si.mahidol.ac.th

สารบัญ

กำหนดการ	
รายชื่อผู้ร่วมอบรม	
เอกสารประกอบการอบรม (วันที่ 14 มีนาคม 2561)	
หัวข้อ : What is good assessment?	
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
หัวข้อ : How to choose assessment method?	. 1
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
ห้วข้อ : Validity	
(วิทยากร : ผศ. พญ.กษณา รักษมณี)	
หัวข้อ : Reliability	
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
หัวข้อ : Standard setting	
(วิทยากร : ผศ. พญ.กษณา รักษมณี)	
หัวข้อ : Grading	
(วิทยากร : รศ.ดร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
หัวข้อ : Summary	
(วิทยากร : รศ.ดร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
เอกสารประกอบการอบรม (วันที่ 15 มีนาคม 2561)	
หัวข้อ : Multiple-choice questions item development	
(วิทยากร : ศ. พญ.บุญมี สถาปัตยวงศ์)	
หัวข้อ : Multiple-choice questions item analysis	
(วิทยากร : ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์)	
หัวข้อ : Constructed response item development	
(วิทยากร : ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์)	
หัวข้อ : Summary	•
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
เอกสารประกอบการอบรม (วันที่ 16 มีนาคม 2561)	
หัวข้อ : OSCE item development	
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
หัวข้อ : Long case examination	
(วิทยากร : รศ. พญ.พรพรรณ กู้มานะชัย)	
หัวข้อ : Portfolio	•
(วิทยากร : ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์)	
หัวข้อ : Clinical performance ratings	
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
หัวข้อ : Workplace-based assessment	2
(วิทยากร : ผศ. พญ.กษณา รักษมณี)	
หัวข้อ : Summary	2
(วิทยากร : รศ.คร. นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์)	
กระดาษบันทึก	2
ช่องทางการติดต่อสื่อสาร	

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง Assessment workshop for clinical teachers วันที่ 14 - 16 มีนาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

วันพุธที่ 14 มีนาคม	พ.ศ.2561 (Part 1 : หลักการพื้นฐานของการวัดผล)	วิทยากรหลัก	วิทยากรร่วม
08.30 - 09.30 น.	What is good assessment?	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
09.30 - 10.00 น.	How to choose assessment methods?	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
10.15 – 11.30 น.	Validity	ผศ. พญ.กษณา รักษมณี	
11.30 - 12.00 น.	Reliability	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00 – 14.30 น.	Standard setting	ผศ. พญ.กษณา รักษมณี	
14.45 – 15.45 น.	Grading	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
15.45 – 16.00 น.	Summary	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
วันพฤหัสบดีที่ 15 มี	นี้นาคม พ.ศ.2561 (Part 2 : การสอบข้อเขียน)	วิทยากรหลัก	วิทยากรร่วม
08.30 – 10.00 น.	Multiple-choice questions item development	ศ. พญ.บุญมี สถาปัตยวงศ์	
10.15 – 11.00 น.	Multiple-choice questions item review	ศ. พญ.บุญมี สถาปัตยวงศ์	รศ. นพ.สุพจน์ พงศ์ประสบชัย รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ผศ. พญ.กษณา รักษมณี ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์ ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์
11.15 – 12.00 น.	Multiple-choice questions item analysis	ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์	
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00 – 14.30 น.	Constructed response item development	ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์	
14.45 – 15.45 น.	Constructed response item review	ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์	รศ. นพ.สุพจน์ พงศ์ประสบชัย รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ผศ. พญ.กษณา รักษมณี ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์ อ. นพ.อนุภพ จิตต์เมือง
15.45 – 16.00 น.	Summary	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
วันศุกร์ที่ 16 มีนาคร	ม พ.ศ.2561 (Part 3 : การสอบปฏิบัติ)	วิทยากรหลัก	วิทยากรร่วม
08.30 – 10.00 น.	OSCE item development	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	อ. นพ.อนิรุต วรวาท
10.15 – 11.30 น.	OSCE item review	อ. นพ.อนิรุต วรวาท	รศ. นพ.สุพจน์ พงศ์ประสบชัย รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์ ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์ ผศ. พญ.กษณา รักษมณี
11.30 – 12.00 น.	Long case examination	รศ. พญ.พรพรรณ กู้มานะชัย	
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00 – 13.45 น.	Portfolio	ผศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์	
13.45 – 14.45 น.	Clinical performance ratings	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	
15.00 – 15.45 น.	Workplace-based assessment	ผศ. พญ.กษณา รักษมณี	
15.45 – 16.00 น.	Summary	รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์	

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ศศว) I Siriraj Health Science Education Excellence Center (SHEE) **สำนักงาน**: ตึกอดุลยเดชวิกรม ชั้น 6 (ห้อง 656) คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล เลขที่ 2 แขวงศีริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 **โทรศัพท์**. 0 2419 9978, 0 2419 6637 **โทรสาร**. 0 241203901 **E-mail** : shee.mahidol@gmail.com

รายชื่อผู้ร่วมอบรม

14 March 2018 Part 1: Basic concept of assessment

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 1 : หลักการพื้นฐานของการวัดผล วันที่ 14 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 1					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	อ. นพ.	พิเชษฐ์	วัฒนาประสิทธิ์	โรงพยาบาลยะลา	ออร์โธปิดิกส์	
2	อาจารย์	เกวลี	สีหราช	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด	
3	อาจารย์	ชัชฎาภรณ์	ใจเย็น	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด	
4	อ. พญ.	อุทัยวรรณ	เล็กยิ่งยง	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฟื้นฟู	
5	ผศ.พญ.	ธีรดา	พลอยเพชร	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู	
6	อ. นพ.	ทวีศักดิ์	สูตรภาษานนท์	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู	
7	อ. พญ.	ลีนา	จุฬาโรจน์มนตรี	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	
8	ผศ. พญ.	สุเพ็ญญา	วโรทัย	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	

	กลุ่มที่ 2						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	นางสาว	ศิรประภา	ฤชัย	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	Clinical Learning		
2	อาจารย์	นาฎนภา	อารยะศิลปธร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ม.นครพนม	กลุ่มวิชาการพยาบาลในคลินิก		
3	นางสาว	สุรัชนา	เกษตรเสริมวิริยะ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล		
4	นาง	ลัดดาวัลย์	ปิยะทรงสุทธิ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล		
5	นางสาว	อพิญญา	สียางนอก	โรงพยาบาลตำรวจ	แพทยศาสตรศึกษา		
6	อ. ทพญ.	สิริพร	สาสกุล	คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	ฝ่ายวิชาการ		
7	อ. ดร.	วิรัลพัชร	สกุลสันติพร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์	งานทะเบียนประเมินผล		
8	อ. พญ.	พิมพ์ขวัญ	จารุอำพรพรรณ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา		
9	อ. พญ.	ปณตศม	เง่ายุธากร	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา		

	กลุ่มที่ 3						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อาจารย์	อารยา	เชียงของ	คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช	ภาควิชาสาธารณสุขศาตร์และเวชศาสตร์เขตเมือง		
2	อ. ดร.	สรายศ	ร่าเริงใจ	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์		
3	ผศ.ดร.	สิทธิชัย	ปัญญาใส	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์		
4	อ. ดร.	ถิรวัฒน์	วรรณตุง	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น			
5	อาจารย์	รุ่งกาญจน์	สังฆรักษ์	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น			
6	อ. พญ.	รุจิลักษณ์	โรจน์ธำรงค์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานรังสีวิทยา		
7	ผศ. พญ.	กอบกุล	เมืองสมบูรณ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชารังสีวิทยา		
8	อ. ดร.	น้ำฟ้า	เสริมแก้ว	สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์			
9	ผศ.ดร.	สุทธิพร	ภัทรชยากุล	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ภาควิชาเภสัชกรรมคลินิก		

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 1 : หลักการพื้นฐานของการวัดผล วันที่ 14 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 4						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อ. พญ.	รุ่งทิพย์	ชัยพรโภคิน	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม		
2	อ. พญ.	เจติยา	สุรารักษ์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม		
3	อ. นพ.	สรายุทธ์	แท่นนิล	โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม		
4	อ. พญ.	ชนกานต์	มุสิกวงศ์	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	กุมารเวชกรรม		
5	อ. นพ.	ปราการ	ตอวิเชียร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชากุมารเวชศาสตร์		
6	อ. พญ.	พัชนี	เบ็ญจสุพัฒนน้นท์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	แผนกกุมารเวชกรรม		
7	อ. พญ.	กิตติยา	เศรษฐไกรสิงห์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	แผนกกุมารเวชกรรม		
8	อ. พญ.	ปิยนุช	บุรณพร	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก		
9	อ. พญ.	นันท์นภัส	ประดุจเดชา	สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	แผนกโสต ศอ นาสิก		

	กลุ่มที่ 5						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อ. พญ.	จันทน์จิรา	วิมาลา	โรงพยาบาลพุทธซินราช	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		
2	ผศ. พญ.	สุกัญญา	เดชอาคม	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		
3	พ.ต.อ. นพ.	ณัฏฐพงษ์	กุลสิทธิ์จินดา	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานศัลยกรรม		
4	อาจารย์	ปิยาภรณ์	เยาวเรศ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์		
5	อ. นพ.	ชัยธวัช	หาญคุณากร	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์		
6	อ. นพ.	กมลพันธ์	ลิ่มเล็ก	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์		
7	อ. พญ.	อักษร	พูลนิติพร	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา		
8	อ. พญ.	รัชยากร	ลิ่มอภิชาต	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา		

	กลุ่มที่ 6					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	อ. นพ.	เจริญรัตน์	ชัยเจริญธนพร	โรงพยาบาลพุทธชินราช	แผนกอายุรกรรม	
2	อ. พญ.	รุจิรา	ลีธนาภรณ์	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอายุรกรรม	
3	พ.ต.ต.หญิง พญ.	ดวงนภา	เบญจวงศ์เสถียร	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานอายุรกรรม	
4	อ. นพ.	เอกพันธ์	ครุพงศ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	
5	อ. พญ.	นาราพร	ประยูรวิวัฒน์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	
6	อ. พญ.	ดำรัสศิริ	ไพอุปรี	โรงพยาบาลบุรีรัมย์	แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	
7	พ.ต.ต.หญิง พญ.	พลอยแก้ว	ตัณฑ์แสงงาม	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉิน	
8	อ. พญ.	สุมาลิน	ชุมคช	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	

รายชื่อผู้ร่วมอบรม

15 March 2018 Part 2: MCQ and constructed response items

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 2 : การสอบข้อเขียน วันที่ 15 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 1						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อาจารย์	รุ่งกาญจน์	สังฆรักษ์	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น			
2	อ. ดร.	ถิรวัฒน์	วรรณตุง	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น			
3	อ. ดร.	สรายศ	ร่าเริงใจ	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์		
4	ଧମ.ଜଃ.	สิทธิชัย	ปัญญาใส	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์		
5	อ. ดร.	น้ำฟ้า	เสริมแก้ว	สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์			
6	ผศ.ดร.	สุทธิพร	ภัทรชยากุล	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ภาควิชาเภสัชกรรมคลินิก		
7	ผศ. พญ.	กอบกุล	เมืองสมบูรณ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชารังสีวิทยา		
8	อ. พญ.	รุจิลักษณ์	โรจน์ธำรงค์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานรังสีวิทยา		

	กลุ่มที่ 2					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	นางสาว	สุรัชนา	เกษตรเสริมวิริยะ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล	
2	นาง	ลัดดาวัลย์	ปิยะทรงสุทธิ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล	
3	อาจารย์	นาฎนภา	อารยะศิลปธร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ม.นครพนม	กลุ่มวิชาการพยาบาลในคลินิก	
4	นางสาว	ศิรประภา	ฤชัย	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	Clinical Learning	
5	นางสาว	อพิญญา	สียางนอก	โรงพยาบาลตำรวจ	แพทยศาสตรศึกษา	
6	อ. ดร.	วิรัลพัชร	สกุลสันติพร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์	งานทะเบียนประเมินผล	
7	อ. พญ.	พิมพ์ขวัญ	จารุอำพรพรรณ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา	
8	อ. พญ.	ปณตศม	เง่ายุธากร	คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา	

	กลุ่มที่ 3					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	อาจารย์	เกวลี	สีหราช	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด	
2	อาจารย์	ชัชฎาภรณ์	ใจเย็น	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด	
3	อ. นพ.	พิเชษฐ์	วัฒนาประสิทธิ์	โรงพยาบาลยะลา	ออร์โธปิดิกส์	
4	ผศ.พญ.	ธีรดา	พลอยเพชร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู	
5	อ. พญ.	อุทัยวรรณ	เล็กยิ่งยง	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานเวชศาสตร์พื้นฟู	
6	อ. นพ.	ทวีศักดิ์	สูตรภาษานนท์	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	กลุ่มงานเวชกรรมพื้นฟู	
7	ผศ. พญ.	สุเพ็ญญา	วโรทัย	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	
8	อ. พญ.	ลีนา	จุฬาโรจน์มนตรี	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 2 : การสอบข้อเขียน วันที่ 15 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 4						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อ. พญ.	อินทิพร	โฆษิตานุฤทธิ์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		
2	อ. พญ.	จันทน์จิรา	วิมาลา	โรงพยาบาลพุทธชินราช	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		
3	ผศ. พญ.	สุกัญญา	เดชอาคม	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		
4	อ. พญ.	อักษร	พูลนิติพร	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา		
5	อ. พญ.	รัชยากร	ลิ่มอภิชาต	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา		
6	อ. พญ.	ดำรัสศิริ	ไพอุปรี	โรงพยาบาลบุรีรัมย์	แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน		
7	อ. พญ.	สุมาลิน	ชุมคช	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน		
8	พ.ต.ต.หญิง พญ.	พลอยแก้ว	ตัณฑ์แสงงาม	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉิน		
9	พ.ต.อ. นพ.	ณัฏฐพงษ์	กุลสิทธิจินดา	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานศัลยกรรม		

กลุ่มที่ 5					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา
1	พ.ต.ต.หญิง พญ.	ดวงนภา	เบญจวงศ์เสถียร	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานอายุรกรรม
2	อ. พญ.	รุจิรา	ลีธนาภรณ์	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอายุรกรรม
3	อ. นพ.	เจริญรัตน์	ชัยเจริญธนพร	โรงพยาบาลพุทธชินราช	แผนกอายุรกรรม
4	อ. นพ.	เอกพันธ์	ครุพงศ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์
5	อ. พญ.	นาราพร	ประยูรวิวัฒน์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์
6	อ. พญ.	ปิยนุช	บุรณพร	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก
7	อ. พญ.	นันท์นภัส	ประดุจเดชา	สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	แผนกโสต ศอ นาสิก
8	อ. พญ.	อารีรัตน์	สิริพงศ์พันธ์	โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	แผนกจิตเวช

	กลุ่มที่ 6				
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา
1	อ. พญ.	รุ่งทิพย์	ชัยพรโภคิน	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม
2	อ. พญ.	เจติยา	สุรารักษ์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม
3	อ. นพ.	สรายุทธ์	แท่นนิล	โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม
4	อ. นพ.	กมลพันธ์	ลิ่มเล็ก	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์
5	อ. นพ.	ชัยธวัช	หาญคุณากร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์
6	อ. พญ.	ชนกานต์	มุสิกวงศ์	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	กุมารเวชกรรม
7	อ. นพ.	ปราการ	ตอวิเชียร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
8	อ. พญ.	พัชนี	เบ็ญจสุพัฒนน้นท์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	แผนกกุมารเวชกรรม

รายชื่อผู้ร่วมอบรม

16 March 2018 Part 3: Practical examination

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 3 : การสอบปฏิบัติ วันที่ 16 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 1						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา		
1	อาจารย์	อารยา	เชียงของ	คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช	ภาควิชาสาธารณสุขศาตร์และเวชศาสตร์เขตเมือง		
2	นางสาว	สุรัชนา	เกษตรเสริมวิริยะ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล		
3	นาง	ลัดดาวัลย์	ปิยะทรงสุทธิ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล		
4	อาจารย์	นาฎนภา	อารยะศิลปธร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ม.นครพนม	กลุ่มวิชาการพยาบาลในคลินิก		
5	อาจารย์	มนสภรณ์	วิทูรเมธา	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต			
6	อาจารย์	ศิริพร	นันทเสนีย์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต			
7	นางสาว	อพิญญา	สียางนอก	โรงพยาบาลตำรวจ	แพทยศาสตรศึกษา		
8	อ. พญ.	อารีรัตน์	สิริพงศ์พันธ์	โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	แผนกจิตเวช		

	กลุ่มที่ 2				
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา
1	อ. พญ.	อุทัยวรรณ	เล็กยิ่งยง	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฟื้นฟู
2	อ. นพ.	ทวีศักดิ์	สูตรภาษานนท์	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
3	ผศ.พญ.	ชีรดา	พลอยเพชร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู
4	อาจารย์	เกวลี	สีหราช	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด
5	อาจารย์	ชัชฎาภรณ์	ใจเย็น	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาวิชากายภาพบำบัด
6	อ. นพ.	พิเชษฐ์	วัฒนาประสิทธิ์	โรงพยาบาลยะลา	ออร์โธปิดิกส์
7	อ. พญ.	พิมพ์ขวัญ	จารุอำพรพรรณ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา
8	อ. พญ.	ปณตศม	เง่ายุธากร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาจักษุวิทยา

	กลุ่มที่ 3					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	อ. นพ.	เอกพันธ์	ครุพงศ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	
2	พ.ต.ต.หญิง พเ	ดวงนภา	เบญจวงศ์เสถียร	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานอายุรกรรม	
3	อ. พญ.	รุจิรา	ลีธนาภรณ์	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอายุรกรรม	
4	อ. นพ.	เจริญรัตน์	ชัยเจริญธนพร	โรงพยาบาลพุทธชินราช	แผนกอายุรกรรม	
5	ผศ. พญ.	สุเพ็ญญา	วโรทัย	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	
6	อ. พญ.	ลีนา	จุฬาโรจน์มนตรี	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาตจวิทยา	
7	อ. พญ.	นาราพร	ประยูรวิวัฒน์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	
8	อ. นพ.	ชัยธวัช	หาญคุณากร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์	
9	อ. นพ.	กมลพันธ์	ลิ่มเล็ก	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชานิติเวชศาสตร์	

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติ เรื่อง "Assessment workshop for clinical teachers" Part 3 : การสอบปฏิบัติ วันที่ 16 มีนาคม 2561 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล

	กลุ่มที่ 4				
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา
1	อ. ดร.	สรายศ	ร่าเริงใจ	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์
2	ผศ.ดร.	สิทธิชัย	ปัญญาใส	คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา	สาขาเทคนิคการแพทย์
3	ผศ. พญ.	กอบกุล	เมืองสมบูรณ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชารังสีวิทยา
4	ผศ.ดร.	สุทธิพร	ภัทรชยากุล	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ภาควิชาเภสัชกรรมคลินิก
5	อ. ดร.	น้ำฟ้า	เสริมแก้ว	สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	
6	คร.ภญ.	จุราพร	พงศ์เวชรักษ์	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สาขาการบริบาลทางเภสัชกรรม
7	นางสาว	ศิรประภา	ฤชัย	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	Clinical Learning
8	อ. ดร.	วิรัลพัชร	สกุลสันติพร	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์	งานทะเบียนประเมินผล

	กลุ่มที่ 5					
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	
1	อ. พญ.	อินทิพร	โฆษิตานุฤทธิ์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา	
2	อ. พญ.	จันทน์จิรา	วิมาลา	โรงพยาบาลพุทธชินราช	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา	
3	ผศ. พญ.	สุกัญญา	เดชอาคม	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาวิสัญญีวิทยา	
4	อ. พญ.	อักษร	พูลนิติพร	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา	
5	อ. พญ.	รัชยากร	ลิ่มอภิชาต	โรงพยาบาลขอนแก่น	วิสัญญีวิทยา	
6	พ.ต.อ. นพ.	ณัฏฐพงษ์	กุลสิทธิจินดา	โรงพยาบาลตำรวจ	กลุ่มงานศัลยกรรม	
7	อ. พญ.	สุมาลิน	ชุมคช	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	
8	อ. พญ.	ดำรัสศิริ	ไพอุปรี	โรงพยาบาลบุรีรัมย์	แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	

	กลุ่มที่ 6				
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา
1	อ. นพ.	ปราการ	ตอวิเชียร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
2	อ. พญ.	พัชนี	เบ็ญจสุพัฒนน้นท์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	แผนกกุมารเวชกรรม
3	อ. พญ.	กิตติยา	เศรษฐไกรสิงห์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	แผนกกุมารเวชกรรม
4	อ. พญ.	ชนกานต์	มุสิกวงศ์	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	กุมารเวชกรรม
5	อ. พญ.	ปียนุช	บุรณพร	โรงพยาบาลสงขลา	กลุ่มงานโสต ศอ นาสิก
6	อ. พญ.	นันท์นภัส	ประดุจเดชา	สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	แผนกโสต ศอ นาสิก
7	อ. พญ.	รุ่งทิพย์	ชัยพรโภคิน	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม
8	อ. นพ.	สรายุทธ์	แท่นนิล	โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	กลุ่มงานสูติ-นรีเวชกรรม

assessiment dete assessment. Meterovaluation

14 March 2018

Part 1: Basic concept of assessment

รศ.ดร. นพ.เชิดศักดิ์ โอรมณีรัตน์

หัวข้อ: What is good assessment?

Assessment

 The process of documenting, usually in measurable terms, knowledge, skills, attitudes and beliefs.

Assessment drives instruction.

What is Good Assessment?

นพ. เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

"Purposeful assessment drives instruction and affects learning."

Wisconsin's guiding principles for teaching and learning

Outline

- · Assessment and instruction
- Basic considerations in planning an assessment
- · Guidelines for effective assessment

A Research Study

- 124 university students age 18 24 years
- Subject: English reading comprehension
- 2 x 3 groups
- Two learning approaches
  - Group A: Study, Study
  - Group B: Study, Test
- Three testing times: 5 min, 2 days, 1 week

Roediger HL, Karpicke JD. Test-enhanced learning: Taking memory tests improves long-term retention. Psychological Science 2006, 17(3): 249-55.

A Research Study

- 180 university students age 18 24 years
- · Subject: English reading comprehension
- 3 x 2 groups
- · Three learning approaches
  - Group A: Study, Study, Study, Study
  - Group B: Study, Study, Study, Test
  - Group C: Study, Test, Test, Test
- Two testing times: 5 min, 1 week

Roediger HL, Karpicke JD. Test-enhanced learning: Taking memory tests improves long-term retention. Psychological Science 2006, 17(3): 249-55.

Cherdsak.ira@mahidol.ac.th

The Benefit of Testing

- Repeated testing is an effective learning strategy to promote long term memory.
- · Self-test should be done early.

Karpicke JD, Butler AC, Roediger HL. Metacognitive strategies in student learning: Do students practise retrieval when they study on their own? Memory 2009, 17(4): 471-9.

Memory 2009, 17(4): 471-9. Roediger HL, Karpicke JD. Test-enhanced learning: Taking memory tests improves long-term retention. Psychological Science 2006, 17(3): 249-55

Assessment and Instructional Process

- Placement
  - Aims at determining the readiness of students for the planned instruction
- Formative
  - Aims at providing feedback to students and teachers concerning learning successes and failures
- Summative
  - Aims at determining the extent to which instructional goals have been achieved; used primarily for assigning grades

Four Ways that assessment can aid instruction

- 1. Student motivation
- 2. Retention and transfer of knowledge
- 3. Student self-assessment
- 4. Evaluating instructional effectiveness

Medical Council of Thailand Core Competencies (2012)

- พฤตินิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ Professional habits, attitudes, moral, and ethics
- ทักษะในการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพ Communication and interpersonal skills
- ความรู้พื้นฐาน Medical knowledge
- การบริบาลผู้ป่วย Patient care
- การสร้างเสริมสุขภาพและระบบสุขภาพ Health promotion and health care system
- การพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง Continuous professional development

Criteria for Good Assessment

- Validity
- · Reliability (Reproducibility)
- Equivalence
- Feasibility
- · Educational Effect
- · Catalytic Effect
- · Acceptability

Norcini J, et al. Criteria for good assessment: Consensus statement and recommendations from the Ottawa 2010 conference. Med Teach 2011: 33 (3) 206-14.

1. Validity

- The extent to which an assessment instrument measures what it intends to measure
- The degree to which evidence and theory support the interpretations of test scores entailed by the proposed uses of tests

Validity Threats

Construct Underrepresentation

The degree to which a test fails to capture important aspects of the construct. The test does not adequately sample some parts of the content

Construct-Irrelevant Variance

The degree to which test scores are affected by processes that are extraneous to its intended construct

2. Reliability

- · Consistency of test scores
  - If we test the students/residents again, will they get the same scores?
- Range: 0 1
- · High values: highly consistent test scores

How Much is Enough?

· Depends on test scores uses

High-stakes exam: 0.9 or higherMedium-stakes exam: 0.80 – 0.89

- Low-stakes exam: 0.70 - 0.79

3. Equivalence

 การจัดสอบหัวข้อเดียวกันกับนักศึกษาระดับชั้นเรียนเดียวกัน ที่จัด สอบกันต่างเวลา ได้คะแนนที่เทียบเคียงกันได้

15

4. Feasibility

ความเป็นไปได้ของการจัดสอบ

The assessment is practical, realistic, and sensible, given appropriate contexts:

- Time
- Money
- Expertise
- · Administration

5. Educational Effect

- การประเมินผลนั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ในเรื่องที่ควรเรียนรู้
- ... educational benefit

6. Catalytic Effect

การประเมินผลก่อให้เกิดการนำผลของการสอบไปใช้ให้ feedback
 เพื่อสร้าง หรือส่งเสริม หรือสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา

Acceptability

• ผู้เกี่ยวข้อง (stakeholders) ทั้งหมดเชื่อถือผลการประเมิน

Practical guidelines

- Eight basic guidelines for effective assessment
- Gronlund NE. Assessment of student achievement, 7th ed. Boston, MA: Pearson education; 2003.

Guidelines for Effective Assessment (1)

- Effective assessment requires a clear conception of all intended learning outcomes.
- Effective assessment requires that a variety of assessment procedures be used
- Effective assessment requires that the instructional relevance of the procedures be considered.

Guidelines for Effective Assessment (2)

- 4. Effective assessment requires an adequate sample of student performance.
- 5. Effective assessment requires that the procedures be fair to everyone.
- Effective assessment requires the specifications of criteria for judging successful performance.

Guidelines for Effective Assessment (3)

- Effective assessment requires feedback to students that emphasizes strengths of performance and weaknesses to be corrected.
- 8. Effective assessment must be supported by a comprehensive grading and reporting system

Iramaneerat C. Validity threats [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(9): 1.

สิ่งไม่พึงประสงค์ในการสอบ เชิดศักดิ์ ใครมณีรัตน์

ในบทความนี้ผมจะขอกล่าวถึงสิ่งอันไม่พึงประสงค์ในการสอบ (Validity threats) ที่เราต้องคำนึงถึงในการจัดสอบ ดังที่ได้ กล่าวในบทความก่อนหน้านี้แล้วว่า Validity นั้นคือการประเมินคุณค่าของการแปลผลและการนำผลสอบไปใช้ ดังนั้น สิ่งอันไม่พึง ประสงค์ในการสอบ หรือ validity threats ก็คือสิ่งใดก็ตามที่เข้ามารบกวนการแปลผลสอบ สิ่งรบกวนเหล่านี้แยกได้เป็น 2 ปัจจัยหลัก คือ construct underrepresentation และ construct-irrelevant variance

Construct underrepresentation หมายถึงการประเมินผลที่ไม่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดอย่างเพียงพอ ทำให้ผลการสอบไม่ สามารถบ่งบอกถึงความสามารถของนักเรียนผู้สอบในเรื่องที่ต้องการวัดผลอย่างครบถ้วน ตัวอย่างเช่นในการสอบ OSCE เพื่อวัด ความสามารถของแพทย์ประจำบ้านในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ป่วย หากเกณฑ์การให้คะแนนมีเพียงหัวข้อที่เกี่ยวกับการพูดกับ ผู้ป่วย แต่ไม่มีหัวข้อที่เกี่ยวกับการใช้ อวัจนภาษา เช่น การใช้ท่าทาง น้ำเสียง การรับพังปัญหา เป็นต้น ก็จัดว่า ทำการประเมินไม่ ครอบคลุมเนื้อหา ผลการประเมินก็นำไปใช้บอกได้เพียงว่าแพทย์ประจำบ้านให้ข้อมูลผู้ป่วยครบถ้วน แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าแพทย์ ประจำบ้านทำการสื่อสารกับผู้ป่วยได้ดีในทุกด้าน ในการสอบข้อเขียนสำหรับวัดความรู้ของนักเรียน หากใช้ข้อสอบที่สั้นเกินไป มี จำนวนข้อสอบไม่กี่ข้อ ก็จะมีปัญหาที่ไม่สามารถวัดความรู้ของนักเรียนได้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดผล

Construct-irrelevant variance หมายถึง ปัจจัยอื่นที่นอกเหนือไปจากความรู้ความสามารถของนักเรียนที่สามารถส่งผลต่อ คะแนนสอบของนักเรียนได้ ปัจจัยที่อาจรบกวนคะแนนสอบ multiple-choice examination ได้แก่

- ข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพ โจทย์คำถามกำกวม มีตัวเลือกที่ถูกมากกว่า 1 ตัวเลือก ทำให้นักเรียนที่มีความรู้ตอบผิด หรือโจทย์ คำถามบอกใบ้ให้นักเรียนตอบถูกโดยไม่ต้องใช้ความรู้ ข้อสอบเก่าที่รั่วไหลออกจากคลังข้อสอบทำให้นักเรียนที่รู้ข้อสอบ มาก่อนสามารถตอบได้โดยไม่ต้องคิด
- นักเรียนที่ทุจริตในการสอบ ลอกข้อสอบของเพื่อน หรือใช้วิธีการอื่นๆในการได้มาซึ่งคำตอบโดยที่ไม่ได้ใช้ความรู้ในเรื่องที่ ทำการสอบ
- อาจารย์ที่บอกข้อสอบให้นักเรียนในการสอน ทำให้นักเรียนที่ท่องคำตอบเข้าไปสอบ ทำข้อสอบได้โดยไม่ต้องคิด สำหรับการสอบในรูปแบบอื่นที่ต้องใช้กรรมการให้คะแนน เช่น OSCE การสอบข้อสอบบรรยาย หรือการสอบปากเปล่า นั้น จะมีปัจจัยที่เกี่ยวเนื่องกับกรรมการผู้ให้คะแนนเข้ามารบกวนการแปลผลคะแนนสอบได้ด้วย เช่น
  - ความไม่เสมอภาคของอาจารย์ในเกณฑ์การให้คะแนน นักเรียนที่สอบกับอาจารย์ที่กดคะแนน เสียเปรียบนักเรียนที่สอบ กับอาจารย์ที่ใจดี และปล่อยคะแนน
  - ความไม่สม่ำเสมอของอาจารย์ในการให้คะแนน อาจารย์บางท่านมีแนวโน้มจะให้คะแนนต่ำลงในกลุ่มนักเรียนที่สอบ ตอนท้าย เนื่องด้วยความเหนื่อยล้า ในขณะที่อาจารย์บางท่านมีแนวโน้มจะให้คะแนนสูงขึ้นในตอนท้ายของการสอบ เนื่องจากได้เห็นความสามารถของนักเรียนจำนวนหนึ่งแล้วพบว่าเกณฑ์ที่ตั้งเป้าไว้นั้นสูงเกินความสามารถของนักเรียน ส่วนใหญ่จึงปรับเกณฑ์การให้คะแนนให้ง่ายลง ทำให้นักเรียนในกลุ่มหลังได้คะแนนง่ายขึ้น
  - การจำกัดช่วงของคะแนน ที่พบบ่อยคืออาจารย์บางท่านนิยมเดินสายกลาง ไม่ว่านักเรียนจะทำดีมากหรือน้อยเพียงใด ก็ มักจะให้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ไม่กล้าให้คะแนน 0 ในรายที่ทำไม่ดี แต่ก็ไม่กล้าให้คะแนนเต็มในนักเรียนที่ทำได้ดี ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่ผู้จัดสอบต้องคำนึงถึงเสมอในการจัดสอบและตั้งมาตรการเพื่อควบคุมและกำจัดปัจจัยรบกวน

ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ เป็นสงทผู้จัดสอบต้องค่านึ่งถึงเสมอในการจัดสอบและตั้งมาตรการเพอควบคุมและกาจัดปัจจัยรบกวน เหล่านี้จากการสอบ เพื่อให้ได้ผลการสอบที่มีความเที่ยงตรง เป็นธรรม และสามารถใช้บอกความรู้ ความสามารถของนักเรียนได้ตามที่ ต้องการ Iramaneerat C. Reliability: Part I [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(10): 4.

Iramaneerat C. Reliability: Part II [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(11): 4.

ความแม่นยำของคะแนนสอบ (Reliability) เชิดศักดิ์ ไครมณีรัตน์

ในบทความนี้ผมจะขอกล่าวถึงการประเมินความแม่นยำของคะแนนสอบ (Reliability) การตรวจสอบความแม่นยำของ คะแนนสอบเป็นการตอบคำถามว่า หากทำการสอบซ้ำนักเรียนจะได้คะแนนเท่าเดิมหรือไม่ ในการสอบทั่วไปมักรายงานความ แม่นยำของคะแนนสอบด้วยค่า reliability coefficient ซึ่งมีค่าได้ตั้งแต่ 0 ถึง 1 โดยค่ายิ่งสูงบ่งบอกว่าผลสอบมีความน่าเชื่อถือมาก ค่า reliability coefficient = 0 บอกถึงคะแนนสอบที่ขาดความแม่นยำโดยสิ้นเชิง เทียบได้กับการให้คะแนนนักเรียนโดยการสุ่ม ตัวเลขให้ ส่วนค่า reliability coefficient = 1 บอกถึงคะแนนสอบที่มีความแม่นยำมาก หากให้นักเรียนสอบซ้ำก็จะได้คะแนนเท่า เดิม เพื่อขยายความเข้าใจผมจะขอกล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของ reliability ได้แก่

- 1. Reliability เป็นคุณสมบัติของคะแนนสอบ ไม่ใช่ตัวข้อสอบ ข้อสอบชุดหนึ่งทำการสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งพบว่ามี ความแม่นยำสูง แต่เมื่อเอาข้อสอบชุดเดียวกันไปทำการสอบนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง อาจมีความแม่นยำต่ำได้
- 2. Reliability มีด้วยกันหลายชนิด และค่า reliability coefficient ที่ได้จากการประเมินความแม่นยำแต่ละชนิดก็แปลผล แตกต่างกัน ดังได้กล่าวแล้วว่า การประเมินความแม่นยำของคะแนนสอบ เป็นการตรวจสอบว่าหากทำการสอบซ้ำจะได้คะแนนเท่า เดิมหรือไม่ ประเด็นสำคัญคือเราจะทำการสอบซ้ำอย่างไร จะสอบซ้ำด้วยข้อสอบชุดเดิม หรือ ข้อสอบชุดใหม่ที่ออกแบบให้ เปรียบเทียบได้กับข้อสอบชุดเดิม, สอบซ้ำ ณ เวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน หรือเวลาห่างกันเป็นสัปดาห์, สอบซ้ำโดยใช้กรรมการ ให้คะแนนคนเดิม หรือสอบซ้ำโดยเปลี่ยนกรรมการให้คะแนน จะเห็นได้ว่า วิธีการสอบซ้ำต่างกันก็บอกความแม่นยำของคะแนนใน สถานการณ์ต่างกัน (ความแม่นยำเมื่อเปลี่ยนชุดข้อสอบ หรือความแม่นยำเมื่อเปลี่ยนเวลา หรือ ความแม่นยำเมื่อเปลี่ยนกรรมการ ให้คะแนน) ดังนั้นการแปลผลของค่า reliability coefficient ต้องทำควบคู่ไปความเข้าใจว่าค่าดังกล่าวบอกถึงความแม่นยำชนิดใด โดยทั่วไปในการวัดความแม่นยำของคะแนนสอบ multiple-choice examination จากการสอบครั้งเดียว มักเป็นการประเมิน internal consistency reliability ซึ่งบ่งบอกว่าข้อสอบทุกข้อที่ใช้ในการสอบนักเรียนกลุ่มหนึ่งๆทำการวัดความรู่ในเรื่องเดียวกัน หรือไม่
- 3. Reliability เป็นปัจจัยที่สำคัญเพียงปัจจัยหนึ่งในการประเมินคุณค่าของผลสอบ ผลสอบที่ไม่มีความแม่นยำนั้นเป็นผล สอบที่มีคุณค่าต่ำไม่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับนักเรียนผู้สอบได้ แต่ผลสอบที่มีความแม่นยำสูงนั้นก็ไม่จำเป็นว่าจะ เป็นผลสอบที่เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เสมอไป จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยร่วมอื่นๆ อีกหลายอย่าง เช่น หากมีนักเรียนทุจริต ในการสอบ คะแนนสอบที่ได้ก็อาจมีค่า reliability coefficient สูง แต่ผลสอบนั้นก็เป็นผลสอบที่บิดเบือน ไม่สามารถบอกได้ว่า นักเรียนที่ได้คะแนนสูงเป็นนักเรียนที่มีความรู้ หรือเป็นนักเรียนที่ไม่มีความรู้แต่ลอกข้อสอบเพื่อน

ประเด็นที่ได้รับความสนใจกันมากคือ ค่า reliability coefficient ต้องสูงแค่ไหนจึงจะเพียงพอที่จะนำผลสอบไปใช้ได้ โดยทั่วไปนั้นจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการนำผลสอบไปใช้ หากผลสอบนั้นนำไปใช้ในการตัดสินใจที่สำคัญ เมื่อตัดสินใจไป แล้วผลเป็นที่สุดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และส่งผลยาวนาน โดยเฉพาะการตัดสินใจที่ส่งผลต่อตัวบุคคล มักต้องการคะแนน สอบที่มีค่า reliability coefficient สูงมาก ในทางกลับกัน หากผลสอบนั้นใช้ในการตัดสินใจที่ไม่ค่อยสำคัญ มีผลระยะสั้น และการ ตัดสินผลอาจเปลี่ยนแปลงได้หลังจากการสอบนี้โดยพิจารณาจากการสอบอื่นที่จะจัดตามมาภายหลัง โดยเฉพาะการตัดสินใจที่มี ผลต่อนักเรียนเป็นกลุ่ม ไม่ส่งผลต่อตัวบุคคล มักไม่ต้องการค่า reliability coefficient ที่สูงมาก โดยทั่วไปสำหรับการสอบย่อยๆ ใน

ชั้นเรียน ควรให้ค่า reliability coefficient สูงกว่า 0.7 สำหรับการสอบลงกองของนักศึกษาแพทย์ การสอบปลายภาค หรือการสอบ ใหญ่ต่างๆ ในโรงเรียนแพทย์ ควรให้ค่า reliability coefficient สูงกว่า 0.8 สำหรับการสอบที่มีความสำคัญมาก เช่น การสอบ คัดเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัย การสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม การสอบวุฒิบัตรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง มักต้องให้ reliability coefficient สูงกว่า 0.9

อีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญคือ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อค่า reliability coefficient สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญมากเมื่อ เราต้องการอธิบายว่าเหตุใดคะแนนสอบที่ได้จึงไม่แม่นยำ และเราต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้คะแนนสอบมีความแม่นยำมากขึ้น โดยทั่วไปปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อความแม่นยำของคะแนนสอบมีด้วยกัน 4 ปัจจัย คือ

- 1. จำนวนข้อสอบ ถ้าทำการสอบด้วยข้อสอบที่สั้น ประกอบด้วยคำถามไม่กี่ข้อ คะแนนสอบที่ได้มักไม่แม่นยำ วิธีเพิ่ม ความแม่นยำของคะแนนสอบที่ง่ายที่สุดคือการเพิ่มจำนวนข้อสอบ
- 2. การกระจายตัวของคะแนนสอบ ถ้าคะแนนสอบมีความแตกต่างกันมาก มีทั้งนักเรียนที่ทำคะแนนได้สูง และนักเรียน ที่ทำคะแนนได้ต่ำ คะแนนสอบมักมีความแม่นยำสูง ในทางตรงข้ามหากนักเรียนทำคะแนนใกล้เคียงกัน คะแนน เกาะกลุ่มกันมาก คะแนนสอบมักมีความแม่นยำต่ำ วิธีการเพิ่มความแม่นยำของคะแนนสอบโดยการเพิ่มการ กระจายตัวของคะแนนของนักเรียนทำได้โดยใช้ข้อสอบที่มีความยากมากขึ้น
- 3. ปัจจัยรบกวนการสอบของนักเรียน หากทำการจัดสอบไม่ดี มีสิ่งมารบกวนนักเรียนในขณะที่ทำการสอบ (เช่น มีเสียง ดังรบกวน ห้องสอบร้อนอบอ้าวจนนักเรียนไม่มีสมาธิ) คะแนนสอบมักมีความแม่นยำต่ำ ดังนั้นผู้คุมสอบต้องจัด สถานที่สอบให้ดี เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการทำข้อสอบ ซึ่งจะนำไปส่คะแนนสอบมีความแม่นยำสง
- 4. ลักษณะการให้คะแนนของข้อสอบ ข้อสอบที่ไม่ต้องใช้กรรมการตรวจ เช่น multiple-choice examination มักให้ คะแนนที่มีความแม่นยำสูง ในทางตรงข้ามข้อสอบที่ต้องใช้กรรมการให้คะแนน เช่น ข้อสอบบรรยาย ข้อสอบ OSCE คะแนนที่ได้มักมีความแม่นยำไม่สูงนักเนื่องจากมีปัจจัยที่นอกเหนือไปจากความสามารถของนักเรียน (เช่น ความ เหนื่อยล้าของกรรมการ ความไม่สม่ำเสมอของการใช้เกณฑ์ให้คะแนน หรือ อารมณ์ของกรรมการตรวจข้อสอบ) เข้า มาส่งผลต่อคะแนนสอบ

รศ.ดร. นพ.เชิดศักดิ์ โอรมณีรัตน์

หัวข้อ : How to choose assessment method?

How to Choose Assessment Methods?

เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล

Assessment Approaches

Does

Shows how

Knows how

Knows

Miller's Pyramid

2 2

Multiple-Choice Questions

- · Selected Response Exam
  - True/False
    - Simple True/False items
    - Multiple true/false items (K-type)
  - One best response
    - Standard MCQ
    - Extended matching items

Multiple-Choice Questions

- Advantages
  - Objective scoring
  - High internal consistency reliability
  - Strong research evidence to support its validity
  - Efficiency in testing and scoring

Multiple-Choice Questions

- · Limitations
  - Cueing of correct answer
  - Random guessing
  - Testing of trivial knowledge
  - Difficulty of development of good MCQ items
  - Unable to assess psychomotor and other noncognitive abilities

Constructed Response Items

 Constructed response items ask examinees to create responses rather than select answers from lists of possible answers.

Comparison

	Selected Response	Constructed Response
Measured construct	Concrete knowledge, basic interpretation, some applications	Complex cognitive ability: problem solving, interpretation, decision making
Item construction	Simple	Complex
Cost of scoring	Low	Expensive
Type of scoring	Objective	Subjective
Rater effects	No effect	Significant factor
Reliability	High	Low

Adapted from Table 3.2 ln Haladyna TM, Developing and validating multiple-choice Test items, $3^{\rm td}$ ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2004.

CR: Strengths

- Examinees' responses are non-cued: more authentic
- Able to measure higher-order cognitive tasks: application, analysis, synthesis, and evaluation
- · Motivation for clinical learning

8

CR: Limitations

- · Difficult to develop and score
- · Inefficient exam format
- Expensive
- · Subjectivity
- · Low reliability
- · Construct underrepresentation
- Cannot assess affective or psychomotor abilities

Long case Examination

An examination conducted by assigning a candidate to approach a patient under direct observation of an examiner. The candidate then collects information from history, physical exam and provides diagnosis, investigation, and treatment plan

Advantages

- · Face validity
- Authentic
- Holistic
- Assessment of certain skills: decision making, medical professionalism, communication

Limitations

- · Expensive
- · Time consuming
- · Limited content validity: case specificity
- · Low reliability
  - Lack of objectivity
  - Small number of cases
  - Variation in case difficulty

OSCE

- · Objective Structured Clinical Examination
- · Assessment of clinical skills
  - History taking
  - Physical examination
  - Communication skills
  - Procedural skills
  - Interpretation of medical investigations
  - Ordering of medical treatment

OSCE

- Advantages
  - Can assess clinical skills, technical skills, communication skills
  - Standardization of cases, observations
  - Supporting research evidence

OSCE

- · Limitations
  - Expensive
  - Time consuming
  - Difficult to administer
  - Many potential sources of CIV: SPs, raters, cases, scoring sheets
  - Construct underrepresentation

Performance Ratings

Ratings of learners' performance based on observing real-life practice by attending faculty members

16

Performance Ratings

- · Advantages
  - Typical performance assessment
  - Motivation for clinical learning
  - Inexpensive

Performance Ratings

- Disadvantages
  - Subjective ratings
  - Unstructured settings
  - Adequacy of observation
  - Low reliability

Portfolio

 A systematic collection of student work and related material that depicts a student's activities, accomplishments, and achievements in one or more school subjects. The collection should include evidence of student reflection and self-evaluation, guidelines for selecting the portfolio contents, and criteria for judging the quality of the work.

Venn JJ..Assessing students with special needs, 2nd ed.. Upper Saddle River, NJ: Merrill., 2000

Advantages of Portfolio

- · Use multiple methods of assessment
- · Take into account multiple assessors
- · Integrate learning and assessment
- Can be used to assess attitudes and personal development
- · Provide vital information for student diagnosis

Davis MH, Ponnamperuma GG. Portfolio assessment. JVME 2005; 32: 279 - 83

Disadvantages of Portfolios

- For summative assessment, students may be reluctant to reveal weaknesses.
- Privacy and confidentiality of information on portfolio
- Difficulty in verification of the materials (plagiarism?)
- Workload (students, teachers)
- · Low inter-rater reliability

Davis MH, Ponnamperuma GG. Portfolio assessment. JVME 2005; 32: 279 - 83.

Workplace-based Assessment

- A number of assessment methods, suitable for providing feedback based on observation of trainee performance in the workplace.
  - Mini-clinical Evaluation Exercise (mini-CEX)
  - Clinical Encounter Card (CEC)
  - Blinded Patient Encounter (BPE)
  - Direct Observation of Procedural Skills (DOPS)
  - Case-based Discussion (CbD)
  - Mulitsource Feedback (MSF)

WPBA: Advantages

- · Validity: assessment of "does" level
- · Identify students in needs of support early
- · Provide feedback
- · Create a nurturing culture
- · Samples widely in many workplaces
- · Utilize a number of assessors

General Medical Council. Workplace based assessment: A guide for implementation, April 2010.

WPBA: Limitations

- · Low reliability
- · Can be opportunistic
- · Trainees may delay or avoid assessment
- · Learner dependent and vulnerable
- · Require time and training
- Bias due to the interaction between trainers and trainees

General Medical Council. Workplace based assessment: A guide for implementation, April 2010.

ผศ. พญ.กษณา รักษมณี

หัวข้อ : Validity

The metric of medical education

Validity: on the meaningful interpretation of assessment data

Steven M Downing

Context All assessments in medical education require evidence of validity to be interpreted meaningfully. In contemporary usage, all validity is construct validity, which requires multiple sources of evidence; construct validity is the whole of validity, but has multiple facets. Five sources – content, response process, internal structure, relationship to other variables and consequences – are noted by the Standards for Educational and Psychological Testing as fruitful areas to seek validity evidence.

Purpose The purpose of this article is to discuss construct validity in the context of medical education and to summarize, through example, some typical sources of validity evidence for a written and a performance examination.

Summary Assessments are not valid or invalid; rather, the scores or outcomes of assessments have more or less evidence to support (or refute) a specific interpretation (such as passing or failing a course). Validity is approached as hypothesis and uses theory, logic and the scientific method to collect and assemble data to

support or fail to support the proposed score interpretations, at a given point in time. Data and logic are assembled into arguments – pro and con – for some specific interpretation of assessment data. Examples of types of validity evidence, data and information from each source are discussed in the context of a high-stakes written and performance examination in medical education.

Conclusion All assessments require evidence of the reasonableness of the proposed interpretation, as test data in education have little or no intrinsic meaning. The constructs purported to be measured by our assessments are important to students, faculty, administrators, patients and society and require solid scientific evidence of their meaning.

Keywords Education, Medical, Undergraduate/
*standards, Educational measurement,
Reproducibility of results.

Medical Education 2003;37:830-837

Introduction

The purpose of this paper is to discuss validity in the context of assessment in medical education and to present examples of the five types of validity evidence typically sought to support or refute the valid interpretations of assessment data. This essay builds on and expands the older and more traditional view of test validity expressed in the first article in this series and extends the validity discussion into state-of-the-art 21st century educational measurement.

Validity refers to the evidence presented to support or refute the meaning or interpretation assigned to assessment results. All assessments require validity

Department of Medical Education (MC 591), College of Medicine, University of Illinois at Chicago, Chicago, Illinois, USA

Correspondence: S M Downing, University of Illinois at Chicago, College of Medicine, Department of Medical Education (MC 591), 808 South Wood Street, Chicago, Illinois 60612-7309, USA. Tel.: +1 312 996 6428; Fax: +1 312 413 2048, E-mail: sdowning@uic.edu

evidence and nearly all topics in assessment involve validity in some way. Validity is the *sine qua non* of assessment, as without evidence of validity, assessments in medical education have little or no intrinsic meaning.

Validity is always approached as hypothesis, such that the desired interpretative meaning associated with assessment data is first hypothesized and then data are collected and assembled to support or refute the validity hypothesis. In this conceptualization, assessment data are more or less valid for some very specific purpose, meaning or interpretation, at a given point in time and only for some well-defined population. The assessment itself is never said to be 'valid' or 'invalid' rather one speaks of the scientifically sound evidence presented to either support or refute the proposed interpretation of assessment scores, at a particular time period in which the validity evidence was collected.

In its contemporary conceptualization, 1,3-14 validity is a unitary concept, which looks to multiple sources of

Key learning points

Validity is a unitary concept, with construct validity as the whole of validity.

Assessments are not valid or invalid, rather assessment scores have more (or less) validity evidence to support the proposed interpretations.

Validity requires multiple sources of evidence to support or refute meaningful score interpretation.

Validity is always approached as hypothesis.

Validation research uses theory, data and logic to argue for or against specific score interpretations.

evidence. These evidentiary sources are typically logically suggested by the desired types of interpretation or meaning associated with measures. All validity is construct validity in this current framework, described most eloquently by Messick⁸ and embodied in the current *Standards of Educational and Psychological Measurement*. In the past, validity was defined as three separate types: content, criterion and construct, with criterion-related validity usually subdivided into concurrent and predictive depending on the timing of the collection of the criterion data.^{2,15}

Why is construct validity now considered the sole type of validity? The complex answer is found in the philosophy of science⁸ from which, it is posited, there are many complex webs of inter-related inference associated with sampling content in order to make meaningful and reasonable inferences to a domain or larger population of interest. The more straightforward answer is: Nearly all assessments in the social sciences, including medical education, deal with constructs intangible collections of abstract concepts and principles which are inferred from behavior and explained by educational or psychological theory. Educational achievement is a construct, usually inferred from performance on assessments such as written tests over some well-defined domain of knowledge, oral examinations over specific problems or cases in medicine, or highly structured standardized patient examinations of history-taking or communication skills.

Educational *ability* or *aptitude* is another example of a familiar construct – a construct that may be even more intangible and abstract than *achievement* because there is less agreement about its meaning among educators and psychologists. ¹⁶ Tests that purport to measure educational ability, such as the Medical College Admissions Test (MCAT), which is relied on heavily

in North America for selecting prospective students for medical school admission, must present scientifically sound evidence, from multiple sources, to support the reasonableness of using MCAT test scores as one important selection criterion for admitting students to medical school. An important source of validity evidence for an examination such as the MCAT is likely to be the predictive relationship between test scores and medical school achievement.

Validity requires an evidentiary chain which clearly links the interpretation of the assessment scores or data to a network of theory, hypotheses and logic which are presented to support or refute the reasonableness of the desired interpretations. Validity is never assumed and is an ongoing process of hypothesis generation, data collection and testing, critical evaluation and logical inference. The validity argument^{11,12} relates theory, predicted relationships and empirical evidence in ways to suggest which particular interpretative meanings are reasonable and which are not reasonable for a specific assessment use or application.

In order to meaningfully interpret scores, some assessments, such as achievement tests of cognitive knowledge, may require fairly straightforward contentrelated evidence of the adequacy of the content tested (in relationship to instructional objectives), statistical evidence of score reproducibility and item statistical quality and evidence to support the defensibility of passing scores or grades. Other types of assessments, such as complex performance examinations, may require both evidence related to content and considerable empirical data demonstrating the statistical relationship between the performance examination and other measures of medical ability, the generalizability of the sampled cases to the population of skills, the reproducibility of the score scales, the adequacy of the standardized patient training and so on.

Some typical sources of validity evidence, depending on the purpose of the assessment and the desired interpretation are: evidence of the content representativeness of the test materials, the reproducibility and generalizability of the scores, the statistical characteristics of the assessment questions or performance prompts, the statistical relationship between and among other measures of the same (or different but related) constructs or traits, evidence of the impact of assessment scores on students and the consistency of pass–fail decisions made from the assessment scores.

The higher the stakes associated with assessments, the greater the requirement for validity evidence from multiple sources, collected on an ongoing basis and continually re-evaluated.¹⁷ The ongoing documentation of validity evidence for a very high-stakes testing

programme, such as a licensure or medical specialty certification examination, may require the allocation of many resources and the contributions of many different professionals with a variety of skills – content specialists, psychometricians and statisticians, test editors and administrators.

In the next section, five major sources of validity evidence are discussed in the contexts of example assessments in medical education.

Sources of evidence for construct validity

According to the Standards: 'Validity refers to the degree to which evidence and theory support the interpretations of test scores entailed by proposed uses of tests' (p. 9). The current Standards fully embrace this unitary view of validity, following closely on Messick's work^{8,9} that considers all validity as construct validity, which is defined as an investigative process through which constructs are carefully defined, data and evidence are gathered and assembled to form an argument either supporting or refuting some very specific interpretation of assessment scores. 11,12 Historically, the methods of validation and the types of evidence associated with construct validity have their foundations on much earlier work by Cronbach, 3-5 Cronbach and Meehl⁶ and Messick.⁷ The earliest unitary conceptualization of validity as construct validity dates to 1957 in a paper by Loevinger. 18 Kane¹¹⁻¹³ places validity into the context of an interpretive argument, which must be established for each assessment; Kane's work has provided a useful framework for validity and validation research.

The Standards

The Standards¹ discuss five distinct sources of validity evidence (Table 1): content, responses, internal structure, relationship to other variables and consequences. Each source of validity evidence (Table 1) is associated with some examples of the types of data that might be collected to support or refute specific assessment interpretations (validity). Some types of assessment demand a stronger emphasis on one or more sources of evidence as opposed to other sources and not all sources of data or evidence are required for all assessments. For example, a written, objectively scored test covering several weeks of instruction in microbiology, might emphasize content-related evidence, together with some evidence of response quality, internal structure and consequences, but very likely would not seek much or any evidence concerning relationship to other variables. On the other hand, a high-stakes

Content	Response process	Internal structure	Relationship to other variables	Consequences
Examination blueprint Representativeness of test blueprint to achievement domain Test specifications Match of item content to test specifications Representativeness of items to domain Logical/empirical relationship of content tested to achievement domain Quality of test questions Item writer qualifications Sensitivity review	Student format familiarity Quality control of electronic scanning/scoring Key validation of preliminary scores Accuracy in combining different formats scores Quality control/accuracy of final scores/marks/grades Subscore/subscale analyses: Accuracy of applying pass-fail decision rules to scores Quality control of score reporting to students/faculty Understandable/accurate descriptions/interpretations of scores for students	 Item analysis data: Item difficulty/discrimination variables Item/test characteristic curves • Convergent correlations - (ICCs/TCCs) Internal/external: Internal measures Internal measures Item factor analysis <li< td=""><td>Correlation with other relevant • Impact of test scores/results variables Convergent correlations - I. Similar tests Divergent correlations-internal I. Dissimilar measures Test-criterion correlations Generalizability of evidence Generalizability of evidence Reasonableness of method cestablishing pass-fail (cut) searching of evidence Classification accuracy Classification accuracy Classification all pass scores Reasonableness of method cestablishing pass-fail (cut) searching pass-fail (cut) searching of evidence Classification accuracy Classification accuracy Classification all standard error measurement at pass score Rables positives/negatives In Piracle Marchine Structional/learner consequences Rables positives/negatives</td><td>Correlation with other relevant • Impact of test scores/results variables Convergent correlations - I. Similar tests Divergent correlations-internal/ Divergent correlations Test-criterion correlations Generalizability of evidence Generalizability of evidence Test-criterion accuracy Classification accuracy Classification at pass score (C) False positives/negatives Impact of test scores/results Consequences on learners/future learning Positive consequences outweigh unintended negative consequence Reasonableness of method of establishing pass-fail (cut) score establishing pass-fail (cut) score Classification accuracy Classification accuracy Classification all standard error of measurement at pass score (C) False positives/negatives Instructional/learner consequence</td></li<>	Correlation with other relevant • Impact of test scores/results variables Convergent correlations - I. Similar tests Divergent correlations-internal I. Dissimilar measures Test-criterion correlations Generalizability of evidence Generalizability of evidence Reasonableness of method cestablishing pass-fail (cut) searching of evidence Classification accuracy Classification accuracy Classification all pass scores Reasonableness of method cestablishing pass-fail (cut) searching pass-fail (cut) searching of evidence Classification accuracy Classification accuracy Classification all standard error measurement at pass score Rables positives/negatives In Piracle Marchine Structional/learner consequences Rables positives/negatives	Correlation with other relevant • Impact of test scores/results variables Convergent correlations - I. Similar tests Divergent correlations-internal/ Divergent correlations Test-criterion correlations Generalizability of evidence Generalizability of evidence Test-criterion accuracy Classification accuracy Classification at pass score (C) False positives/negatives Impact of test scores/results Consequences on learners/future learning Positive consequences outweigh unintended negative consequence Reasonableness of method of establishing pass-fail (cut) score establishing pass-fail (cut) score Classification accuracy Classification accuracy Classification all standard error of measurement at pass score (C) False positives/negatives Instructional/learner consequence

 Table 1
 Some sources of validity evidence for proposed score interpretations and examples of some types of evidence

summative Objective Structured Clinical Examination (OSCE), using standardized patients to portray and rate student performance on an examination that must be passed in order to proceed in the curriculum, might require all of these sources of evidence and many of the data examples noted in Table 1, to support or refute the proposed interpretation of the scores.

Sources of validity evidence for example assessments

Each of the five sources of validity evidence will now be considered, in the context of a written assessment of cognitive knowledge or achievement and a performance examination in medical education. Both example assessments are high-stakes, in that the consequences of passing or failing are very important to students, faculty and, ultimately, patients. The written assessment is a summative comprehensive examination in the basic sciences – a test consisting of 250 multiple-choice questions (MCQs) covering all the pre-clinical instruction in the basic sciences - and a test that must be passed in order to proceed into clinical training. The performance examination is a standardized patient (SP) examination, administered to medical students toward the end of their clinical training, after having completed all of their required clerkship rotations. The purpose of the SP examination is to comprehensively assess graduating medical students' ability to take a history and do a focused physical examination in an ambulatory primary care setting. The SP examination consists of 10 20-minute SP cases, presented by a lay, trained standardized patient who simulates the patient's presenting problem and rates the student's performance at the conclusion of the examination. The SP examination must be passed in order to graduate medical school.

Documentation of these five sources of validity evidence consists of the systematic collection and presentation of information and data to present a convincing argument that it is reasonable and defensible to interpret the assessment scores in accordance with the purpose of the measurement. The scores have little or no intrinsic meaning; thus the evidence presented must convince the skeptic that the assessment scores can reasonably be interpreted in the proposed manner.

Content evidence

For the written assessment, documentation of validity evidence related to the content tested is the most essential. The outline and plan for the test, described by a detailed test blueprint or test specifications, clearly relates the content tested by the 250 MCQs to the domain of the basic sciences as described by the course learning objectives. The test blueprint is sufficiently detailed to describe subcategories and subclassifications of content and specifies precisely the proportion of test questions in each category and the cognitive level of those questions. The blueprint documentation shows a direct linkage of the questions on the test to the instructional objectives. Independent content experts can evaluate the reasonableness of the test blueprint with respect to the course objectives and the cognitive levels tested. The logical relationship between the content tested by the 250 MCQs and the major instructional objectives and teaching/learning activities of the course should be obvious and demonstrable, especially with respect to the proportionate weighting of test content to the actual emphasis of the basic science courses taught. Further, if most learning objectives were at the application or problem-solving level, most test questions should also be directed to these cognitive levels.

The quality of the test questions is a source of content-related validity evidence. Do the MCQs adhere to the best evidence-based principles of effective itemwriting. Are the item-writers qualified as content experts in the disciplines? Are there sufficient numbers of questions to adequately sample the large content domain? Have the test questions been edited for clarity, removing all ambiguities and other common item flaws? Have the test questions been reviewed for cultural sensitivity?

For the SP performance examination, some of the same content issues must be documented and presented as validity evidence. For example, each of the 10 SP cases fits into a detailed content blueprint of ambulatory primary care history and physical examination skills. There is evidence of faculty content-expert agreement that these specific 10 cases are representative of primary care ambulatory cases. Ideally, the content of the 10 clinical cases is related to population demographic data and population data on disease incidence in primary care ambulatory settings. Evidence is documented that expert clinical faculty have created, reviewed and revised the SP cases together with the checklists and ratings scales used by the SPs, while other expert clinicians have reviewed and critically critiqued the SP cases. Exacting specifications detail all the essential clinical information to be portrayed by the SP. Evidence that SP cases have been competently edited and that detailed SP training guidelines and criteria have been prepared, reviewed by faculty experts and implemented by experienced SP trainers are all important sources of content-related validity evidence.

There is documentation that during the time of SP administration, the SP portrayals are monitored closely to ensure that all students experience nearly the same case. Data are presented to show that a different SP, trained on the same case, rates student case performance about the same. Many basic quality-control issues concerning performance examinations contribute to the content-related validity evidence for the assessment.²⁰

Response process

As a source of validity evidence, response process may seem a bit strange or inappropriate. Response process is defined here as evidence of data integrity such that all sources of error associated with the test administration are controlled or eliminated to the maximum extent possible. Response process has to do with aspects of assessment such as ensuring the accuracy of all responses to assessment prompts, the quality control of all data flowing from assessments, the appropriateness of the methods used to combine various types of assessment scores into one composite score and the usefulness and the accuracy of the score reports provided to examinees. (Assessment data quality-control issues could also be discussed as content evidence.)

For evidence of response process for the written comprehensive examination, documentation of all practice materials and written information about the test and instructions to students is important. Documentation of all quality-control procedures used to ensure the absolute accuracy of test scores is also an important source of evidence: the final key validation after a preliminary scoring – to ensure the accuracy of the scoring key and eliminate from final scoring any poorly performing test items; a rationale for any combining rules, such as the combining into one final composite score of MCQ, multiple true–false and short-essay question scores.

Other sources of evidence may include documentation and the rationale for the type of scores reported, the method chosen to report scores and the explanations and interpretive materials provided to explain fully the score report and its meaning, together with any materials discussing the proper use and any common misuses of the assessment score data.

For the SP performance examination, many of the same response process sources may be presented as validity evidence. For a performance examination, documentation demonstrating the accuracy of the SP rating is needed and the results of an SP accuracy study is a particularly important source of response process evidence. Basic quality control of the large amounts of data from an SP performance examination is important

to document, together with information on score calculation and reporting methods, their rationale and, particularly, the explanatory materials discussing an appropriate interpretation of the performanceassessment scores (and their limitations).

Documentation of the rationale for using global versus checklist rating scores, for example, may be an important source of response evidence for the SP examination. Or, the empirical evidence and logical rationale for combining a global rating-scale score with checklist item scores to form a composite score may be one very important source of response evidence.

Internal structure

Internal structure, as a source of validity evidence, relates to the statistical or psychometric characteristics of the examination questions or performance prompts, the scale properties – such as reproducibility and generalizability, and the psychometric model used to score and scale the assessment. For instance, scores on test items or sets of items intended to measure the same variable, construct, or content area should be more highly correlated than scores on items intended to measure a different variable, construct, or content area.

Many of the statistical analyses needed to support or refute evidence of the test's internal structure are often carried out as routine quality-control procedures. Analyses such as item analyses – which computes the difficulty (or easiness) of each test question (or performance prompt), the discrimination of each question (a statistical index indicating how well the question separates the high scoring from the low scoring examinees) and a detailed count of the number or proportion of examinees who responded to each option of the test question, are completed. Summary statistics are usually computed, showing the overall difficulty (or easiness) of the total test scale, the average discrimination and the internal consistency reliability of the test.

Reliability is an important aspect of an assessment's validity evidence. Reliability refers to the reproducibility of the scores on the assessment; high score reliability indicates that if the test were to be repeated over time, examinees would receive about the same scores on retesting as they received the first time. Unless assessment scores are reliable and reproducible (as in an experiment) it is nearly impossible to interpret the meaning of those scores – thus, validity evidence is lacking.

There are many different types of reliability, appropriate to various uses of assessment scores. In both example assessments described above, in which the

stakes are high and a passing score has been established, the reproducibility of the pass–fail decision is a very important source of validity evidence. That is, analogous to score reliability, if the ultimate outcome of the assessment (passing or failing) can not be reproduced at some high level of certainty, the meaningful interpretation of the test scores is questionable and validity evidence is compromised.

For performance examinations, such as the SP example, a very specialized type of reliability, derived from generalizability theory (GT)21,22 is an essential component of the internal structure aspect of validity evidence. GT is concerned with how well the specific samples of behaviour (SP cases) can be generalized to the population or universe of behaviours. GT is also a useful tool for estimating the various sources of contributed error in the SP exam, such as error due to the SP raters, error due to the cases (case specificity), and error associated with examinees. As rater error and case specificity are major threats to meaningful interpretation of SP scores, GT analyses are important sources of validity evidence for most performance assessments such as OSCEs, SP exams and clinical performance examinations.

For some assessment applications, in which sophisticated statistical measurement models like Item Response Theory (IRT) models^{23,24} the measurement model itself is evidence of the internal structure aspect of construct validity. In IRT applications, which might be used for tests such as the comprehensive written examination example, the factor structure, item-intercorrelation structure and other internal structural characteristics all contribute to validity evidence.

Issues of bias and fairness also pertain to internal test structure and are important sources of validity evidence. All assessments, presented to heterogeneous groups of examinees, have the potential of validity threats from statistical bias. Bias analyses, such as differential item functioning (DIF)^{25,26} analyses and the sensitivity review of item and performance prompts are sources of internal structure validity evidence. Documentation of the absence of statistical test bias permits the desired score interpretation and therefore adds to the validity evidence of the assessment.

Relationship to other variables

This familiar source of validity evidence is statistical and correlational. The correlation or relationship of assessment scores to a criterion measure's scores is a typical design for a 'validity study', in which some newer (or simpler or shorter) measure is 'validated' against an existing, older measure with well known characteristics.

This source of validity evidence embodies all the richness and complexity of the contemporary theory of validity in that the relationship to other variables aspect seeks both confirmatory and counter-confirmatory evidence. For example, it may be important to collect correlational validity evidence which shows a strong positive correlation with some other measure of the same achievement or ability and evidence indicating no correlation (or a strong negative correlation) with some other assessment that is hypothesized to be a measure of some completely different achievement or ability.

The concept of convergence and divergence of validity evidence is best exemplified in the classic research design first described by Campbell and Fiske.²⁷ In this 'multitrait multimethod' design, different measures of the same trait (achievement, ability, performance) are correlated with different measures of the same trait. The resulting pattern of correlation coefficients may show the convergence and divergence of the different assessment methods on measures of the same and different abilities or proficiencies.

In the written comprehensive examination example, it may be important to document the correlation of total and subscale scores with achievement examinations administered during the basic science courses. One could hypothesize that a subscale score for biochemistry on the comprehensive examination would correlate more highly with biochemistry course test scores than with behavioural science course scores. Additionally, the correlation of the written examination scores with the SP final examination may show a low (or no) correlation, indicating that these assessment methods measure some unique achievement, while the correlation of the SP scores with other performance examination scores during the students' clinical training may be high and positive.

As with all research, issues of the generalizability of the results of these studies and the limitations of data interpretation pertain. Interpretation of correlation coefficients, as validity coefficients, may be limited due to the design of the study, systematic bias introduced by missing data from either the test or the criterion or both and statistical issues such as restriction of the range of scores (lack of variance).

Consequences

This aspect of validity evidence may be the most controversial, although it is solidly embodied in the current *Standards*. The consequential aspect of validity refers to the impact on examinees from the assessment

scores, decisions and outcomes, and the impact of assessments on teaching and learning. The consequences of assessments on examinees, faculty, patients and society can be great and these consequences can be positive or negative, intended or unintended.

High-stakes examinations abound in North America, especially in medicine and medical education. Extremely high-stakes assessments are often mandated as the final, summative hurdle in professional education. For example, the United States Medical Licensure Examination (USMLE) sequence, sponsored by the National Board of Medical Examiners (NBME), consists of three separate examinations (Steps 1, 2 and 3) which must be passed in order to be licensed as a physician. The consequences of failing any of these examinations is enormous, in that medical education is interrupted in a costly manner or the examinee is not permitted to enter graduate medical education or practice medicine. Likewise, most medical specialty boards in the USA mandate passing a high-stakes certification examination in the specialty or subspecialty, after meeting all eligibility requirements of postgraduate training. The consequences of passing or failing these types of examinations are great, as false positives (passing candidates who should fail) may do harm to patients through the lack of a physician's specialized knowledge or skill and false negatives (failing candidates who should pass) may unjustly harm individual candidates who have invested a great deal of time and resources in graduate medical education.

Thus, consequential validity is one very important aspect of the construct validity argument. Evidence related to consequences of testing and its outcomes is presented to suggest that no harm comes directly from the assessment or, at the very least, more good than harm arises from the assessment. Much of this evidence is more subjective than other sources.

In both example assessments, sources of consequential validity may relate to issues such as passing rates (the proportion who pass), the subjectively judged appropriateness of these passing rates, data comparing the passing rates of each of these examinations to other comprehensive examinations such as the USMLE Step 1 and so on. Evaluations of false positive and false negative outcomes relate to the consequences of these two high-stakes examinations.

The passing score (or grade levels) and the process used to determine the cut scores, the statistical properties of the passing scores, and so on all relate to the consequential aspects of validity.²⁸ Documentation of the method used to establish a pass–fail score is key consequential evidence, as is the rationale for the

selection of a particular passing score method. The psychometric characteristics of the passing score judgements and the qualification and number of expert judges – all may be important to document and present as evidence of consequential validity.

Other psychometric quality indicators concerning the passing score and its consequences (for both example assessments) include a formal, statistical estimation of the pass–fail decision reliability or classification accuracy²⁹ and some estimation of the standard error of measurement at the cut score.³⁰

Equally important consequences of assessment methods on instruction and learning have been discussed by Newble and Jaeger.³¹ The methods and strategies selected to evaluate students can have a profound impact on what is taught, how and exactly what students learn, how this learning is used and retained (or not) and how students view and value the educational process.

Threats to validity

The next essay in this series will discuss the many threats to the meaningful interpretation of assessment scores and suggest methods to control these validity threats.

Conclusion

This paper has reviewed the contemporary meaning of validity, a unitary concept with multiple facets, which considers construct validity as the whole of validity. Validity evidence refers to the data and information collected in order to assign meaningful interpretation to assessment scores or outcomes, which were designed for a specific purpose and at one specific point in time. Validity always refers to score interpretations and never to the assessment itself. The process of validation is closely aligned with the scientific method of theory development, hypothesis generation, data collection for the purpose of hypothesis testing and forming conclusions concerning the accuracy of the desired score interpretations. Validity refers to the impartial, scientific collection of data, from multiple sources, to provide more or less support for the validity hypothesis and relates to logical arguments, based on theory and data, which are formed to assign meaningful interpretations to assessment data.

This paper discussed five typical sources of validity evidence – content, response process, internal structure, relationship to other variables and consequences – in the context of two example assessments in medical education.

Acknowledgements

The author wishes to thank Michael T Kane, PhD, for his critical review of this manuscript.

Funding

There was no external funding for this project.

References

- American Educational Research Association, American Psychological Association, National Council on Measurement in Education. Standards for Educational and Psychological Testing. Washington, DC: American Educational Research Association 1999.
- 2 Crossley J, Humphris G, Jolly B. Assessing health professionals. *Med Educ* 2002;36:800–4.
- 3 Cronbach LJ. Test validation. In: Educational Measurement, 2nd edn. Ed: Thorndike RL. Washington, DC: American Council on Education 1971:443–507.
- 4 Cronbach LJ. Five perspectives on validity argument. In: *Test Validity*. Eds: Wainer H, Braun H. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum 1988:3–17.
- 5 Cronbach LJ. Construct validation after 30 years. In: *Intelligence: Measurement, Theory, and Public Policy*. Ed: Linn RE. Urbana, IL: University of Illinois Press 1989:147–71.
- 6 Cronbach LJ, Meehl PE. Construct validity in psychological tests. *Psychol Bull* 1955;**52**:281–302.
- 7 Messick S. The psychology of educational measurement. § Educ Measure 1984;21:215–37.
- 8 Messick S. Validity. In: Educational Measurement, 3rd edn. Ed: Linn RL. New York: American Council on Education and Macmillan 1989:13–104.
- 9 Messick S. Validity of psychological assessment: validation of inferences from persons' responses and performances as scientific inquiry into score meaning. *Am Psychologist* 1995;50:741–9.
- 10 Messick S. Standards of validity and the validity of standards in performance assessment. *Educ Measure Issues Prac* 1995;14:5–8.
- 11 Kane MT. An argument-based approach to validation. *Psychol Bull* 1992;**112**:527–35.
- 12 Kane MT. Validating interpretive arguments for licensure and certification examinations. *Evaluation Health Professions* 1994;17:133–59.
- 13 Kane MT. Current concerns in validity theory. J Educ Measure 2001;38:319–42.
- 14 Kane MT, Crooks TJ, Cohen AS. Validating measures of performance. *Educ Measure Issues Prac* 1999;**18**:5–17.

- 15 Cureton EE. Validity. In: Educational Measurement. Ed: Lingquist EF. Washington, DC: American Council on Education 1951:621–94.
- 16 Lohman DF. Teaching and testing to develop fluid abilities. *Educational Reser* 1993;**22**:12–23.
- 17 Linn RL. Validation of the uses and interpretations of results of state assessment and accountability systems. In: *Large-Scale Assessment Programs for All Students: Development, Implementation, and Analysis.* Eds: Tindal G, Haladyna T. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum 2002.
- 18 Loevinger J. Objective tests as instruments of psychological theory. *Psychol Reports*, *Monograph* 1957;3 (Suppl.) 635–94.
- 19 Haladyna TM, Downing SM, Rodriguez MC. A review of multiple-choice item-writing guidelines for classroom assessment. Appl Measure Educ 2002;15:309–34.
- 20 Boulet JR, McKinley DW, Whelan GP, Hambelton RK. Quality assurance methods for performance-based assessments. Adv Health Sci Educ 2003;8:27–47.
- 21 Brennan RL. Generalizability Theory. New York: Springer-Verlag 2001.
- 22 Crossley J, Davies H, Humphris G, Jolly B. Generalisability; a key to unlock professional assessment. *Med Educ* 2002;**36**:972–8.
- 23 Van der Linden WJ, Hambleton RK. Item response theory. Brief history, common models, and extensions. In: *Handbook of Modern Item Response Theory*. Eds: van der Linden WJ, Hambleton RK. New York: Springer-Verlag 1997:1–28.
- 24 Downing SM. Item response theory: Applications of modern test theory in medical education. *Med Educ* 2003;**37**:1–7.
- 25 Holland PW, Wainer H, eds. *Differential Item Functioning*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum 1993.
- 26 Penfield RD, Lam RCM. Assessing differential item functioning in performance assessment: review and recommendations. Educ Measure Issues Prac 2000;19:5–15.
- 27 Campbell DT, Fiske DW. Convergent and discriminant validation by the multitrait-multimethod matrix. *Psych Bull* 1959;**56**:81–105.
- 28 Norcini JJ. Setting standards on educational tests. *Med Educ* 2003;37:464–9.
- 29 Subkoviak MJ. A practitioner's guide to computation and interpretation of reliability indices for mastery tests. J Educ Measure 1988;25:47–55.
- 30 Angoff WH. Scales, norms, and equivalent scores. In: *Educational Measurement*, 2nd edn. Ed: Thorndike RL. Washington, DC: American Council on Education 1971:508–600.
- 31 Newble DI, Jaeger K. The effects of assessment and examinations on the learning of medical students. *Med Educ* 1983;17:165–71.

Received 29 May 2003; accepted for publication 3 June 2003

รศ.ดร. นพ.เชิดศักดิ์ โอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Reliability

Reliability

- · Consistency of test scores
  - If we test the students/residents again, will they get the same scores?
- · High values: highly consistent test scores

Reliability

เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล

Outline

- · Classical test theory
  - Reliability of standard written exam
  - Reliability of mastery tests
  - Reliability of performance assessment
- · Generalizability theory

Classical Test Theory

T = O + e

T = True score

O = Observe score

e = Error

Error

- · Systematic error
- · Random error

Random Error

- · Impact scores in an unpredictable manner
- Causes
  - Fluctuation in memory
  - Variations in motivation
  - Variations in concentration
  - Carelessness
  - Luck in guessing

Reliability of Test Scores

- · Reliability coefficient / Reliability index
- Indicate the consistency of test scores from one measurement to another
- Range: 0 1
- · High values: highly consistent test scores

Reliability of Written Tests

- · Test-retest method
- · Equivalent-forms method
- · Test-retest with equivalent forms
- · Internal consistency

Internal Consistency Reliability

· Split-half method

$$Reliability = \frac{2r}{1+r}$$

r = Reliability for half test

Kuder-Richarson Formula 20 (KR-20)
 An average of all split-half coefficients when the test is split in all possible ways

KR-20

$$KR20 = \left(\frac{n}{n-1}\right)\left(1 - \frac{\sum pq}{Var}\right)$$

n = number of items

Var = Variance of the whole test

p = Proportion of people passing the item

q = Proportion of people failing the item

How Much is Enough?

· Depends on test scores uses

High-stakes exam: 0.9 or higherMedium-stakes exam: 0.80 – 0.89

- Low-stakes exam: 0.70 - 0.79

• Increase the number of test items

- Adjust item difficulty to obtain larger spread of test scores
- Adjust testing conditions to eliminate interruptions, noise, and other disrupting factors

Improving Reliability

· Eliminate subjectivity in scoring

12

Spearman-Brown Formula

$$r_k = \frac{kr_1}{1 + (k-1)r_1}$$

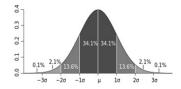
- r_k = Reliability of a test "k" times long
- r₁ = Reliability of the original test
- k = factor by which test length is changed

Example

- Original test = 10 items, KR-20 = 0.67
- What is the reliability if the test is lengthen to 20 items
- K = 2
- r = 2(0.67)/[1+(2-1)(0.67)] = 0.80

True Score Theory

- Each student has a true score, a hypothetical value representing a score free of error.
- If we test a student repeatedly, the average of the obtained scores would approximate the true score, with a standard deviation of SEM.

SEM

$$SEM = SD\sqrt{(1-r)}$$

SD = standard deviation r = internal consistency reliability

↑SD (more spread of score): higher SEM ↑r (more accurate measures): smaller SEM

What should we do with students with an SEM around cut score?

- False positive: Passing students who should have fail the examination
- False negative: Failing students who should have pass the examination

Reliability of Mastery Tests

· Consistency of decisions on two test forms

Form B

_		Pass	Fail
orm /	Pass	а	b
For	Fail	С	d

% consistency = $100 \times (a + d)/(a+b+c+d)$

33

Performance Assessment

- · Inter-rater agreement
  - Percentage of agreement between the two
  - Correlation between the two
  - Intraclass correlation

Generalizability Theory (GT)

- · Multi-faceted assessment
  - Assessment of performance of residents in multiple rotations
    - · Sources of error
      - Residents
      - Rotations
      - Items
      - Interaction of these sources

Generalizability

24 residents x 13 rotations (raters) x 11 items

$$X_{PRI} = \mu + v_{P} + v_{R} + v_{I} + v_{PI} + v_{PR} + v_{RI} + v_{PRI}$$

 X_{PRI} = An observed score of a resident P given by rater R on item I μ = Grand mean of the population

 v_P , v_R , v_I = Effect of a resident P, rater R, item I

 v_{PI} = Effect of resident P crossed with item I

 v_{PR} = Effect of resident *P* crossed with rater *R*

 $v_{\it RI}$ = Effect of rater $\it R$ crossed with item $\it I$

 v_{PRI} = Effect of resident *P* crossed with rater *R* and crossed with item *I*

21

Generalizability

· The nature of decision: Absolute

• Absolute error variance: σ^2_{Λ}

$$\sigma_{\Delta}^2 = \sigma_R^2 + \sigma_I^2 + \sigma_{PI}^2 + \sigma_{PR}^2 + \sigma_{RI}^2 + \sigma_{PRI}^2$$

· Variance component study revealed:

$$\begin{array}{cccc} \sigma_R^2 = 0.024 & \sigma_I^2 = 0.028 \\ \sigma_{PI}^2 = 0.000 & \sigma_{PR}^2 = 0.134 \\ \sigma_{RI}^2 = 0.021 & \sigma_{PR}^2 = 0.091 \\ \end{array}$$

22

Summary

- · Classical test theory
  - Reliability of standard written exam
  - Reliability of mastery tests
  - Reliability of performance assessment
- · Generalizability theory

ผศ. พญ.กษณา รักษมณี

หัวข้อ : Standard setting

Iramaneerat C. Passing standard: Part I [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(1): 3.

วิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่าน (passing standard) (ตอนที่ 1) เซิดศักดิ์ ใครมณีรัตน์

เกณฑ์สอบผ่าน (passing standard) คือคะแนนสอบที่น้อยที่สุดที่คณาจารย์ยินยอมให้นักเรียนสามารถสอบผ่าน นักเรียนที่สอบได้คะแนนน้อยกว่าเกณฑ์สอบผ่านจะถูกตัดสินว่าสอบตก การตั้งเกณฑ์สอบผ่านจัดเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก ในการจัดสอบ แต่กลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในการวัดผลทางแพทยศาสตรศึกษาจำนวนมาก ในบทความนี้ผมขอเสนอ เกร็ดความรู้เกี่ยวกับวิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่าน ผมหวังว่าอาจารย์ผู้อ่านจะสามารถนำเกร็ดความรู้นี้ไปใช้พัฒนาคุณภาพของการตั้ง เกณฑ์สอบผ่านได้ไม่มากก็น้อยครับ

เกณฑ์สอบผ่านในทางแพทยศาสตรศึกษาจัดว่ามีความสำคัญมากเนื่องจากเกณฑ์สอบผ่านเป็นการแสดงออกถึง มาตรฐานของวิชาชีพที่อาจารย์ยอมรับ เกณฑ์สอบผ่านที่ดีต้องได้รับการตั้งขึ้นโดยใช้ดุลยพินิจของคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญใน สาขาวิชานั้นๆเพื่อรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพเพื่อให้สังคมได้รับบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ ในขณะเดียวกันกับให้ ความเป็นธรรมกับนักเรียนผู้สอบ เนื่องจากเกณฑ์สอบผ่านเป็นการแสดงออกถึง "ความยอมรับได้" ในดุลยพินิจของคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ จึงไม่มีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ใดที่จะตัดสินว่าเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นนั้นถูกหรือผิด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการตั้งเกณฑ์สอบผ่าน หาใช่ "ตัวเลข" คะแนนที่จะใช้ตัดสินได้ตก หากแต่เป็น "กระบวนการ" ให้ได้มาซึ่งเกณฑ์ดังกล่าว เกณฑ์สอบผ่านที่ตั้งขึ้นโดยใช้ อาจารย์ 1 ท่านเลือกตัวเลข 1 ตัวเลขขึ้นมาโดยไม่ได้พิจารณาถึงข้อสอบหรือนักเรียนผู้สอบ เป็นวิธีการตั้งเกณฑ์ที่ล่อแหลมต่อการ ถูกวิจารณ์ (และประท้วง) โดยผู้ที่ไม่พอใจในผลสอบ วิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่านที่ดีนั้นต้องมีหลักการและเหตุผลประกอบ และผ่าน ดุลยพินิจของคณาจารย์ จำนวนของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่ต้องใช้ในการตั้งเกณฑ์นั้นขึ้นกับความสำคัญของการสอบนั้นๆ ในการ สอบที่มีความสำคัญสูงเช่นการสอบวุฒิบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ แนะนำให้ใช้คณาจารย์อย่างน้อย 6 – 8 ท่าน ในการตั้งเกณฑ์ แต่ หากเป็นการสอบเล็กๆ เช่น การทดสอบหลังการสอนกลุ่มย่อย อาจใช้อาจารย์เพียง 1 ท่านก็ได้

การตั้งเกณฑ์สอบผ่านมี 2 ชนิดคือ การตัดสินแบบอิงเกณฑ์ (criterion-referenced standard, absolute standard) และการตัดสินแบบอิงกลุ่ม (norm-referenced standard, relative standard) การตัดสินแบบอิงเกณฑ์ เป็นการตั้งว่า คะแนน เท่าไร จึงจัดว่าผ่านการสอบ ในทางตรงข้าม การตัดสินแบบอิงกลุ่ม เป็นการตั้งว่า จะให้ นักเรียนจำนวนเท่าไร ผ่านการสอบ การ ตัดสินแบบอิงเกณฑ์นั้นเหมาะกับการสอบเพื่อวัดว่าผู้สอบมีความรู้ความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งเพียงพอหรือไม่ ส่วนการสอบ แบบอิงกลุ่มนั้นเหมาะสำหรับการสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อ หรือ ทำงาน ในสถาบันที่มีตำแหน่งที่จะรับได้จำกัด เช่น การสอบ เข้าโรงเรียนแพทย์ หรือ การสอบคัดเลือกแพทย์ประจำบ้าน การสอบส่วนใหญ่ในทางแพทยศาสตรศึกษานั้นเหมาะกับการตัดสิน แบบอิงเกณฑ์ หากผู้สอบทุกคนมีความสามารถเพียงพอก็ไม่จำเป็นต้องมีผู้สอบตก การใช้การตัดสินแบบอิงกลุ่มเพื่อวัดความรู้ ความสามารถในสถานการณ์อื่นนอกจากการสอบคัดเลือกนั้นเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความแข่งขันกัน (แทนที่จะช่วยกัน เรียน) โดยไม่จำเป็น

เนื่องจากการสอบทางแพทยศาสตรศึกษาแทบทั้งหมดเหมาะกับการตั้งเกณฑ์สอบผ่านแบบอิงเกณฑ์ ผมจะขอขยาย ความวิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่านแบบอิงเกณฑ์ที่สำคัญและใช้บ่อย 2 วิธีใหญ่ๆ คือ 1. การตั้งเกณฑ์โดยพิจารณาข้อสอบ และ 2. การ ตั้งเกณฑ์โดยพิจารณาจากผู้สอบ ในบทความตอนต่อไปครับ

Iramaneerat C. Passing standard: Part II [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(2): 2.

วิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่าน (passing standard) (ตอนที่ 2) เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์

ในบทความนี้ผมจะขอแนะนำวิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่านโดยพิจารณาตัวข้อสอบที่ใช้สอบ วิธีการตั้งเกณฑ์ผ่านแบบนี้เหมาะ สำหรับการสอบ multiple-choice questions ซึ่งอาจารย์ผู้ตั้งเกณฑ์ผ่านสามารถประเมินความน่าจะเป็นของการตอบข้อสอบแต่ละข้อ ถูกได้ การตั้งเกณฑ์ผ่านแบบนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักคือ

- 1. ระบุลักษณะของนักเรียน"คาบเส้น" (borderline examinees): นักเรียนในกลุ่มคาบเส้นนี้คือนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ อยู่ระหว่าง "ยอมรับได้" กับ "ยอมรับไม่ได้" นักเรียนกลุ่มนี้มีความรู้ไม่มากพอที่อาจารย์จะตัดสินให้สอบผ่านได้อย่างสบายใจ แต่ก็มีความรู้ไม่น้อยจนอาจารย์จะตัดสินให้สอบตกได้โดยไม่มีข้อสงสัย คณะกรรมการตั้งเกณฑ์สอบผ่านต้องระบุลักษณะ ของนักเรียนในกลุ่มคาบเส้นนี้อย่างชัดเจนว่า ในเนื้อหาวิชาที่ทำการสอบ นักเรียนกลุ่มนี้ควรมีความรู้ในเรื่องใด และไม่มี ความรู้ในเรื่องใด ขั้นตอนนี้อาจทำได้ง่ายขึ้นหากอาจารย์แต่ละท่านนึกภาพของนักเรียนจริงที่อาจารย์เคยรู้จักที่สมควรถูกจัด ให้อยู่ในกลุ่มนักเรียนคาบเส้น แล้วบรรยายลักษณะของนักเรียนคนนั้นๆ ว่าทำอะไรได้ และทำอะไรไม่ได้ รู้เรื่องอะไรบ้าง ไม่รู้ เรื่องจะไรบ้าง
- 2. ให้กรรมการแต่ละท่านพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อ และตัดสินว่านักเรียนคาบเส้นน่าจะมีโอกาสตอบข้อสอบถูกมากน้อย เพียงใด ขั้นตอนนี้สามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน ผมขอยกตัวอย่างวิธีที่เป็นที่แพร่หลายมาก 2 วิธีด้วยกัน คือ
  - 2.1. Angoff's method: ให้อาจารย์ระบุว่าหากนักเรียนคาบเส้น 100 คนทำข้อสอบข้อนั้น จะมีนักเรียนกี่คนที่ตอบ ข้อสอบข้อนั้นถูก (หรือความน่าจะเป็นที่นักเรียนคาบเส้นตอบข้อสอบข้อนั้นถูก)
  - 2.2. Ebel's method: ให้อาจารย์สร้างตารางแยกประเภทข้อสอบตามความสำคัญของเนื้อหาและตามความยากง่าย ของข้อสอบและระบุว่าในซ้อสอบแต่ละกลุ่ม หากนักเรียนคาบเส้น 100 คนทำข้อสอบจะมีนักเรียนกี่คนที่ตอบถูก หลังจากนั้นให้อาจารย์พิจารณาข้อสอบแต่ละข้อแล้วจัดประเภทเข้าในกลุ่ม ตัวอย่างเช่น

ความยากง่าย	ง่าย	ปานกลาง	ยาก
ความสำคัญ			
สำคัญมาก	95%	85%	80%
สำคัญพอควร	90%	75%	60%
สำคัญน้อย	80%	55%	35%
สำคัญน้อยมาก	50%	30%	20%

- 3. ทำการคิดเกณฑ์สอบผ่านสำหรับข้อสอบนั้น
  - 3.1. Angoff's method เกณฑ์ผ่านคือผลรวมของความน่าจะเป็นของการตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

Item	1	2	3	4	5	Passing score
Probability	0.95	0.85	0.30	0.40	0.70	3.20

3.2. Ebel's method เกณฑ์ผ่านคือผลรวมของ (จำนวนข้อสอบในแต่ละกลุ่ม x ความน่าจะเป็นของการตอบข้อสอบถูก สำหรับข้อสอบในกลุ่มนั้น)จากข้อสอบทั้ง 12 กลุ่ม

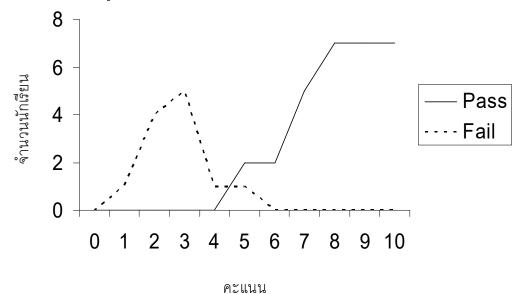
ความยากง่าย	ง่าย	ปานกุลาง	ยาก
ความสำคัญ	(24 ปั๊อ)	(15 ข้อ)	(11 ข้อ)
สำคัญมาก (15 ข้อ)	95% x 5	85% x 5	80% x 5
สำคัญพอควร (20 ช้อ)	90% x 10	75% x 7	60% x 3
สำคัญน้อย (10 ข้อ)	80% x 5	55% x 3	35% x 2
สำคัญน้อยมาก (5 ข้อ)	50% x 4	30% x 0	20% x 1
Passing score		37.6	

Iramaneerat C. Passing standard: Part III [Thai]. Medical Education Pamphlet 2006; 2(3): 1.

วิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่าน (passing standard) (ตอนที่ 3) เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์

ในบทความนี้ผมจะขอแนะนำวิธีการตั้งเกณฑ์สอบผ่านโดยพิจารณานักเรียนผู้สอบ วิธีการตั้งเกณฑ์ผ่านแบบนี้เหมาะ สำหรับการสอบวัดทักษะ การสอบสัมภาษณ์ หรือการประเมินการปฏิบัติงาน ซึ่งมักตัดสินการสอบผ่านโดยดูจากความสามารถ ของผู้สอบโดยรวมได้ง่ายกว่าดูจากคะแนนที่ได้ในหัวข้อประเมินแต่ละข้อ วิธีการตั้งเกณฑ์ผ่านลักษณะนี้ที่ใช้บ่อยมีด้วยกัน 2 วิธีคือ

- 1. Borderline-group method: การตั้งเกณฑ์ผ่านวิธีนี้เริ่มจากให้คณะกรรมการสอบประชุมตกลงกันก่อนถึงลักษณะของ ผู้สอบที่อยู่ในกลุ่มคาบเส้น (ผู้สอบที่มีความรู้ไม่มากพอที่อาจารย์จะให้สอบผ่านได้อย่างสบายใจ แต่ก็มีความรู้ไม่น้อยจน อาจารย์สามารถตัดสินให้สอบตกได้โดยไม่มีข้อสงสัย) หลังจากนั้นอาจารย์พิจารณาความสามารถโดยรวมของผู้สอบแต่ ละคน (โดยไม่ทราบคะแนนที่ผู้สอบคนนั้นได้รับ) แล้วระบุว่าผู้สอบคนใดจัดว่ามีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ "คาบเส้น" เมื่อระบุว่าผู้สอบคนใดบ้างจัดว่ามีความสามารถคาบเส้นแล้วให้ตั้งเกณฑ์สอบผ่านที่คะแนน median ของผู้สอบกลุ่มนี้ (ไม่แนะนำให้ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) เนื่องจากเกณฑ์ผ่านจะเบี่ยงเบนได้มากหากมีคะแนนที่สูงหรือต่ำมากเข้ามาร่วมในการ คำนวณ)
- 2. Contrasting groups method: การตั้งเกณฑ์ผ่านวิธีนี้เริ่มจากการระบุลักษณะของผู้สอบที่ควรสอบผ่าน และ ผู้ที่ควร สอบตก หลังจากนั้นให้อาจารย์พิจารณาความสามารถของผู้สอบทีละคน (โดยไม่ทราบคะแนนที่ผู้สอบคนนั้นได้รับ) แล้ว ระบุว่าผู้สอบคนนั้นควรอยู่ในกลุ่ม "สอบผ่าน" หรือ "สอบตก" หลังจากนั้นให้ทำการวาดกราฟแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างจำนวนนักเรียนที่ถูกจัดให้สอบผ่าน และ สอบตก กับคะแนนที่นักเรียนได้รับ ดังตัวอย่างข้างล่าง

เกณฑ์ผ่านคือคะแนน ณ จุดที่ false positive และ false negative passing เท่ากัน (ในกรณีตัวอย่างนี้คือ 5 คะแนน) (คณะกรรมการตั้งเกณฑ์ผ่านอาจปรับเกณฑ์ผ่านได้เพื่อปรับอัตรา false positive และ false negative passing ได้ตาม วัตถุประสงค์ของการสอบ)

รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ โอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Grading

GRADING

Cherdsak Iramaneerat

Department of Surgery
Faculty of Medicine Siriraj Hospital

Mahidol University

"A lot of current grading practice is shamefully inadequate. We persist in the use of particular practice not because we've thought about them in any depth, but, rather because they are tradition that has remained unquestioned for years."

Thomas Guskey

Objectives

- เมื่อสิ้นสุดการบรรยายแล้ว ผู้เข้าอบรมสามารถ
  - อธิบายถึงข้อดี ข้อต้อยของการตัดสินผลการเรียนแบบอิงเกณฑ์
     และอิงกล่มได้
  - เลือกใช้วิธีการตัดเกรดที่เหมาะสมกับบริบทของสถาบันในการ ตัดสินผลการศึกษาของนักศึกษา
  - บอกถึงแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการตัดสินผลการศึกษาของ นักศึกษาในสถาบันและหน่วยงานของตนได้อย่างเหมาะสม

Outline

- · What is grading?
- · Why do we grade our students?
- · How can we grade our students?
- · How should we combine test scores?
- · What does research tell us about grading?
- · An example of grading criteria set up

What is grading?

 Grading is an exercise in professional judgment. It involves the collection and evaluation of evidence on students' achievement or performance over a specified period of time. Through this process, various types of descriptive information and measures of students' performance are converted into grades that summarize students' accomplishments.

Why do we grade our students?

- · Functions of grading
  - Instructional uses: Grading system should focus on the improvement of student learning.
    - · Clarifies the instructional objectives
    - · Indicates the students' strengths and weaknesses
    - Provides information concerning students' development
    - Contributes to the students' motivation
  - Reports to parents
  - Administrative uses
    - Promotion and graduation
    - Awards

How can we grade our students?

- · Letter grading system
  - A, B, C, D, F
  - S, U, (H)
- · Pass-fail system
- · Checklists of objectives
- · Descriptive report

Who should receive an A?

· Absolute grading

Relative grading

- A = 90 - 100 points

– A = 15 %

- B = 80 - 89 points

– B = 25%

- C = 70 - 79 points

– C = 45%

- D = 60 - 69 points

– D = 10 %

- F = below 60

– F = 5%

Absolute Grading

- · Strengths
  - Grades relate directly to student performance
  - All students can obtain high grades
  - Students have clear vision of how to get good grades
- Limitations
  - Standards can be arbitrary.
  - Performance standards tend to vary due to variations in test difficulty, student ability, and instructional effectiveness.

Relative Grading

- Strengths
  - Guarantee a constant proportion of grades in every group of students.
- Limitations
  - The percent of students receiving each grade is arbitrary.
  - The meaning of grades varies with the students' ability.
  - Prevent students from helping each other.
  - Cannot link students' grades to the accomplishment of medical competencies

Standardization of Scores

$$Z = \frac{x - M}{SD}$$

Z = standard score

X = raw score

M = mean

SD = standard deviation

What does research tell us about grading?

- Grading is not essential to instruction.
  - Teachers do not need grades to teach well, and students can learn quite well without them.
- Grades have some value as rewards, but no value as punishments
  - Instead of prompting greater effort, low grades more often cause students to withdraw from learning.
- Grading should be done in reference to learning critoria
  - Normative grading makes learning a highly competitive activity.

12

Guidelines for Fair Grading

- Inform students at the beginning of the course what grading procedures is used.
- 2. Base grades on student achievement, and achievement only.
- 3. Base grades on a wide variety of valid assessment data.
- 4. Use a proper technique to combine scores.
- 5. If there is no quota limitation, use absolute grading.
- Review all borderline cases by reexamining all test scores.

Summary

- · What is grading?
- · Why do we grade our students?
- · How can we grade our students?
- · How should we combine test scores?
- · What does research tell us about grading?
- · An example of grading criteria set up

"The time to repair the roof is when the sun is shining."

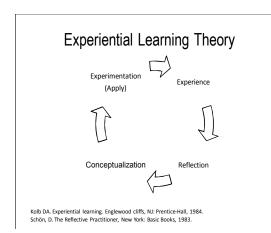
John F. Kennedy

รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Summary

Summary

นพ. เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

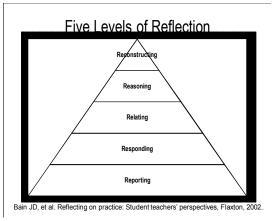

A complex and deliberate process of thinking about and interpreting experience in order to learn from it.

This is a conscious process which does not occur automatically, but is in response to experience and with a definite purpose.

Reflection is a highly personal process, and the outcome is a changed perspective, or learning.

Atkins and Murphy (1995)

Summary of the Workshop

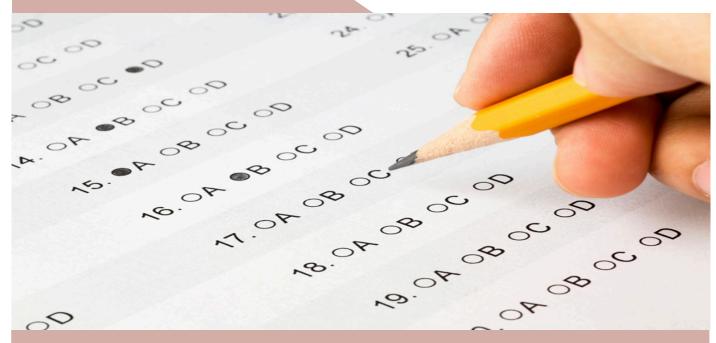
- Morning
  - What is good assessment?
  - How to choose assessment methods?
  - Validity
  - Reliability
- Afternoon
  - Standard setting
  - Grading

Siriraj Health science Education Excellence center

Shee.si.mahidol.ac.th

cherdsak.ira@mahidol.ac.th

เอกสารประกอบการอบรม

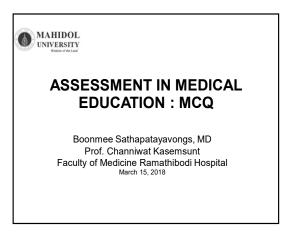

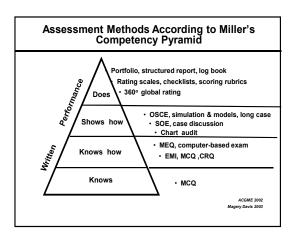
15 March 2018

Part 2: Multiple-choice questions and constructed response items

ศ. พญ.บุญมี สถาปัตยวงศ์

หัวข้อ : Multiple-choice questions item development

IS MCQ A GOOD TEST?

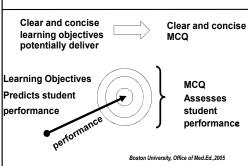

IS MCQ A GOOD TEST?

Validity
Reliability
Objectivity
Feasibility / practicability
Educational effect
Catalytic effect
Acceptability

Learning Objectives and MCQs

Multiple Choices Formats (MCQ)

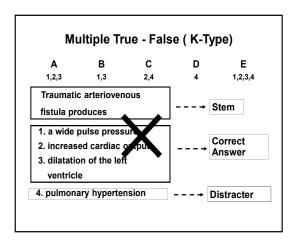
One-best-answer

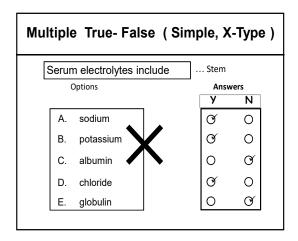
Conventional (A type)
Matching (B type)

Extended matching (R- type)

True / False

Complex or Multiple true / false (K- type) Simple true / false (X- type)

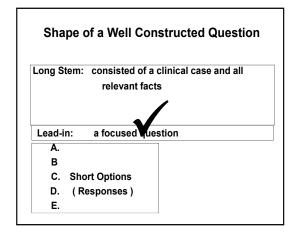

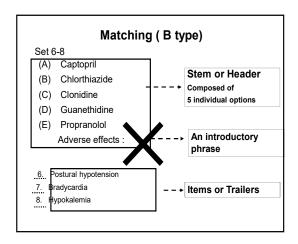
One - Best - Answer

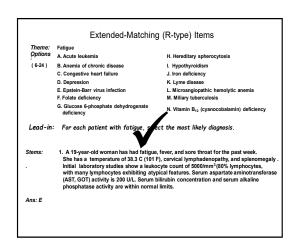
Conventional (A type)

Extended matching (R - type)

One - Best Answer (A- type) 2008 Stem: A 2-year-old boy has a 1-week history of edema. Blood pressure is 100/60 mmHg, and there is generalized edema and ascites. Serum concentrations are: creatinine 0.4 mg/dL, albumin 14 g/L, and cholesterol 570 mg/dL. Urinalysis shows 4* protein and no blood. Lead-in: Which of the following is the most likely diagnosis? Options: A. Hemolytic-uremic syndrome B. Minimal change nephrotic syndrome C. Henoch-Schoenlein purpura with nephritis D. Acute poststreptococcal glomerulonephritis E. Focal and segmental glomerulosclerosis

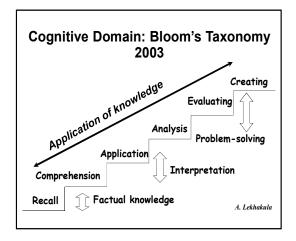
Preparing Test Specification (Blue Print)

Table of Specification (Blueprint)

A two – way chart describes the sample of items to be included in the test

- Learning outcomes to be tested :
- Physician tasks / Level of performance
- · Selected subject matters :
- M.D. Curriculum
- Thai Medical Council (2555)

Example: Table of Specifications					
		Bloom's Taxo	onomy		
Subject Content	Knowledge & Comprehen sion	Application	Analysis, Synthesis & Evaluation	Totals	
Topic A	5%	10%	15%	30%	
Topic B	10%	15%	45%	70%	
Totals	15%	25%	60%	100%	

APPLICATION OF KNOWLEDGE

If an item requires an examinee to reach a conclusion, make a prediction, or select a course of action, etc. in a realistic situation, it is "application of knowledge"

This item helps us to assess the ability of examinees to recall the information and use them

MCQ: Rote Memory

Which of the following has the use of carbamazepine been associated with?

- A. Hypothyroidism
- B. SIADH
- C. Nephrogenic diabetes insipidus
- D. Leucocytosis
- E. Tardive dyskinesia

MCQ : Application of Knowledge : compare & contrast

A female patient has been treated for partial complex seizure, then develops SIADH. Which of the following drugs is she most likely treated with?

- A. Valproic acid
- B. Clopromazine
- C. Lithium
- D. Carbamazepine
- E. Clonazepam

MCQ: Problem solving

A 30-year-old woman presents with nausea, headache, dizziness,and confusion for the past 2 weeks. Lab.results are: serum Na 110, Cl 88 mEq/L], plasma osmolality 236, urine 420 mOsm/Kg.

She has normal renal,adrenal,and thyroid function. Six weeks ago, she began drug therapy for a disorder characterized by partial complex seizures.

Which of the following drugs is the most likely cause of her symptoms?

- A. Lithium
- B. Valproic acid
- C. Clonazepam
- D. Chlopromazine E. Carbamazepine

An outbreak of food poisoning in a student cafeteria was investigated and the results are shown:

	Ate	a			Did not eat	а
	particul	ar food		F	articular fo	od
Food	Total	No. ill	%	Total	No. ill	%
Chicken	133	97	72.9	25	2	8
Salad	121	88	72.7	37	11	29.7
Sandwich	11	1	9.1	147	98	66.7
Soup	98	59	60.2	60	40	66.7

Which food was most probably contaminated ?

- A. Chicke
- B. Salad C. Soup
- D. Chicken and salad E. Chicken, salad and soup

Following are 5 patients, all in emergency states. Whom will you send to the hospital FIRST if you have possibility to send only one? Consider yourself a proficient 6 th year student who is staying alone in a well equipped rural clinic. The driving time to the nearest hospital is 30 minutes.

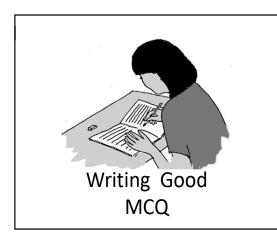
- A. 79-year-old man, unconscious due to accidental overdose of insulin
- B. 15-year-old boy who fell from a roof and broke a thoracic spine
- C. 50-year-old man with a 3 rd degree burn of face and neck
- D. 28-year-old woman in labour
- E. 25-year-old man with arterial hemorrhage from the groin due to work accident

Sampling Appropriate Contents

The content should be appropriate for the level of difficulty, and reflect the level of knowledge expected of the students

Revised Criteria for Assessment of Medical Graduates : Thai Medical Council 2555

NONSENSE EXAMINATION

- An exercise to demonstrate how students who know nothing can still get good marks if we do not write good MCQ items (Ref: Professor DE Benor, Ben-Gurion University of the Negev, Beer Sheva, Israel)
- Please try your best in 10 min.

EXPERIENTIAL LEARNING

Construct each item to assess single written objective

Patient Vignettes / Scenarios

Patient vignettes should include:

- age, gender, site of care
- chief complaint
- duration
- pertinent history
- examination findings
- pertinent lab, initial treatment
- lead-in statement
- five-options set with answer

Key points for good applied MCQ writing :

- No medical term in presenting complaint
- · No summaries of test or examination findings
  - Use data as full descriptions
- · Tasks should model thinking process that physicians have to be able to perform
- · Scenario-based questions are most useful

Criteria for Good Stem

- Focuses on concepts than trivial facts
- Phrase stem as clearly as possible
- Include all information that you have to repeat in each answer option
- Sufficient information
- Avoid extra language
- No more lecture

Writing a Lead - in

- Using "Which of the following?" or "What"
- · Better with complete question rather than "fill in the blank"
- Use "focus" lead in
- · Use a clear Lead- in

" Can examinee answer before reading the options ?"

Options (Distractors)

- Each option should be linked to the ability being measured by the lead - in
- · Follow grammatically from the stem
- Be similar in grammar, length and complexity
- · Are plausible but clearly incorrect
- Follow a logical order
- Be independent, mutually exclusive
- · Avoid none of the above and all of the above
- Vary the position of the correct answer

Good Options (Responses)

Homogenous Responses

Are all responses similar eg, all drugs, all diseases, all laboratory tests?

Can the examinee rank the responses on a single dimension?

Criteria for Good Responses

Homogenous, parallel in content

Only one correct answer

Non-controversial

Responses similar in length, grammatical construction

No new information

Include most of the information in the stem NOT in the lengthily responses

Responses should rarely exceed one line

Avoid responses that may help unknowledgeable but test-wise examinees to select the correct responses

- long correct responses; grammatically different responses
- · mutually exclusive response if one is correct
- might", "may", "can", "usually", "rarely", "never" "always"
- · double negative
- · all of the above
- · none of the above

Avoid tricks that may cause examinees to select incorrect responses

Vague terms

Negative terms, double negative

Reverse truths

Double options

Medical jargons

Popular slang

Abbreviations

Topic: โรค ตา หู จมูก และคอ

Keyword : ยาในรูปการเตรียมสารละลาย

โจทย์: Rx. NaHCO₃ 5 g Vehicle qs. to 100 mL

คำถาม : จากคำรับข้างต้น แพทย์ต้องการให้เภสัชกรเตรียมยาละลายชื้นใน ปริมาณ 30 มล. แต่ห้องยามี 25 %NaHCO3 แอมพูลละ 10 มล. เภสัชกรต้องเตรียมยา ดังกล่าวอย่างไร

ก. ใช้ 25% NaHCO₃ 6 มล. และปรับปริมาตรให้ได้ 100 มล.

ข. ใช้ 25% NaHCO₃ 6 มล. และปรับปริมาตรให้ได้ 30 มล.

ค. ใช้ 25% NaHCO₃ 20 มล. และปรับปริมาตรให้ได้ 100 มล.

ง. ใช้ 25% NaHCO₃ 20 มล. และปรับปริมาตรให้ได้ 30 มล.

จ. ใช้ 25% NaHCO $_3$ 10 มล. และปรับปริมาตรให้ได้ 100 มล.

Topic: โรค ตา หู จมูก และคอ Keyword : ยาในรูปการเตรียมสารละลาย

Comprehensiveness

โจทย์: Rx. NaHCO₃ 5 g Vehicle qs. to 100 mL

คำถาม : จากตำรับข้างต้น แพทย์ต้องการให้เภสัชกรเตรียมยาละลายชื้นูใน ปริมาณ 30 มล. แต่ห้องยามี 25 %NaHCO3 แอมพูลละ 10 มล.

เภสัชกรต้องเตรียมยาดังกล่าวอย่างไร

	25% NaHCO ₃ (มล)	บรบบรมาตรเหเด (มล)
ñ.	6	100
ข	6	30
ค	20	100
۹.	20	30
Đ.	10	100

ขณะที่ผู้ป่วยหญิง อายุ 63 ปี กำลังได้รับการรักษา acute myeloid leukemia ที่ต่างจังหวัด ด้วย cytotoxic chemotherapy ผู้ป่วยเกิด septicemia ขึ้นมา และได้รับการรักษาไปด้วย clindamycin และ gentamicin ต่อมเข็บขยับข้นมรักษากับทำเนในกรุงเทพฯ อูเดิผู้ป่วยเล่าว่า 1 ขับโดหห่นถึงจากเริ่มมี septicemia ผู้ป่วยเมื่อการท้องเขีย และท้องบวม ถ่ายเป็นน้ำวันละ 8 ครั้ง ไม่มีเดือด ไม่มีมูกปน ผู้ป่วยมี ประวัติท้องผูกมหลายปี PE. Temp. 38°C พบว่ามี ascites, P.R. nodular mucos และไม่มี fees palpable

PE. Temp. 36°C พบาที ascites, P.R. nodular mucosa และไม่ที่ feces palpable Lab. Hb 9.8 g/dt, WBC 14,000/cu mm / L, serum albumin 28 g/L SGOT 25 IU/L (normal 5-30) SGPT 25 IU/L (normal 5-45) sigmoidoscopy พบา mucosa นี้ reddened polypoid appearance with white exudate-membrane-like in places

Comprehensiveness

Excessive wording

ท่านคิดว่าอาการท้องเสียของผู้ป่วยน่าจะเกิดจากโรคอะไรมากที่ฮุด

- A. Faces impaction
- B. Acute ulcerative colitis
- C. Crohn's coliti
- D. Pseudomembranous colitis

E. Vibrio cholera

Time for exercise! Write 1MCQ each, for presentation & review

7

A checklist for constructing one-best answer MCQs

Essential Features				
Basic	Consists of stem, lead-in, and 5			
Structure	options (the stem and lead-in may become			
	combined in a question assessing factual			
	knowledge)			
	A single best answer is included among			
	the 5 options			
	4 distracters are included in the 5 options			
	Options are labelled A - E			
Characteristics	Based on realistic clinical vignettes /			
of the stem	scenarios			
	Good grammatical structure			
	Clearly worded			
	Longer than the options			
Characteristics	Clearly worded			
of the lead-in	A question is asked			
Effective	Question can be answered by reading the			
combination of	stem and the lead-in alone, without			
the stem and	reading the options			
the lead-in				
Characteristics	All options grammatically follow the stem			
of the options				
	All options are homogenous; i.e. all			
	belong to the same category or group			
	All options are approximately of same			
	length			
	Numerical options are arranged in			
	ascending or descending order			
	All options are plausible			
	Positioning of the correct answer is			
	random			
Curriculum	Test at least one content area			
area assessed	Test at least one outcome			
Cognitive level	Factual recall			
tested	Application			
	Evaluation			
	<u> </u>			

What to avoid	
Incomplete Sentences	
Use of negative terms e.g. except	
Use of "none of the above" or "all of the above" as options	
Use of absolute terms e.g. always, never	
Use of vague terms e.g. may	
Use of frequency terms e.g. rarely, often, frequently	
Testing trivial areas (this does not mean that all rare conditions should be avoided, as they may be clinically important)	

บ**ายวันที่กศิริราบ บาความเ**รื่าไป

การสร้างข้อสอบปรนัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์

กาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐.

ข้อสอบปรนัย (multiple-choice question) เป็นรูปแบบการประเมินผลที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ในวงการแพทยศาสตรศึกษาเนื่องด้วยคุณสมบัติที่ดี หลายประการด้วยกัน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการประเมิน ความรู้ปริมาณมากในเวลาอันสั้น ผลการประเมินที่ไม่มี ผลกระทบจากความรู้สึกส่วนตัวของผู้ตรวจให้คะแนน คะแนนที่มีความเที่ยงสูง รวมถึงผลการวิจัยจำนวนมาก ที่สนับสนุนความถูกต้องของผลการประเมินด้วยข้อสอบ ปรนัย^{๑-๒} ข้อสอบปรนัยที่พัฒนาขึ้นอย่างดีนั้นสามารถ วัดความรู้ได้ทั้งระดับการจดจำ การทำความเข้าใจ และ การประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการดูแลคนไข้ อย่างไรก็ ดีผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของข้อสอบปรนัยที่ พัฒนาขึ้นใช้ในโรงเรียนแพทย์หลายแห่งพบว่าข้อสอบ จำนวนไม่น้อยมีลักษณะที่ไม่เหมาะสม *-> ข้อสอบปรนัย ที่ถูกพัฒนาขึ้นอย่างไม่ถูกหลักการนั้นส่งผลเสียหลาย อย่าง เช่นทำให้ข้อสอบยากขึ้นโดยไม่จำเป็น ทำให้ผู้ สอบเกิดความสับสน ทำให้ผู้สอบบางกลุ่มเสียเปรียบผู้ สอบคนอื่น ทำให้การตัดสินผลสอบผิดพลาด เป็นต้น^{๖-๗} ดังนั้นการออกข้อสอบปรนัยที่ดี วางอยู่บนหลักการที่ถูก ต้องจึงมีความสำคัญมากในการควบคุมคุณภาพการ ศึกษาในโรงเรียนแพทย์ บทความนี้จึงถูกเขียนขึ้นเพื่อ เป็นการรวบรวมหลักการพื้นฐานในการออกข้อสอบปรนัย ที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในวงการวัดและประเมินผล ผู้นิพนธ์หวังว่าข้อแนะนำต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอในบทความ นี้จะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาข้อสอบ ปรนัยที่มีคุณภาพให้ผู้อ่านไม่มากก็น้อย

รูปแบบพื้นฐานของข้อสอบปรนัย

ข้อสอบปรนัยคือข้อสอบชนิดที่มีคำถามแล้วมีตัว เลือกให้ผู้สอบเลือกตัวเลือกที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามดัง กล่าว ข้อสอบปรนัยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ รูปแบบ โด้แก่

๑. ข้อสอบถูกผิด (True/false item)

ในข้อสอบประเภทนี้จะมีข้อความให้ผู้สอบ พิจารณาว่าถูกหรือผิด ในยุคแรกข้อสอบเหล่านี้แต่ละ ข้อจะแยกเป็นอิสระจากกัน ผู้สอบตัดสินใจว่าข้อความ แต่ละข้อถูกหรือผิดโดยไม่เกี่ยวข้องกับข้อความในข้ออื่น ต่อมามีผู้พัฒนาข้อสอบเป็นชุดของข้อความ (multiple true/false หรือ K-type item) โดยในแต่ละข้อจะมี สี่ข้อความ ผู้สอบต้องพิจารณาว่าแต่ละข้อความถูกหรือ ผิด แล้วทำการเลือกตัวเลือกที่บรรยายจำนวนข้อความ ที่ถูกต้องได้อย่างเหมาะสม (เช่น ตอบ ก. เมื่อข้อความที่ ๑,๒, และ ๓ ถูกต้อง, ตอบ ข. เมื่อข้อความที่ ๑ และ ๓ ถูกต้อง ฯลฯ)

ข้อสอบชนิดถูกผิดนี้เคยเป็นที่นิยมมากในวงการ แพทยศาสตรศึกษาอยู่ระยะหนึ่งเนื่องจากสามารถทดสอบ ความรู้ได้ปริมาณมาก แต่ข้อสอบชนิดนี้มีข้อจำกัดที่สำคัญ คือสามารถใช้ได้เฉพาะกับเนื้อหาที่มีความถูกผิดชัดเจน เท่านั้น ซึ่งการตัดสินใจทางการแพทย์ส่วนมากไม่เป็นเช่น นั้น การตัดสินใจในการวินิจฉัย การตรวจค้นเพิ่มเติม หรือ การรักษาผู้ป่วยส่วนใหญ่นั้นแพทย์ตัดสินใจเลือกระหว่าง ทางเลือกที่แตกต่างกันสามสื่อย่างซึ่งทุกทางเลือกมี ความเป็นไปได้ มีส่วนถูก หรือมีความเหมาะสมในบางด้าน

เว**เวนันทึกศิริรา**ช

แต่ก็มีความไม่เหมาะสมในด้านอื่นด้วย เช่นการเลือกใช้ ยาในผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อ นักศึกษาแพทย์มักรู้ว่าควรใช้ ยาปฏิชีวนะ ซึ่งยาปฏิชีวนะหลายชนิดก็รักษาการติดเชื้อ ชนิดนั้น ๆ ได้ แต่นักศึกษาต้องเลือกระหว่างยาที่ล้วนใช้ได้ ในการรักษานั้นว่ายาใดที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสม ที่สุดกับชนิดของเชื้อก่อโรคที่พบบ่อยในการติดเชื้อนั้น มีผลข้างเคียงน้อยที่สุด และราคาเหมาะสมด้วย ซึ่งใน สถานการณ์นี้ข้อสอบชนิดถูกผิดจะนำมาใช้ได้ยาก ด้วย เหตุนี้ทำให้ข้อสอบชนิดถูกผิดไม่เป็นที่นิยมกันมากนัก ในปัจจุบัน

๒. ข้อสอบเลือกคำตอบที่ถูกที่สุด (one best response item)

ในข้อสอบประเภทนี้จะมีคำถามแล้วตามด้วย ตัวเลือกจำนวนหนึ่งให้ผู้สอบเลือกตัวเลือกที่เหมาะสม ที่สุดเป็นคำตอบ ข้อสอบประเภทนี้ที่เป็นที่นิยมกันมาก ที่สุดคือข้อสอบที่มีตัวเลือก ๔-๕ ตัวเลือก (A-type) แต่ นอกจากข้อสอบมาตรฐานนี้แล้วก็มีผู้ใช้ข้อสอบประเภทที่ มีลักษณะเป็นการจับคู่ (extended matching item) โดย ให้ผู้สอบเลือกตัวเลือกที่เหมาะสม (จากตัวเลือกจำนวน มาก ๘ – ๒๐ ตัวเลือก) ไปจับคู่กับโจทย์ (stem) ซึ่งมีหลาย ข้อ เช่นจับคู่ระหว่างคำบรรยายอาการของผู้ป่วยจำนวน ๕ – ๑๐ ราย กับการวินิจฉัยโรคที่เหมาะสม จำนวน ๑๕ โรค เป็นต้น

เนื่องจากข้อสอบชนิดที่มีใช้กันแพร่หลายใน วงการแพทยศาสตรศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบัน คือข้อสอบประเภทที่มีตัวเลือก ๔-๕ ตัวเลือก (A-type) ผู้นิพนธ์จะขอเน้นหลักการสำหรับการออกข้อสอบประเภท นี้เป็นสำคัญ

องค์ประกอบของข้อสอบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ ที่ถูกที่สุด

ข้อสอบปรนัยแต่ละข้อมีส่วนประกอบสำคัญ ๒ ส่วนด้วยกันคือ

- ๑. โจทย์ (stem) เป็นข้อมูลของโรค หรือภาวะ หรือผู้ป่วยตามด้วยคำถาม หรือเว้นช่องว่างสำหรับเติมคำ หรือข้อความที่เหมาะสมลงไป
  - ๒. ตัวเลือก (options) คือคำ หรือข้อความที่

ผู้ออกข้อสอบนำเสนอตามหลังจากโจทย์เพื่อให้ผู้สอบ เลือกไปใช้ตอบคำถาม หรือเติมลงในช่องว่างในโจทย์

๒.๑ ตัวเลือกที่ถูกต้อง (correct option) เป็น คำตอบที่ถูกต้องมีเพียงตัวเลือกเดียวต่อข้อสอบข้อหนึ่ง

๒.๒ ตัวลวง (distractors) เป็นคำตอบที่ผิด หรือ ไม่เหมาะสม มีไว้ลวงให้ผู้สอบที่ไม่มีความรู้ หรือมีความ เข้าใจไม่ถูกต้องในเนื้อหาที่นำมาออกข้อสอบเลือกตอบ ตัวลวงไม่จำเป็นต้องเป็นคำตอบที่ผิดชัดเจนเสมอไป ตัวลวงที่ดีมักมีส่วนถูกบ้าง แต่มีระดับของความถูกต้อง เหมาะสมน้อยกว่าคำตอบที่ถูก

ข้อแนะนำพื้นฐานของการเขียนข้อสอบปรนัย

มีผู้เชี้ยวชาญทางการประเมินผลให้ข้อแนะนำ จำนวนมากในการเขียนข้อสอบปรนัย เคยมีผู้รวบรวมไว้ถึง ๔๓ ข้อ " "ในที่นี้ผู้นิพนธ์ขอนำเสนอเฉพาะข้อแนะนำที่ได้ รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและสามารถประยุกต์ใช้ได้ ชัดเจนในการพัฒนาข้อสอบทางการแพทย์ โดยจะทำการ จัดหมวดหมู่ของข้อแนะนำเหล่านี้ออกเป็น ๔ กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ (๑) เนื้อหาข้อสอบ, (๒) การจัดรูปแบบข้อสอบ, (๓) การเขียนโจทย์, และ (๔) การเขียนตัวเลือก

- ๑. เนื้อหาข้อสอบ
- ๑.๑ ข้อสอบหนึ่งข้อควรมุ่งเน้นประเมินความรู้ เพียงเรื่องเดียว

ก่อนเริ่มเขียนข้อสอบอาจารย์ผู้ออกข้อสอบควร ตั้งวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการประเมินความรู้ของ ผู้สอบในเรื่องใด และเขียนโจทย์เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ ดังกล่าวเท่านั้น เนื่องจากเนื้อหาวิชาทางการแพทย์มีมาก อาจารย์แต่ละท่านเมื่อทำการสอนไปแล้วจึงอยากจะ ทดสอบความรู้ในหลายเรื่องที่ตนได้สอนไป แต่กลับมี โควต้าจำกัดในการออกข้อสอบ ทำให้อาจารย์จำนวนไม่น้อย เขียนข้อสอบหนึ่งข้อถามทั้งเรื่องการวินิจฉัยโรค การตรวจ ค้นเพิ่มเติม การรักษาโรค และ ภาวะแทรกซ้อนของโรค ไป พร้อมกัน ลักษณะข้อสอบเช่นนี้ไม่ควรใช้ เพราะมักซับซ้อน เกินไป เมื่อผู้สอบตอบข้อสอบผิด ก็ไม่สามารถวินิจฉัยได้ ว่าผู้สอบขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใด

๑.๒ หลีกเลี่ยงการถามความรู้ในรายละเอียด ปลีกย่อยที่ไม่มีที่ใช้ทางคลินิก (trivial content)

เว**เวนันทึกศิริรา**ช บทความทั่วไป

องค์ความรู้ทางการแพทย์นั้นมีปริมาณมาก ไม่มี ผู้ใดที่จดจำเนื้อหาที่มีในตำรา หรือวารสารทางการแพทย์ ได้ทั้งหมด แม้ว่าองค์ความรู้หลายเรื่องมีความน่าสนใจ แต่มีประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ทางคลินิกค่อนข้างน้อย องค์ความรู้ดังกล่าวจัดเป็นรายละเอียดปลีกย่อย (trivial content) ซึ่งไม่แนะนำให้ทำการทดสอบ สิ่งที่ควรทำการ ประเมินคือความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ใน ทางคลินิก (application of knowledge) ไม่แนะนำการ ทดสอบวัดความสามารถในการจดจำเป็นหลัก อย่างไร ก็ตามการที่แนะนำให้ออกข้อสอบที่เน้นการประยุกต์ใช้ ความรู้ ไม่ได้หมายความว่าการแก้ปัญหาผู้ป่วยนั้นไม่ ต้องใช้ความจำเลย ตรงกันข้ามการจดจำเนื้อหาเป็นพื้น ฐานที่สำคัญในการแก้ปัญหาทางคลินิก ผู้สอบย่อมต้อง จำเนื้อหาได้บ้าง จึงจะประยุกต์องค์ความรู้ดังกล่าวไปแก้ โจทย์ปัญหาที่นำเสนอได้

๑.๓ หลีกเลี่ยงการถามความรู้ในเรื่องที่ยังมี ความขัดแย้งกันในแนวทางปฏิบัติ (controversy)

ความรู้ทางการแพทย์ในหลายหัวข้อยังเป็นเรื่อง
ที่ผู้เชี่ยวชาญยังมีความเห็นแตกต่างกัน ผู้ป่วยรายเดียวกัน
ไปพบแพทย์สองคนอาจได้รับการรักษาที่แตกต่างกันซึ่ง
วิธีการรักษาทั้งสองวิธีก็มีงานวิจัยสนับสนุนด้วยกันทั้งคู่
อย่างนี้จัดว่ายังคงมีความขัดแย้ง (controversy) ในเรื่อง
ดังกล่าวอยู่ เนื้อหาในลักษณะนี้ไม่ควรนำมาออกสอบด้วย
ข้อสอบปรนัย เนื่องจากในขณะที่ทำข้อสอบอยู่นั้น ผู้สอบ
ไม่มีทางรู้ได้เลยว่าอาจารย์ผู้ออกข้อสอบอ้างอิงจากตำรา
หรือบทความวิชาการใด เนื้อหาที่ยังมีความขัดแย้ง ที่
ผู้เชี่ยวชาญจากต่างสถาบันมีแนวทางในการปฏิบัติที่ต่าง
กันนี้แนะนำให้ใช้ข้อสอบในรูปแบบอื่นในการทดสอบเช่น
ข้อสอบอัตนัย เป็นต้น

๑.๔ หลีกเลี่ยงการลอกประโยคหรือข้อความ จากตำราโดยตรง

ดังได้กล่าวแล้วว่าข้อสอบที่ดีควรมุ่งเน้นการ ประเมินความเข้าใจ หรือ การประยุกต์ใช้ความรู้ ไม่ควร ออกข้อสอบที่ประเมินความสามารถในการจำรายละเอียด ปลีกย่อย การออกข้อสอบโดยวิธีการเปิดตำราแล้วคัดลอก ประโยคจากตำราโดยตรงมักจะลงเอยด้วยข้อสอบที่ทดสอบ ความจำว่าผู้สอบท่องเนื้อหาในตำราตรงส่วนนั้นได้หรือไม่ ข้อสอบที่ดีควรได้จากการดูผู้ป่วย โจทย์ที่ดีควรเป็นปัญหา ของผู้ป่วยที่พบในการทำงานนั่นเอง ตัวเลือกก็ได้จากข้อ ผิดพลาดที่นักศึกษาหรือแพทย์ประจำบ้านมักปฏิบัติกับ ผู้ป่วยแล้วทำให้ผลการรักษาไม่ดีนั่นเอง

๑.๕ หลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อสอบที่ประเมิน ความรู้ในเรื่องเดียวกันสองข้อในข้อสอบชุดเดียวกัน

เนื่องจากเนื้อหาวิชาที่ต้องทำการประเมินในการ สอบแต่ละครั้งนั้นมีมาก ดังนั้นองค์ความรู้ในแต่ละเรื่อง แต่ละโรคจึงมักมีสัดส่วนของข้อสอบที่จะออกได้เพียงหนึ่ง หรือสองข้อเท่านั้น การที่อาจารย์ออกข้อสอบในเรื่องหรือ โรคเดียวกันซ้ำสองข้อในชุดข้อสอบเดียวกันจึงมักเป็น การลดโอกาสในการประเมินความรู้เรื่องอื่นซึ่งก็มีความ สำคัญเช่นกัน การออกข้อสอบที่ดีนั้นควรต้องครอบคลุม วัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตร หรือ ในเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่าง สมดุล การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้นต้องเริ่มต้น จากการกำหนดสัดส่วนข้อสอบสร้างเป็นตารางกำหนด จำนวนข้อสอบ (table of specification) เมื่ออาจารย์ได้ รับมอบหมายให้ออกข้อสอบควรต้องตรวจสอบให้ชัดเจน ว่าเนื้อหาที่ต้องออกข้อสอบนั้นอยู่ในส่วนใดของตารางดัง กล่าว การออกข้อสอบซ้ำซ้อนในเนื้อหาเรื่องเดียวกันเป็น สัญญาณบอกว่าอาจไม่ได้สร้างข้อสอบตามข้อกำหนดใน ตาราง นอกจากนี้การมีใจทย์สองข้อประเมินความรู้เรื่อง เดียวกันมีความเป็นไปได้สูงที่เนื้อหาในข้อสอบข้อหนึ่ง อาจบอกคำตอบในข้อสอบอีกข้อหนึ่งได้

๒. การจัดรูปแบบข้อสอบ

๒.๑ เลือกใช้คำศัพท์หรือรูปประโยคที่ง่ายต่อ การทำความเข้าใจ

อาจารย์ผู้ออกข้อสอบต้องระลึกไว้เสมอว่า ข้อสอบที่อาจารย์ออกเพื่อใช้ในการประเมินผลนักศึกษา แพทย์หรือแพทย์ประจำบ้านนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อ ทดสอบความรู้ทางการแพทย์เป็นสำคัญ มิใช่การประเมิน ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ดังนั้นการเขียนข้อสอบของ อาจารย์ควรเลือกใช้รูปแบบประโยคที่ง่ายต่อการทำความ เข้าใจ อย่าเขียนประโยคซับซ้อนที่มีความยาวประโยค ละหลายบรรทัด มุ่งเน้นให้ภาษาเป็นสื่อในการนำเสนอ ความคิดของอาจารย์ผู้ออกข้อสอบไปยังผู้สอบ อย่าให้

บายวันที่ก**คืริธา**ช

ภาษาเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร การจะเลือกใช้ภาษา ใดในการเขียนข้อสอบนั้นให้พิจารณาตามข้อกำหนด ขององค์กรหรือหน่วยงานที่ควบคุมการสอบที่อาจารย์ส่ง ข้อสอบไปให้ใช้ ข้อสอบที่ใช้ในระดับการศึกษาหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิตทั้งในระดับคณะ หรือข้อสอบที่ใช้ ในการสอบระดับประเทศในปัจจุบันยังนิยมใช้ข้อสอบที่ เขียนด้วยภาษาไทยโดยมีการใช้ศัพท์เทคนิคเป็นภาษา อังกฤษเหมือนดังภาษาที่แพทย์ใช้สื่อสารกันในการทำงาน ปกติ ส่วนข้อสอบในระดับหลังปริญญามีหลายการสอบที่ ภาควิชา หรือราชวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ใช้ภาษา อังกฤษทั้งหมด ก่อนที่อาจารย์จะสร้างข้อสอบต้องมีการ ศึกษาข้อกำหนดของแต่ละการสอบให้ดี

๒.๒ หลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง กับการแก้ปัญหาของโจทย์ข้อนั้น

โจทย์แต่ละข้อควรเขียนให้กระชับ ไม่ยาวเยิ่น เย้อโดยไม่จำเป็น นำเสนอเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นในการ แก้ปัญหาโจทย์ดังกล่าว อาจารย์บางท่านนำเสนอข้อมูล เยอะมากในโจทย์หนึ่งข้อ บางครั้งข้อสอบข้อหนึ่งมีความ ยาวถึงครึ่งหน้า โดยให้เหตุผลว่าเป็นเหมือนสถานการณ์ จริงที่แพทย์ต้องตัดสินใจบนข้อมูลทางคลินิกปริมาณ มาก แพทย์ต้องพิจารณาเองว่าข้อมูลใดสำคัญกับการ แก้ปัญหาใจทย์ข้อนั้น ๆ แต่อาจารย์ก็ต้องไม่ลืมว่าเวลา ที่ผู้สอบมีในการทำข้อสอบแต่ละข้อนั้นมีจำกัด ในการ สอบทางการแพทย์ในประเทศไทยส่วนใหญ่ผู้สอบจะมี เวลาราว ๑ นาทีในการทำข้อสอบ ๑ ข้อ หากเนื้อหาโจทย์ ข้อใดมีความยาวมาก ผู้สอบจำนวนไม่น้อยจะเลือกที่จะ ข้ามข้อสอบข้อนั้นไปก่อนด้วยเกรงว่าจะเสียเวลาอ่านและ คิดแก้ปัญหาในข้อนั้นนานเกินไปทำให้ทำข้อสอบไม่ทัน ดังนั้นหากอาจารย์ต้องการให้ข้อสอบที่อาจารย์เขียนขึ้น มานั้นได้ถูกใช้จริง และผู้เข้าสอบได้คิดแก้ปัญหาจริงใน การสอบ ไม่ถูกอ่านข้ามไป อาจารย์ควรเขียนข้อสอบให้ กระซับ ไม่นำเสนอข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา

๒.๓ จัดให้มีการตรวจสอบเนื้อหา คำศัพท์ และ รูปประโยคที่ใช้ในข้อสอบแต่ละข้อก่อนนำไปใช้

ถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้เขียนข้อสอบจะได้มีการอ่าน ทวนสิ่งที่ตนเองเขียนแล้วเข้าใจเนื้อหาได้ดีและคิดว่า ข้อสอบอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้แล้ว ก็ไม่ควร นำข้อสอบข้อนั้นไปใช้สอบเลย ควรให้มีคณะกรรมการ ข้อสอบซึ่งประกอบไปด้วยอาจารย์หลายท่านช่วยกันตรวจ สอบและพิจารณาปรับแก้ข้อสอบทุกข้อก่อนนำไปใช้จริง เสมอ เนื่องจากผู้เขียนข้อสอบย่อมเข้าใจสิ่งที่ตนเขียน เสมอ แต่เมื่อผู้อื่นอ่านแล้วอาจพบว่ามีเนื้อหาที่กำกวม หรือเข้าใจใจทย์ต่างออกไปได้ การปรับแก้เนื้อหาที่มีความ กำกวม หรือเฉลยซึ่งอาจารย์บางท่านอาจไม่เห็นด้วยให้ได้ ข้อสอบที่มีความชัดเจน และอาจารย์ทุกท่านยอมรับใน คำเฉลยได้ก่อนจะนำข้อสอบไปทำการสอบจริงย่อมเป็น สิ่งที่ดีกว่าการตรวจพบปัญหาหลังจากสอบเสร็จแล้วซึ่ง ต้องมาตัดสินใจกันอีกว่าจะทำอย่างไรกับการคิดคะแนน ของข้อสอบข้อดังกล่าว

๓. การเขียนโจทย์

๓.๑ เขียนโจทย์ให้มีความชัดเจน ผู้สอบทุกคน อ่านแล้วมีความเข้าใจตรงกัน

ข้อแนะนำนี้อาจดูเหมือนตรงไปตรงมา แต่กลับ เป็นปัญหาที่พบบ่อยมากในการพัฒนาข้อสอบปรนัย ประเด็นสำคัญคือโจทย์ที่ดีนั้นต้องมีความสมบูรณ์ใน ตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยตัวเลือก โจทย์ข้อสอบที่ดีนั้น เมื่ออ่านโจทย์เสร็จแล้ว หากผู้สอบมีความรู้ในเรื่องที่ ทำการประเมินนั้น เขาจะบอกคำตอบได้โดยไม่จำเป็นต้อง อ่านตัวเลือกเลย ดังนั้นเมื่ออาจารย์เขียนข้อสอบเสร็จ แล้วแนะนำให้ลองปิดตัวเลือกแล้วอ่านเฉพาะโจทย์ดู หากอาจารย์อ่านแล้วบอกได้ว่าโจทย์ถามอะไรและบอกได้ว่าควรตอบอะไรโดยไม่ต้องอ่านตัวเลือกจัดว่าข้อสอบข้อดังกล่าวมีโจทย์ที่มีความชัดเจน

๓.๒ เรียบเรียงเนื้อหาให้ใจความสำคัญของ ข้อสอบอยู่ในโจทย์

เนื่องจากข้อสอบปรนัยมีตัวเลือกที่อาจารย์ต้อง สร้างขึ้นหลายตัวเลือก บางครั้งอาจารย์ผู้พัฒนาข้อสอบ อาจเผลอเรอนำเอาใจความสำคัญไปใส่ไว้ในตัวเลือก ซึ่งทำให้เนื้อหาในโจทย์ขาดสาระสำคัญ อ่านโจทย์แล้ว ไม่เข้าใจว่าผู้ออกข้อสอบต้องการถามความรู้เรื่องอะไร ตัวอย่างข้อสอบที่ไม่เป็นไปตามข้อแนะนำนี้คือข้อสอบที่ ถามว่า ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง หรือข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง แล้วเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับโรค หรือการรักษาบาง อย่างในตัวเลือกแต่ละข้อ ข้อสอบในลักษณะนี้มักทำให้

บาความเรื่อไป

ผู้สอบต้องอ่านข้อสอบย้อนไปมาหลายรอบกว่าจะเข้าใจ จุดประสงค์ของข้อสอบ แล้วจึงตัดสินใจเลือกคำตอบ โดยทั่วไปแนะนำให้อาจารย์นำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ในตัวโจทย์ให้มากที่สุด ส่วนตัวเลือกเขียนเป็นคำหรือ ข้อความสั้น ๆ

๓.๓ หลีกเลี่ยงการเขียนโจทย์ที่มีรูปประโยคเป็น เชิงปฏิเสธ

โจทย์ที่ดีไม่ควรอยู่ในประโยคเชิงปฏิเสธ เช่น ถามถึงสิ่งที่เป็นข้อยกเว้น สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ สิ่งที่พบน้อย ที่สุด หรือสิ่งที่ไม่น่านึกถึงเป็นต้น งานวิจัยส่วนใหญ่พบ ว่าข้อสอบที่มีโจทย์ในรูปแบบปฏิเสธเหล่านี้มีระดับความ ยากง่ายไม่ต่างจากข้อสอบอื่น ๆ แต่งานวิจัยบางชิ้นพบว่า ข้อสอบที่มีโจทย์ในรูปแบบปฏิเสธมีความยากมากกว่า ข้อสอบอื่นชัดเจนโดยเฉพาะในข้อสอบวัดความรู้ระดับ สูง " " แต่ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลส่วนใหญ่มีความ เห็นพ้องกันว่าข้อสอบประเภทนี้สามารถสร้างความสับสน ให้กับผู้สอบได้ จึงไม่แนะนำให้ใช้ แต่หากอาจารย์ผู้ออก ข้อสอบมีความจำเป็นต้องใช้ข้อสอบที่มีการใช้คำปฏิเสธ ในโจทย์ แนะนำให้พิมพ์คำปฏิเสธให้เด่นชัด โดยใช้ตัวหนา และขีดเส้นใต้เพื่อให้ผู้สอบเห็นชัด "

๔. การเขียนตัวเลือก

๔.๑ เขียนตัวเลือกที่มีประสิทธิภาพให้มีจำนวน มากที่สุดเท่าที่เหมาะสมกับบริบท

เรื่องจำนวนตัวเลือกที่เหมาะสมนี้เป็นเรื่องที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลจำนวนมากสนใจ มีงาน วิจัยเกี่ยวกับเรื่องจำนวนตัวเลือกที่เหมาะสมในข้อสอบ ปรนัยอยู่มากมาย อาจารย์ผู้ออกข้อสอบส่วนมากจะ คุ้นเคยกับข้อสอบปรนัยชนิดที่มีห้าตัวเลือก บ่อยครั้งที่ อาจารย์ออกข้อสอบแล้วนึกตัวเลือกได้เพียงสามหรือ สี่ตัว จึงเกิดคำถามว่าจำเป็นต้องมีตัวเลือกครบห้าตัวเลือก หรือไม่ งานวิจัยบางชิ้นพบว่าการลดจำนวนตัวเลือกลง ทำให้ข้อสอบง่ายขึ้น แต่งานวิจัยบางชิ้นพบว่าการลด จำนวนตัวเลือกลงทำให้ได้ข้อสอบยากขึ้น ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินผลเสนอว่าข้อสอบปรนัยที่มีตัวเลือก เพียงสามตัวเลือกก็สามารถทดสอบความรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ แต่มีอาจารย์จำนวนไม่น้อยที่ไม่ สบายใจที่มีตัวเลือกในข้อสอบแต่ละข้อน้อยกว่าห้าตัว

เลือกด้วยกังวลว่าจะทำให้มีโอกาสสูงที่ผู้สอบที่ไม่มีความ รู้จะเดาสุ่มได้คำตอบที่ถูกต้อง แต่จากข้อมูลที่ปรากฏใน ปัจจุบันพบว่าผู้สอบในการสอบในระดับสูงนั้นพฤติกรรม การเดาสุ่มโดยที่ผู้สอบปราศจากความรู้นั้นน่าจะมีบทบาท น้อยมาก ผู้สอบส่วนใหญ่มักพอมีความรู้บ้างและสามารถ ตัดตัวเลือกที่ไม่สมเหตุสมผลอย่างชัดเจนได้ ในการ ศึกษาข้อสอบปรนัยส่วนใหญ่พบตัวเลือกที่ไม่ทำงาน เป็นจำนวนไม่น้อย ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบปรนัยที่ใช้ในทางแพทยศาสตรศึกษาในประเทศไทยหลาย ครั้งก็สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่าข้อสอบ ส่วนใหญ่มักมีตัวเลือกที่ทำงานจริงราวสามหรือสี่ตัวเลือก มีข้อสอบน้อยข้อมากที่ตัวเลือกทั้งห้าตัวเลือกทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพ

ด้วยข้อมูลจากการศึกษาต่าง ๆ ข้อแนะนำในการ ออกข้อสอบปรนัยในปัจจุบันคือให้อาจารย์เขียนจำนวน ตัวเลือกมากที่สุดที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาใจทย์ ไม่ จำเป็นต้องเขียนตัวเลือก & ตัวเลือกเสมอไป เนื่องจาก ตัวเลือกที่ห้าที่เขียนขึ้นเพื่อเติมเต็มโดยไม่สมเหตุสมผล นั้นมักไม่ค่อยมีคนเลือก หากเนื้อหาที่อาจารย์นำมาสอบ มีตัวเลือกที่เหมาะสมเพียงสามหรือสี่ตัวเลือกก็เขียน จำนวนตัวเลือกเพียงสามหรือสี่ตัวเลือกจ๊ แต่อย่างไร ก็ตามให้อาจารย์ศึกษาข้อกำหนดของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบที่ อาจารย์เกี่ยวข้องดัวย เนื่องจากนโยบายของแต่ละการสอบแตกต่างกันไป องค์กรที่จัดสอบทางแพทยศาสตร ศึกษาจำนวนไม่น้อยยังคงตั้งข้อกำหนดให้ใช้ข้อสอบ & ตัวเลือกเสมอ ซึ่งหากอาจารย์ไม่ทำตามข้อกำหนด ดังกล่าวข้อสอบที่ออกไปอาจไม่ได้รับการพิจารณาได้

๔.๒ จัดให้ตัวเลือกที่ถูกต้องมีการกระจาย ตำแหน่งไปให้มีจำนวนพอ ๆ กันในทุกตัวเลือก

ข้อแนะนำนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้ ผู้สอบที่ตอบแบบเดาสุ่มแบบเลือกตัวเลือกเดียวกัน ทั้งหมดสอบผ่านได้ด้วยความบังเอิญ หากอาจารย์สร้าง ข้อสอบที่มีสี่ตัวเลือก เป็น ก ข ค ง อาจารย์ก็ต้องกระจาย ให้ตัวเลือกที่ถูกมีทั้งข้อ ก ข ค และ ง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียง กัน

๔.๓ เขียนตัวเลือกแต่ละข้อให้เป็นอิสระ ไม่ขึ้น ต่อกัน

เวชบันทึกศิริราช บทความทั่วไป

ในการเขียนตัวเลือกของข้อสอบแต่ละข้อ อาจารย์ต้องระมัดระวังให้ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกไม่มี ความซ้ำซ้อนกัน เช่นตัวเลือก ก เป็นยากลุ่มย่อยของ ตัวเลือก ข ตัวเลือก ก เป็นช่วงอายุ ๒ – ๑๐ ปี ตัวเลือก ข เป็นช่วงอายุ ๕ – ๑๑ ปี เป็นต้น การเขียนตัวเลือกที่ ซ้ำซ้อนกันนี้ หากเกี่ยวเนื่องกับตัวเลือกที่ถูกต้องอาจมี ผู้สอบแย้งว่ามีตัวเลือกที่ถูกต้องมากกว่าหนึ่งตัวเลือก หาก ตัวเลือกที่ซ้ำซ้อนกันนี้ไม่เกี่ยวกับคำตอบที่ถูก ก็จะทำให้ ผู้สอบบางส่วนสามารถตัดตัวเลือกบางตัวเลือกได้โดย ไม่ต้องมีความรู้ทางการแพทย์ในเรื่องดังกล่าวได้

๔.๔ เขียนตัวเลือกให้ทุกตัวเลือกมีความเป็นเนื้อ เดียวกัน (homogeneous)

การเขียนตัวเลือกให้มีความเป็นเนื้อเดียวกัน นั้นหมายถึง ตัวเลือกแต่ละตัวมีรูปร่างหน้าตาและราย ละเอียดไปในทิศทางหรือเรื่องราวเดียวกัน หรือเป็นของ กลุ่มเดียวกัน การเป็นเนื้อเดียวกันนี้ครอบคลุมตั้งแต่รูป ร่างหน้าตา (ตัวเลือกทุกตัวเป็นภาษาแบบเดียวกัน หาก ตัวเลือกตัวหนึ่งเป็นคำ ตัวเลือกอื่น ๆ ก็ควรเป็นคำ ไม่ใช่ วลี หรือประโยค, ตัวเลือกหนึ่งเป็นคำนาม ตัวเลือกอื่นก็ เป็นคำนามเหมือนกัน ไม่ใช่กิริยา หรือคำคุณศัพท์) และ เนื้อหา (โจทย์ถามการรักษา ตัวเลือกทุกตัวก็เป็นการ รักษา ไม่ใช่บางตัวเป็นการตรวจค้นเพิ่มเติม, ตัวเลือกหนึ่ง เป็นยาปฏิชีวนะ ตัวเลือกอื่น ๆ ก็น่าจะเป็นยาปฏิชีวนะ เช่นกันไม่ใช่ยาเคมีบำบัด หรือยาต้านเชื้อรา) การที่มีตัว เลือกที่ไม่เข้าพวก ไม่มีความเป็นเนื้อเดียวกันกับตัวเลือก อื่นเป็นคำบอกใบ้ในการตัดตัวเลือกที่ผู้สอบนิยมใช้มาก ดังนั้นอาจารย์ผู้ออกข้อสอบควรหลีกเลี่ยง

ในบางบริบทของการดูแลรักษาผู้ป่วย สิ่งที่ แพทย์ต้องตัดสินใจเลือกอาจมีทั้งการเลือกที่จะให้การ รักษาเลยหรือจะส่งตรวจค้นเพิ่มเติมก่อน ในกรณีนี้ อาจารย์สามารถเขียนตัวเลือกที่มีการรักษาและการตรวจ เพิ่มเติมปะปนกันได้ แต่การเขียนรูปประโยคคำถามต้อง ไม่เป็นการบอกใบ้ว่าจะไปทิศทางใด แต่ต้องเลือกใช้ คำถามที่เป็นกลาง เช่น ท่านจะปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างไร, ท่านจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เป็นต้น

๔.๕ เขียนตัวเลือกแต่ละข้อให้มีความยาวพอ ๆ กัน จากการสังเกตข้อสอบปรนัยจำนวนมากจะพบ ว่าตัวเลือกที่ถูกต้องมักมีความยาวมากกว่าตัวเลือกอื่น ซึ่ง ข้อสังเกตนี้ผู้สอบจำนวนไม่น้อยก็ทราบดี และผู้สอบส่วน มากเมื่อไม่ทราบคำตอบก็มักเลือกตัวเลือกที่มีความยาว มากที่สุด ดังนั้นอาจารย์ผู้ออกข้อสอบควรระมัดระวังไม่ ให้ตัวเลือกตัวใดตัวหนึ่งมีความยาวแตกต่างไปจากตัว เลือกอื่นชัดเจน เพราะจะทำให้ผู้สอบเดาคำตอบที่ถูกได้ ง่าย

๔.๖ หลีกเลี่ยงการใช้ตัวเลือก "ถูกทุกข้อ" หรือ "ไม่มีข้อใดถูก"

ตัวเลือก "ถูกทุกข้อ" เป็นตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินผลส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่าไม่ควร ใช้เนื่องจากมักช่วยใบ้ตัวเลือกที่ถูกต้องให้กับผู้สอบ ทำให้ผู้สอบส่วนหนึ่งตอบถูกโดยไม่ต้องอาศัยองค์ความ รู้ที่สมบูรณ์ในเรื่องที่ทดสอบ งานวิจัยพบว่าข้อสอบที่มี ตัวเลือกชนิดนี้จะมีผลให้ค่าความเที่ยงของคะแนนสอบ ลดลง°° จึงแนะนำให้หลีกเลี่ยงการใช้

ตัวเลือก "ไม่มีข้อใดถูก" เป็นประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินผลยังคงถกเถียงกันอยู่บ้าง ผู้เชี่ยวชาญบาง ส่วนเห็นว่าไม่ควรใช้ตัวเลือกประเภทนี้ แต่ผู้เชี่ยวชาญบาง ส่วนให้ความเห็นว่าสามารถใช้ได้ในบางกรณี 👓 เหตุผล ที่ตัวเลือกชนิดนี้เป็นปัญหาคือการใช้ตัวเลือกนี้มักสร้าง ความลำบากใจให้กับผู้สอบในการเลือกคำตอบที่ถูกใน กรณีที่ตัวเลือกแต่ละตัวเลือกไม่ถูกหรือผิดชัดเจน เพราะ ผู้สอบจะต้องทำการเปรียบเทียบตัวเลือกที่นำเสนอใน ข้อสอบกับทางเลือกอื่น ๆ ที่เขานึกได้ - หากโจทย์ถามว่า ยาใดที่ควรให้แก่ผู้ป่วย แล้วมีชื่อยาสี่ชนิด และมีตัวเลือก "ไม่มีข้อใดถูก" นอกจากที่ผู้สอบต้องนึกว่าในบรรดายา ที่ ปรากฏในตัวเลือกนั้นเหมาะสมหรือไม่แล้วเขายังนึกต่อไป อีกว่ามียาอื่นใดที่สามารถให้ในผู้ป่วยรายนี้ได้อีก หากเขา นึกออกว่ามียาอื่นที่น่าจะเหมาะสมกับผู้ป่วยมากกว่ายา ในตัวเลือก (ด้วยเหตุผลที่อาจแตกต่างไปจากที่อาจารย์ ผู้ออกข้อสอบคิด) เขาก็จะเลือก "ไม่มีข้อใดถูก"

การใช้ตัวเลือก "ไม่มีข้อใดถูก" จะยิ่งเป็นปัญหา มากขึ้นในข้อสอบที่ถามถึงสิ่งที่ไม่ควรทำ เช่นยาใดไม่ควร ใช้ในผู้ป่วย ซึ่งนอกจากยาที่นำเสนอในตัวเลือกแล้วย่อม มียาชนิดอื่นอีกมากมายในบัญชียาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งไม่มี

มกราคม-มิกุนาขน ๒๕๕๕, ปีที่ ๕, ฉบับที่ ๑

เวชบันทึกศิริราช บทความทั่วไป

ทางที่ใครจะรู้ได้ว่าการที่ผู้สอบเลือกตอบ "ไม่มีข้อใดถูก" นั้นเขาคิดถึงยาใด และยานั้นไม่เหมาะสมมากไปกว่า ยาที่มีอยู่ในตัวเลือกหรือไม่ งานวิจัยทั้งหมดที่ศึกษาถึง ตัวเลือกชนิดนี้ได้ข้อสรุปที่ตรงกันว่าข้อสอบที่ใช้ตัวเลือก ประเภทนี้เพิ่มระดับความยากให้ข้อสอบ โดยทั่วไปแล้ว จึงไม่แนะนำให้ใช้ตัวเลือกประเภทนี้ในการสอบทางแพทย ศาสตรศึกษาซึ่งทางเลือกสำหรับสถานการณ์ที่นำเสนอมี ได้มากและการตัดสินใจเลือกคำตอบต้องอาศัยการเปรียบ เทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละตัวเลือก

สร์ฦ

ในบทความนี้ผู้นิพนธ์ได้กล่าวถึงข้อแนะนำขั้น พื้นฐานในการพัฒนาข้อสอบปรนัยชนิดเลือกคำตอบที่ ถูกที่สุดโดยสรุปข้อแนะนำเหล่านี้ออกเป็นสี่กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ (๑) เนื้อหาข้อสอบ, (๒) การจัดรูปแบบข้อสอบ, (๓) การเขียนโจทย์, และ (๔) การเขียนตัวเลือก ผู้นิพนธ์หวัง ว่าข้อแนะนำเหล่านี้คงพอเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ แพทย์ในการพัฒนาข้อสอบปรนัยที่มีคุณภาพเพื่อใช้ใน การประเมินนักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้านได้ บ้าง อย่างไรก็ตามบทความนี้เป็นการกล่าวถึงข้อแนะนำ เบื้องต้นเท่านั้น ยังมีข้อแนะนำอื่น ๆ ที่ผู้นิพนธ์ไม่ได้นำมา รวบรวมไว้ในบทความนี้เพื่อต้องการทำให้เนื้อหากระชับ โดยข้อแนะนำอื่น ๆ ที่ผู้นิพนธ์ไม่ได้กล่าวถึงนี้พบว่าเป็น ปัญหาน้อยในการออกข้อสอบทางการแพทย์ หรือเป็น ข้อแนะนำที่ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจาก ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผล หากผู้อ่านสนใจ รายละเอียดของข้อแนะนำอื่น ๆ ที่มีผู้กล่าวไว้สามารถ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากเอกสารอ้างอิงที่แสดงไว้ท้าย บทความ

มีข้อควรพิจารณาในการประยุกต์ใช้ข้อแนะนำ เหล่านี้ในการพัฒนาข้อสอบที่ผู้นิพนธ์ขอกล่าวถึงประการ หนึ่งคือ แม้ว่าข้อแนะนำที่กล่าวถึงเหล่านี้หลายข้อมี การศึกษาวิจัยสนับสนุนที่ชัดเจน แต่สิ่งเหล่านี้ก็เป็น เพียงข้อแนะนำว่าผู้ออกข้อสอบควรปฏิบัติ ไม่ใช่กฎ เกณฑ์ตายตัว การเขียนข้อสอบปรนัยนั้นเป็นงานที่ต้อง อาศัยทั้งศาสตร์และศิลปะผสมผสานกันอย่างเหมาะสม

หาใช่สูตรคณิตศาตร์ที่ไม่มีข้อยกเว้น ผู้นิพนธ์ไม่คาดหวัง ให้อาจารย์ผู้พัฒนาข้อสอบยึดข้อแนะนำเหล่านี้เสมือน กฎเกณฑ์ตายตัวที่ต้องทำตามในทุกกรณี หากแต่ต้องการ ให้อาจารย์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อสอบ ในบาง บริบทผู้ออกข้อสอบอาจเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำ บางประการได้บ้าง แต่การที่จะไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำ เหล่านี้นั้นต้องมีเหตุผลที่เหมาะสม และควรทำไม่บ่อยนัก ยกตัวอย่างเช่นข้อแนะนำว่า โจทย์ไม่ควรเขียนถามข้อ ยกเว้น จะพบได้ว่ามีบางบริบทที่การรู้ข้อยกเว้น หรือข้อ ห้ามปฏิบัติก็เป็นองค์ความรู้ที่สำคัญในการดูแลรักษา ผู้ป่วย ดังนั้นในบริบทที่เหมาะสมผู้นิพนธ์เองก็เห็นด้วย ว่าอาจเขียนโจทย์ที่ถามข้อยกเว้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม การจะไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำนี้ต้องไม่ทำบ่อยจนเกิน จำเป็น หากออกข้อสอบ ๑๐๐ ข้อ จะมีข้อสอบที่ถามข้อ ยกเว้น ปะปนมาบ้าง ๒-๓ ข้อ ย่อมเป็นสิ่งที่พอยอมรับได้ แต่หากในชุดข้อสอบมีข้อสอบถึงร้อยละ ๒๐ – ๓๐ ที่โจทย์ เขียนในรูปประโยคปฏิเสธ ถามสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ หรือสิ่งที่ ไม่ถูกต้อง อย่างนี้ย่อมจัดว่าละเลยแนวทางในการพัฒนา ข้อสอบอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งย่อมส่งผลให้คุณภาพของ ข้อสอบด้อยลงอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- Downing SM. Assessment of knowledge with written test forms. In: Norman GR, van der Vleuten C, Newble DI, editors. International handbook of research in medial education. Dordrecht: Kluwer Academic Pubishers, 2002:647 - 72.
- Haladyna TM, Downing SM. A taxonomy of multiple-choice itemwriting rules. Appl Meas Educ 1989;2:37-50.
- Haladyna TM. Developing and validating multiple-choice test items, 3rd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoicates, 2004.
- Maatsch JL, Huang RR, Downing SM, Munger BS. The predictive validity of test formats and a psychometric theory of clinical competence. The 23rd Conference on Research in Medical Education. Washington, DC: Association of American Medical Colleges, 1984.
- Jozefowicz RF, Koeppen BM, Case S, Galbraith R, Swanson D, Glew RH. The quality of in-house medical school examinations. Acad Med 2002;77(2):156-61.
- Tarrant M, Ware J. Impact of item-writing flaws in multiple-choice questions on student achievement in high-stakes nursing assessments. Med Educ 2008;42:198-206.

บทายามทั่วไป

- Downing SM. The effects of violating standard item writing principles on tests and students: The consequences of using flawed test items on achievement examinations in medical education. Adv Health Sci Educ Theory Pract 2005;10:133-43.
- Case SM, Swanson D. Constructing written test questions for the basic and clinical sciences, 3rd ed. Philadelphia, PA: National Board of Medical Examiners, 2002.
- Haladyna TM, Downing SM. Validity of a taxonomy of multiplechoice item-writing rules. Appl Meas Educ 1989;2(1):51-78.
- Haladyna TM, Downing SM, Rodriguez MC. A review of multiplechoice item-writing guidelines for classroom assessment. Appl Meas Educ 2002;15:309-34.
- Downing SM, Dawson-Saunders B, Case SM, Powell RD. The psychometric effects of negative stems, unfocused questions, and heterogeneous options on NBME Part I and Part II item characteristics. the annual meeting of the National Council on Measurement in Education. Chicago, IL, 1991.

- Tamir P. Positive and negative multiple choice items: How different are they? Stud Educ Eval 1993;19:311-25.
- Rogers WT, Harley D. An empirical comparison of three- and fourchoice items and tests: Susceptibility to testwiseness and internal consistency reliability. Educ Psychol Meas 1999;59:234-47.
- Sidick JT, Barrett GV, Doverspike D. Three-alternative multiple choices tests: An attractive option. Pers Psychol 1994;47:829-35.
- Cizek GJ, Rachor RE. Nonfunctioning options: A closer look. The annual meeting of the American Educational Research Association. San Francisco, CA, 1995.
- Crehan KD, Haladyna TM, Brewer BW. Use of an inclusive option and the optimal number of options for multiple-choice items. Educ Psychol Meas 1993;53:241-7.
- Lord FM. Optimal number of choices per item. J Educ Meas 1977; 14:33-8.
- Haladyna TM, Downing SM. How many options is enough for a multiple-choice item? Educ Psychol Meas 1993;53:999-1010.

เวชบันทึกศิริราช บทความทั่วไป

ข้อผิดพลาดที่ควรระวังในการสร้าง ข้อสอบปรนัย

พู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์

-กาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐.

ข้อผิดพลาดที่ควรระวังในการสร้างข้อสอบปรนัย

ข้อสอบปรนัย (multiple-choice question) เป็น รูปแบบการประเมินผลที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ใน วงการแพทยศาสตรศึกษา ข้อสอบชนิดนี้เป็นที่ชื่นชอบของ นักศึกษาผู้เข้าสอบจำนวนมากเนื่องจากมีคำตอบให้เลือก หากไม่มีความรู้ก็สามารถเดาได้ ซึ่งต่างไปจากข้อสอบ ประเภทอัตนัยซึ่งผู้สอบต้องเขียนคำตอบจากความคิดของ ตนเอง® ดังนั้นข้อสอบปรนัยจึงเป็นข้อสอบที่ผู้สอบทำได้ ง่าย แต่ในทางตรงข้ามข้อสอบปรนัยเป็นข้อสอบที่สร้าง ปัญหาให้กับอาจารย์ผู้สร้างข้อสอบไม่น้อย เนื่องจากใน กระบวนการเขียนข้อสอบปรนัยแต่ละข้อนั้นต้องใช้ทักษะ อย่างมาก ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ และบ่อยครั้งอาจารย์ ผู้สร้างข้อสอบก็ถูกขอให้ทำการปรับแก้ข้อสอบเนื่องจาก คณะกรรมการพิจารณาข้อสอบมีความเห็นว่ารายละเอียด ในข้อสอบไม่เหมาะสม มีการศึกษาวิจัยพบว่าคุณภาพของ ข้อสอบปรนัยที่พัฒนาขึ้นในโรงเรียนแพทย์หลายแห่งนั้น ไม่สู้ดีนัก มีข้อสอบที่มีลักษณะไม่เหมาะสมอยู่จำนวนไม่ น้อย ข้อสอบปรนัยที่มีลักษณะไม่เหมาะสมเหล่านี้ส่งผล เสียต่อการสอบได้หลายประการ เช่น ทำให้ข้อสอบยากขึ้น สร้างความสับสนให้ผู้สอบ ทำให้ผู้สอบบางกลุ่มเสียเปรียบ และทำให้การตัดสินผลสอบผิดพลาด เป็นต้น 🗝 ดังนั้น การออกข้อสอบปรนัยที่มีคุณภาพดีจึงเป็นงานที่มีความ สำคัญและท้าทายความสามารถ

การสร้างข้อสอบปรนัยที่มีคุณภาพดีนั้นควรเริ่ม ต้นจากการมีองค์ความรู้พื้นฐานในการสร้างข้อสอบแล้ว เกิดการฝึกฝนทักษะ สั่งสมประสบการณ์ในการออกข้อสอบ จนเกิดความชำนาญ ปัญหาที่พบบ่อยในโรงเรียนแพทย์ หลายแห่งคือมีอาจารย์จำนวนไม่น้อยที่ได้รับมอบหมาย ให้ออกข้อสอบปรนัย โดยไม่ได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ พื้นฐานที่เหมาะสมก่อน ซึ่งเป็นเหตุให้มีข้อสอบปรนัยที่มี ลักษณะไม่เหมาะสมตามหลักการออกข้อสอบปะปนมาใน ข้อสอบที่ให้นักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้านทำอยู่ บ้าง ผู้นิพนธ์จึงเห็นความสำคัญของการเผยแพร่องค์ความ รู้พื้นฐานของการออกข้อสอบปรนัย องค์ความรู้พื้นฐานใน การสร้างข้อสอบปรนัยนั้นมีสองส่วน ส่วนแรกเป็นหลัก การของการสร้างข้อสอบทั่วไปซึ่งได้มีผู้รวบรวมเป็นข้อ แนะนำตีพิมพ์ในตำราและวารสารทางวิชาการอยู่บ้าง^{๑,๕-๗} ส่วนที่สองเป็นข้อผิดพลาดในการสร้างข้อสอบที่อาจารย์ ผู้ออกข้อสอบพึงหลีกเลี่ยง ในบทความนี้ผู้นิพนธ์จะมุ่ง เน้นในส่วนที่สองนี้ โดยจะรวบรวมข้อผิดพลาดในการสร้าง ข้อสอบปรนัย ที่อาจเป็นตัวบอกใบ้ให้ผู้สอบที่ไม่มีความรู้ ในเรื่องที่ทำการทดสอบสามารถเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้ ดังนั้นการที่อาจารย์ผู้ออกข้อสอบทราบถึงสิ่งเหล่านี้และ หลีกเลี่ยงเสียจะส่งผลให้ข้อสอบปรนัยที่สร้างขึ้นสามารถ ใช้วัดองค์ความรู้ทางการแพทย์ได้จริง โดยปราศจากปัจจัย รบกวนจากการสังเกตพบสิ่งบอกใบ้คำตอบ

๗๗

กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๕, ปีที่ ๕, ฉบับที่ ๒

เวเนโนทีกศิริราช บทความทั่วไป

ข้อสอบปรนัยที่กล่าวถึงในบทความนี้มุ่งประเด็น ไปที่ข้อสอบปรนัยชนิดเลือกคำตอบที่ถูกที่สุด (one best response) เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นข้อสอบที่ใช้กันแพร่ หลายมากที่สุดในการวัดผลการศึกษาในโรงเรียนแพทย์ ไทยปัจจุบัน ในข้อสอบชนิดนี้แต่ละข้อจะมีโจทย์ (stem) ตามด้วยตัวเลือก (options) จำนวน ๔-๕ ตัวเลือก ผู้สอบ ต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัว เลือกเหล่านี้ ตัวเลือกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คำตอบเรียกว่าตัวลวง (distractors)

ในบทความนี้ผู้นิพนธ์ขอนำเสนอข้อผิดพลาดใน การออกข้อสอบ ๗ กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ (๑) ข้อผิดพลาดใน ไวยากรณ์, (๒) การใบ้คำตอบด้วยหลักตรรกะ, (๓) การ ใช้คำคุณศัพท์บอกระดับของความแน่ชัด, (๔) ความยาว ของตัวเลือก, (๕) การใช้คำซ้ำในโจทย์และตัวเลือก, (๖) การเข้าพวกของคำ หรือข้อความที่ปรากฏในตัวเลือก, และ (๗) การบอกใบ้คำตอบโดยโจทย์ข้ออื่น

๑. ข้อผิดพลาดในไวยากรณ์

ตัวเลือกทุกตัวต้องสามารถตอบโจทย์ได้อย่าง ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ บ่อยครั้งอาจารย์ผู้ออกข้อสอบ มุ่งความสนใจไปที่คำตอบที่ถูก และให้ความสนใจกับ ตัวลวงน้อยไปจนทำให้ตัวลวงผิดหลักไวยากรณ์ โดย มักพบบ่อยในข้อสอบที่เป็นภาษาอังกฤษ ข้อผิดพลาดที่ พบได้บ่อยเช่น ความไม่เข้ากันของ article (A, An, The) กับคำนามที่ตามหลัง, คำนามกับกิริยาที่ไม่เข้ากันในเชิง เอกพจน์หรือพหูพจน์, การเติมคำในประโยคที่เว้นว่างไว้ สำหรับเติมคำนามแต่ตัวลวงเป็นกิริยาหรือเป็นคำนาม ในลักษณะที่ไม่เข้ากับรูปประโยค เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๑. A 70-year-old woman was brought in an emergency room with alteration of consciousness. Her vital signs were stable, but her Glasgow coma score was E1V1M3. After endotracheal intubation, the next step is to provide intravenous administration of ...

- A. lumbar puncture
- B. computerized scan of the brain
- C. glucose with Thiamine
- D. Sodium bicarbonate

ในตัวอย่างที่ ๑ นี้โจทย์ให้ผู้สอบเลือกตัวเลือกไป เติมในช่องว่าง ซึ่งสิ่งที่เติมลงในช่องว่างได้นั้นต้องเป็นยา ที่สามารถให้ทางหลอดเลือดดำได้ ผู้สอบที่มีทักษะการทำ ข้อสอบดีจะตัดตัวเลือก A และ B ได้โดยไม่ต้องใช้ความรู้ ทางการแพทย์

ตัวอย่างที่ ๒. Which organism is the cause of syphilis?

- A. Neisseria gonorrheae
- B. Chlamydia trachomatis and Giardia lamblia
  - C. Treponema pallidum
- D. Ureaplasma urealyticum and Mycoplasma genitalium

ในตัวอย่างที่ ๒ นี้โจทย์ถามหาเชื้อก่อโรค โดย ใช้รูปประโยคถามหาคำตอบที่เป็นเอกพจน์ ดังนั้นคำตอบ ที่ถูกต้องย่อมมีเชื้อก่อโรคตัวเดียว ผู้สอบที่มีทักษะการทำ ข้อสอบดีจะตัดตัวเลือก B และ D ได้โดยไม่ต้องใช้ความ รู้ทางการแพทย์

๒. การใบ้คำตอบด้วยหลักตรรกะ

ในการเขียนตัวเลือก อาจารย์ผู้ออกข้อสอบต้อง ระมัดระวังไม่ให้ผู้สอบสามารถตัดตัวเลือกได้ด้วยหลัก ตรรกศาสตร์ เนื่องจากผู้สอบที่มีทักษะการทำข้อสอบดี จะสามารถพิจารณาความเป็นไปได้ของตัวเลือกต่าง ๆ และตัดตัวลวงที่ไม่มีทางเป็นไปได้ตามหลักของเหตุและ ผลออกไปได้โดยไม่ต้องอาศัยความรู้เรื่องที่อาจารย์ตั้ง เป้าหมายว่าจะทดสอบ

ตัวอย่างที่ ๓. ภาวะใส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ (inguinal hernia) ......

- A. พบในผู้ชายบ่อยกว่าผู้หญิง
- B. พบในผู้หญิงบ่อยกว่าผู้ชาย
- C. พบเกิดขึ้นในผู้หญิงและผู้ชายในอัตราเท่ากัน
  - D. พบบ่อยในผู้ที่มีเศรษฐานะยากจน
- E. พบในผู้ที่มีภูมิลำเนาในทวีปเอเชีย มากกว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในทวีปยุโรป

ในตัวอย่างที่ ๓ นี้อาจารย์ผู้ออกข้อสอบต้องการ วัดความรู้เรื่องอุบัติการณ์ของไส้เลื่อนขาหนีบ แต่หาก

กรกฎาคม-ธันวาคม ነ๒๕๕๕, ปีที่ ๕, ฉบับที่ ነ๒

บทางามทั่วไป ปการามทั่วไป

พิจารณาตามหลักตรรกศาสตร์แล้ว ตัวเลือก A, B, และ C เพียงสามตัวเลือกก็ครอบคลุมสิ่งที่เป็นไปได้ทั้งหมด แล้ว (เนื่องจากมนุษย์มีสองเพศ ภาวะใส้เลื่อนนี้หาก ไม่มีอัตราการเกิดเท่ากันในสองเพศแล้วก็ต้องมีเพศใด เป็นมากกว่าอีกเพศหนึ่ง) ดังนั้นผู้สอบที่มีทักษะการทำ ข้อสอบดีสามารถตัดตัวเลือก D และ E ได้โดยไม่ต้องมี ความรู้เรื่องไส้เลื่อนเลย

๓. การใช้คำคุณศัพท์บอกระดับของความ แน่ชัด

อาจารย์ผู้ออกข้อสอบพึงระมัดระวังการใช้คำ คุณศัพท์ที่บ่งบอกถึงความแน่ชัดของข้อความ ซึ่งจะมี หลายระดับ โดยทั่วไปแล้วคำคุณศัพท์ที่แสดงความแน่ชัด มาก แสดงความมั่นใจมาก (เช่น always, never) มักไม่ ถูกต้อง เนื่องจากในทางการแพทย์นั้นมีความไม่แน่นอน เกิดขึ้นเป็นประจำ ข้อความที่บอกเล่าถึงสิ่งที่อาจเป็นไปได้ โดยไม่ชี้ชัดลงไปว่าต้องเกิดขึ้นแน่นอน (เช่น may, might, can, could) มักเป็นข้อความที่ถูก

ตัวอย่างที่ ๔. Which of the following statements is true regarding the etiology of an inguinal hernia?

A. Some connective tissue diseases may increase the incidence of inguinal hernia.

- B. Patients with Marfan syndrome always developed inguinal hernia.
- C. MRI scan of pelvis is the only reliable investigation for detection of groin hernia.
- D. Persistent lifting of heavy weights inevitably leads to the development of groin hernia.

ในตัวอย่างที่ ๔ นี้ผู้สอบต้องเลือกข้อความเกี่ยว กับไส้เลื่อนขาหนีบที่ถูกต้องหนึ่งข้อความ หากสังเกตดู ทั้งสี่ข้อความมีการใช้คำคุณศัพท์บอกความแน่ชัดของ ข้อความ ได้แก่ may (ตัวเลือก A), always (ตัวเลือก B), the only (ตัวเลือก C), inevitably (ตัวเลือก D) ซึ่งจะเห็น ว่าตัวเลือก B, C, และ D เป็นข้อความที่แสดงความแน่ชัด ว่าต้องเป็นแน่ ต้องใช่แน่นอน ไม่มีทางเลี่ยงได้ ข้อความ ทำนองนี้มีโอกาสสูงที่จะผิด ในทางตรงข้ามตัวเลือก A เป็นข้อความบอกว่ามีโอกาสเป็นได้โดยไม่ชี้ชัดว่าต้องเกิด ผู้สอบที่มีทักษะการทำข้อสอบดีจะตัดตัวเลือก B, C, และ D ได้โดยไม่ต้องอาศัยความรู้ทางการแพทย์เลย

๔. ความยาวของตัวเลือก

มีการตั้งข้อสังเกตว่าอาจารย์แพทย์มักซอบสอน และอธิบายแม้กระทั่งในการสอบอาจารย์แพทย์หลาย ท่านก็ติดนิสัยรักการสอนนี้มาด้วย ทำให้อาจารย์มัก เขียนตัวเลือกที่ถูกต้องที่มีคำอธิบายประกอบอย่างครบ ถ้วนทำให้ตัวเลือกที่ถูกมักมีความยาวมากกว่าตัวลวง นักศึกษาผู้เข้าสอบจำนวนไม่น้อยรู้ถึงความจริงข้อนี้ และมักเลือกตัวเลือกที่มีความยาวมากที่สุด หากเขาไม่ สามารถหาคำตอบได้ด้วยความรู้ทางการแพทย์ที่เขามี

ตัวอย่างที่ ๕. ผู้หญิงอายุ ๒๘ ปี แต่งงานมา นาน ๑ ปี ยังไม่มีบุตร คุมกำเนิดโดยการกินยาคุมเป็น ประจำ สังเกตว่าตนเองน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นหลังจากกินยาคุม มาขอคำแนะนำเรื่องการคุมกำเนิด ท่านจะแนะนำอย่างไร

- A. ให้เปลี่ยนไปใช้การใส่ห่วงอนามัย
- B. ให้ใช้ถุงยางอนามัย
- C. ให้กินยาคุมกำเนิดต่อได้เนื่องจากมีการศึกษา แล้วว่ายาคุมกำเนิดชนิดกินไม่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของ น้ำหนักตัว
  - D. ให้รับประทานยาลดความอ้วน

ในตัวอย่างที่ ๕ นี้จะสังเกตเห็นว่าตัวเลือก C มี การอธิบายเหตุผลประกอบส่งผลให้มีความยาวมากกว่า ตัวเลือกอื่นชัดเจน ลักษณะเช่นนี้จะเป็นการบอกใบ้ให้ นักศึกษาเลือกตัวเลือกนี้

ส. การใช้คำซ้ำในโจทย์และตัวเลือก

การใช้คำเดียวกัน หรือคำที่มีความหมายเหมือน กันในโจทย์และตัวเลือก มักเป็นการบอกใบ้ว่าตัวเลือกดัง กล่าวเป็นตัวเลือกที่ถูกต้อง"

ตัวอย่างที่ ๖. Which of the following statements is true regarding saccular theory of indirect inguinal hernia formation?

A. An increased intra-abdominal pressure is the cause of inguinal hernia.

B. A developmental diverticulum associated with a patent processus vaginalis is the cause of inguinal hernia.

บากวามเราะ ปได้ร่านเดคทบ

C. All persons with a persistent processus vaginalis will develop an inguinal hernia.

D. A direct inguinal hernia is caused by the weakness of the posterior inguinal wall.

ในตัวอย่างที่ ๖ นี้โจทย์ถามถึง saccular theory ซึ่งหากแปลความหมายก็น่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับถุง (sac) ผู้สอบที่มีทักษะการทำข้อสอบดีจะหาตัวเลือกที่มี คำที่มีความหมายเกี่ยวกับถุง แล้วเลือกตัวเลือกดังกล่าว ทันที ซึ่งในที่นี้จะพบคำว่า diverticulum ซึ่งมีความหมาย ว่าถุงในข้อ B การที่มีคำที่มีความหมายซ้ำกันเช่นนี้เป็นตัว บอกใบ้คำตอบที่อาจารย์ผู้ออกข้อสอบต้องตรวจตราให้ดี ก่อนนำข้อสอบไปใช้

๖. การเข้าพวกของคำ หรือข้อความที่ปรากฏ ในตัวเลือก

ข้อสอบจำนวนไม่น้อยนำเสนอรายการของหลาย อย่างในตัวเลือก (เช่น ชื่อการตรวจค้นเพิ่มเติม ชื่อโรค ชื่อยา ฯลฯ) มีผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลตั้งข้อสังเกต ว่าในข้อสอบเหล่านี้ตัวเลือกที่ถูกต้องมักมีลักษณะเข้าพวก กับตัวเลือกอื่นมากที่สุด หากเป็นรายการของตัวเลือกที่ ถูกก็คือข้อที่มีจำนวนรายการซ้ำกับตัวเลือกอื่นมากที่สุด ดังนั้นในการนำเสนอตัวเลือกจาจารย์ผู้ออกข้อสอบพึง ระมัดระวังอย่าให้ตัวเลือกที่ถูกต้องมีลักษณะที่เข้าพวก ได้อย่างชัดเจน พยายามทำตัวลวงอื่นให้มีลักษณะเข้า พวกให้ใกล้เคียงกับตัวเลือกที่ถูกต้อง

ตัวอย่างที่ ๗. โรคที่แพทย์วินิจฉัยผิดว่าเป็น ไส้ติ่งอักเสบบ่อยที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ

A. acute mesenteric lymphadenitis, pelvic inflammatory disease, twisted ovarian cyst

- B. acute mesenteric lymphadenitis, Meckel diverticulitis, acute cholecystitis
- C. Meckel diverticulitis, twisted ovarian cyst, sigmoid diverticulitis
- D. pelvic inflammatory disease, acute gastroenteritis, right ureteric calculi

ในตัวอย่างที่ ๗ นี้โจทย์ถามชื่อโรค ตัวเลือก แสดงรายการชื่อโรค ตัวเลือกละสามโรค หากนับจำนวน ของคำซ้ำจะพบว่าโรคที่กล่าวถึงบ่อยที่สุดคือ acute mesenteric lymphadenitis, pelvic inflammatory disease, twisted ovarian cyst, และ Meckel diverticulitis (กล่าวถึงโรคละ ๒ ครั้ง) ส่วนโรคที่เหลือกล่าวถึง โรคละครั้งเดียว ดังนั้นตัวเลือกที่มีพวกมากที่สุดคือตัว เลือก A ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

การเข้าพวกของตัวเลือกที่ถูกนั้น ไม่จำเป็นต้อง เป็นลักษณะของการมีจำนวน หรือความถี่ของคำมากที่สุด เพียงเท่านั้น อาจหมายรวมถึงการมีรูปร่างลักษณะ หรือ ความหมายคล้ายคลึงกันได้ด้วย

ตัวอย่างที่ ๘. ชายอายุ ๕๕ ปีเป็นมะเร็งเม็ด เลือดขาว หลังได้รับยาเคมีบำบัด ๑๔ วันมีไข้สูง ได้รับการวินิจฉัยเป็น febrile neutropenia การรักษาในข้อใด เหมาะสมที่สุด

- A. Amoxycillin PO
- B. Ceftazidime IV + Amikacin IV
- C. Amphotericin B IV + Ceftazidime IV
- D. Cloxacillin IV + Metronidazole IV

ในตัวอย่างที่ ๘ นี้โจทย์ถามถึงยาที่ควรให้กับ ผู้ป่วย ในตัวเลือกสี่ตัวเลือกนี้มียากินเพียงข้อเดียว (A) ที่เหลือเป็นยาฉีดสองขนานควบกัน ดังนั้นตัวเลือกข้อ A ไม่เข้าพวก จะถูกตัดทิ้งได้โดยง่าย ในบรรดายาฉีดจะเห็น ว่ามียาต้านเชื้อราที่ไม่เข้าพวก (ตัวเลือก C) ดังนั้นจะเหลือ ตัวเลือกที่นักศึกษาต้องคิดเลือกจริง ๆ เพียงตัวเลือก B กับ D ซึ่งหากดูกลุ่มยาก็จะพบว่ายากลุ่ม Cephalosporin เข้าพวกมากที่สุด ทำให้ผู้สอบที่มีทักษะการทำข้อสอบ ดีสามารถเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (ตัวเลือก B) ได้โดยไม่ ต้องมีความรู้เรื่องการรักษาผู้ป่วย febrile neutropenia

๗. การบอกใบ้คำตอบโดยโจทย์ข้ออื่น

ข้อผิดพลาดนี้เป็นข้อผิดพลาดที่ตัวผู้เขียนข้อสอบ ไม่ค่อยรู้ แต่ผู้ที่จะตรวจพบข้อผิดพลาดนี้คืออาจารย์ผู้เลือก ข้อสอบไปใช้ เนื่องจากในการสอบแต่ละครั้งใช้ข้อสอบ จำนวนมาก หากเลือกข้อสอบโดยไม่ระมัดระวังอาจมี ข้อสอบสองข้อที่ถามเกี่ยวกับโรคหรือกลุ่มอาการเดียวกัน ซึ่งข้อมูลจากใจทย์ในข้อหนึ่งอาจเป็นตัวบอกใบ้คำตอบ ของข้อสอบอีกข้อได้ ดังนั้นเมื่อทำการเลือกข้อสอบเสร็จ แล้วจัดหน้ากระดาษเข้ารูปเล่มข้อสอบแล้วอาจารย์ควร อ่านข้อสอบฉบับสมบูรณ์นี้อีกหนึ่งหรือสองรอบก่อนส่ง

บทางามเราะ ปก**าวาม**เว**้**ยยี

ไปพิมพ์ ซึ่งการอ่านทวนในขั้นตอนนี้อาจทำให้ตรวจพบ ข้อสอบที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันได้

ตัวอย่างที่ ๙. ผู้ป่วย febrile neutropenia มัก มีไข้ขึ้นหลังจากได้รับยาเคมีบำบัดเป็นเวลากี่วัน

A. 2 - 4 วัน

B. 3 - 5 วัน

C. 5 - 7 วัน

D. 10 - 14 วัน

ในตัวอย่างที่ ๙ นี้อาจารย์ผู้ออกข้อสอบต้องการ วัดความรู้ของผู้สอบเรื่อง febrile neutropenia ซึ่งเนื้อหา ไปซ้ำซ้อนกับโจทย์ในตัวอย่างที่ ๙ ซึ่งผู้สอบที่มีทักษะการ ทำข้อสอบดีสามารถย้อนกลับไปอ่านโจทย์ในข้อก่อน หน้านี้แล้วได้ข้อมูลว่าผู้ป่วยที่นำเสนอว่าเป็น febrile neutropenia มีไข้ขึ้น ๑๕ วันหลังได้ยาเคมีบำบัด ก็ สามารถตอบข้อสอบข้อนี้ถูกได้โดยง่าย

สรุป

ผู้นิพนธ์ได้รวบรวมข้อผิดพลาดในการสร้าง ข้อสอบปรนัยที่ผู้สอบอาจใช้เป็นแนวทางในการเลือก คำตอบที่ถูกได้โดยไม่ต้องอาศัยความรู้ทางการแพทย์ที่ อาจารย์ต้องการประเมินผล โดยเรียบเรียงเป็นเจ็ดกลุ่ม ข้อผิดพลาดด้วยกัน ผู้อ่านทุกท่านพึงตระหนักว่าสิ่ง เหล่านี้ไม่ใช่หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจนดังกฎทาง คณิตศาสตร์หรือฟิสิกส์ หากแต่เป็นการรวบรวมข้อสังเกต และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมิน ผล จึงเป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาตรวจ สอบเนื้อหาของข้อสอบเท่านั้น การประยุกต์ใช้องค์ความ รู้นี้คงต้องอาศัยศิลปะพอสมควรเพื่อที่จะได้ข้อสอบที่ดี สามารถวัดองค์ความรู้ทางการแพทย์ของนักศึกษาหรือ แพทย์ประจำบ้านที่เข้าสอบได้ตามวัตถุประสงค์ของการ สอบ

เอกสารอ้างอิง

- Haladyna TM. Developing and validating multiple-choice test items, 3rd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoicates, 2004.
- Jozefowicz RF, Koeppen BM, Case S, Galbraith R, Swanson D, Glew RH. The quality of in-house medical school examinations. Acad Med. 2002;77:156-61.
- Tarrant M, Ware J. Impact of item-writing flaws in multiple-choice questions on student achievement in high-stakes nursing assessments. Med Educ. 2008;42:198-206.
- Downing SM. The effects of violating standard item writing principles on tests and students: The consequences of using flawed test items on achievement examinations in medical education. Adv Health Sci Educ Theory Pract. 2005;10:133-43.
- Haladyna TM, Downing SM. A taxonomy of multiple-choice itemwriting rules. Appl Meas Educ. 1989;2:37-50.
- Haladyna TM, Downing SM. Validity of a taxonomy of multiplechoice item-writing rules. Appl Meas Educ. 1989;2:51-78.
- 7. Haladyna TM, Downing SM, Rodriguez MC. A review of multiplechoice item-writing guidelines for classroom assessment. Appl Meas Educ. 2002;15:309-34.
- Case SM, Swanson D. Constructing written test questions for the basic and clinical sciences, 3rd ed. Philadelphia, PA: National Board of Medical Examiners. 2002.

ผศ. นพ.ตรีกพ เลิศบรรณพงษ์

หัวข้อ : Multiple-choice questions item analysis

24				a		2
เปา	เหม	ายก	าร	158	ยน	5

- 1. วิเคราะห์ข้อสอบปรนัยรายข้อได้
- 2. วิเคราะห์ชุดข้อสอบปรนัยได้
- 3. อธิบายการประยุกต์ใช้ (application) ผลการวิเคราะห์ข้อสอบปรนัยได้
- 4. อธิบายข้อจำกัด (limitation) ของผลการวิเคราะห์ข้อสอบปรนัยได้

Classical test theory

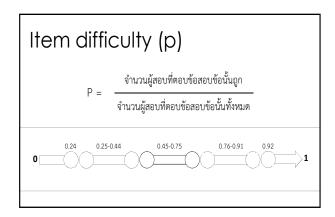
1. Item analysis : การวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ

2.Test analysis : การวิเคราะห์ชุดข้อสอบ

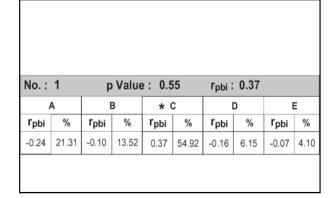

Item analysis										
No. :	1	р	Value	: 0.5	55	r _{pbi} :	0.37			
,	A		В	* (	2	ı	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.24	21.31	-0.10	13.52	0.37	54.92	-0.16	6.15	-0.07	4.10	

Item diffi	iculty (p)	
P =	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก	
0		

ข้อสอบที่ดีมาก จำนวน ข้อ (P = 0.45-0.75) ข้อสอบง่ายมาก ได้แก่ (P ≥ 0.92)	- - -	
ข้อสอบยากมาก ได้แก่ (P ≤ 0.24)	 	

Item discrimination (r)

Point-biserial correlation (r) = $\frac{Mp-Mq}{SD} \sqrt{pq}$

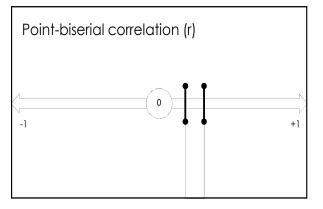
Mp = คะแนนรวมเฉลี่ยของผู้สอบที่ตอบคำตอบถูก

Mq = คะแนนรวมเฉลี่ยของผู้สอบที่ตอบคำตอบผิด

SD = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบ

p = สัดส่วนของผู้สอบที่ต้อบข้อสอบถูกต่อผู้สอบทั้งหมด

. q = สัดส่วนของผู้สอบที่ตอบข้อสอบผิดต่อผู้สอบทั้งหมด

Activity 3 (3 min)	
	ผลการวิเคราะห์ข้อสอบที่ท่านได้ไป มีข้อสอบข้อไหนที่ไม่ดีและไม่ควรนำมาคิดคะแนนสอบ

No. :	1	p	Value	: 0.5	55	r _{pbi} :	0.37		
	A		В	* (	С	ı	D		E
· '	~								
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
			% 13.52	r _{pbi} 0.37	% 54.92	r _{pbi} -0.16	6.15	r _{pbi} -0.07	4.10
r _{pbi}	%	r _{pbi}							

ข้อสอบที่ไม่ดี ได้แก่ (r < 0)	

Distractor functionality

ตัวลวงที่มีประสิทธิภาพดี มีคุณสมบัติ 2 ประการ

- 1. ล่อผู้สอบมาติดกับได้ไม่น้อยกว่า รื้อยละ 5 ของผู้เข้าสอบทั้งหมด
- 2. ค่า point-biserial ของตัวลวงนั้นเป็น ลิป

Distractor functionality

หากค่า point-biserial ของตัวลวงเป็น.....

ให้สงสัยว่าข้อสอบข้อนั้น ......หรือมีคำตอบที่ .....

ตัวลวงที่ผู้สอบเลือกตอบน้อย หรือ ลวงให้ผู้มีความรู้ดีมาเลือกเยอะ แสดงว่า.......

แนะนำให้ ...... หรือ .....

Activity 4

ประสิทธิภาพของตัวลวงในข้อสอบต่อไปนี้เป็นอย่างไร

No. :	3	р	Value	9: 0.8	34	r _{pbi} :	0.25		
	A	* 1	В	(	2		D		E
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.22	14.34	0.25	84.43	0.01	0.41	0.00	0.00	-0.12	0.41
No. :	7	р	Value	: 0.9	9	r _{pbi} :	0.06		
,	A	E	3	(			D	* 1	Ε
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.06	0.82	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	99.18

No.	40		Value	. 0.0	0		0.00		
No. :	10	р	Value	9: 0.0	9	r _{pbi} :	-0.03		
,	Д	ı	3	(			0	*	≣
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.14	11.89	0.15	70.08	-0.18	3.28	0.08	5.74	-0.03	8.61
No. :	23	p	Value	e: 0.0	0	r _{pbi} :	-0.06		
,	A	ı	В	* (	2		D		E
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.03	0.41	0.00	0.41	-0.06	0.41	-0.14	4.10	0.16	94.26
						•			

TEST analysis

ข้อสอบทั้งชุดที่ใช้สอบเป็นอย่างไร

- น่าเชื่อถือหรือไม่
- การกระจายตัวของคะแนนเป็นอย่างไร
- ยากหรือง่ายเกินไป

TEST analysis

Internal consistency reliability ความเที่ยงตรงของคะแนนสอบในสภาวการณ์หนึ่ง ๆ

Standard deviation and mean score การกระจายตัวของคะแนนและคะแนนเลี่ย

Average difficulty ความยากง่ายของชุดข้อสอบ

Average discrimation ความสามารถในการแยกแยะผู้สอบ

Internal consistency reliability

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_{x_i}^2}{\sigma_x^2} \right)$$

เมื่อ lpha = สัมประสิทธิ์ อัลฟา (Coefficient Alpha)

n = จำนวนชุดย่อยของข้อสอบที่ทำการแบ่ง ออกเพื่อหาความเที่ยง

σ² = การกระจายตัว (variance) ของคะแนนรวม

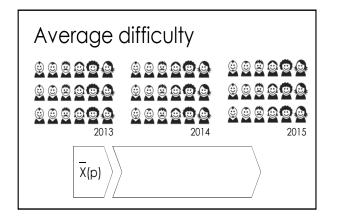
 $O_{\chi_i}^2$ = การกระจายตัว (variance) ของคะแนน

ข้อสอบย่อยชุดที่ i

8

Average discrimination

 $\overline{X}$ (point-biserial)

Activity 5

ผลการวิเคราะห์ชุดข้อสอบที่ท่านได้ไป เป็นอย่างไร

SCORE STATISTICS

S.D. = 11.915

DIFFICULTY INDEX (p value)

Average (p-bar) = 0.566 Max p = 0.990Min p = 0.010

DISCRIMINATION INDEX (D or r value)

Average (D-bar) = 0.244 Max D = 0.680 Min D = -0.180

RELIABILITY COEFFICIENT (rtt) = 0.847 (Kuder-Richardson formula 20)

STANDARD ERROR OF MEASUREMENT (SEM) = 4.665 (S.D. x SQR(1-rtt))

Application	
1. ปรับแก้คะแนนสอบ X	

Item Analysis and Option Analysis Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University

No.: 1 p Value			: 0.5	55	r _{pbi} :	0.37			
Α		В		* C		D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.24	21.31	- 0.10	13.52	0.37	54.92	-0.16	6.15	-0.07	4.10
	•								

No.:	2	p	Value	e: 0. 7	: 0.74 r _{pbi} : 0.00				
Α		В		С		* D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.02	5.33	0.07	11.48	-0.02	1.23	0.00	74.18	-0.09	7.79

No.:	3	p	Value	e: 0.84 r _{pbi} : 0.25						
	A * B					ı	D	Е		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.22	14.34	0.25	84.43	0.01	0.41	0.00	0.00	- 0.12	0.41	

No.:	o.: 4 p Value: 0.68			r _{pbi} :	0.43				
Α		В		* (	С	ı	D	I	E
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.26	8.20	-0.09	8.20	0.43	68.03	-0.06	1.64	-0.29	13.93

No.:	5	р	Value	9: 0.9	)2	r _{pbi} :	0.26		
	4	В		* C		ı	D	ı	=
rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.16	4.10	-0.07	0.41	0.26	91.80	-0.16	2.87	-0.08	0.82

No.:	6	р	Value	: 0.7	' 5	r _{pbi} :	0.30		
* A		В		С		D		E	
rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.30	74.59	-0.03	13.93	-0.22	2.87	-0.24	3.69	-0.17	4.92

No.:	No.: 7 p Valu			e: 0. 9	: 0.99 r _{pbi} :			0.06			
Α		В		С		ı	D	* E			
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%		
-0.06	0.82	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	99.18		

No.:	8	р	Value	e: 0. 7	0	r _{pbi} :	0.53		
* /	4	В		С		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.53	70.49	-0.13	1.23	-0.21	5.74	-0.38	17.21	-0.17	5.33

No.:	9	р	Value	e: 0. 6	3	r _{pbi} :	0.19		
Α		В		(	5	D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.00	0.41	0.00	0.00	0.01	2.05	-0.19	34.43	0.19	63.11

No	0. :	10	p Value : 0.90 r _{pbi} : 0.25							
* A		В		С		D		Е		
r	pbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.	.25	90.16	-0.09	0.41	-0.22	9.02	-0.08	0.41	0.00	0.00

No.:	11	р	Value	e: 0.5	4	r _{pbi} :	0.48			
Α		E	3	(	С		D	Е		
ľpbi	%	ľpbi	%	rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	
-0.44	31.97	-0.09	4.51	-0.05	8.61	0.48	53.69	-0.06	1.23	

No.:	12	p	Value	e: 0. 5	55	r _{pbi} :	0.47		
Α		* B		0	0	D		Е	
rpbi %		ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
-0.27	28.28	0.47	54.92	0.00	0.00	-0.24	11.07	-0.16	5.74

No.: 13 p Value				3.0 :	B1	r _{pbi} :	0.32		
Α		В		* (	C	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.23 5.33		-0.16	9.84	0.32	81.15	-0.13	3.28	-0.06	0.41

No.: 14 p Value				e: 0. 4	15	r _{pbi} :	0.39		
Α		В		(	C	D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.22 34.84		-0.09	1.64	-0.17	11.89	-0.08	6.15	0.39	45.49

No.:	No.: 15 p Value				'3	r _{pbi} :	0.32		
Α		* B		0	2	D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.24	-0.24 2.46		72.95	-0.17	2.05	-0.17	21.72	- 0.07	0.41

No.: 16 p Value				e: 0. 0	9	r _{pbi} :	}		
Α		В		(	0	D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
-0.14	11.89	0.15	70.08	-0.18	3.28	0.08	5.74	-0.03	8.61

No.:	17	p	Value	: 0.3	36	r _{pbi} :	0.13		
Α		В		* (	0	D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.05	4.10	0.06	22.13	0.13	35.66	-0.07	9.43	- 0.12	28.69

No. :	18	р	Value	9: 0.8	3	r _{pbi} :	0.06		
* A		В		(	5	D		E	
rpbi %		r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.06	82.79	0.01	0.82	-0.05	2.05	-0.10	4.92	0.01	9.43

Item Analysis and Option Analysis

Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University

No.:	No.: 19 p Value				25	ľpbi :	0.04		
A		В		0	С		O	E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.10	51.23	0.04	13.11	0.00	0.00	0.04	24.59	0.05	11.07

No. :	20	p	Value	e: 0.3	6	r _{pbi} :	0.55		
Α		* B		0	С		D	Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.21	22.54	0.55	35.66	-0.12	2.46	-0.25	34.43	-0.19	4.92

No. :	21	р	Value	9: 0.8	31	r _{pbi} :	0.20		
* A		В		(	С		)	Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.20	80.74	-0.07	3.69	-0.13	11.89	-0.05	1.64	-0.11	2.05

No. :	No.: 22 p Value			e: 0.4	6	r _{pbi} :	0.47		
* A		В		С		D		E	
rpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
0.47	45.90	-0.14	6.15	-0.11	4.92	-0.18	17.21	-0.24	25.82

No.:	23	p	Value	e: 0.0	0	r _{pbi} :	-0.06	i	
Α		В		* (		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%
-0.03	0.41	0.00	0.41	-0.06	0.41	-0.14	4.10	0.16	94.26

No.	: 24	p	Value	e: 0.6	34	r _{pbi} :	0.40		
	Α		В		Ω	D		E	
r _{pb}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.08	5.33	-0.16	9.43	0.40	64.34	-0.20	9.02	-0.21	11.89

No.:	No.: 25 p Valu			e: 0.6	i 1	r _{pbi} :	0.40		
Α		В		(		* D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%
-0.15	2.87	-0.10	13.11	-0.23	14.34	0.40	60.66	- 0.19	9.02

I	No.:	26	р	Value	e: 0.7	0	r _{pbi} :	0.47		
	1	4	E	3	(		D		* E	
	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%
	-0.15	7.38	-0.22	-0.22 9.84		7.79	-0.18	5.33	0.47	69.67

No.:	27	р	Value	: 0.5	51	r _{pbi} :	0.35		
Α		* B		(	0	D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.15	9.02	0.35	50.82	-0.26	25.82	-0.05	5.33	-0.02	9.02

No.:	28	р	Value	e: 0.5	0	r _{pbi} :	0.17		
* A		В		(	0	D		E	
r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.17	49.59	-0.17	20.49	-0.03	4.51	-0.04	15.98	0.01	9.43

No.:	No.: 29 p Valu				' 5	r _{pbi} :	0.17		
	4	E	3	(	5	D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	r _{pbi} %		%	rpbi	%	r _{pbi}	%
-0.09	14.34	-0.16	-0.16 3.28		2.87	-0.06	4.92	0.17	74.59

No.:	30	p	Value	: 0.5	8	r _{pbi} :	0.37			
A E			В	* (	0	I	D	Е		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	
-0.22	6.15	-0.30	-0.30 31.15		57.79	0.05	4.92	0.00	0.00	

No.:	No.: 31 p Valu				6	r _{pbi} :	0.28		
* A		В		0		D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%
0.28	86.07	-0.05 2.05		-0.21	9.43	-0.10	1.23	-0.17	1.23

No. :	32	р	Value	3.0 :	88	r _{pbi} :	0.32			
1	4	E	3	* (	Э	ı	D	E		
rpbi	%	r _{pbi}	rpbi % rpb		%	rpbi	%	rpbi	%	
-0.30	-0.30 8.20 -0.16 2.87		0.32	87.70	0.03	1.23	0.00	0.00		

No.:	No.: 33 p Valu				alue: 0.44				
-	4	* I	В	0	O	D		E	
ľpbi	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.09	4.92	0.37 44.26		-0.41	45.08	0.01	2.46	-0.03	3.28

No.:	No.: 34 p Valu				' 3	r _{pbi} :	0.25		
* A		В		(		D		E	
rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.25	72.54	-0.22 9.02		-0.15	-0.15 6.15		-0.05 1.23		11.07

No.:	35	р	Value	e: 0.4	15	r _{pbi} :	0.42			
A B			8	0	O	ı	D	* E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
0.06	9.02	-0.18 12.30		-0.38	18.44	-0.06	15.16	0.42	45.08	

No. :	No.: 36 p Valu				68	r _{pbi} :	0.35		
A		E	3	* (	С	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.15 4.51		-0.29	16.39	0.35	68.03	-0.04	6.97	-0.07	4.10

Item Analysis and Option Analysis

Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University

No.:	No.: 37 p Valu				29	r _{pbi} :	-0.02		
Α		В		С		D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.05	2.05	0.22	52.05	-0.14	7.38	-0.20	9.84	-0.02	28.69

No.:	38	p	Value	e: 0.7	' 5	r _{pbi} :	0.11		
* A		ı	3	0		D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%
0.11 74.59 -0.11 22.95		-0.14	0.82	0.08	0.82	0.08	0.82		

No. :	39	р	Value	: 0.5	51	r _{pbi} :	0.23		
Α		В		* (	С	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
- 0.02	10.25	-0.21	27.46	0.23	51.23	-0.07	9.02	0.09	1.64

No.: 40 p Valu				e: 0.2	21	r _{pbi} :	0.13		
Α		* B		С		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%
0.00	40.57	0.13	20.90	0.00	4.51	0.07	17.62	-0.21	16.39

No.:	41	p	Value	e: 0.4	2	r _{pbi} :	-0.03			
-	A B			(		*	D	Е		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	
0.02	7.38	0.07	43.03	-0.02	0.41	-0.03	41.80	-0.10	7.38	

No.:	No.: 42 p Valu				'9	r _{pbi} :	0.33		
Α		* 1	3	•	0	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.22 5.33		0.33	79.10	-0.20	4.92	-0.02	2.87	-0.15	7.79

No.: 43 p Valu			Value	9.0	81	r _{pbi} :	0.37		
* A		E	В			D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
0.37	80.74	-0.33	14.75	0.01	0.82	-0.14	2.05	-0.07	1.64

No.:	No.: 44 p Valu				56	r _{pbi} :	0.34		
Α		В		* (	C	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.14	1.64	-0.18	6.56	0.34	55.74	-0.22	20.08	-0.05	15.98

No.:	No.: 45 p Value			9: 0.8	6	r _{pbi} :	0.39		
Α		В		(	-	D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.16	2.05	-0.11	0.82	-0.04	1.23	-0.33	9.84	0.39	86.07

No.:	46	p	Value	9.0	31	r _{pbi} :	0.31		
Α		* B		(		D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.19	10.66	0.31	80.74	-0.09	2.87	-0.15	1.64	-0.15	4.10

No.:	No.: 47 p Valu				3	r _{pbi} :	0.26		
	4	* E	В	(	2	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.14	-0.14 2.46 0.26 93.4		93.44	-0.01	0.82	-0.17	1.64	-0.15	1.64

No.:	48	р	Value	: 0.0	7	r _{pbi} :				
Α		В		С		*	D	E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	rpbi	%	
-0.20	12.70	-0.08	4.51	-0.18	2.87	-0.20	6.56	0.37	73.36	

No.:	49	р	Value	e: 0 .9	)5	r _{pbi} :	0.21			
Α		В		0	С		* D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	rpbi	%	rpbi	%	
0.00	0.00	0.00	0.00	-0.21	4.92	0.21	95.08	0.00	0.00	

No.:	50	p	Value	3.0 ∶€	33	r _{pbi} :			
	4	В		* C		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.00	0.00	0.00	0.00	0.24	83.20	-0.23	15.98	-0.09	0.82

No. :	51	р	Value	0.26						
* A		В		0		- 1	D	Е		
rpbi	%	ľpbi	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
0.26	76.23	-0.14	2.87	-0.04	2.46	0.07	0.41	-0.23	18.03	

No.:	52	p	Value	e: 0.7	' 0	r _{pbi} : 0.24			
Α		В		(	С		D	Е	
rpbi	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.15	0.82	-0.21	11.89	0.01	12.70	0.25	70.08	-0.16	4.51

No.:	53	p	Value	e: 0.5	1	r _{pbi} :	0.31		
1	4	* B		С		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.02	4.51	0.31	50.82	-0.07	2.05	-0.07	2.87	-0.28	39.75

No. :	54	р	Value	: 0.3	37	r _{pbi} :			
Α		* B		(	С		D	E	
rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.07	9.43	0.28	36.89	-0.19	13.52	-0.09	16.80	-0.04	23.36

Item Analysis and Option Analysis Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University

	No. :	55	p	Value	e: 0.7	'1	r _{pbi} :	0.25			
Part Part Part	Α		В		С		*	D	E		
0.40 0.07 0.00 44.75 0.00 5.74 0.05 70.00 0.04 5.7	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.18 2.87 -0.20 14.75 -0.08 5.74 0.25 70.90 0.01 5.7	-0.18	2.87	-0.20	14.75	-0.08	5.74	0.25	70.90	0.01	5.74	

No. :	56	p	Value	9.0	81	r _{pbi} : 0.29				
Α		* B		0	С		D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	ľpbi	%	
-0.02	1.23	0.29	81.15	-0.15	7.38	-0.10	4.92	-0.22	5.33	

No. :	57	p	Value	: 0.2	26	r _{pbi} :	0.19			
	Α		В		С		* D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.08	6.15	-0.17	29.51	-0.01	15.57	0.19	26.23	0.03	22.54	

No.:	58	р	Value	e: 0.6	6	r _{pbi} :				
Α		В		(	С		D	E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	
- 0.16	25.00	-0.14	2.46	- 0.22	0.41	0.29	65.98	- 0.14	6.15	

No. :	59	р	Value	e: 0.7	'3	r _{pbi} :				
1	Α		В		С		D	E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.13	0.82	-0.25	19.67	-0.26	5.33	0.36	73.36	0.10	0.82	

No.: 60 p Valu				9: 0.9	3	r _{pbi} :	0.28		
Α		В		0		D		* E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.00	0.00	-0.13	4.10	-0.27	2.87	-0.03	0.41	0.28	92.62

No.:	61	р	Value	9: 0.8	9	r _{pbi} :	0.26			
Α		В		0		D		* E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	
0.05	0.41	-0.30	2.46	-0.13	5.74	-0.06	2.46	0.26	88.93	

No.:	62	р	Value	e: 0.8	9	r _{pbi} :	0.38		
Α		E	3	(		* D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	rpbi	%
-0.32	7.38	-0.09	0.82	-0.17	3.28	0.38	88.52	0.00	0.00

No.:	63	р	Value	e: 0. 6	69	r _{pbi} :	0.05			
Α		В		0	O	* D		Е		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
0.00	0.00	-0.12	1.64	-0.02	29.51	0.05	68.85	0.00	0.00	

No.:	No.: 64 p Valu				31	r _{pbi} :	0.20		
Α		E	В		O	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.09	0.82	0.05	2.46	0.20	80.74	-0.16	11.89	-0.10	3.69

No.:	No.: 65 p Valu				8	r _{pbi} :	0.10			
Α		В		* (	* C		D		E	
r _{pbi}	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	
-0.06	9.43	-0.15	1.64	0.10	68.44	-0.04	1.23	-0.01	19.26	

No.: 66 p Val				: 0.5	55	r _{pbi} :	0.32		
Α		E	3	* (	O	D		Е	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	rpbi	%	rpbi	%
- 0 . 22	23.36	-0.08	11.48	0.32	54.92	-0.11	6.15	-0.07	4.10

No.: 67 p Val				e: 0. 4	5	r _{pbi} :	0.29		
A		E	3	0		* D		Е	
r _{pbi}	%	rpbi	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.20	26.64	-0.07	17.62	-0.05	1.23	0.29	45.49	-0.06	8.61

No.: 68 p Val			Value	e: 0.2	28	r _{pbi} :	i		
Α		В		* (	O	D		E	
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
0.02	14.34	0.07	1.64	-0.03	27.87	0.06	10.25	-0.04	45.90

No.:	69	р	Value	e: 0.3	9	r _{pbi} :	0.37		
A		В		0	0	* D		E	
r _{pbi}	%	rpbi	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.05	23.77	-0.07	13.93	-0.22	0.41	0.37	38.93	-0.28	22.95

No.:	No.: 70 p Val				25	r _{pbi} :	0.13		
A		* B		(		D		E	
rpbi	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%
-0.02	7.79	0.13	24.59	-0.10	1.64	0.06	10.66	-0.10	54.92

No.:	71	р	Value	9: 0.8	r _{pbi} :				
* A		E	3	0		-	D	Е	
r _{pbi}	%	rpbi	%	ľpbi	%	r _{pbi}	%	rpbi	%
0.09	80.33	-0.03	1.64	-0.13	3.28	0.00	5.74	-0.03	9.02

No.: 72		p	Value	e: 0.6	35	r _{pbi} : 0.37				
Α		E	3	С		D		* E		
r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	r _{pbi}	%	
-0.25	6.97	-0.05	6.56	-0.23	20.08	-0.05	1.23	0.37	65.16	

โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ

การสอบ: SIID 521 (Basic Sciences)

วันที่ : 22 ธันวาคม 2555

จำนวนข้อสอบ = 120 จำนวนผู้เข้าสอบ = 244

Difficulty Index --> p-value (proportion of students answer item correctly)

number of students answer correctly

p-Value = ------total number of students answer that item

Discrimination Index --> D or r-value --> Point-biserial correlation coefficient (r pbi)

______

SCORE STATISTICS

Mean = **68.152** S.D. = **11.915**Mode = **65** (freq = **14**)
Max = **94** Min = **28**

DIFFICULTY INDEX (p value)

Average (p-bar) = 0.566 Max p = 0.990 Min p = 0.010

DISCRIMINATION INDEX (D or r value)

Average (D-bar) = **0.244** Max D = **0.680** Min D = **-0.180**

RELIABILITY COEFFICIENT (rtt) = **0.847** (Kuder-Richardson formula 20)

STANDARD ERROR OF MEASUREMENT (SEM) = 4.655 (S.D. x SQR(1-rtt))

บทความทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อสอบปรนัย

อาจารย์ นายแพทย์เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์

ภาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐.

การวิเคราะห์ข้อสอบปรนัย (Item analysis) เป็นการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์คำตอบที่ผู้สอบ ตอบข้อสอบปรนัยในการสอบครั้งหนึ่ง เพื่อประเมินว่า ข้อสอบที่นำมาใช้ในการสอบครั้งนั้นมีคุณสมบัติ อย่างไร ทำงานได้ตามที่ต้องการหรือไม่ มีระดับความ ยากง่ายของข้อสอบเหมาะสมหรือไม่ มีข้อบกพร่องหรือ ไม่ และควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร° การวิเคราะห์ ข้อสอบเป็นศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมา เป็นเวลานาน มีเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มากมายที่ ผู้วิเคราะห์สามารถใช้เพื่อบอกคุณสมบัติของข้อสอบ แต่ละข้อ ตั้งแต่วิธีการง่าย ๆ ไปจนถึงวิธีการที่มีความ ซับซ้อนมาก โดยแต่ละเทคนิคการวิเคราะห์ก็มีจุดประสงค์ แตกต่างกันไป ตั้งแต่การบอกระดับความยากง่าย การ บอกถึงความสามารถในการแยกผู้สอบที่เก่งออกจาก ผู้สอบที่ไม่เก่ง ไปจนถึงเทคนิคขั้นสูงที่สามารถบอกได้ ว่าข้อสอบมีความลำเอียงต่อผู้สอบเพศใดเพศหนึ่ง หรือ ผู้สอบจากสถาบันใดสถาบันหนึ่งเป็นพิเศษหรือไม่ มี การเดาข้อสอบมากน้อยเพียงใด ผู้สอบรู้ข้อสอบมาก่อน เข้าสอบหรือไม่ หรือมีความน่าจะเป็นมากน้อยเพียงใด ที่ผู้สอบลอกคำตอบ ในบทความนี้ผู้นิพนธ์ไม่ได้ตั้งเป้า -ประสงค์ที่จะรวบรวมและอภิปรายเทคนิคการวิเคราะห์ ข้อสอบทุกวิธีที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ต้องการเพียงนำ เสนอความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อสอบและ อธิบายถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อสอบที่นิยมใช้กันในทาง แพทยศาสตรศึกษา โดยเฉพาะในประเทศไทย โดย ประสงค์ให้อาจารย์ผู้อ่านสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จาก บทความนี้ไปใช้แปลผลการวิเคราะห์ข้อสอบที่ตน

เกี่ยวข้อง และดำเนินการปรับปรุงคุณภาพของข้อสอบ ได้อย่างเหมาะสม

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับข้อสอบปรนัย

ก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดในการวิเคราะห์ ข้อสอบ ผู้นิพนธ์ก็จะขอทบทวนความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ข้อสอบปรนัยก่อน โดยทั่วไปข้อสอบปรนัยแต่ละข้อมี ส่วนประกอบสำคัญ ๒ ส่วนด้วยกันคือ

- ๑. โจทย์ (stem) เป็นข้อมูลของโรค หรือภาวะ หรือผู้ป่วยตามด้วยคำถาม หรือเว้นช่องว่างสำหรับเติม คำหรือข้อความที่เหมาะสมลงไป
- ๒. ตัวเลือก (options) คือคำ หรือข้อความที่ ผู้ออกข้อสอบนำเสนอตามหลังจากโจทย์เพื่อให้ผู้สอบ เลือกไปใช้ตอบคำถาม หรือเติมลงในช่องว่างในโจทย์

๒.๑ ตัวเลือกที่ถูกต้อง (correct option) เป็นคำ ตอบที่ถกต้องมีเพียงตัวเลือกเดียวต่อข้อสอบข้อหนึ่ง

๒.๒ ตัวลวง (distractors) เป็นคำตอบที่ผิด มี ไว้ลวงให้ผู้สอบที่ไม่มีความรู้ หรือมีความเข้าใจไม่ถูก ต้องในเนื้อหาที่นำมาออกข้อสอบเลือกตอบ ข้อสอบที่ ใช้ในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และที่ใช้ทั่วไป ในการสอบของนักศึกษาแพทย์ และแพทย์ประจำบ้าน ในประเทศไทย นิยมจัดให้มีตัวลวง ๔ ตัวต่อข้อสอบ ๑ ข้อ

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบ

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบในปัจจุบัน นั้นมี ๒ ทฤษฎีด้วยกัน ได้แก่ทฤษฎีการสอบแบบดั้งเดิม

(classical test theory) และทฤษฎีการตอบสนองต่อ ข้อสอบ (item response theory) ทฤษฎีการสอบแบบ ดั้งเดิมนั้นเป็นทฤษฎีที่ได้ถูกพัฒนาขึ้นตั้งแต่ตอนต้นของ ศตวรรษที่ ๒๐ โดยมีการรวบรวมเป็นตำราในครั้งแรก ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๒๑ โดย William Brown และ Godfrey H Thomson หลังจากนั้นทฤษฎีนี้ก็ได้รับการใช้อย่าง แพร่หลายในการวิเคราะห์ข้อสอบและได้รับการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ทฤษฎีการสอบแบบดั้งเดิมนี้วางรากฐาน อยู่บนสมมติฐานว่าคะแนนสอบที่ได้มานั้นประกอบไป ด้วยคะแนนที่แท้จริง (true score) กับความผิดพลาด จากการวัด (error) ซึ่งสมมติฐานดังกล่าวต่อมาพบว่ามี ข้อจำกัดหลายประการด้วยกัน ในราว ค.ศ. ๑๙๗๐ จึง ได้มีความพยายามพัฒนาทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อสอบแบบใหม่ขึ้นซึ่งใช้หลักการของความน่าจะเป็น มาวิเคราะห์ข้อสอบ ทำให้สามารถแยกผลการวิเคราะห์ ข้อสอบแต่ละข้อเป็นอิสระจากข้อสอบข้ออื่นในการสอบ เดียวกัน ทฤษฎีใหม่นี้เรียกว่าทฤษฎีการตอบสนองต่อ ข้อสอบ (item response theory) ทฤษฎีใหม่นี้มีข้อได้ เปรียบกว่าทฤษฎีเดิมหลายประการด้วยกัน ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ (flexibility) ความมีประสิทธิภาพในการใช้ข้อมูล (efficiency) และความสามารถในการวิเคราะห์ถึงคุณภาพ ของข้อสอบ และผู้สอบโดยละเอียด (in-depth analysis)^๓ จึงเป็นเหตุให้ทฤษฎีการตอบสนองต่อข้อสอบนี้ได้รับ ความนิยมอย่างกว้างขวางตั้งแต่ในค.ศ. ๑๙๘๐ ใน ปัจจุบันการสอบต่าง ๆ ได้ถูกวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการ ตอบสนองต่อข้อสอบนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ

เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อสอบในวงการแพทย ศาสตรศึกษาในประเทศไทยทั้งหมดในปัจจุบันยังใช้ เทคนิคต่าง ๆ ตามทฤษฎีการสอบแบบคั้งเดิมอยู่ ดังนั้น ผู้นิพนธ์จะขอกล่าวถึงเทคนิคการวิเคราะห์ข้อสอบตาม ทฤษฎีการสอบแบบคั้งเดิมเท่านั้น เพราะจะเป็นสิ่งที่ อาจารย์แพทย์ทุกท่านจะได้พบและใช้งานเป็นประจำ

การวิเคราะห์ข้อสอบตามทฤษฎีการสอบแบบดั้งเดิม

การวิเคราะห์ข้อสอบตามทฤษฎีการสอบแบบ ดั้งเดิมนี้ประกอบไปด้วย ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ (๑) การ วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ (item analysis) และ (๒) การ วิเคราะห์ข้อสอบโดยรวม (test analysis)

๑. การวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ (item analyis)

การวิเคราะห์ข้อสอบแต่ละข้อให้อาจารย์ พิจารณา ๓ ปัจจัย คือ

๑.๑ ความยากง่ายของข้อสอบ (item difficulty, p)

ความยากง่ายของข้อสอบวัดโดยใช้ค่า p ซึ่ง ย่อมาจาก proportion of examinees answering items correctly (สัดส่วนของผู้สอบที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก) ซึ่ง หาได้จากการนำจำนวนผู้สอบที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก ต้องหารด้วยจำนวนผู้สอบที่ตอบข้อสอบข้อนั้นทั้งหมด หากข้อสอบข้อนั้นเป็นข้อสอบที่ง่ายผู้สอบทุกคนตอบถูก ค่า p ก็จะเป็น ๑ หากไม่มีผู้สอบคนใดตอบถูกเลยข้อ สอบข้อนั้นก็มีค่า p เป็น ๐ หากมีคนตอบถูก ๗๐% ข้อสอบข้อนั้นก็มีค่า p เท่ากับ ๐.๗ ข้อสอบที่ดีจะมีค่า p อยู่ในช่วง ๐.๔๕ - ๐.๗๕, ข้อสอบที่พอใช้ได้มีค่า p อยู่ในช่วง ๐.๒๕ - ๐.๙๑, ข้อสอบที่มีค่า p ต่ำกว่า ๐.๒๕ เป็นข้อสอบที่ยากเกินไป และข้อสอบที่มีค่า p สูงกว่า ๐.๙๑ เป็นข้อสอบที่ง่ายเกินไป^{๕๖}

๑.๒ ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตาม ระดับความสามารถ (item discrimination, r)

ความสามารถในการจำแนกผู้สอบ หมายถึง ความสามารถของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ ในการแยกผู้สอบที่ ทำคะแนนได้ไม่ดี ข้อสอบ ที่มีความสามารถในการแยกแยะได้ดีนั้นผู้สอบที่ตอบข้อ สอบข้อนั้นถูกมักจะได้คะแนนสูง และผู้สอบที่ตอบข้อ สอบข้อนั้นผิดมักจะได้คะแนนสู่ง และผู้สอบที่ตอบข้อ สอบข้อนั้นผิดมักจะได้คะแนนต่ำ ดัชนีที่ใช้วัดความ สามารถในการจำแนกผู้สอบที่ใช้กันมากที่สุดในปัจจุบัน คือค่า point-biserial correlation ซึ่งนิยมใช้อักษรย่อเป็น $r^{\circ, \circ}$ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$r = \frac{M_p - M_q}{SD} \sqrt{pq}$$

เมื่อ Mp = คะแนนรวมเฉลี่ยของผู้สอบที่ตอบ ข้อสอบถูก

> Mq = คะแนนรวมเฉลี่ยของผู้สอบที่ตอบ ข้อสอบผิด

> SD = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนสอบ

p = สัดส่วนของผู้สอบที่ตอบข้อสอบถูก ต่อผู้สอบทั้งหมด

q = สัดส่วนของผู้สอบที่ตอบข้อสอบผิด ต่อผู้สอบทั้งหมด

ค่า point-biserial correlation ที่คำนวณได้นี้มี ค่าอยู่ในช่วง -๑ ถึง ๑ โดยค่าที่ติดลบหมายถึง ข้อสอบ ข้อนั้นผู้ที่ตอบถูกมักสอบได้คะแนนรวมต่ำ แต่ผู้ที่ตอบ ผิดมักสอบได้คะแนนรวมต่ำ แต่ผู้ที่ตอบ ผิดมักสอบได้คะแนนรวมสูง ในทางตรงข้าม หากค่า point-biserial ยิ่งสูง แสดงถึงข้อสอบที่มีความสามารถใน การแยกแยะดี ผู้ที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกมักทำคะแนน รวมได้สูง ข้อสอบที่ดีควรมีค่า point-biserial สูงกว่า ๐.๒๐, ข้อสอบที่พอใช้ได้ควรมีค่า point-biserial อยู่ใน ช่วง ๐.๑ – ๐.๑๙, ข้อสอบที่มีค่า point-biserial ต่ำกว่า ๐.๑ เป็นข้อสอบที่ไม่สู้ดีนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อสอบ ที่มีค่า point-biserial ต่ำกว่า ๐ ไม่ควรนำมาคิดคะแนน โดยทั่วไปแล้วข้อสอบที่มีค่า point-biserial ติดลบ ให้ สงสัยว่าจะเฉลยผิด)

๑.๓ ประสิทธิภาพของตัวลวง (distractor functionality)

ตัวลวงที่มีประสิทธิภาพนั้นมีคุณสมบัติ ๒ ประการคือ

- (๑) มีผู้สอบเลือกตัวลวงนั้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนผู้สอบทั้งหมด
- (๒) มีค่า point-biserial correlation ของตัวลวง นั้นเป็นลบ กล่าวคือตัวลวงที่ดีจะลวงให้ผู้สอบที่มีความ รู้ไม่ดี (มีคะแนนต่ำ) มาเลือก แต่ไม่ลวงให้ผู้สอบที่มี ความรู้ดี (มีคะแนนสูง) มาเลือก หากตัวลวงใดมีค่า point-biserial correlation เป็นบวก ให้ทบทวนข้อสอบข้อ นั้นดูว่าอาจจะเฉลยผิดหรือมีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า ๑ ตัวเลือก

ตัวลวงใดที่มีผู้สอบเลือกน้อย หรือลวงให้ผู้ที่มี

ความรู้ดีมาเลือกจัดเป็นตัวลวงที่ไม่ดี สมควรพิจารณา ตัดทิ้งหรือปรับเปลี่ยน

๒. การวิเคราะห์ข้อสอบโดยรวม (test analysis)

การวิเคราะห์ข้อสอบโดยรวมเป็นการพิจารณา ว่าเมื่อข้อสอบทั้งชุดทำงานร่วมกันแล้วผลสอบที่ได้ออก มาเป็นอย่างไร มีระดับความยากง่ายเป็นอย่างไร มีการ กระจายตัวของคะแนนเป็นอย่างไร มีความน่าเชื่อถือ ของคะแนนสอบมากน้อยเพียงใด ดัชนีต่าง ๆ ที่ต้อง พิจารณาได้แก่

๒.๑ ความเพี่ยงตรงของคะแนนสอบ (internal consistency reliability)

การประเมินความเที่ยงตรงของคะแนนสอบ เป็นการตรวจสอบว่าคะแนนที่ได้ออกมานั้นมีความน่า เชื่อถือเพียงใด เป็นการตอบคำถามว่าหากนำผู้สอบ มาสอบใหม่ในสภาวการณ์เดิม ด้วยข้อสอบที่มีระดับ ความยากง่ายเท่าเดิม และผู้สอบมีความรู้เท่าเดิมไม่ได้ ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จะได้คะแนนสอบเท่าเดิม หรือไม่

ดัชนีชี้วัดความเที่ยงตรงของคะแนนสอบที่ นิยมใช้ในการรายงานผลสอบด้วยข้อสอบปรนัยคือ ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (Coefficient Alpha) ซึ่งสามารถ คำนวณได้จากสูตร°°

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_{x_i}^2}{\sigma_{x}^2} \right)$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ อัลฟ่า (Coefficient Alpha)

n = จำนวนชุดย่อยของข้อสอบที่ทำการแบ่ง ออกเพื่อหาความเที่ยง

 $oldsymbol{\sigma}_{\!\chi}^{\!\scriptscriptstyle 2}$ = การกระจายตัว (variance) ของคะแนนรวม

 $oldsymbol{o}_{\chi_i}^2$ = การกระจายตัว (variance) ของคะแนน ข้อสอบย่อยชุดที่ i

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่านี้มีค่าอยู่ในช่วง o - ๑ ค่าต่ำแสดงว่าคะแนนที่ได้มีความเชื่อถือได้น้อย ไม่แตก ต่างไปจากการเดาสุ่ม ค่าสูงแสดงว่าคะแนนที่ได้นั้นมี ความน่าเชื่อถือมาก หากทำการทดสอบซ้ำคะแนนที่ได้ ก็จะใกล้เคียงเดิม โดยทั่วไประดับของความเที่ยงตรง

តាតា

ของคะแนนสอบที่ยอมรับได้นั้นขึ้นกับว่าต้องการนำเอา คะแนนสอบไปใช้ทำอะไร หากการตัดสินผลสอบนั้นมี ความสำคัญมาก (high-stakes examination) เช่น การ ตัดสินผลสอบขอรับใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือ ประกาศนียบัตรแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา มัก ต้องการคะแนนสอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่า ไม่ต่ำ กว่า o.๙ หากการตัดสินผลสอบนั้นมีความสำคัญปาน กลาง (medium-stakes examination) เช่นการสอบลงกอง การสอบเลื่อนชั้นเรียน มักต้องการคะแนนสอบที่มีค่า สัมประสิทธิ์ อัลฟ่า อยู่ในช่วง o.๙ - o.๙๙ หากการ ตัดสินผลสอบนั้นมีความสำคัญน้อย (low-stakes examination) เช่นการสอบแบบ formative assessment มักต้องการคะแนนสอบที่มีค่า สัมประสิทธิ์ อัลฟ่า อยู่ในช่วง o.๗ - o.๗๙ ®๒

ประเด็นสำคัญที่ ต้องพิจารณาคือเมื่อได้
คะแนนสอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟ่าต่ำ จะต้องดำเนิน
การอย่างไรเพื่อพัฒนาให้การสอบครั้งต่อไปไม่ประสบ
ปัญหาเรื่องความไม่น่าเชื่อถือของคะแนนสอบอีก
ปัจจัยหลักที่จะช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงของคะแนนสอบ
ปรนัยมี ๓ ปัจจัยด้วยกัน คือ

- (๑) เพิ่มจำนวนข้อสอบให้มากขึ้น ยิ่งมีข้อสอบ มากข้อคะแนนที่ได้ก็จะมีความเที่ยงตรงเพิ่มมากขึ้น
- (๒) ปรับให้ข้อสอบมีการคละกันของข้อสอบที่ ยากและง่ายอย่างเหมาะสม เพื่อปรับให้คะแนนมีการ กระจายตัวมากขึ้น หากข้อสอบทั้งชุดประกอบไปด้วย ข้อสอบที่ง่ายหมด ผู้สอบเกือบทั้งหมดได้คะแนนสูงมาก จะทำให้มีความแตกต่างของคะแนนน้อย โอกาสที่จะ แยกแยะผู้สอบที่มีความรู้ดีออกจากผู้ที่มีความรู้ปาน กลาง หรือไม่สู้ดีได้อย่างมั่นใจก็เป็นไปได้น้อย ดังนั้น หากอาจารย์ปรับให้มีการคละกันของข้อสอบยากและ ง่ายอย่างเหมาะสม ก็จะทำให้ผู้สอบมีระดับคะแนนแตก ต่างกันมาก ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาก็จะสูงขึ้นด้วย
- (๓) ปรับสภาวะแวดล้อมของการสอบให้ เหมาะสม กำจัดสิ่งรบกวนสมาธิของผู้สอบให้มากที่สุด เช่น เสียงรบกวน แสงไฟที่ไม่เพียงพอ หรือไฟที่ติด ๆ ดับ ๆ เป็นต้น

๒.๒ การกระจายตัวของคะแนน และคะแนน

เฉลี่ย (standard deviation and mean score)

การตรวจดูลักษณะพื้นฐานของคะแนนสอบนี้ จะช่วยบอกได้คร่าว ๆ ว่าการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพียงใด หากอาจารย์สอนได้ดี นักเรียนทั้งชั้นเรียน เข้าใจเนื้อหาดี คะแนนสอบที่ได้ออกมาก็ควรจะไม่ กระจายตัวมากนัก (คะแนนเกาะกลุ่มกัน) และคะแนน เฉลี่ยก็ควรจะค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับนักเรียนรุ่นอื่น ๆ หากคะแนนสอบของนักเรียนมีการกระจายตัวมากผิด ปกติ แสดงว่าอาจมีปัญหาบางประการในการเรียนการ สอนทำให้นักเรียนบางคนมีความรู้ความเข้าใจดี แต่มี นักเรียนบางกลุ่มที่ไม่ค่อยรู้เรื่อง «

๒.๓ ค่าความยากง่ายเฉลี่ยของข้อสอบ (average difficulty)

จากการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เราได้ค่าความ ยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ (p) เมื่อน้ำค่า p ของข้อ สอบทุกข้อมาหาค่าเฉลี่ย เราก็จะได้ค่าความยากง่าย ของข้อสอบทั้งชุด ค่าที่ได้มานี้ใช้เป็นดัชนีชี้วัดว่าข้อสอบ ทั้งชุดโดยรวมแล้วมีระดับความยากง่ายเป็นอย่างไร หาก ผู้สอบเป็นนักศึกษากลุ่มใหญ่พอที่เราจะตั้งสมมติฐาน ว่าระดับความสามารถมีการกระจายตัวอย่างเหมาะสม และไม่ต่างจากระดับความสามารถเฉลี่ยของกลุ่มผู้สอบ ปีก่อน ๆ เราก็สามารถนำค่าความยากง่ายของข้อสอบ ทั้งชุดนี้มาเทียบได้ว่าข้อสอบที่นำมาใช้ในปีนี้ยาก หรือ ง่ายกว่าข้อสอบปีก่อน ๆ ซึ่งอาจารย์อาจนำข้อมูลนี้มา ใช้พิจารณาปรับเกณฑ์การตัดเกรดด้วยว่าต้องมีการ ปรับระดับคะแนนที่ได้เกรดต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร

๒.๔ ค่าความสามารถในการแยกแยะผู้สอบ เฉลี่ย (average discrimination)

การนำค่า point-biserial correlation ของข้อสอบ ทั้งชุดมาหาค่าเฉลี่ย เป็นการบอกคร่าว ๆ ว่าโดยรวม แล้วข้อสอบชุดนี้มีความสามารถในการแยกแยะผู้สอบ ตามระดับความสามารถเพียงใด ยิ่งได้ค่าสูงก็ยิ่งดี แต่มี ข้อควรระวังในการแปลผลในกรณีที่การเรียนการสอน เป็นไปได้ดี และผู้สอบทั้งหมด หรือเกือบทั้งหมดทำ คะแนนได้สูง ค่า point-biserial correlation เฉลี่ยของ ข้อสอบทั้งชุดจะไม่สูงแต่ไม่ได้แปลว่าข้อสอบที่ใช้มี คุณภาพไม่ดี "

นกราคม-เมษายน \๒๕๕\๒, ปีที่ \๒, ฉบับที่ ๑

การนำผลการวิเคราะห์ข้อสอบไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อสอบด้วยดัชนีชี้วัดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลาย ประการ เช่น

๑. ใช้เป็นประโยชน์ในการปรับแก้คะแนน สอบ

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบจะช่วยชี้แนะให้ เราทราบว่าข้อสอบข้อใดน่าจะเฉลยผิด ข้อสอบข้อใดน่า จะมีคำตอบที่ถูกมากกว่า ๑ ตัวเลือก ข้อสอบข้อใดน่า จะมีปัญหาเช่น มีความคลุมเครือในคำถาม หรือตัว เลือกมีความซ้ำซ้อนกัน หรือเนื้อหาของข้อสอบอยู่นอก เหนือไปจากสิ่งที่สอนนักเรียน เป็นต้น ข้อสอบที่มี ปัญหาเหล่านี้ต้องได้รับการประเมินโดยคณะกรรมการ ตรวจข้อสอบซึ่งประกอบไปด้วยอาจารย์ผู้มีความรู้ความ ชำนาญในเนื้อหาวิชาที่ทำการสอบว่าจะดำเนินการ อย่างไรกับการคิดคะแนน หากปัญหาที่พบมีความ รุนแรงไม่มากจนทำให้การตัดสินใจเลือกคำตอบที่ถูก ต้องเปลี่ยนไป คณะกรรมการอาจพิจารณาคิดคะแนน ของข้อสอบข้อนั้นตามปกติ หากข้อสอบเฉลยผิดคณะ กรรมการสามารถพิจารณาแก้คำตอบแล้วทำการตรวจ ให้คะแนนข้อสอบข้อนั้นใหม่ หากข้อสอบข้อใดมีคำ ตอบที่เหมาะสม ๒ ข้อ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้ผู้ สอบที่ตอบข้อใดข้อหนึ่งใน ๒ ข้อดังกล่าวได้คะแนนใน ข้อนั้น หากข้อสอบนั้นมีความคลุมเครือมากจนไม่ สามารถตัดสินใจเลือกคำตอบที่เหมาะสมได้ คณะ กรรมการสามารถตัดข้อสอบข้อนั้นออกจากการคิด คะแนน และปรับคะแนนเกณฑ์ผ่านลดลงตามความ เหมาะสม

๒. ใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพ ข้อสอบ

ภายหลังจากการรายงานคะแนนสอบเป็นที่ เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการสอบสามารถนำผลการ วิเคราะห์ข้อสอบแต่ละข้อมาพิจารณาโดยละเอียดเพื่อดู ว่าข้อสอบข้อใดสมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข ข้อสอบ ที่พบว่ายากเกินไปอาจเกิดจากโจทย์คำถามมีความ คลุมเครือ ต้องทำการปรับแก้ให้โจทย์ชัดเจนขึ้น หรือ เพิ่มเติมข้อมูลบางประการเข้าไปเพื่อให้การวินิจฉัย

ชัดเจนขึ้น ข้อสอบที่พบว่าง่ายเกินไปอาจพิจารณาปรับ ให้ยากขึ้นโดยการแก้โจทย์หรือตัวเลือก ข้อสอบที่มีค่า point-biserial ต่ำมักเกิดจากโจทย์ที่คลุมเครือ สร้าง ความสับสนให้ผู้สอบ สมควรได้รับการปรับโจทย์คำถาม ใหม่

นอกจากนี้อาจารย์ยังต้องพิจารณาถึงการ ทำงานของตัวเลือกด้วย ปัญหาที่พบบ่อยมากในการ วิเคราะห์ข้อสอบปรนัยคือมีตัวลวงจำนวนมากที่ไม่ ทำงาน (มีผู้สอบเลือกน้อยมาก หรือลวงเฉพาะผู้ที่มี ความรู้ดีให้มาเลือก) จากการศึกษาวิจัยข้อสอบปรนัย จำนวนมากพบว่าข้อสอบส่วนใหญ่มักมีตัวเลือกที่ ทำงานจริงเพียง ๓ ตัวเลือกเท่านั้น ็ ตัวเลือกที่เหลือเป็น ตัวเลือกที่ไม่มีประโยชน์ พิมพ์ลงมาในข้อสอบก็เป็นการ เปลืองเนื้อที่หน้ากระดาษ และเสียเวลาอ่านโดยใช่เหตุ อาจารย์ควรพิจารณาตัดตัวลวงที่ไม่ทำงานออกเสีย หรือเปลี่ยนเป็นตัวลวงอื่นที่น่าจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารคลัง ข้อสอบ

ข้อสอบแต่ละข้อนั้นได้มาด้วยความยาก ลำบาก อาจารย์แต่ละท่านต้องใช้เวลาและความคิด อย่างมากเพื่อพัฒนาข้อสอบที่ดีขึ้นมาใช้ ดังนั้นเมื่อนำ ข้อสอบมาใช้แล้วผลการวิเคราะห์ข้อสอบแสดงว่า ข้อสอบข้อใดเป็นข้อสอบที่ดี มีระดับความยากง่าย เหมาะสม มีความสามารถในการจำแนกผู้สอบที่ดีก็ควร จะพิจารณาเลือกเก็บข้อสอบดังกล่าวไว้ในคลังข้อสอบ เพื่อที่จะได้นำกลับมาใช้ใหม่ในอนาคต ในการเก็บ ข้อสอบเข้าในคลังข้อสอบก็ต้องมีการแนบข้อมูลเกี่ยว กับประวัติการใช้งานและผลการวิเคราะห์ข้อสอบใน แต่ละครั้งไว้คู่กันด้วย เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ในการ เลือกข้อสอบมาใช้งาน หากอาจารย์ต้องการข้อสอบที่มี ระดับความยากง่าย หรือความสามารถในการจำแนก ผู้สอบมากน้อยเพียงใดจะได้ดึงเอาข้อสอบที่มี คุณลักษณะตามต้องการจอกมาใช้ได้ตามต้องการ

๔. ใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพ การสอน

การพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อสอบโดย ละเอียดในหัวข้อที่อาจารย์ท่านใดท่านหนึ่งรับผิดชอบ

ในการสอนนักเรียนหรือแพทย์ประจำบ้านอยู่นั้นจะ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน การสอนได้ กล่าวคืออาจารย์สามารถตรวจสอบคู่ได้ว่า นักเรียนหรือแพทย์ประจำบ้านมีความเข้าใจที่ถูกต้องใน เรื่องดังกล่าวหรือไม่ ประเด็นใดที่มีผู้เข้าใจผิดอยู่มากก็ สมควรที่อาจารย์จะทำการเน้นย้ำในบรรดานักเรียนหรือ แพทย์ประจำบ้านในการสอนครั้งต่อ ๆ ไปเพื่อแก้ไข ความเข้าใจผิดดังกล่าว ประเด็นใดที่นักเรียนหรือแพทย์ ประจำบ้านมีความเข้าใจดีมากอยู่แล้ว อาจารย์อาจไม่ ต้องใช้เวลามากนักในการสอนเรื่องดังกล่าว แต่เอาเวลา มาใช้สอนในเรื่องที่นักเรียนหรือแพทย์ประจำบ้านยังไม่ ค่อยเข้าใจให้มากขึ้นได้

ข้อจำกัดของการวิเคราะห์ข้อสอบ

ถึงแม้ว่าการวิเคราะห์ข้อสอบด้วยวิธีการที่ได้ อธิบายมาข้างต้นจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์หลายอย่าง ด้วยกัน แต่เนื่องจากวิธีการวิเคราะห์เหล่านี้เป็นเทคนิค ที่วางรากฐานอยู่บนทฤษฎีการสอบแบบดั้งเดิม (classical test theory) ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการด้วยกัน ใน การนำค่าต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบไปใช้นั้น อาจารย์ควรคำนึงถึงข้อจำกัดของผลการวิเคราะห์ด้วย ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะข้อจำกัดในการแปลผลการ วิเคราะห์ขั้นพื้นฐานเท่านั้นเนื่องจากเป็นการแปลผลที่ ใช้กันทั่วไปในวงการแพทยศาสตรศึกษา ข้อจำกัดใน การนำผลการวิเคราะห์ไปประยุกต์ในงานวิจัยทาง จิตวิทยาการศึกษายังมีอีกหลายประการที่ผู้นิพนธ์ขอไม่ นำมากล่าวในที่นี้ เนื่องจากมีความซับซ้อนและไม่มีที่ใช้ ในวงการแพทยศาสตรศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบัน

พื้นฐานสำคัญที่ เป็นข้อจำกัดของผลการ วิเคราะห์ข้อสอบด้วยทฤษฎีการสอบแบบดั้งเดิมคือค่า ต่าง ๆ ที่ได้มาจากการวิเคราะห์นั้นขึ้นอยู่กับกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล "" หากได้ข้อมูลมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอและมีการกระจายตัวของ ระดับความสามารถของผู้สอบที่เหมาะสม ค่าต่าง ๆ ที่ ได้ (p, r, coefficient alpha) จะค่อนข้างเที่ยงตรง ปัญหา ที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อสอบในโรงเรียนแพทย์คือ การสอบจำนวนมากจัดในนักศึกษากลุ่มเล็ก และ

นักศึกษาแต่ละกลุ่มก็มีการกระจายตัวของระดับความ สามารถแตกต่างกัน นักศึกษาบางกลุ่มมีความสามารถ สูงกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อสอบ ไม่ว่าจะเป็นค่า p, r, coefficient alpha, mean, หรือ standard deviation อาจจะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละกลุ่มของ นักศึกษา ดังนั้นการนำผลการวิเคราะห์ข้อสอบไปใช้ใน ทางปฏิบัติจึงมีข้อควรระวังดังต่อไปนี้

การพิจารณาว่าข้อสอบยากหรือง่ายโดยใช้ค่า p นั้นเป็นค่าที่ไม่คงที่ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้สอบ หากน้ำ ข้อสอบข้อหนึ่งไปไปใช้กับนักเรียนกลุ่มที่มีความรู้ดี นักเรียนส่วนใหญ่จะทำข้อสอบได้ถูกต้องทำให้ค่า p สูง แต่เมื่อนำข้อสอบข้อเดิมไปใช้กับนักเรียกลุ่มที่ความรู้ไม่ ดีนัก สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบข้อเดียวกันได้ถูก ต้องจะลดลงทำให้ค่า p ลดลง นอกจากนี้ในข้อสอบที่ เน้นการท่องจำที่เคยใช้แล้ว เมื่อนำกลับมาใช้ใหม่ใน นักเรียนกลุ่มใหม่ อาจมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่สามารถ ตอบข้อสอบถูกได้เนื่องจากรู้ข้อสอบมาก่อนก็จะทำให้ค่า p สูงขึ้นกว่าเดิมได้

การพิจารณาว่าข้อสอบมีความสามารถในการ แยกแยะผู้สอบได้ดีเพียงใดโดยใช้ค่า r ก็ประสบปัญหา ในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือค่า r นั้นขึ้นกับกลุ่ม ตัวอย่างของผู้สอบ หากกลุ่มผู้สอบมีระดับความรู้ที่ใกล้ เคียงกัน มีคะแนนค่อนข้างเกาะกลุ่มกัน เมื่อคิดค่า r ก็ จะได้ต่ำ แต่หากใช้ข้อสอบข้อเดิมในกลุ่มผู้สอบที่มา จากหลายสถาบัน มีความแตกต่างกันของระดับความรู้ อย่างมาก ก็จะได้ค่า r สูง

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เป็นค่าที่มีความเฉพาะ เจาะจงกับการสอบของนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น หาใช่เป็นคุณสมบัติติดตัวข้อสอบแต่ละข้อไม่ หาก ข้อสอบชุดหนึ่งทำการสอบกับนักเรียนกลุ่มหนึ่งแล้วพบ ว่าคะแนนสอบที่ได้มานั้นมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาสูงใน ระดับที่ ต้องการก็ไม่ได้ เป็นตัวรับประกันว่าหากนำ ข้อสอบชุดเดิมนั้นไปทำการสอบกับนักเรียนกลุ่มอื่นจะ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่สูงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ค่า สัมประสิทธิ์อัลฟาที่สูงไม่ได้เป็นตัวบอกถึงคุณภาพของ ข้อสอบรายข้อแต่อย่างใด

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าที่สูงช่วยบอกแค่เพียงว่า

คะแนนสอบในข้อสอบข้อหนึ่งมีความผันแปรไปใน ทิศทางเดียวกันกับคะแนนสอบในข้อสอบข้ออื่นในการ สอบชุดเดียวกัน นั่นคือในข้อสอบชุดที่มีค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาสูงก็อาจประกอบไปด้วยข้อสอบที่ดี และข้อสอบที่ ไม่ดีรวมกันอยู่ ต้องไปตรวจสอบดัชนีชี้วัดคุณภาพของ ข้อสอบตัวอื่น ๆ ในแต่ละข้ออีกครั้ง

ข้อควรจำในการวิเคราะห์ข้อสอบที่ผู้นิพนธ์ขอ ้ ข้าในตอนท้ายของบทความนี้ก็คือค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพ ต่าง ๆ ของข้อสอบที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นเพียงตัวช่วย ให้อาจารย์เข้าใจข้อสอบดีขึ้นและช่วยแนะแนวทางใน การพัฒนาปรับปรุงข้อสอบให้ดีขึ้น ดัชนี้เหล่านี้ไม่ใช่คำ ตัดสินหรือตัวชี้ชะตาของข้อสอบ ไม่มีดัชนีใดที่ได้จาก การวิเคราะห์ข้อสอบจะมาทดแทนดุลยพินิจของอาจารย์ ไปได้ ดัชนีคุณภาพของข้อสอบไม่ว่าจะคำนวณมาด้วย วิธีการที่ถูกต้องแล้วก็ตามก็เป็นเพียงตัวเลขที่สามารถ เกิดความผิดพลาดในการแปลผลได้ดังเช่นการแปลผล การวิเคราะห์ทางสถิติต่าง ๆ บทบาทของอาจารย์ในการ วิเคราะห์ข้อสอบคงไม่ใช่การยึดถือตัวเลขดัชนีต่าง ๆ เป็นกฎตายตัว หากแต่ใช้ดัชนีเหล่านี้ช่วยเป็นแนวทาง ในการพิจารณาข้อสอบ หากดัชนีตัวใดแนะว่าข้อสอบ อาจมีปัญหา อาจารย์ก็นำข้อสอบนั้นมาพิจารณากัน โดยคณะกรรมการข้อสอบ หากหลังจากการพิจารณา โดยถี่ถ้วนแล้วอาจารย์คิดว่าข้อสอบข้อนั้นเหมาะสม แล้ว ไม่ควรทำการปรับแก้เนื้อหา อาจารย์ก็ยืนยันไปว่า ไม่แก้ไข อาจารย์คงไม่ตัดสินการรักษาผู้ป่วยโดยใช้ผล เลือดตัวใดตัวหนึ่งเป็นเกณฑ์โดยไม่พิจารณาอาการและ อาการแสดงของผู้ป่วยร่วมด้วย ฉันใดก็ฉันนั้น อาจารย์

ไม่ควรตัดสินชะตากรรมของข้อสอบโดยใช้เพียงค่า p หรือ r โดยไม่พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาโจทย์ และตัวเลือกต่าง ๆ ในข้อสอบข้อนั้น

เอกสารอ้างอิง

- Livingston SA. Item analysis. In: Downing SM, Haladyna TM, eds. Handbook of test development. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 2006:421-41.
- b. Brown W, Thomson GH. The essentials of mental measurement, 2nd ed. Cambridge, England: University Press; 1921.
- Yen WM, Fitzpatrick AR. Item response theory. In: Brennan RL, ed. Educational measurement, 4th ed. Westport, CT: Praeger Publishers; 2006:111-53.
- d. Haladyna TM. Writing test items to evaluate higher order thinking. Boston, MA: Allyn and Bacon; 1997.
- &. Haladyna TM. Writing multiple choice items. Chicago, IL: CAT Inc.: 2003.
- Haladyna TM. Developing and validating multiple-choice test items, 3rd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 2004.
- Aleamoni LM, Spencer RE. A comparison of biserial discrimination, point biserial discrimination, and difficulty indices in item analysis data. Educ Psychol Meas 1969;29:353–8.
- ದ. Haladyna TM, Downing SM. How many options is enough for a multiple-choice test item? Educ Psychol Meas 1993;53:999–1010.
- Gronlund NE. Assessment of student achievement, 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, 2003.
- 60. Linn RL, Miller MD. Measurement and assessment in teaching, 9th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2004.
- 66. Haertel EH. Reliability. In: Brennan RL, editor. Educational measurement, 4th ed. Westport, CT: Praeger Publishers; 2006:65-110.
- ໑ໄໝ. Downing SM. Reliability: On the reproducibility of assessment data. Med Educ 2004;38:1006–12.
- നെ. Embretson SE, Reise SP. Item response theory for psychologists.

  Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2000.
- 66. Smith EV. Evidence for the reliability of measures and validity of measure interpretation: A Rasch measurement perspective. In: Smith EV. Smith RM, eds. Introduction to Rasch measurement: Theory, models, and applications. Maple Grove, MN: JAM Press, 2004:93-112

ผศ. นพ.สุประพัฒน์ สนใจพาณิชย์

หัวข้อ : Constructed response item development

Written Tests

Constructed Response Items

Suprapath Sonjaipanich MD.

Department of Pediatrics

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

Mahidol University

Two major types of written test forms

- 1. Selected Response items
- 2. Constructed response items

Assessment approach
Portfolio, log-book
Clinical performance assessment
OSCE, Long-case exam
HOW
MEQ/Essay, Oral
KNOWS
Miller's pyramid

Written examination

• Level I: Recall, Recognition

ทดสอบความจำ

- Level II: Comprehension, Interpretation
  - ทดสอบความเข้าใจ สรุปข้อมูล การแปลผลต่างๆ
- · Level III: Application, Problem solving
  - วิเคราะห์ปัญหา เพื่อการวินิจฉัยโรค/ภาวะ
  - การตัดสินใจในการแก้ปัญหา (การรักษา)

Use of an educational taxonomy for evaluation of cognitive performance.

Comparison

	Selected Response	Constructed Response			
Measured construct	Concrete knowledge, basic interpretation, some applications	Complex cognitive ability: problem solving, interpretation, decision making			
Item construction	Simple	Complex			
Cost of scoring	Low	Expensive			
Type of scoring	Objective	Subjective			
Rater effects	No effect	Significant factor			
Reliability	High	Low			

Adapted from Table 3.2 In Haladyna TM, Developing and validating multiple-choice Test items, 3rd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2004.

Limitations of Selected Response Items

- Cueing and guessing correct answers
- Difficulty in developing good items
- · Testing of trivial content
- Limited ability to assess higher level of cognitive learning

Assessment of knowledge with written test forms. International handbook of research in medical Education, part 2. Dordrecht: Kluwer, 2002, p. 647-672.

Constructed Response Items

A variety of written formats in which examinees is required to *create answers* spontaneously in response to questions

- · Traditional essay questions
  - o Long essay
  - o Short essay
- · Modified essay questions
  - o Standard modified essay questions (MEQ)
  - o Patient management problem (PMP)
  - Key features problem (KFP)
  - o Short Answer question (SAQ)

Objectives

เมื่อสิ้นสุดการบรรยายและการร่วมกิจกรรม อาจารย์ผู้เข้าร่วมอบรม สามารถ

- อธิบายข้อดีและข้อจำกัดของข้อสอบชนิด constructed response items
- บอกขั้นตอนที่สำคัญในการสร้างข้อสอบ modified essay questions ได้
- ว่ามในกระบวนการพัฒนาข้อสอบ modified essay questions สำหรับนักศึกษาระดับคลินิก

Constructed response items: Strengths

- Examinees 'responses are non-cued: more authentic
- Able to measure higher-order cognitive tasks: application, analysis, synthesis, and evaluation
- · Motivation for clinical learning

Constructed response items: Limitations

- Difficult to develop and score
- · Inefficient exam format
- Expensive
- Subjectivity
- · Low reliability
- Construct underrepresentation

Traditional essay questions

- · Long essay examinations
  - An exam is consist of a few open-ended essay questions, each requires lengthy written responses from examinees
- Short essay examinations
  - An exam is consist of many open-ended essay questions, each requires short written answer consisting of a sentence or two

Comparison

	Long Essay	Short Essay		
Content coverage	Narrow	Broad		
Item development	Easy	Difficult		
Scoring guideline development	Very difficult	Easier		
Students' answers	Infinite possibilities	More focused scope		
Reliability	Very low	Low		
Time used	More	Less		
Good use	Assessment of complex cognitive abilities: analysis, synthesis, evaluation, and presentation of ideas	Assessment of simplified, structured problems with limited answers		

Modified Essay Question

- การประยุกต์ให้เสมือนการแก้ปัญหาผู้ป่วยในชีวิตจริง
- การแก้ปัญหาของผู้ป่วยรายหนึ่ง ๆประกอบด้วยหลายขั้นตอน
  - จะไม่มีข้อมูลทั้งหมดตั้งแต่เริ่มเห็นผู้ป่วย
  - ต้องค่อยๆสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมและวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาไปทีละขั้นตอน
  - เมื่อทำแต่ละขั้นตอนแล้ว ไม่สามารถข้อนกลับไปแก้ไขสิ่งที่ได้ทำ ไปก่อนหน้านี้ได้

Clinical Problem Solving Methods

- 1. Pattern recognition
- 2. Algorithm
- 3. Forward reasoning (data driven process)
- 4. Backward reasoning (hypothesis driven process)

Forward Reasoning (Data driven process)

Complete data gathering

history taking, physical exam, lab findings, radiological studies, etc.

Generate diagnosis and differential diagnoses

Backward reasoning
(Hypothesis Driven Process)
Chief complaint / Condition
Identification of problem (s)
Formulation of hypothesis (es)
Information gathering
Testing the hypothesis (es)
(collect more information)

Re-rank hypothesis (Tentative diagnosis)

Intervention & Management

MEQ Process

A brief clinical situation (scenario, vignette)

Hypothesis generation / Differential diagnosis

(Focused) Data gathering (Hx, PE)

Hypothesis refinement

Management/Intervention

Incidental question related to clinical/basic sciences (จะมีหรือไม่มีก็ได้) Standard Modified Essay Questions

- · Chief complaint
- A question on differential diagnosis
- · Questions to collect additional information
- · Additional clinical information
- Differential diagnosis
- Management
- · Additional clinical information
- Interpretation of laboratory findings
- · Exploring knowledge, reasoning

ษณุ ธรรมสิชิตกุล การประเมินความรู้ในการแก้ปัญหาผู้ป่วยทางคลินิก สารศิริราช 2534, 43(2): 123 –

18

Standard MEQ

· Chief complaint (A brief scenario)

- ผู้ป่วย: เพศ อายุ และภูมิหลังที่จำเป็น
- ปัญหา: สั้น ๆ แต่รัดกุม เพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ และตั้ง สมมุติฐานกว้าง ๆ ได้
  - ควรเกี่ยวข้องกับหลายๆ สาขาวิชา

A question on differential diagnosis (Hypothesis generation)

ควรตั้งคำถามให้ชัดเจน และจำเพาะ

Standard MEQ

Questions to collect additional information (Data gathering)

คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางคลินิก (Hx & PE) เพื่อมา
 สนับสนุน / คัดค้าน สมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ใน

(focused data gathering)

· Additional clinical information

อาจให้ข้อมูลทั้งหมด หรือ ให้ข้อมูลบางส่วน แล้วใช้คำถาม
 ต่อ ว่ายังต้องการข้อมูลอะไรอีกบ้าง

20

Standard MEQ

• Differential diagnosis (Hypothesis refinement)

 คำถามเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรคที่น่าจะเป็น โดยอาศัยข้อมูล ทั้งหมดที่ให้

· Interpretation of laboratory findings

คำถามการแปลข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ภาพรังสี
 คลื่นไฟฟ้าหัวใจ เป็นต้น

Standard MEQ

Management

○ คำถามการรักษาจำเพาะ การรักษาตามอาการ / คำสั่งการ รักษา

การป้องกัน ส่งเสริมสุขภาพ

· Exploring knowledge (optional)

คำถามทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน

:

Modified Essay Question

Advantages

- Construct responses
- · Mimic actual clinical problem solving
- · Focus on higher order cognitive abilities

Modified Essay Question

Limitations

- Construct underrepresentation
- · Difficult to develop
- · Unexpected responses
- Subjective scoring
- Cannot assess affective or psychomotor abilities

2

suprapath.son@mahidol.ac.th

Key Features Problem

- A constructed response question focusing on clinical decision making skills
- Elicit examinees' responses concerning only the critical steps in the resolution of each problem (the problem's key features)
- Allow for more cases, items for testing a broader content domain
- · Responses can be selected or constructed

Farmer EA, Page G. A practical guide to assessing clinical decison-making skills using the key features approach. Med Educ 2005, 39: 1188 – 1194.

Key Features Problem

Reliability of 0.8 in 4 hours of testing had been demonstrated

Page G, Bordage G. The Medical Council of Canada's key features project: A more valid written examination of clinical decision-making skills. Acad Med 1995; 70: 104-10.

Short Answer Question (SAQ)

ข้อสอบชนิดบรรยายที่มีลักษณะดังนี้

- มีโจทย์ผู้ป่วยสมมติ
- ถามคำถาม (2-3 ข้อ) ที่เกี่ยวข้องกับโจทย์ผู้ป่วย
- คำถามที่ถามต้องการคำตอบเป็นคำหรือวลีสั้น ๆ ที่ตรง ประเด็นเท่านั้น

Developing an MEQ

- · Assembling problem-writing groups
- Selecting a problem
- · Defining the key features
- · Writing the questions
- · Selecting question formats
- Specifying the number of required answers
- Preparing scoring keys
- · Validation and references

Farmer EA, Page G. A practical guide to assessing clinical decison-making skills using the key features approach. Med Educ 2005, 39: 1188 – 1194.

Assembling Problem-Writing Groups

Item writers: background and clinical expertise are pertinent to the context of the examination

- Ensure that the problems used are well grounded in practice and represent a wide range of real-life practice.
- A group of writers help review the content.

Select A Problem

- Refer to test specification table
- Select an appropriate clinical problem
  - 1. ปัญหาที่พบบ่อย และจำลองมาจากผู้ป่วยจริง
  - 2. ปัญหาหรืออาการสำคัญที่ยังไม่สามารถจำแนกสาเหตุได้แน่นอน
  - 3. ปัญหาที่นักศึกษาหรือแพทย์ประจำบ้านผิดพลาดบ่อย
  - 4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลายระบบ เช่น ผู้ป่วยมีปัญหาระบบ GI ควบกับ nutrition และ/หรือ electrolyte imbalances เป็นต้น

30

29

suprapath.son@mahidol.ac.th

5

Select A Problem (cont.)

- Select an appropriate clinical problem (cont.)
  - 5. ปัญหาที่สามารถประเมินทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
    - Life threatening หรือ emergency situation
    - Diagnosis: relevant history, physical examination or investigations
    - · Subsequent or definite management
    - Preventive care, health promotion, rehabilitation

Defining A Key Feature

- · Ask a problem writer
  - ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการจัดการกับผู้ป่วยที่นำเสนอ
  - ขั้นตอนสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการรักษาผู้ป่วย
- remark
  - o key features ไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะ biomedical บาง สถานการณ์อาจเป็นเรื่อง ethical, medicolegal, prevention
  - บรึกษาหารือในกลุ่มผู้เขียนโจทย์ จนได้ consensus ว่าขั้นตอนใดจัดว่า essential และ critical

Defining A Key Feature (cont.)

- Typical decisions or actions tested in KFP
   ง ประวัติเพิ่มเติมที่สำคัญ
  - 🔾 การตรวจร่างกายที่สำคัญที่ต้องมองหา หรือตรวจเพิ่มเติม
  - การวินิจฉัยโรค หรือ วินิจฉัยแยกโรค
  - 🔾 การสืบค้นเพิ่มเติมเพื่อ confirm หรือ exclude การวินิจฉัย
  - การรักษาที่เฉพาะเจาะจงกับโรค

Defining A Key Feature (cont.)

- Qualifiers: คำคุณศัพท์ที่บ่งบอกความสำคัญของการตัดสินใจ
  - Immediate (สิ่งที่ต้องทำ)ทันที
  - Initial (สิ่งที่ต้องทำ) เบื้องต้น
  - o Longterm (สิ่งที่ต้องทำ) ในระยะยาว
  - o Definitive (การรักษา การดูแล ...) ที่จำเพาะ
  - o Urgent ฉุกเฉิน เร่งด่วน
  - Most important สำคัญที่สุด
  - Most likely น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด
  - o Must not miss (สิ่งที่) พลาดไม่ได้ ห้ามพลาด ฯลฯ

From A Problem to A Case

Following a decision of key features, the problem writers select one case scenario:

- Age, gender
- Setting of the encounter
- KFP on diagnosis: brief case
- KFP on management: longer case and includes laboratory information

Writing the Questions

- Write the questions that test the defined key features
- Most case scenario are followed by two or three questions, each question test one key feature
- The number of answers may vary from one to ten, typically 3-5 answers

30

Selecting Question Formats

- · Two alternatives
  - (1) Write-in (WI) format: write a very short note or single words
  - (2) Short menu (SM) format: select from a list up to 25 items

Medical Council of Canada and Royal Australian College of General Practitioners suggested WI format as a more effective one

Specify the number of required answers

ระบุให้ชัดเจนในโจทย์ว่าจะให้ทำอะไร อย่างไร ให้บอกชื่อโรคกี่ชื่อ เช่น

- จงบอกชื่อโรคที่ผู้ป่วยรายนี้น่าจะเป็นมากที่สุด 1 โรค
- จงบอกสิ่งตรวจพบจากการตรวจร่างกายที่สำคัญที่จะช่วยในการ ยืนยันการวินิจฉัยโรค มา 3 ประการ
- จงเขียนคำสั่งการรักษาสำหรับผู้ป่วยรายนี้ในใบคำสั่งการรักษาที่ จัดให้

38

Preparing Scoring Keys

- Only one acceptable answer
  - o Correct diagnosis
- Multiple acceptable answers
  - o Differential diagnosis
- · Partial credit system
  - o Complete answer
  - o Incomplete answer

Preparing Scoring Keys (cont.)

- Penalty
  - o Absence of "must have" answers
    - Give a score of "0" despite the presence of other less important answers
  - Presence of "unnecessary" investigations or treatment
    - Two options:
      - negative score (but not cross items)
      - no score (0)
  - o Harmful treatment
    - negative score (but not cross items)

Time

- อาจารย์ผู้ออกข้อสอบ ควรทดลองตอบคำถามด้วยตนเอง และจับเวลา หรือ ให้เพื่อนอาจารย์ทดลองทำข้อสอบ
- เวลาที่นักศึกษาใช้ในการตอบ จะมากกว่าเวลาที่อาจารย์ ใช้ในการตอบคำถามนั้นๆ ประมาณ 30-50%
- หากข้อมูลที่ให้เพิ่มเติมในแต่ละหน้ามีความยาวมาก ต้อง กำหนดเวลาให้เพียงพอสำหรับอ่านและแปลข้อมูล

Validation and References

- Validation
  - Pilot the problem with colleagues new to the problem => discussion, revision
- References
  - Useful, especially in the field of rapidly developing intervention and discovery

ตารางสรุปข้อสอบ MEQ ปีการศึกษา.....

ำนวนข้อสอบทั้งหมด.....นี้ เวลาสอบรวม.....นากี

			1								
	เกา เกา										
Physician tasks / Competencies	Evidence BasicKnow	-ledge									
	Evidence	-based									
	Ethical	analysis									
	Patient	Education									
	Patient	Management									
Physician ta	Clinical	Reasoning									
	Data	Interpretation									
	Data	Gathering									
	Problem Hypothesis	generation									
	Problem	ldentifi	-cation								
ำนาน ใชย่อย											
เรื่องที่ออกข้อสอบ											
ู้ พื้อห			1.	2.	3.	4	5.	6.	7.		

ข้อสอบ Modified Essay Questions (MEQ) นักศึกษาแพทย์ชั้นปี...... ปีการศึกษา.....

	นักศึกษาแพทยัช	ชันปิ 	ปิการศึกษา	າ	
สถาบัน	คณะแ	เพทยศาสตร์ศิ	ริราชพยาบาล		
รายวิชา					
อาจารย์ผู้ออก	ข้อสอบ				
Problem / Top	ic				
Objectives	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
วันที่ออกข้อส	อบ				
จำนวนคำถาม		คำถาม			
เวลาประมาณ		นาที			
คะแนนเต็ม	100	คะแนน			
	Physic	cian Tasks	I		คะแนนเต็ม
☐ Health p	romotion and maintenance	e			
☐ Mechanism of diseases					
Data Gathering (Hx & PE)					
☐ Data Ga	thering (Investigation)				
☐ Hypothesis Generation (Differential diagnosis)					
Hypothesis Refinement (Diagnosis)					

คะแนนเต็ม

☐ Emergency management

Acute management

☐ Long term management

■ Basic knowledge

Counseling education

100

โจทย์ข้อสอบ	
คำถามที่ 1	(คะแนน)
(นาที)	
ข้อมูลเพิ่มเติม	
	(คะแนน)
(นาที)	
คำถามที่ 3	(คะแนน)
(นาที)	
ข้อมูลเพิ่มเติม	
	(คะแนน)
(นาที)	

เฉลยข้อสอบ

คำถามที่ 1. (คะแนน)	
1	คะแนน
2	คะแนน
3	คะแนน
4	คะแนน
เกณฑ์ผ่านคะแนน	
คำถามที่ 2. (คะแนน)	
1	คะแนน
2	คะแนน
3	คะแนน
4	คะแนน
เกณฑ์ผ่านคะแนน	
คำถามที่ 3. (คะแนน)	
1	คะแนน
2	คะแนน
3	คะแนน
4	คะแนน
เกณฑ์ผ่านคะแนน	
คำถามที่ 4 . (คะแนน)	
1	คะแนน
2	คะแนน
3	คะแนน
4	คะแนน
1551gelou	

คำแนะนำในการออกข้อสอบ Modified Essay Question (MEQ)

- 1. เรื่องที่ออกข้อสอบควรเป็น Problem-oriented มากกว่า Disease-oriented โดยเน้นปัญหาที่พบบ่อย ปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับหลายระบบ ปัญหาที่นักศึกษาผิดพลาดบ่อย เป็นต้น
- 2. ข้อสอบควรเป็นลักษณะที่เน้นให้ผู้สอบได้มีการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล เพื่อประเมินทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
- 3. ควรมีการบูรณาการของสาขาวิชาในการออกข้อสอบบ้างตามสมควร
- 4. ความยากง่ายควรเหมาะสมกับระดับ พ.บ. (เป็นกลุ่มโรคที่ต้องรู้ตามเกณฑ์แพทยสภามากกว่ากลุ่มโรคที่ควรรู้หรือน่ารู้)
- 5. ข้อสอบที่ใช้จะมีจำนวน 10 ข้อใหญ่ ซึ่งในแต่ละข้อใหญ่จะมีข้อย่อยประมาณ 3-5 ข้อ
- 6. เวลาที่ใช้ในการสอบแต่ละข้อใหญ่ประมาณ 15 นาที
- 7. ข้อสอบแต่ละข้อ ควรเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์จริงในการดูแลผู้ป่วย เช่น บอกสถานที่ปฏิบัติงาน ในกรณีที่จำเป็น มีการให้ข้อมูลเพิ่มเติมก่อนถามคำถามในข้อต่อไป ตลอดจนมีการสรุปปัญหาหรือการวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนการส่ง ตรวจ lab และการรักษา
- 8. ข้อมูลเริ่มต้นไม่ควรน้อยเกินไป ควรมีเพียงพอที่จะสามารถให้ผู้ตอบคิดตั้งปัญหาและวินิจฉัยแยกโรคได้พอควร เพื่อให้คิด ข้อมูลที่ต้องการถามเพิ่มเติมได้โดยใช้ความคิดมากกว่าการท่องจำ และในการให้ข้อมูลการตรวจร่างกาย ไม่ควรขยักบางส่วนไว้ เพราะผู้ตอบอาจเข้าใจผิดว่าปกติ เช่น ให้ข้อมูลการตรวจร่างกายว่า chest: lungs clear แต่ต้องการให้ตอบเพิ่มเติมว่า decreased breath sound หรือให้ข้อมูลว่า abdomen: soft, normal bowel sound แต่ให้ตอบเพิ่มเติมว่า hepatosplenomegaly
- 9. คำถามย่อยให้ออกตาม Competency ที่เกี่ยวข้อง โดยเลือกประเด็นสำคัญ (key features) มาออกข้อสอบ เช่น ประวัติ เพิ่มเติมที่สำคัญ การตรวจร่างกายที่สำคัญที่ต้องมองหา หรือตรวจเพิ่มเติม วินิจฉัยโรค หรือ การวินิจฉัยแยกโรค การสืบค้น เพิ่มเติมเพื่อ confirm หรือ exclude การวินิจฉัย การรักษาที่เฉพาะเจาะจงกับโรค รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ethical, medicolegal <u>ไม่จำเป็นที่ข้อสอบต้องเริ่มต้นด้วยการถามประวัติหากต้องการประเมินความรู้ความสามารถด้านอื่นๆ</u>
- 10. คำตอบควรเป็นคำตอบสั้นๆ และชัดเจน มีการกำหนดการให้คะแนนแต่ละคำตอบชัดเจนพอที่ผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ออกข้อสอบ สามารถตรวจให้คะแนนได้ และคะแนนรวมของคำตอบแต่ละข้อไม่ควรเกินคะแนนรวมที่กำหนดไว้ในแต่ละคำถาม (รวม 100 คะแนน)
- 11. สามารถใช้รูปภาพประกอบได้ เช่น x-ray, EKG เป็นต้น โดยที่เป็น File (.jpg) ที่มีความละเอียดชัดเจน เนื่องจากเป็นการ สอบโดยใช้คอมพิวเตอร์

อ้างอิงจากแนวทางการออกข้อสอบของ (ศ.ร.ว.)

(หนังสือเลขที่ ศ.ร.ว. ว.139/2557 วันที่ 15 ต.ค.57)

the metric of medical education

A practical guide to assessing clinical decision-making skills using the key features approach

ELIZABETH A FARMER¹ & GORDON PAGE²

AIM This paper in the series on professional assessment provides a practical guide to writing key features problems (KFPs). Key features problems test clinical decision-making skills in written or computer-based formats. They are based on the concept of critical steps or 'key features' in decision making and represent an advance on the older, less reliable patient management problem (PMP) formats.

METHOD The practical steps in writing these problems are discussed and illustrated by examples. Steps include assembling problem-writing groups, selecting a suitable clinical scenario or problem and defining its key features, writing the questions, selecting question response formats, preparing scoring keys, reviewing item quality and item banking.

CONCLUSION The KFP format provides educators with a flexible approach to testing clinical decision-making skills with demonstrated validity and reliability when constructed according to the guidelines provided.

KEYWORDS *decision making; clinical competence/*standards; educational measurement/*methods/standards; problem-based learning; *education, medical; questionnaires; Canada.

Medical Education 2005; **39**: 1188–1194 doi:10.1111/j.1365-2929.2005.02339.x

Correspondence. Associate Professor Elizabeth A Farmer BSc, MBBS, PhD, FRACGP, Department of General Practice, Level 7, Flinders Medical Centre, Bedford Park, South Australia 5042, Australia. Tel: 00 61 88 204 5606; Fax: 00 61 88 276 3305; F-mail: liv.farmer@flinders.edu.au

INTRODUCTION

In this article, we introduce the concept of a key feature, which is the cornerstone of a problem format known as the key features problem used in written examinations of clinical decision-making skills. We then focus on practical guidance in creating key features problems to test clinical decision-making skills at both undergraduate and postgraduate levels.

Bordage and Page² first introduced the term 'key feature' in 1987, following a critical analysis of research on the nature and assessment of clinical decision-making skills published in 1985.3 At that time, most assessments of these skills used small numbers of lengthy clinical problems (sometimes only 1), on the premise that the skills were generic and largely independent of the factual knowledge and procedural skills demanded in any particular problem.4 The most popular such assessment format was the patient management problem (PMP), a written problem which consisted of a clinical scenario, followed by sections of items which elicited candidates' responses in relation to history taking, physical examination, investigations and diagnosis. One PMP could take up to 90 minutes to complete.⁵

Although its high authenticity and face validity made it popular, it became clear that the PMP format had serious drawbacks. First, the reliability of the test was very low³ and it was evident that content specificity was just as much a factor in testing clinical decision-making skills as in all other areas of clinical competence. In practical terms, this required many hours of testing in order to obtain a reliable result. In addition, the scoring of PMPs often rewarded thoroughness of data gathering, rather than ability to make appropriate decisions. Moreover, the expected differences in performance between junior and experienced doctors were not found. Finally, scores

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188-1194

¹Royal Australian College of General Practitioners, Melbourne, Victoria, Australia

²Department of Medicine, Division of Educational Support and Development, College of Health Disciplines, University of British Columbia, Vancouver, British Columbia, Canada

1189

Overview

What is already known on this subject

The value of testing clinical decision-making skills using the key features problem format has been increasingly recognised over the last decade. The approach is feasible and offers high reliability and support for face and content validity if items are well constructed.

What this study adds

The key features approach is gaining interest amongst educators in health sciences curricula; however, few have practical experience in writing high quality problems. In this paper we present a practical guide to writing and scoring key features problems in health sciences. Various attributes of the approach are highlighted, including the flexibility of the format in testing decision-making skills in a wide variety of domains.

Suggestions for further research

Further examination of predictive validity and effects on candidates' preparation for testing would be valuable.

on PMP tests correlated highly with scores on knowledge tests, suggesting that they added little additional measurement information. ^{4,6}

A NEW APPROACH

In order to overcome these difficulties, Page and Bordage⁶ suggested that, in any clinical case, there are a few unique, essential elements in decision making which, alone or in combination, are the critical steps in the successful resolution of the clinical problem. They labelled these elements 'key features'.² This concept led to the creation of a new test of clinical decision-making skills, which elicited candidates' responses concerning only the critical steps in the resolution of each problem – the problem's key features. Testing only critical steps enabled candidates to be tested on a much larger number of clinical problems than was the case with the PMP format. The new test format was called the

'key features problem' (KFP) and was shown to have a potential reliability of 0.8 in 4 hours of testing.⁶

The KFP format proposed by Page and Bordage⁶ also added to other written test formats in that it allowed more than 1 correct answer as required by the question. These involved either 1 or more very brief written answers, or 1 or more items selected from a long list. The flexibility in allowing for more than 1 correct answer often mirrors real-life practice more closely than is possible in single answer written formats, such as multiple-choice questions (MCQs) or extended matching questions. In addition, the KFP format also maintained the advantages of the longitudinal nature of the PMP format in that following a problem through various stages enabled testing of candidates' clinical decisions over the course of a clinical scenario. This is similar to other sequential formats, such as the modified essay question format, and again mirrors real-life clinical practice more closely than is possible in more basic test constructions such as MCQs. Key features problem test formats may be presented in either paperbased or computer-based formats. The latter suits high volume, high stakes testing, and allows for low cost incorporation of pictures into the problems, but overall is more expensive to deliver.

Key features problems are now used in a variety of testing situations. While the reliability of the format is good, in high stakes testing the format is presented as part of a suite of assessment approaches. For example, the Medical Council of Canada uses a 4-hour KFP format test in the Part 1 Qualifying Examination for licensure, together with a 3.5-hour MCQ test. Candidates for the Royal Australian College of General Practitioners (RACGP) Fellowship Examination for certification sit a 3-hour KFP paper, together with a 4hour written test and a 3-hour objective structured clinical examination (OSCE). Key features problem formats are also employed by the University of Toronto as part of its internal examinations for medical students and by the American College of Physicians in the Medical Knowledge Self-Assessment Program (MKSAP) for continuing medical education purposes.

SAMPLE KEY FEATURES PROBLEM: —DIARRHOEA

The following problem (Fig. 1) has been reproduced from a guide to writing KFPs prepared for the

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188-1194

1190 the metric of medical education

A 35-year-old mother of 3 presents to your office at 17.00 hours with complaints of severe, watery diarrhoea. On questioning, she indicates that she has been ill for about 24 hours. She has had 15 watery bowel movements in the past 24 hours, has been nauseated, but not vomited. She works during the day as a cook in a longterm care facility but left work to come to your office. On her chart, your office nurse notes a resting blood pressure of 105/50 mmHg supine (a pulse of 110/minute), 90/40 standing, and an oral temperature of 36-8 °. On physical examination, you find she has dry mucous membranes and active bowel sounds. A urinalysis (urine microscopy) was normal, with a specific gravity of 1·030.

- 1 What clinical problems would you focus on in your immediate management of this patient? List up to 3
- **2** How should you treat this patient at this time? Select up to 3
  - 1 Antidiarrhoeal medication
  - 2 Antiemetic medication
  - 3 Intravenous 0.9% NaCl
  - 4 Intravenous 2/3–1/3
  - 5 Intravenous gentamicin
  - 6 Intravenous metronidazole
  - 7 Intravenous Ringer lactate
  - Nasogastric tube and suction
  - o Masogastric tube and .
  - 9 Nothing by mouth
  - 10 Oral ampicillin
  - 11 Oral chloramphenicol
  - 12 Oral fluids
  - 13 Rectal tube
  - 14 Send home with close follow-up
  - 15 Surgical consultation
  - 16 Transfer to hospital
- 3 After management of the patient's acute condition, what additional measures, if any, would you take? Select up to 4 or select #11, none, if none are indicated
  - 1 Avoid dairy products
  - 2 Colonoscopy
  - 3 Enteric precautions
  - 4 Gastroenterology consultation
  - 5 Give immune serum globulin to patients at longterm care facility
  - 6 Infectious disease consultation
  - 7 Notify Public Health Authority
  - 8 Stool cultures
  - 9 Strict isolation of patient
  - 10 Temporary absence from work
  - 11 None

Figure 1 A sample key features problem.

Medical Council of Canada. The key features tested by the questions are:

1 recognise dehydration (tested) and its level of severity (not tested);

- 2 manage dehydration appropriately, and
- 3 evaluate the possible communicability of the underlying disease (family or hospital spread, possible common source).

Each question directly tests 1 of these key features, and each challenges the candidate to apply his or her knowledge in making clinical decisions.

DEVELOPING KEY FEATURES PROBLEMS

The first section of this article highlighted the rationale, nature and main advantages of the key features approach. The sections that follow outline a practical guide to the steps involved in developing KFPs, which build upon the guidelines for writing KFPs presented by Page and Bordage.¹

Assembling problem-writing groups

Both face validity and content validity require the use of problem writers whose backgrounds and clinical expertise are pertinent to the context of the examination. In Australia, for example, the RACGP employs general practitioners from diverse metropolitan, rural and remote practices across the country, who work in small guided groups to create draft KFPs for use in part of the fellowship examination. This ensures that the problems written are well grounded in practice and experience and represent a wide range of real-life Australian general practice contexts. Using the writing process outlined below, problems are written so that they do not represent mere abstractions or generalisations from textbooks.⁹ This is an important step in supporting the content validity of the format and applicability to real-life practice, as perceived by the candidate group. 10

Selecting a problem, defining its key features

First, problem writers are asked to select a clinical problem (e.g. diarrhoea), usually selected from a blueprint for a key features examination. They are asked to think of several instances (real cases) of the problem in practice. Relative to these cases, they are then asked to address the most important question they face as a problem writer: 'What are the essential steps in the resolution of this problem?' This fundamental question prepares writers to concentrate on only the most critical decisions within each case – the problem's key features. It is essential to differentiate between decisions or steps that are appropriate, but not critical, and those that *must* be present. Coming to grips with this distinction is the

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188–1194

1191

single biggest issue for novice writers. This step usually requires discussion amongst a small group or panel of writers to clarify which steps are critical and achieve consensus. Secondary considerations which can guide the identification of a problem's key features involve asking problem writers to also identify the elements or steps most likely to result in errors by candidates at particular levels of training (e.g. graduating medical students), and to identify the difficult aspects of the identification and management of the problem in clinical practice.

Key features are unique for each clinical problem, and may pertain to any component of the work-up and management of a case; for example, in initial data gathering and diagnostic steps, in longterm management, or in prevention of complications. Key features focus on clinical decisions (e.g. 'include depression in a differential diagnosis') or clinical actions (e.g. 'elicit risk factors', 'order a mammogram') where the clinical action is an expression of a clinical decision. Figure 2 illustrates typical decisions or actions tested in KFPs.

- · Elicit history or reasons for patient request
- · Interpret symptoms
- · Seek critical physical findings
- Interpret physical findings
- · Make a diagnosis or differential
- Order investigations to confirm or deny differential diagnoses
- Specify management goals or decisions
- Prescribe drugs
- Specify follow-up

Figure 2 Critical clinical decisions or actions tested in KFPs.

A final component of a key feature is a qualifier that may reflect such issues as the urgency of a decision (e.g. 'What *initial* action...?'), or a decision-making priority (e.g. 'What are the *most important...*?'). Figure 3 presents some common qualifiers.

- Immediate
- Initial
- Longterm
- Definitive
- Urgent
- Most important
- Most likely
- Must not miss

Figure 3 Common qualifiers in key features.

It is important to note that key features may pertain to a broad range of clinical decisions in addition to the biomedical. Key features problems can be constructed to assess ethical, medico-legal, population, preventive and organisational decisions, and in a range of health care settings. This flexibility is a useful attribute of KFP formats in contrast to the more limited multiple-choice and extended matching approaches.

Following their discussion of key features, the problem writers select 1 case for development into a problem scenario and related questions. The clinical scenario for the problem usually begins by stating a patient's age, gender and setting for the encounter. If the key features for that problem focus on the diagnostic component of the problem, the case scenario is often brief (e.g. patient demographics, presenting complaint and limited clinical information). Where the KFP focuses on the management of the problem, the case scenario is typically longer and includes laboratory and diagnostic information. The KFP format is flexible in that additional clinical information can be inserted between questions. This sequential format enables the problem to be followed longitudinally. This attribute allows writers to produce realistic scenarios that evolve over time as required. In this respect, the format is similar to the flexibility found in other sequential formats, such as the modified essay question. Figure 4 gives some examples of the kinds of clinical scenarios that lend themselves to the KFP approach.

- A reason for attendance (e.g. chest pain, check-up, follow-up)
- A request (e.g. sick note, preventive care)
- Symptoms (e.g. cough)
- Signs (e.g. abdominal tenderness)
- Results (e.g. biochemistry, imaging, haematology, audiology, ECG, spirometry)
- Photographs (e.g. clinical signs, rashes)
- Complications of therapy or management

Figure 4 Typical elements in KFP clinical scenarios.

Writing the questions

With the key features defined and the case scenario written, the next step in KFP development is to write the questions that test those key features. Most KFPs consist of a case scenario, typically followed by 2 or 3 questions, each question testing 1 or more key

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188-1194

1192 the metric of medical education

features. The questions request that candidates record their clinical decisions, which, depending upon the problem's key features, can relate to data gathering (e.g. 'What investigations would you order at this consultation?'), diagnosis ('What are the most likely differential diagnoses?'), management ('What are your longterm management steps?'), etc. Most questions have several answers, which comprise the critical steps in resolving this specific problem. The number of answers may vary from 1 to 10; typically there are 3 to 5.

Selecting question formats

Two question formats are used in KFPs. These are the write-in (WI) format, where candidates supply their responses in very short note form (e.g. they write in 'insulin-dependent diabetes', or 'prescribe penicillin'), and the short menu (SM) format, where candidates select responses from a list of prepared options. The length of the options list varies and may contain up to 25 items. To reduce guessing effects, the list must contain all correct responses plus common misconceptions or likely mistakes. In practice, to reduce cueing, this requires at least 4 or 5 incorrect options for each correct item.

Write-in questions must be marked by hand, whereas SM questions may be marked by computer. The WI question is strictly limited to very short notes or single words, in contrast to the modified essay or short answer question formats, thereby reducing marking time to the minimum. While the feasibility of WI questions could be a problem, data from the Medical Council of Canada and the RACGP suggest that WI formats are more effective in identifying weaker candidates and are more discriminating. ¹¹ In addition, it is often harder to write sequential questions purely in SM formats because of backward cueing of candidates to correct answers. Therefore, most KFPs continue to contain both formats.

Specifying the number of required answers

Each question must contain an instruction that stipulates the number of responses to select or supply. Common instructions are:

- write, in note form only, one (1)...
- select up to 'x'...
- select 'x'...
- select as many as are appropriate, and
- · select none if none are indicated.

PREPARING SCORING KEYS

The scoring key for a question consists of the list of correct and incorrect responses, and scores to be assigned to each response.

Some scoring keys can contain only a single required response, such as the scoring key for question 1 of the diarrhoea problem shown in Fig. 1 (Fig. 5).

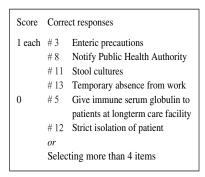
Score	Response	Synonyms
1	Dehydration	Hypovolaemia fluid loss
0	Listing more than 3 items	fluid depletion

Figure 5 Scoring key for question 1 of the diarrhoea problem shown in Fig. 1.

To emphasise that candidates must not give more than the required number of responses to a question, a forfeit is applied if this occurs. In Fig. 5, up to 3 answers were specified. A candidate who provides say, 4 answers, will receive no marks for the question.

Other scoring keys contain several responses clustered on the basis of logical considerations regarding the correct clinical actions to be taken. A simple scoring key for question 3 of the diarrhoea problem is shown in Fig. 6.

This scoring key illustrates a partial credit system of scoring, where a weight is assigned to each response – in this case the same weight of 1 mark to each response.

Figure 6 Scoring key for question 3 of the diarrhoea problem shown in Fig. 1.

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188-1194

1193

Specifying different scores for responses allows for the instances where problem writers regard some correct answers as more important clinically than others. Starting with a default option of each correct answer scoring equally, (e.g. 1 point), more important answers may be weighted more highly (e.g. be awarded 2 or even 3 points). Simple weighting systems are preferable, as more complex systems do not improve reliability. Similarly, negative marking is not used because it does not contribute to reliability and may discriminate between students simply on the basis of their risktaking behaviour. 12 However, an especially important answer can be specified as 'must be present'. In this case a penalty is applied such as 'no marks for the question if answer not present'. Similarly, a dangerous or negligent response (e.g. unnecessary invasive investigation, unnecessary or harmful treatment) may result in the candidate forfeiting the marks for the question involved, no matter what other responses the candidate makes to that question. Items 5 and 12 in the scoring key shown in Fig. 6 are examples of such actions. Such a penalty, if applied, results in the forfeit of marks only for the relevant question within a KFP. In most cases, where a problem consists of 2 or 3 questions, this penalty results in the forfeit of half or a third of the total marks for that problem. Whether or not such an approach is used depends on the views of the examining body and possibly partly on the stakes associated with the examina-

Total examination scores are simply the sum of the scores on each problem. Problem scores are the sum of the scores on the questions within the problem. Each problem is given the same weight in the calculation of the total mark. This can be easily achieved by transforming problem scores into a percentage.

VALIDATION AND REFERENCES

With questions and answer keys defined, the next step is their validation. Validation entails piloting the problem with discussion, review and editing by colleagues new to the problem, and confirmation of the correctness of answers through reference to suitable literature. Markers particularly appreciate evidence from the literature if questions test a new or rapidly developing area. This process is cited as enjoyable and challenging by writers, and the lively debate and sharing of clinical practice contributes to writers' own continuing education.

COMPUTERISED PRESENTATION OF KFP FORMATS

Presenting KFP in a computerised format offers 2 immediate benefits: ease of presentation of high quality pictorial material such as photographs and imaging, and a mechanism to prevent backward cueing if additional clinical information is given between questions. However, this approach requires additional resources.

QUALITY ASSURANCE ISSUES IN ITEM DEVELOPMENT

Problems that perform well can be maintained in an item bank where the performance of a problem in each examination in which it is used may be recorded. Similarly, question writers may receive feedback on the performance of a problem, and may be involved in review of their problems after use. Candidate feedback is another important source of quality assurance.

STANDARD SETTING OF KFP FORMATS

The issues of standard setting for high stakes KFP examinations are comparable to those in other written tests. The Medical Council of Canada uses the modified Angoff method while the RACGP currently employs a new approach, the Angoff at question level (AQL) method. These methods require multiple judges and are based on the concept of the borderline candidate as presented by Norcini in a previous article in the series *the Metric of Medical Education*. ¹³

CONCLUSION

Writing key features problems is challenging and enjoyable. Following the steps in this guide will help ensure that KFP examination papers possess high levels of face and content validity and demonstrate levels of test score reliability that are acceptable for making decisions about individual candidates' clinical decision-making ability.

Contributors: EAF and GP conceived the paper. Both authors contributed substantially to writing and revisions. EAF took responsibility for finalising the manuscript. Acknowledgement: we thank Brian Jolly for his helpful comments on earlier drafts of the manuscript.

© Blackwell Publishing Ltd 2005. MEDICAL EDUCATION 2005; 39: 1188–1194

1194 the metric of medical education

Funding: there was no external funding for this manuscript.

Conflicts of interest: none.

Ethical approval: not required.

REFERENCES

- 1 Page G, Bordage G, Allen T. Developing key features problems and examinations to assess clinical decisionmaking skills. *Acad Med* 1995;70:194–201.
- 2 Bordage G, Page G. An alternate approach to PMPs, the key feature concept. In: Hart I, Harden R, eds. Further Developments in Assessing Clinical Competence. Montreal: Can-Heal Publications 1987;57–75.
- 3 Norman G, Bordage G, Curry L et al. Review of recent innovations in assessment. In: Wakeford R, ed. Directions in Clinical Assessment. Report of the Cambridge Conference on the Assessment of Clinical Competence. Cambridge: Office of the Regius Professor of Physic, Cambridge University School of Clinical Medicine, Addenbrooks Hospital 1985;8–27
- 4 van der Vleuten C, Newble DI. How can we test clinical reasoning? *Lancet* 1995;**345**:1032–4.
- 5 McGuire CH, Solomon LM, Bashook PG. Construction and Use of Written Simulations. New York: Psychological Corporation of Harcourt, Brace, Jovanovich 1976.
- 6 Page G, Bordage G. The Medical Council of Canada's key features project: a more valid written examination of clinical decision-making skills. *Acad Med* 1995;70:104–10.

- 7 Page G. Writing Key Feature Problems for the Clinical Reasoning Skills Examination: a Guide for CRS Committee Members in their Understanding and Preparation of Key Feature Problems. Ottawa: Medical Council of Canada 1999.
- 8 Farmer EA. Writing key feature problems for general practice. Melbourne: Royal Australian College of General Practitioners 1998.
- 9 Jolly B, Spencer J. Letter to the editor: reply from the authors. *Med Educ* 2003;**37**(5):472.
- 10 Farmer EA, Joske FM, Lew SR, McDonald EA, Page GG. Performance of candidates on key features problems in the certification examination for Australian general practice. [Abstract.] In: Proceedings of the 10th International Ottawa Conference on Medical Education. Ottawa, Canada 2002.
- 11 Page G, Farmer E, Spike N, McDonald E. The use of short answer questions in the key features problems in the Royal College of General Practitioners Fellowship examination. Combining marks, scores and grades. [Abstract.] In: Proceedings of the 9th International Ottawa Conference on Medical Education. Cape Town, South Africa 2000.
- 12 Fowell SL, Jolly B. Reviewing common practices reveals some bad habits. Med Educ 2000;34:785–6.
- 13 Norcini JJ. Setting standards on educational tests. The metric of medical education series. *Med Educ* 2003;37:464–9.

Received 12 November 2004; editorial comments to authors 7 December 2004, 24 June 2005; accepted for publication 29 July 2005

BMC Medical Education

Research article

Open Access

Assessment of higher order cognitive skills in undergraduate education: modified essay or multiple choice questions? Research paper

Edward J Palmer*1,2 and Peter G Devitt2

Address: ¹Centre for Learning and Professional Development, University of Adelaide, Adelaide, Australia and ²Dept of Surgery, University of Adelaide, Adelaide, Australia

Email: Edward J Palmer* - edward.palmer@adelaide.edu.au; Peter G Devitt - peter.devitt@adelaide.edu.au

* Corresponding author

Published: 28 November 2007

Received: 11 April 2007 Accepted: 28 November 2007

BMC Medical Education 2007, 7:49 doi:10.1186/1472-6920-7-49

This article is available from: http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

© 2007 Palmer and Devitt; licensee BioMed Central Ltd.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/2.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Abstract

Background: Reliable and valid written tests of higher cognitive function are difficult to produce, particularly for the assessment of clinical problem solving. Modified Essay Questions (MEQs) are often used to assess these higher order abilities in preference to other forms of assessment, including multiple-choice questions (MCQs). MEQs often form a vital component of end-of-course assessments in higher education. It is not clear how effectively these questions assess higher order cognitive skills. This study was designed to assess the effectiveness of the MEQ to measure higher-order cognitive skills in an undergraduate institution.

Methods: An analysis of multiple-choice questions and modified essay questions (MEQs) used for summative assessment in a clinical undergraduate curriculum was undertaken. A total of 50 MCQs and 139 stages of MEQs were examined, which came from three exams run over two years. The effectiveness of the questions was determined by two assessors and was defined by the questions ability to measure higher cognitive skills, as determined by a modification of Bloom's taxonomy, and its quality as determined by the presence of item writing flaws.

Results: Over 50% of all of the MEQs tested factual recall. This was similar to the percentage of MCQs testing factual recall. The modified essay question failed in its role of consistently assessing higher cognitive skills whereas the MCQ frequently tested more than mere recall of knowledge.

Conclusion: Construction of MEQs, which will assess higher order cognitive skills cannot be assumed to be a simple task. Well-constructed MCQs should be considered a satisfactory replacement for MEQs if the MEQs cannot be designed to adequately test higher order skills. Such MCQs are capable of withstanding the intellectual and statistical scrutiny imposed by a high stakes exit examination.

Background

Problem-solving skills are an essential component of the medical practitioner's clinical ability and as such must be taught, learned and assessed during training. Entire curric-

ula have been re-designed with this concept in mind. Problem-based learning is used in many teaching institutions and has its supporters and detractors. Despite criticism, it is undeniable that what problem-based learning

Page 1 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

sets out to achieve in terms of encouraging and developing the skills of synthesis, evaluation and problem-solving are valued components of a good medical education. In conjunction with the promotion of these skills, an effective assessment process is required. It has long been recognised that in the assessment of clinical competence problem-solving ability has been one of the most difficult areas to measure and quantify [1]. The modified essay question (MEQ) is one of several tools developed to try and assess this skill [2].

The MEQ is a compromise between the multiple-choice question (MCQ) and the essay. A well constructed MCQ will be unambiguous, clearly set to a defined standard and easy to mark (usually automatically), but more often than not tests little more than recall of fact [3]. An essay might test higher powers of reasoning and judgement but will be time-consuming to mark and risk considerable variation in standards of marking [4]. The MEQ is designed to sit in between these two test instruments in terms of the ability to test higher cognitive skills and the ease of marking to a consistent standard. The aim of the modified essay question is to broadly measure both the absolute amount of knowledge retained by the candidate and the ability of the candidate to use that knowledge to reason through and evaluate clinical problems. It accomplishes this by providing a clinical scenario with a number of steps. Progression through these stages should test the candidate's ability to understand, reason, evaluate and critique.

Construction of appropriate MEQs can be difficult [5] and a major criticism of this form of assessment is that MEQs often do little more than test the candidate's ability to recall a list of facts and frustrate the examiner with a large pile of papers to be hand-marked [6].

Although there is evidence to suggest that well constructed MEQs will test higher order cognitive skills [5], and that they can test different facets of understanding than MCQs [7], it is reasonable to ask if MEQ assessments in higher education are well constructed and if they are capable of assessing higher order cognitive skills. This paper describes such a study and is designed to gauge the effectiveness of the MEQ as a summative test tool in a clinical course. We have defined the effectiveness of the questions by their ability to measure higher cognitive skills, as determined by a modification of Bloom's taxonomy, and its quality as determined by the presence of item writing flaws.

Methods

Fourth Year clinical students at the University of Adelaide underwent a written test as part of their overall assessment of performance for a nine-week surgical attachment. The same test instrument was used at the start of the attachment and on completion. The test material consisted of 50 MCQs and three MEQs (a total of 8 stages) and the questions were designed so that both types would cover similar test material. The content, focusing on core material, was matched in both the MCQ and the MEQ components of the examination. The MCQs had one correct answer and four distractors and were constructed to standard guidelines for MCQ construction [8,9].

In addition, the MEQ components of the Final MB BS examination papers for two consecutive years at the University of Adelaide were analysed. The first paper had 15 MEQs with a total of 68 stages, the other had 15 MEQs with a total of. 70 stages. The papers for each examination were assembled by one member of Faculty, who gathered contributions from individual clinicians. There was no formal instruction for the contributors on how to construct an MEQ, which would assess higher order cognitive skills, and the examination organiser undertook the final review of the submitted material.

In total, 33 MEQs made up of 146 stages were collected for analysis. The MEQs were written by at least 12 separate authors using the standard methodology for developing assessments within the faculty.

Each multiple-choice question was quantified independently as to its level of cognitive skill tested [10] and its structural validity [11] by two assessors. Each modified essay question and their individual components was also categorised independently by the two assessors according to the cognitive level measured by each question and its component parts. The assessors discussed their individual assessment and then produced a final grading for each MCQ and MEQ. The inter-rater agreement was calculated using Kappa statistics.

The data was classified using a modification of Bloom's hierarchy of cognitive learning [12,13]. Three levels were defined and classified as shown in Table 1. Level I, covered knowledge and recall of information, Level II covered comprehension and application, understanding and the ability to interpret data, and Level III tested problem-solving, the use of knowledge and understanding in new circumstances.

Table I: Modified Bloom's taxonomy

Level I: Knowledge
-recall of information

Level II: comprehension and application
-understanding and being able to interpret data

Level III: problem-solving
-use of knowledge and understanding in new circumstances.

Page 2 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

The rating scale shown in Table 2 was used to judge the rigor of the multiple-choice questions according to the presence of any item-writing flaws.

The item-writing flaws were defined as:

- Repetition of part of the stem in an option
- Use of qualifiers within an option
- Complicated or ambiguous stem
- Negative questions not clearly stated
- Use of double negatives
- Absolute options (e.g., never, always, all-of-the-above)

The cover test has been defined as the ability to surmise the answer from the stem of an item alone, with the correct answer and the distractors covered up [9].

Results

Table 3 illustrates an example of the coding of 2 MCQs. Neither of the MCQs in this table displayed item-writing flaws. Item 1 in the table was judged to be testing lower order cognitive skills than item 2.

Table 4 illustrates stages of an MEQ requiring different levels of cognitive skill to answer. The first two items in the table come from the same MEQ. The last item was obtained from a different question.

The assessors showed a close correlation in their assessment of the questions according to the modified Bloom's taxonomy categorisation. The reliability between the two assessors and the final mark was good with values of Kappa equal to 0.7 and 0.8 for the MCQs and 0.7 and 0.8 for the MEQs.

The overall performances of the MCQs and the MEQs were compared for their ability to test higher cognitive skills (Figure 1). Just over 50% of the MCQs in the Fourth

Table 2: Rating scale used to judge the rigor of the multiplechoice questions according to the presence of any item-writing flaws.

Rating	Conditions required to achieve rating
I.	Pass the cover test and no item-writing flaws
2.	Pass the cover test and 1 to 2 item-writing flaws
3.	Cover test dubious and no item-writing flaws
4.	Fail the cover test and 1 to 2 item-writing flaws
5.	Fail the cover test and more than 2 item-writing flaws

Year examination paper focussed only on recall of knowledge and the largest proportion of MEQs also focussed on this low level cognitive skill. A similar proportion of MCQs and MEQs tested middle order cognitive skills and, rather surprisingly, MCQs were better at addressing the highest order cognitive skills compared with MEQs.

Each of the Final Examination papers for 2005 and 2006 contained 15 MEQs and there were a total of 68 and 70 sections respectively (average 4.5 and 4.7 sections per question). In the 2005 paper 51% of the questions tested factual recall (Bloom level I), 47% tested data interpretation (Bloom level II) and only 2% tested critical evaluation. The pattern was similar for the 2006 paper with 54% testing Bloom level I cognitive skills and the remainder (46%) testing Bloom level II.

The 33 MEQs had an average Bloom categorisation of 1.35 with a standard deviation of 0.4. The distribution is shown in Figure 2.

The assessors showed a close correlation in their assessment of the multiple-choice questions according to the item writing flaws categorisation. The reliability between the two assessors and the final mark was moderate, with Kappa equal to 0.5 and 0.6.

An analysis of the structural validity of the MCQs showed that 80% passed the cover test and contained no itemwriting flaws. Twenty percent of questions were flawed, but most of these flaws were only of a minor nature and only one question out of the fifty was sufficiently flawed to call into question its structural validity.

Discussion

For an assessment to be effective, there are a number of issues to be considered. Resource considerations are important, and this may have some impact on the style of exam chosen. True-false, multiple-choice and extended matching questions can be marked automatically and may have a relatively low impact on academic time, compared to the marking of MEQ and essay questions. Based on resource considerations alone, MEQs may be considered an inferior form of assessment, but there are other issues, which must be considered.

The reliability and validity of an assessment is vitally important. A reliable assessment will provide consistent results if applied to equivalent cohorts of students. MCQs benefit from a high reliability when the set of questions is valid and there are sufficient numbers of questions, as do True-False questions [14]. MEQs and standard essay questions can have good reliability provided multiple markers are used. Validity of content should always be carried out regardless of the type of assessment tool used. At a mini-

Page 3 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

Table 3: Sample coding of MCQs

Question	Modified Bloom's taxonomy categorisation	Explanation
A 16 year old obese schoolgirl is admitted with acute pancreatitis. The most likely underlying cause would be A. familial. B. hyperparathyroidism. C. alcohol.	I	This question is a test of knowledge recall only.
D. gallstones. E. trauma.		
8. A 68-year-old man is hospitalised with his third attack of acute cholecystitis in two years. He is started on a course of antibiotics. He suffered a myocardial infarction one month ago. An isotope scan performed six weeks prior to his present illness showed a nonfunctioning gallbladder. Which one of the following is the most appropriate treatment? A. immediate percutaneous cholecystolithotomy. B. start on chenodeoxycholic acid. C. allow patient to settle and then perform cholecystectomy within 48 hours. D. allow patient to recover and delay surgery for 5 months. E. proceed to immediate cholecystectomy.	3	There is assumed knowledge in this question. The student needs to make a judgement and evaluation to choose the most appropriate management option.

mum this should include content validity and construct validity. Other measures of validity such as concurrent and predictive validity are also relevant but can be far more challenging to determine. The ability of assessments to discriminate effectively between good and poor candidates, as well as the fidelity of the assessment are also important considerations in evaluating an assessment tool.

We have shown that in a standard mid-course multiplechoice examination paper a substantial component of that examination will focus on testing higher cognitive skills. Yet conversely and perversely, in an examination specifically designed as part of the exit assessment process a disproportionately high percentage of modified essay questions did little more than measure the candidates' ability to recall and write lists of facts. This may be inappropriate when it is considered that the next step for most of the examinees is a world where problem-solving skills are of paramount importance. The analysis has shown that it is possible to produce an MCQ paper that tests a broad spectrum of a curriculum, measures a range of cognitive skills and does so, on the basis of structurally sound questions. It is important to recognise that these results are from one institution only, and the processes used to design assessments may not be typical of other institutions. The generalizability of the results is also worth considering. In this study there were many authors involved in writing the questions. Although it was not possible to isolate individual authors, at least a dozen individuals

Table 4: Sample coding of MEQs

Question	Modified Bloom's taxonomy categorisation	Explanation
A 46 year old woman presents to the emergency department with a three month history of early satiety and anorexia. Over the last two weeks she has been vomiting most days and has been unable to eat or drink much over the last few days. Describe what other information you would seek from the history that would help you establish a diagnosis and justify your answers.	3	Knowledge recall is required, but there is significant interpretation of data required. This makes this a Bloom level 2 at minimum. However, there is a need to evaluate other data, not provided explicitly in this problem in order to arrive a t a diagnosis (problem solving skills). This makes this question a Bloom level 3.
From the history you think that the patient has gastric outlet obstruction. Describe the physical findings you would look for on examination and explain why they might occur.	2	Knowledge recall is required but the student requires understanding of a number of different processes to answer the question correctly. There is no problem solving required, thus making this a Bloom level 2 question.
<from a="" different="" problem=""> Assuming that a mammogram was to be performed as part of the work-up, what are the features suggesting malignancy that would be sought?</from>	I	Knowledge recall of features of malignancy. Requires no understanding of the overall problem.

Page 4 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

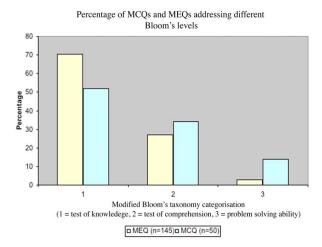

Figure I
Percentage of MCQs and MEQs addressing different Bloom's levels of cognitive skills.

were involved, and there was little variation in the overall Bloom categorization of the MEQs. This suggests that the findings of this study may be transferable to other schools.

The apparent structural failure of the MEQ papers was not likely the result of a conscious design decision on the part of those who wrote the questions, but may have been a lack of appreciation of what an MEQ is designed to test. This resulted in a substantial proportion of the questions measuring nothing more than the candidates' ability to recall and list facts.

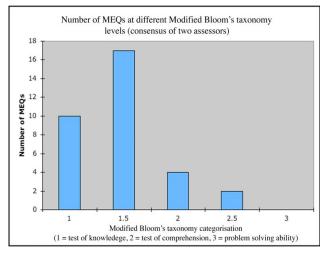

Figure 2
Number of MEQs at different Modified Bloom's taxonomy levels (consensus of two assessors).

This relatively poor performance of MEQs has been observed by others. Feletti [15] reported using the MEQ as a test instrument in a problem-based curricula. In their study the percentage of the examination that tested factual recall varied between 11% and 20%. The components testing problem-solving skills ranged from 32% to 45%. That the proportion of factual recall questions in the current study was higher than that observed by Feletti might well reflect a lack of peer-review when the examination was set. The Feletti data showed that as the number of items increased in the examination, the ability to test cognitive skills, other than factual recall, fell. In other words, the shorter the time available to answer an item, the more likely the material would focus on recall of fact. The University of Adelaide papers allowed 12 minutes a question or less than 3 minutes per stage. This is considerably less than the 2 – 20 minutes per item in the Feletti study.

The open-ended question has low reliability [15] and an examination based on this format is unable to sample broadly. The essay has only moderate inter-rater reliability for the total scores in free-text marking and low reliability for a single problem [16]. Such an examination is also expensive to produce and score, particularly when measured against a clinician's time. It makes little sense to use this type of assessment to test factual knowledge, which can be done much more effectively and efficiently with the MCQ.

Our study has confirmed the impressions reported by others that MEQs tend to test knowledge as much as they measure higher cognitive skills [5]. If an MEQ is to be used to its full value it should present a clinical problem and examine how the students sets about dealing with the situation with the step-wise inclusion of more data to be analysed and evaluated. Superficially, this is what the MEQs in this study set out to do, but when the questions were examined closely, most failed and did no more than ask the candidates to produce a list of facts.

The present study has shown that it is possible to construct a multiple-choice examination paper, which tests those cognitive skills for which the MEQ is supposedly the instrument of choice. These observations raises the question of why it is necessary to have MEQs at all, but the potential dangers of replacing MEQs with MCQs must be considered.

It is generally thought that MCQs focus on knowledge recall and MEQs test the higher cognitive skills. When the content of both assessments is matched the MCQ will correlate well with the MEQ and the former can accurately predict clinical performance [2]. This undoubtedly relies upon a well-written MCQ designed to measure more than knowledge recall.

Page 5 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

A good MCQ is difficult to write. Many will contain item writing flaws and most will do no more than test factual recall. Our study has shown that this does not necessarily have to be the case, but it cannot be assumed that anyone can write a quality MCQ unaided and without peer review.

If MCQs are to be used to replace MEQs or similar openended format, the issue of cueing must be considered. The effect of cueing is usually positive and can lead to a higher mean score [17]. Conventional MCQs have a cueing effect which has been reported as giving an 11-point advantage compared with open-ended questions. It has been shown that if open-ended questions do not add to the information gained from an MCQ, this difference in the mean score may not matter, particularly if it can lead to the use of a well structured MCQ testing a broad spectrum of material with an appropriate range of cognitive testing [18]. Grading could be adjusted to take into account the benefits of cueing.

Other options to improve the testing abilities of the MCQ type of format is to use extended matching questions and uncued questions [19]. These have been put forward as advances on the MCQ, but these test formats can be easily misused with the result that they may end up focusing only on knowledge recall [4,19,20].

The criticisms levelled at MCQs are more a judgement of poor construction [11,21] and the present study suggests that a similar criticism should be levelled at MEQs. We would go further, and suggest that assessment with well-written MCQs has more value (in terms of broad sampling of a curriculum and statistical validity of the test instrument) than a casually produced MEQ assessment. This is not suggest that MEQs should never be used, as they do have the capability to measure higher cognitive skills effectively [5], and there is evidence to suggest that MEQs do measure some facets of problem solving that an MCQ might not [7].

The measurement of problem-solving skills is important in medicine. MEQs seem ideally suited for this process, but it is possible to use a combination of MEQs and MCQs in a sequential problem solving process, where the ability to solve problems can be separated to some extent from the ability to retain facts [22]. The computer may be the ideal format for this, and there are examples of problem solving exercises using the electronic format readily available [23].

When designing an assessment, which may consist of MCQs or MEQs, it is important to recognise the potential strengths of both formats. This study has shown that if an MEQ is going to be used to assess higher order cognitive

skills, there needs to be a process in place where adequate instruction is given to the MEQ authors. If this instruction is not available, and the authors can construct high quality MCQs, the assessment may be better served by containing more MCQs than MEQs. The reduced effort in marking such an assessment would be of benefit to faculties struggling with limited resources.

Conclusion

Apart from its ability to assess appropriate cognitive skills, any assessment instrument should be able to withstand the scrutiny of content and construct validity, reliability, fidelity and at the same time discriminate the performance levels of the cohort being tested. We suggest that a well-constructed peer-reviewed multiple-choice question meets many of the educational requirements and advocate that this format be considered seriously when assessing students. Benefits of automated marking, and potentially high reliability at low cost make MCQs a viable option when writing high stakes assessments in clinical medicine.

Competing interests

The author(s) declare that they have no competing interests.

Authors' contributions

PGD conceived of the study. EP and PGD designed, coordinated and carried out the study. EP carried out the statistical analysis. Both authors participated in the manuscript and read and approved the final version.

References

- Marshall J: Assessment of problem-solving ability. Medical Education 1977, 11:329-34.
- Rabinowitz HK: The modified essay question: an evaluation of its use in a family medicine clerkship. Medical Education 1987, 21:114-18.
- Epstein RM: Assessment in Medical Education. N Engl J Med 2007, 356:387-96.
- Wood EJ: What are extended Matching Sets Questions? Bioscience Education eJournal 2003, 1: [http://www.bioscience.heacademy.ac.uk/journal/vol1/beej-1-2.pdf].
- Irwin WG, Bamber JH: The cognitive structure of the modified essay question. Medical Education 1982, 16:326-31.
- Ferguson KJ: Beyond multiple-choice questions: using casebased learning patient questions to assess clinical reasoning. Medical Educ 2006, 40(11):1143-.
- Rabinowitz HK, Hojat MD: A comparison of the modified essay question and multiple choice question formats: Their relationships to clinical performance. Fam Med 1989, 21:364-367.
- Haladyna TM, Downing SM, Rodriguez MC: A review of multiplechoice item-writing guidelines for classroom assessment. App Meas Educ 2002, 13:309-334.
- Case S, Swanson D: Constructing Written Test Questions For the Basic and Clinical Sciences. National Board of Examiners 2003.
- Bloom B, Englehart M, Furst E, Hill W, Krathwohl D: Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. New York, Toronto: Longmans, Green; 1956.
- Palmer E, Devitt P: Constructing multiple choice questions as a method for learning. Ann Acad Med Singap 2006, 35:604-08.
- Crooks TJ: The Impact of Classroom Evaluation Practices on Students. Rev Educ Res 1988, 58:438-81.

Page 6 of 7

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49

- Buckwalter JA, Schumacher R, Albright JP, Cooper RR: Use of an educational taxonomy for evaluation of cognitive performance. J Med Educ 1981, 56:115-21.
- Downing SM: True-false, alternate-choice, and multiplechoice items. Educ meas, issues pract 1992, 11:27-30.
- Feletti GI, Smith EKM: Modified Essay Questions: are they worth the effort? Medical Education 1986, 20:126-32.
- Schuwirth LWT, van der Vleuten C: ABC of learning and teaching in medicine: Written assessment. BMJ 2003:643-45.
- Schuwirth LWT, van der Vleuten CPM, Donkers HHLM: A closer look at cueing effects in multiple-choice questions. Med Educ 1996, 30:44-49.
- Wilkinson TJ, Frampton CM: Comprehensive undergraduate medical assessments improve prediction of clinical performance. Med Educ 2004, 38:1111-16.
- Veloski JJ, Rabinowitz HK, Robeson MR: A solution to the cueing effects of multiple choice questions: the Un-Q format. Med Educ 1993, 27:371-75.
- Wood TJ, Cunnington JPW, Norman GR: Assessing the Measurement Properties of a Clinical Reasoning Exercise. Teach Learn Med 2000, 12:196-200.
- Collins J: Education techniques for lifelong learning: writing multiple-choice questions for continuing medical education activities and self-assessment modules. Radiographics 2006, 26:543-51.
- Berner ES, Bligh TJ, Guerin RO: An indication for a process dimension in medicl problem-solving. Med Educ 1977, 11:324-328.
- 23. eMedici [http://www.emedici.com]. Web page accessed 2007

Pre-publication history

The pre-publication history for this paper can be accessed here:

http://www.biomedcentral.com/1472-6920/7/49/prepub

Publish with **Bio Med Central** and every scientist can read your work free of charge

"BioMed Central will be the most significant development for disseminating the results of biomedical research in our lifetime."

Sir Paul Nurse, Cancer Research UK

Your research papers will be:

- available free of charge to the entire biomedical community
- peer reviewed and published immediately upon acceptance
- cited in PubMed and archived on PubMed Central
- $\bullet$ yours you keep the copyright

Submit your manuscript here: http://www.biomedcentral.com/info/publishing_adv.asp

Page 7 of 7

เวเมนันทึกศิริราม บทความทั่วไป

การสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์

พู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ พ.บ., ป.ชั้นสูง (ศัลยศาสตร์), ว.ว. ศัลยศาสตร์, MHPE, Ph.D. ภาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมทิดล, กรุงเทพมหานคร 10700.

ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ (modified essay question, MEQ) เป็นรูปแบบการประเมินผลที่นิยมใช้กับ นักศึกษาแพทย์ระดับคลินิกเพื่อประเมินความสามารถ ในการแก้ปัญหา และตัดสินใจเลือกการตรวจรักษาที่ เหมาะสมสำหรับผู้ป่วย ในปัจจุบันมีการใช้ข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ในการสอบของนักศึกษาแพทย์ในหลายภาค วิชา รวมทั้งใช้ในการสอบขั้นตอนที่สามของการประเมิน ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ของ แพทยสภาด้วย อย่างไรก็ตาม จากการติดตามเนื้อหาของ โจทย์ข้อสอบอัตนัยประยกต์ ร่วมกับการพิจารณาเกณฑ์ การให้คะแนนของข้อสอบเหล่านี้ที่ใช้กับการสอบของ นักศึกษาแพทย์ในหลายการสอบ ผู้นิพนธ์ยังคงพบเห็น ปัญหาในการสร้างข้อสอบชนิดนี้อยู่พอสมควร บทความ นี้จึงได้รับการเขียนขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการ พื้นฐาน และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการสร้างข้อสอบ อัตนัยประยุกต์สำหรับการประเมินความรู้ทางการแพทย์

ลักษณะพื้นฐานของข้อสอบอัตนัยประยุกต์

ข้อสอบอัตนัยประยุกต์เป็นรูปแบบหนึ่งของ ข้อสอบอัตนัย (Essay question) ซึ่งในรูปแบบดั้งเดิม (traditional essay) นั้นผู้ออกข้อสอบจะเขียนโจทย์คำถาม แล้วให้ผู้สอบเขียนคำตอบด้วยตนเองในขั้นตอนเดียว โดย ไม่มีตัวเลือกให้ ในการเขียนคำตอบอาจเขียนตอบเป็น คำ หรือวลีสั้น ๆ (Short essay) หรือ ตอบเป็นบทความที่ มีความยาวเป็นย่อหน้า หรือ หลายย่อหน้า (Long essay) ซึ่งผู้ออกข้อสอบคาดว่าการสอบในลักษณะที่ผู้สอบไม่มี ตัวเลือก แต่ต้องคิดคำตอบด้วยตนเองนี้จะสามารถวัด ความรู้ขั้นสูงในระดับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมิน คุณค่าได้^{1,2}

อย่างไรก็ตามข้อสอบในรูปแบบอัตนัยแบบ ดั้งเดิมนั้นประสบปัญหาในการใช้ประเมินความรู้ทางการ แพทย์อยู่หลายประการ ทั้งความยากในการตรวจให้ คะแนน ความจำกัดในปริมาณเนื้อหาที่สามารถสอบได้ ในเวลาที่มี ความเห็นที่แตกต่างกันของผู้ตรวจให้คะแนน ความไม่เที่ยงของคะแนนสอบ เป็นต้น^{1,2} ปัญหาที่สำคัญ ยิ่งที่ทำให้การสอบอัตนัยแบบดั้งเดิมไม่ได้รับความนิยมใน การประเมินความรู้ในระดับคลินิกคือ การที่ข้อสอบอัตนัย แบบดั้งเดิมนั้นมักวัดความรู้ในระดับการท่องจำ หรือความ เข้าใจพื้นฐานเท่านั้น และรูปแบบการคิดวิเคราะห์เพื่อ ตอบโจทย์ข้อสอบอัตนัยแบบดั้งเดิมนั้นมีลักษณะแตก ต่างไปจากกระบวนการแก้ปัญหาในระดับคลินิกที่แพทย์ ปฏิบัติจริง

ข้อสอบอัตนัยแบบดั้งเดิมที่ดีนั้นผู้ออกข้อสอบ สามารถประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นสูงได้ แต่ อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดัง กล่าวได้คือการสร้างข้อสอบที่ผู้สอบตั้งเป้าหมายให้ตรวจ ให้คะแนนได้ง่ายเป็นสำคัญ ทำให้ข้อสอบอัตนัยแบบ ดั้งเดิมส่วนใหญ่ทำการประเมินเพียงความรู้ระดับความ จำหรือความเข้าใจพื้นฐานเท่านั้น

สมมติฐานพื้นฐานในการตอบข้อสอบอัตนัย แบบดั้งเดิมคือการวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ปัญหา เป็นกระบวนการที่ทำในขั้นตอนเดียว ดังนั้นข้อสอบจึง

บากวามเราะ ปได้ร่านrcanu

นำเสนอข้อมูลทั้งหมดในขั้นตอนเดียวแล้วให้ผู้เข้าสอบ แสดงการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ซึ่งเป็นกระบวนการ แก้ปัญหาทางคลินิกที่แพทย์ใช้ในกรณีเจอผู้ป่วยที่ไม่ซับ ซ้อนที่ไม่ต้องการกระบวนการคิดวิเคราะห์ขั้นสูงมากนัก อย่างไรก็ตามปัญหาผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนและต้องการ วิเคราะห์มากมักต้องการกระบวนการแก้ปัญหาหลายขั้น ตอน แพทย์จะต้องทำการประเมินข้อมูลพื้นฐานที่ได้จาก ผู้ป่วย แล้วซักประวัติ หรือตรวจร่างกายเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่ม เติมอย่างเหมาะสม เมื่อได้ข้อมูลพื้นฐานมาแล้ว แพทย์ ต้องทำการตั้งสมมติฐานถึงโรคที่ผู้ป่วยน่าจะเป็น แล้ว ทำการสืบค้นเพิ่มเติมด้วยการตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือใช้ภาพถ่ายรังสี ในบางกรณีแพทย์จำเป็นต้องให้การ รักษาเบื้องต้นก่อน พร้อมกับทำการสืบค้นเพิ่มเติม ซึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปแพทย์จะได้รับข้อมูลของผู้ป่วยมากขึ้น เรื่อย ๆ จากผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ หรือการตอบ สนองต่อการรักษาที่ให้ เมื่อได้ข้อมูลมากขึ้นแพทย์จะต้อง ทำการประเมินสถานการณ์ใหม่ ข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้ แพทย์สามารถให้การวินิจฉัยที่แน่ชัด และวางแผนการ รักษาที่เหมาะสมได้ จะเห็นได้ว่ากระบวนการแก้ปัญหา ของแพทย์มักทำเป็นหลายขั้นหลายตอน แต่ละขั้นตอน จะได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การตัดสินใจในแต่ละขั้นเมื่อ ได้เลือกที่จะตรวจหรือให้การรักษาใดแก่ผู้ป่วยแล้ว ไม่ สามารถย้อนเวลากลับไปแก้ไขการตัดสินใจที่ทำผิดพลาด ไปก่อนหน้านี้ได้

จากข้อจำกัดของข้อสอบอัตนัยแบบตั้งเดิม ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการสอบ เป็นข้อสอบอัตนัยประยุกต์ (modified essay question, MEQ) ซึ่งเป็นข้อสอบที่เริ่มจากการให้สถานการณ์ของ ผู้ป่วย แล้วมีใจทย์ถามให้ผู้สอบตอบคำถามที่เกี่ยวกับ การแก้ปัญหาผู้ป่วยในสถานการณ์นั้นโดยไม่มีตัวเลือกให้ เมื่อผู้สอบตอบคำถามแล้วจะมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับผู้ป่วยมากขึ้นที่ละน้อย และมีใจทย์ถามคำถาม เพิ่มเติมเป็นลำดับ โดยที่ผู้สอบไม่มีโอกาสย้อนกลับ ไปแก้ไขคำตอบของตนเองที่ได้ตอบไปในขั้นตอนก่อน หน้านั้น^{1,3} รูปแบบของข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่นิยมใช้กัน มากในยุคแรก ๆ มีลักษณะเป็นการสอบถามกระบวนการ ดูแลผู้ป่วยตั้งแต่ต้นจนจบในรูปแบบที่เรียกว่าการจัดการ

ปัญหาของผู้ป่วย (Patient management problem, PMP)^{1, 4, 5}

เนื่องจากข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่ใช้ในทาง การแพทย์มักมุ่งเน้นการประเมินทักษะการวินิจฉัยโรค ผู้นิพนธ์จึงขอทบทวนทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการวินิจฉัย โรคสักเล็กน้อยก่อนนำเข้าสู่หลักการสร้างข้อสอบ โดย ทั่วไปแล้ววิธีการที่แพทย์ใช้ในการวินิจฉัยโรคมีสามวิธี หลักได้แก่ (1) วิธีจำได้จากแบบแผนของความผิดปกติที่ พบ (pattern recognition), (2) วิธีปฏิบัติตามขั้นตอนวิธี ที่มีแบบแผน (algorithm), และ (3) วิธีทดสอบสมมติฐาน (hypothesis testing) ⁶ ซึ่งในวิธีทดสอบสมมติฐานนี้ สามารถแบ่งออกเป็นวิธีการย่อยได้สองวิธีคือ (3.1) การ แก้ปัญหาด้วยวิธีอุปนัย (inductive reasoning) ซึ่งแพทย์ จะรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนตามแบบแผนก่อนจึง ตั้งสมมติฐาน และ (3.2) การแก้ปัญหาด้วยวิธีนิรนัย (deductive reasoning) ซึ่งแพทย์จะเริ่มตั้งสมมติฐาน ตั้งแต่เมื่อเริ่มเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยเพียงเล็กน้อย แล้วใช้ สมมติฐานที่ได้มานั้นเป็นแนวทางในการซักประวัติ และ ตรวจร่างกายอย่างมีจุดหมายเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้ง ขึ้นจนค่อย ๆ ตัดโรคที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับออก ไปเรื่อย ๆ โดยทั่วไปแล้ววิธีอุปนัยเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ น้อยกว่าวิธีนิรนัย เนื่องจากการเก็บข้อมูลเป็นไปอย่าง ขาดจุดหมายทำให้เสี่ยเวลาและอาจพลาดการเก็บข้อมูล ที่สำคัญไป⁶

การสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่มีคุณภาพ ดีควรเริ่มจากความเข้าใจในปรัชญาพื้นฐานของการ ประเมินผลว่าข้อสอบอัตนัยประยุกต์นั้นได้รับการพัฒนา ขึ้นเพื่อประเมินทักษะการแก้ปัญหาด้วยวิธีนิรนัยเป็น สำคัญ ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยของการสร้างข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ประการหนึ่งคือการสร้างข้อสอบที่ให้ข้อมูล ผู้ป่วยสั้นมาก (จนไม่มีทางตั้งสมมติฐานที่ชัดเจนได้) แล้ว ตั้งใจทย์ให้ผู้เข้าสอบเขียนรายการประวัติที่จะสอบถาม หรือการตรวจร่างกายที่จะดำเนินการในผู้ป่วยดังกล่าว เช่น ให้สถานการณ์เป็นหญิงอายุ 45 ปี ปวดท้อง 1 วัน แล้วตั้งใจทย์ว่า จงทำการซักประวัติที่เหมาะสม ซึ่งการ ให้สถานการณ์ในลักษณะนี้มีโรคที่สามารถเป็นไปได้ มากมาย ในหลายระบบ สิ่งที่จะประเมินได้จากการตอบ

บาความทั่วไป

คำถามลักษณะนี้คือความจำขั้นพื้นฐาน (simple recall) ว่าแบบแผนการซักประวัติผู้ป่วยปวดท้องเฉียบพลันมีอะไร บ้าง ซึ่งผู้เข้าสอบเขียนอะไรมาก็น่าจะถูกหมด ไม่มีการซัก ประวัติที่ไม่เข้าประเด็น เนื่องจากข้อมูลจากโจทย์ไม่มีราย ละเอียดมากพอที่จะจำกัดโรคที่ควรนึกถึง ข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ที่ดีควรเริ่มจากข้อมูลที่สามารถสร้างสมมติฐานที่ ชัดเจนพอได้ เช่น หญิงอายุ 50 ปี จุกแน่นลิ้นปี่และใต้ชาย โครงขวาเป็น ๆ หาย ๆ 4 เดือน มีอาการปวดท้องใต้ชาย โครงขวามาก ร่วมกับมีไข้ต่ำ ๆ 7 ชั่วโมง การให้ข้อมูลที่มี รายละเอียดพอสมควรนี้ผู้สอบที่มีความรู้จะตั้งสมมติฐาน ได้ว่าผู้ป่วยน่าจะเป็นโรคใด หากโจทย์กำหนดให้ซักประวัติ เพิ่มเติม ผู้สอบที่มีความรู้จะสามารถสอบถามอาการที่ สอดคล้องกับการวินิจฉัยที่เหมาะสมได้ ในกรณีนี้คำตอบ ที่ไม่สอดคล้อง (เช่นสมมติฐานที่เหมาะสมคือภาวะถุงน้ำดี อักเสบเฉียบพลัน แต่ผู้สอบซักประวัติประจำเดือน ประวัติ เพศสัมพันธ์) ไม่ควรได้คะแนน

พัฒนาการของข้อสอบอัตนัยประยุกต์

หลังจากที่มีรายงานการใช้ข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ในการประเมินผลทางแพทยศาสตรศึกษาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2514 โดยราชวิทยาลัยแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปเพื่อ ประเมินทักษะการแก้ปัญหาทางคลินิกแล้ว^{3,7,8} ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ก็ได้ถูกใช้ในการประเมินทางการแพทย์ และสาธารณสุขในหลากหลายบริบท⁹⁻¹² โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมกันมากเป็นการสอบถามกระบวนการดูแล ผู้ป่วยตั้งแต่ต้นจนจบในรูปแบบ การจัดการปัญหาของผู้ป่วย (Patient management problem, PMP) ซึ่งการ แก้ปัญหาผู้ป่วยแต่ละรายมักใช้เวลานานมาก ทำให้การ สอบแต่ละครั้งมักมีจำนวนสถานการณ์ผู้ป่วยที่นำมาสอบไม่มากนัก¹³

จากการใช้ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ในรูปแบบ การจัดการปัญหาของผู้ป่วย พบว่ามีข้อจำกัดบางประการ กล่าวคือ ข้อสอบส่วนใหญ่มุ่งเน้นวัดความครบถ้วน สมบูรณ์ของคำตอบมากกว่าการตัดสินใจแก้ปัญหา จำนวนสถานการณ์ผู้ป่วยที่มีจำนวนน้อยทำให้ไม่สามารถ ครอบคลุมองค์ความรู้ที่ต้องการประเมินได้ครบ และความ

เที่ยงของคะแนนสอบที่ต่ำ^{4,13,14} ปัญหาที่สำคัญยิ่งในการ สอบด้วยสถานการณ์ผู้ป่วยจำนวนน้อยคือ ทักษะในการ แก้ปัญหาทางคลินิกมีความจำเพาะต่อบริบทของผู้ป่วย แต่ละราย (case specificity)¹⁵⁻¹⁸ การที่ผู้เข้าสอบสามารถ แก้ปัญหาผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บหน้าอกได้ดีนั้นไม่สามารถ จะบอกได้ว่าผู้เข้าสอบคนดังกล่าวจะสามารถแก้ปัญหา ผู้ป่วยที่มีอาการปวดศีรษะได้ดีด้วยหรือไม่ ดังนั้นหลักการ ที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ ก็คือการจัดทำข้อสอบให้มีหลากหลายสถานการณ์ เพื่อ ให้สามารถประเมินการแก้ปัญหาของผู้เข้าสอบได้ใน หลากหลายบริบท ในหลายระบบอวัยวะ จากปัญหาใน การใช้ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้นักการ ศึกษามีการพัฒนารูปแบบข้อสอบอัตนัยประยุกต์ให้ต่าง ไปจากรูปแบบดั้งเดิม รูปแบบข้อสอบที่ผู้เชี่ยวชาญในการ ประเมินผลแนะนำในปัจจุบันคือ การแก้ปัญหาสำคัญ (key features problems, KFP)

ข้อสอบอัตนัยประยุกต์แบบแก้ปัญหาสำคัญนี้ ได้รับการพัฒนาบนหลักการสำคัญคือในการแก้ปัญหา ผู้ป่วยแต่ละรายมีประเด็นปัญหาที่เป็นหัวใจสำคัญเพียง ไม่กี่ประเด็นเท่านั้น ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้เรียกว่า ปัญหาสำคัญ (key features)¹⁹ ซึ่งในผู้ป่วยแต่ละรายจะ มีปัญหาสำคัญที่แพทย์ต้องให้ความสนใจต่างกันไป บาง รายเป็นเรื่องการซักประวัติ บางรายเป็นการเลือกการส่ง ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในขณะที่บางรายเป็นการตัดสิน ใจเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสม เป็นต้น ในข้อสอบอัตนัย ประยุกต์รูปแบบการแก้ปัญหาสำคัญจะมุ่งเน้นตั้งโจทย์ ถามเฉพาะประเด็นปัญหาสำคัญเหล่านี้เท่านั้น ไม่จำเป็น ต้องถามกระบวนการดูแลผู้ป่วยตั้งแต่ต้นจนจบในผู้ป่วย ทุกราย การสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ในลักษณะนี้ทำให้ ผู้สอบใช้เวลาในการแก้ปัญหาผู้ป่วยแต่ละรายไม่มาก นัก และสามารถประเมินทักษะการแก้ปัญหาได้ในหลาก หลายสถานการณ์ คะแนนสอบที่ได้จึงมีความเที่ยงสูง มีรายงานค่าความเที่ยงของคะแนนสอบถึง 0.8 ในการ สอบอัตนัยประยุกต์แบบแก้ปัญหาสำคัญเป็นเวลาสี่ ชั่วโมง¹⁴

บารบันทีก**ศิริรา**ช

ตัวอย่างข้อสอบอัตนัยประยุกต์แบบแก้ปัญหาสำคัญ ตอนที่ 1 ชาย 36 ปี น้ำหนักตัว 55 กิโลกรัม ท้องร่วงถ่าย เป็นน้ำ 20 ครั้งในเวลา 1 วัน ตรวจร่างกายพบ อุณหภูมิ 36.9 องศาเซลเซียส ชีพจร 112 ครั้งต่อนาที ตรวจความดัน โลหิตท่านอน 104/56 มิลลิเมตรปรอท ความดันโลหิต ท่านั่ง 90/50 มิลลิเมตรปรอท

คำถามที่ 1.1 ให้ผู้สอบเขียนปัญหาสำคัญที่สุดของผู้ป่วย รายนี้ 1 อย่าง

ตอนที่ 2 ผู้ป่วยได้รับการประเมินว่ามีภาวะขาดสารน้ำ ปานกลางถึงรุนแรง ท่านต้องการให้สารน้ำทางหลอด เลือดดำแก่ผู้ป่วย

คำถามที่ 2.1 จงเขียนคำสั่งการรักษาเพื่อให้สารน้ำที่ เหมาะสมแก่ผู้ป่วย

คำถามที่ 2.2 จงส่งตรวจเพิ่มเติมทางห้องปฏิบัติการเพื่อ ช่วยวินิจฉัยผู้ป่วยรายนี้ 2 การตรวจ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้ออกข้อสอบไม่ ได้เริ่มจากการถามว่าจะซักประวัติ หรือตรวจร่างกายอะไร ในผู้ป่วยที่มีภาวะท้องร่วงรุนแรง เนื่องจากผู้ออกข้อสอบ เห็นว่าปัญหาสำคัญในการดูแลผู้ป่วยในภาวะนี้เป็นเรื่อง การประเมินความรุนแรงของการขาดสารน้ำและการให้ น้ำเกลือทดแทนในปริมาณที่เหมาะสมร่วมกับการสืบค้น หาสาเหตุของท้องร่วง ดังนั้นใจทย์ข้อนี้จึงมีเพียงสองตอน และใช้เวลาสอบไม่เกินสิบนาที

ขั้นตอนการสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์

การสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่มีคุณภาพดี ควรมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้^{4,20}

1. ตั้งกลุ่มพัฒนาข้อสอบ

ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่ดีควรเป็นการแก้ปัญหา ที่อาศัยความรู้จากหลากหลายวิชา การมีทีมคณาจารย์ ที่มีประสบการณ์และความชำนาญแตกต่างกันมาช่วย กันสร้างข้อสอบจะได้สถานการณ์ผู้ป่วยที่เหมือนจริงใน เวชปฏิบัติและสามารถประเมินความรู้ของผู้เข้าสอบได้ ครอบคลุมสหสาขาวิชา และมั่นใจได้ว่าการเฉลยคำตอบ ทำได้คย่างรถบคกบ

2. เลือกปัญหาทางคลินิกที่จะทำการประเมินผู้สอบ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เนื่องจากโดย ลักษณะข้อสอบอัตนัยประยุกต์จะทำให้ทำการสอบได้ จำนวนข้อไม่มากนัก จึงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้สถานการณ์ ที่เป็นปัญหาทางคลินิกทุกอย่างจะมาปรากฏอยู่ในชุด ข้อสอบ ดังนั้นการเลือกปัญหาทางคลินิกที่จะทำการสอบ จึงต้องทำอย่างเป็นระบบ ควรมีการจัดทำตารางกำหนด ลักษณะข้อสอบที่ชัดเจนว่าในการสอบครั้งหนึ่ง ๆ จะมีข้อสอบกี่ข้อ จะประเมินความรู้ในระบบอวัยวะใด และจัดสรรให้ข้อสอบไม่ซ้ำซ้อนกัน (ไม่ควรมีข้อสอบสองข้อ ถามความรู้ในระบบอวัยวะเดียวกัน ในขณะที่บางระบบอวัยวะไม่มีข้อสอบเลย)

ลักษณะปัญหาทางคลินิกที่ควรเลือกมาสอบ ด้วยข้อสอบอัตนัยประยุกต์ ได้แก่

- ปัญหาที่พบได้บ่อยในเวชปฏิบัติ
- ปัญหาที่แพทย์เกิดความผิดพลาดในการดูแล ผู้ป่วยค่อนข้างบ่อย
  - ปัญหาที่ยังไม่สามารถวินิจฉัยสาเหตุได้ชัดเจน
  - ปัญหาที่มีความเกี่ยวพันกับหลายระบบ

เมื่อทีมคณาจารย์กำหนดปัญหาทางคลินิกที่ จะทำการประเมินได้ชัดเจนแล้ว (เช่น ปัญหาตัวเหลือง, น้ำหนักลด เป็นต้น) สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อคือการสร้าง สถานการณ์ผู้ป่วยที่แสดงถึงปัญหาดังกล่าวขึ้น โดย กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ให้ผู้เข้าสอบอ่านแล้วนึก ภาพผู้ป่วยได้ ในสถานการณ์ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับ อายุ เพศ อาการสำคัญ บริบทของการดูแลผู้ป่วย (เช่น ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลชุมชน หรือ หอผู้ป่วยในโรง พยาบาลมหาวิทยาลัย เป็นต้น)

3. กำหนดปัญหาสำคัญ

เมื่อทีมคณาจารย์เลือกปัญหาทางคลินิกที่จะ ทำการสอบแล้ว คณาจารย์ต้องตั้งคำถามว่าขั้นตอนใด ในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาดังกล่าวจัดเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่สุดในการจัดการปัญหานั้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวจะได้รับ การกำหนดให้เป็น ปัญหาสำคัญของสถานการณ์ผู้ป่วยที่ จะใช้สอบ ในบางกรณีที่ทีมคณาจารย์ไม่สามารถเลือกขั้น ตอนสำคัญในปัญหาทางคลินิกนั้น ๆ จากวิธีดังกล่าวได้

มกราคม-มิกุนายน 2558, ปีที่ 8, ฉบับที่ 1

เวเบ้นทึกศิริราช

อาจใช้คำถามว่าขั้นตอนใดในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหา ดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่นักศึกษาแพทย์หรือแพทย์ประจำ บ้านทำผิดพลาดมากที่สุด⁴

มีข้อแนะนำสองประการสำหรับการกำหนด ปัญหาสำคัญในแต่ละสถานการณ์ ได้แก่

- สิ่งที่ต้องตัดสินใจในผู้ป่วยแม้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และควรปฏิบัติอาจไม่ได้เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะต้องนำ มาสอบเสมอไป การปฏิบัติต่อผู้ป่วยหลายอย่างที่ทำกัน เป็นปกติ โดยไม่ต้องคิดวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่ไม่ค่อย ทำผิดพลาด มักไม่ใช่ปัญหาสำคัญในสถานการณ์นั้น

- ปัญหาสำคัญไม่จำกัดอยู่เฉพาะประเด็นปัญหา ทาง ชีววิทยาการแพทย์ (biomedical) เท่านั้น ในบาง สถานการณ์ปัญหาสำคัญอาจเป็นประเด็นทางจริยธรรม กฎหมาย หรือ การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคก็ได้

4. เขียนโจทย์คำถาม

เมื่อมีสถานการณ์ผู้ป่วยและขั้นตอนที่เป็นปัญหา สำคัญในสถานการณ์นั้นแล้ว ทีมคณาจารย์ต้องเขียน โจทย์คำถามที่มีความชัดเจน เพื่อประเมินว่าผู้เข้าสอบมี ความสามารถในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาสำคัญใน สถานการณ์ดังกล่าวหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วลักษณะโจทย์ คำถามที่ใช้บ่อยในข้อสอบอัตนัยประยุกต์ได้แก่

- จงสอบถามประวัติที่สำคัญเพิ่มเติม
- จงบอกการตรวจร่างกายที่สำคัญที่ต้องมองหา (หรือตรวจเพิ่มเติม) ในผู้ป่วย
  - จงให้การวินิจฉัย (หรือ การวินิจฉัยแยกโรค)
  - จงสั่งการตรวจค้นเพิ่มเติมเพื่อให้การวินิจฉัยโรค
  - จงสั่งการรักษาที่เหมาะสมให้ผู้ป่วย

โดยทั่วไปแล้วสถานการณ์ผู้ป่วยหนึ่ง ๆ ควรมี คำถามราว 2 – 3 ข้อ แต่ละข้อประเมินความสามารถใน การจัดการกับปัญหาสำคัญ 1 ประเด็น^{4,21} ในการเขียน โจทย์คำถามแต่ละข้อนั้นแนะนำให้มีการกำหนดจำนวน คำตอบที่สามารถตอบได้ไว้ด้วย เช่น

- จงบอกชื่อโรคที่ผู้ป่วยรายนี้น่าจะเป็นมากที่สุด 1 โรค
- จงบอกผลการตรวจร่างกายที่สำคัญที่จะช่วย ยืนยันการวินิจฉัยโรคมา 3 ประการ

- จงระบุการตรวจเพิ่มเติมทางห้องปฏิบัติการที่ จะช่วยในการวินิจฉัยโรค 1 การตรวจ

การกำหนดจำนวนคำตอบนี้จะทำให้ผู้เข้าสอบ ต้องเลือกสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมที่สุดเท่านั้นมาเขียนตอบ หากผู้เข้าสอบเขียนคำตอบเกินจำนวนที่กำหนด อาจารย์ ผู้ตรวจข้อสอบจะไม่อ่านคำตอบที่เกินมา การปฏิบัติเช่นนี้ จะช่วยกำจัดปัญหาการตรวจกระดาษคำตอบที่ผู้เข้าสอบ เขียนคำตอบแบบหว่านแห ให้ครอบคลุมทุกอย่างโดยที่ ผู้เข้าสอบเองไม่มีความรู้ ความเข้าใจว่าสิ่งใดเป็นประเด็น สำคัญในการดูแลผู้ป่วยในขั้นตอนนั้น ๆ

เมื่อทำการเขียนโจทย์คำถามและจำนวนคำตอบ ที่ต้องการแล้ว ให้อาจารย์ระบุเวลาที่ใช้ในการตอบคำถาม ตอนนั้นด้วย เนื่องจากข้อสอบอัตนัยประยุกต์มีการดำเนิน ของสถานการณ์ผู้ป่วยที่กำหนดให้โดยมีการให้ข้อมูลที่ละ ส่วน ผู้เข้าสอบจำเป็นที่จะต้องรู้เวลาที่มีในการทำข้อสอบ แต่ละตอนก่อนที่จะต้องส่งคำตอบและสถานการณ์ผู้ป่วย ดำเนินต่อไป ในการกำหนดเวลาในการทำข้อสอบแต่ละ ตอนให้อาจารย์ผู้ออกข้อสอบพิจารณาจากทั้งเวลาที่ ต้องใช้ในการอ่าน และเวลาที่ต้องใช้ในการเขียนคำตอบ ในข้อสอบตอนที่ต้องอ่านเนื้อหาโจทย์มาก หรือต้องเขียน คำตอบหลายบรรทัด ควรต้องมีการให้เวลาในการทำ ข้อสอบมากพอ หากเป็นไปได้ควรได้มีการลองทำการ อ่านโจทย์และเขียนคำตอบโดยตัวอาจารย์ผู้ออกข้อสอบ เองหรือเพื่อนอาจารย์แล้วลองจับเวลาที่อาจารย์ใช้ในการ ทำข้อสอบตอนนั้น ๆ เวลาที่ได้จะเป็นเวลาที่ผู้เชี่ยวชาญใช้ แก้ปัญหาผู้ป่วยในสถานการณ์ดังกล่าว หากให้นักศึกษา ทำ ควรเพิ่มเวลาให้ร้อยละ 30 – 50 ของเวลาที่อาจารย์ใช้

5. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

ขั้นตอนสุดท้ายในการสร้างข้อสอบอัตนัย ประยุกต์คือการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งเป็นขั้น ตอนที่มีความท้าทาย และสร้างความลำบากใจให้แก่ อาจารย์ผู้ออกข้อสอบหลายท่าน เนื่องด้วยเกรงว่าจะเฉลย คำตอบไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เข้าสอบจะเขียนตอบมา หรือ เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น ในที่นี้ผู้นิพนธ์ขอเสนอแนะแนว ทางในการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- แนะนำให้กำหนดคะแนนเต็มในการแก้ปัญหา

บทางามเราะ ปก**าดวา**มเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาดวามเราะ ปกาด

สถานการณ์หนึ่ง ๆ เป็น 100 คะแนน เท่ากันในทุก สถานการณ์ เพื่อให้ไม่ต้องทำการปรับคะแนนสอบหลัง การตรวจข้อสอบ

- กรณีที่มีคำตอบที่ถูกต้องยอมรับได้เพียง คำตอบเดียว เช่นข้อมูลจากโจทย์มีความชัดเจนว่าผู้ป่วย เป็นโรคอะไร แล้วโจทย์ให้ผู้เข้าสอบตอบชื่อโรค หากผู้เข้า สอบตอบตรงตามเฉลยที่ตั้งไว้ให้ได้คะแนนเต็ม หากตอบ คำตอบอื่นนอกจากนั้นไม่ได้คะแนน
- -ในกรณีที่มีคำตอบที่เป็นไปได้หลายคำตอบเช่น ถามการวินิจฉัยแยกโรค 3 โรค ในกรณีนี้ผู้ออกข้อสอบควร เตรียมเฉลยไว้หลายคำตอบ (มากกว่าที่กำหนดให้ตอบ) โดยแต่ละคำตอบสามารถมีน้ำหนักคะแนนไม่เท่ากันได้ โดยคำตอบที่ถูกต้องมาก สอดคล้องกับสิ่งที่ควรคิดถึงหรือ ปฏิบัติในขั้นตอนดังกล่าว จะได้คะแนนสูง ในขณะที่สิ่งที่ สามารถเป็นไปได้หรือควรปฏิบัติน้อยกว่าจะได้คะแนน ลดลงไป แต่เมื่อรวมคะแนนจากทุกคำตอบที่ผู้เข้าสอบ ตอบมาแล้วคะแนนสูงสุดที่ผู้เข้าสอบจะได้ต้องไม่สูงเกิน คะแนนที่กำหนดไว้เป็นคะแนนเต็มของข้อสอบตอนนั้น
- คำตอบบางลักษณะมีการเขียนเนื้อหาที่มี ความครบถ้วนสมบูรณ์แตกต่างกันได้ การกำหนดเกณฑ์ สามารถกำหนดให้คำตอบที่มีความสมบูรณ์ได้คะแนนเต็ม ส่วนคำตอบที่ไม่สมบูรณ์จะได้คะแนนลดหลั่นลงไปตาม ความเหมาะสม (เช่น โจทย์ถามเรื่องการให้สารน้ำทาง หลอดเลือดดำ คำตอบ Normal saline solution 1000 ml IV drip 200 ml/hr จะได้คะแนนเต็ม 4 คะแนน แต่หาก เขียนตอบ Normal saline solution โดยไม่บอกอัตราเร็ว ของการให้ ได้เพียง 2 คะแนน หากบอกอัตราการให้ถูก ต้องให้ 2 คะแนน)
- คำตอบที่ไม่ถูกต้อง ไม่สมควรปฏิบัติแก่ผู้ป่วย โดยทั่วไปแล้วพิจารณาไม่ให้คะแนน ซึ่งก็จัดเป็นการ ทำโทษในระดับหนึ่งแล้ว เพราะผู้สอบมีสิทธิเขียนคำตอบ ได้จำนวนจำกัด การที่ไม่ให้คะแนนในคำตอบที่ไม่เหมาะ สม ก็จะทำให้คะแนนสูงสุดที่ผู้สอบจะทำได้ลดลงไปแล้ว การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องที่มีผลเสียรุนแรงต่อผู้ป่วยเท่านั้นที่ ควรจะพิจารณาให้คะแนนติดลบ และแม้มีการให้คะแนน ติดลบก็ไม่ควรมีการติดลบข้ามไปถึงข้อสอบข้ออื่นในชุด ข้อสอบนั้น

- การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ไม่ควรใช้ คาจารย์ท่านเดียวในการกำหนด เพราะมักได้คำตคบที่ไม่ ครอบคลุม ควรใช้ทีมคณาจารย์หลายท่านช่วยกันคิดว่า คำตอบที่ผู้เข้าสอบอาจจะตอบได้ในสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งจะได้เกณฑ์การให้คะแนนที่สมบูรณ์กว่า อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะใช้คณาจารย์หลายท่านช่วยกันคิดคำตอบแล้ว ก็ตาม จะพบว่าในการตรวจข้อสอบอัตนัยประยุกต์หลาย ครั้ง จะพบคำตอบที่ผู้เข้าสอบตอบมาที่น่าจะได้คะแนนแต่ อาจารย์ผู้ออกข้อสอบไม่ได้กำหนดเกณฑ์คะแนนไว้ล่วง หน้าอยู่ประปราย ดังนั้นในการนำข้อสอบอัตนัยประยุกต์ ที่สร้างขึ้นใหม่มาใช้ในการสอบ 2 – 3 รอบแรกแนะนำให้ อาจารย์ผู้ที่ออกข้อสอบและมีความเชี่ยวชาญชำนาญใน การดูแลผู้ป่วยในสถานการณ์นั้น ๆ เป็นผู้ทำการตรวจ ข้อสอบ เพื่อให้สามารถพิจารณาได้ว่าคำตอบใดที่น่าจะเพิ่ม เข้าไปในเกณฑ์การให้คะแนนด้วย ซึ่งเมื่อทำไป 2 – 3 รอบ การสอบแล้วมักจะได้เกณฑ์การให้คะแนนที่มีความครอบ คลุมคำตอบที่ผู้สอบจะตอบมาได้ทั้งหมด แล้วจึงมอบ หมายให้อาจารย์ท่านอื่นช่วยตรวจให้คะแนนข้อสอบต่อไป

เมื่อทำการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนใน ข้อสอบเสร็จทุกข้อย่อยแล้วกระบวนการขั้นตอนสุดท้าย ในการสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์คือการกำหนดเกณฑ์ ผ่านของโจทย์สถานการณ์นั้น กล่าวคือจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้สอบต้องทำคะแนนได้อย่างน้อยที่สุดกี่ คะแนนจึงจะจัดว่าสอบผ่านในการแก้ปัญหาสถานการณ์ นั้น ๆ วิธีการตั้งเกณฑ์ผ่านทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่เป็นที่ นิยมมากที่สุดสำหรับข้อสอบอัตนัยประยุกต์ และเป็น วิธีที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลใช้เป็นประจำใน การตัดสินผลสอบอัตนัยประยุกต์คือวิธี Modified Angoff ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญสามขั้นตอนคือ

- (1) กำหนดลักษณะของผู้ที่มีความรู้ ความ สามารถคาบเส้น (borderline examinee) ว่าในความ เห็นของคณาจารย์แล้วผู้ที่มีความรู้เทียบเท่าระดับต่ำสุด ของเกณฑ์มาตรฐานการทำงานในการแก้ปัญหาเรื่อง นั้น ๆ น่าจะทำอะไรได้ ทำอะไรไม่ได้
- (2) ไล่ดูโจทย์คำถามที่ละข้อพร้อมเฉลย แล้ว ทำสัญลักษณ์ * ไว้ในคำตอบที่คาดว่าผู้ที่มีความรู้ ความ สามารถคาบเส้นจะตอบในข้อสอบแต่ละตอน

เว**เวนันทึกศิริรา**ช บทความทั่วไป

(3) ทำการรวมค่าคะแนนที่ได้รับการทำ สัญลักษณ์ * ไว้ตั้งแต่ข้อแรกจนถึงข้อสุดท้าย จะได้ คะแนนเกณฑ์ผ่านในการแก้ปัญหาสถานการณ์นั้น ๆ²² แนวทางการพัฒนาข้อสอบอัตนัยประยุกต์ในคณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีการใช้ ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ในการประเมินความรู้ของนักศึกษา แพทย์ชั้นคลินิกมานานแล้ว โดยเริ่มต้นจากการสอบของ แต่ละภาควิชา และต่อมาเมื่อศูนย์ประเมินและรับรอง ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม กำหนดให้การสอบอัตนัยประยุกต์เป็นส่วนหนึ่งของ การประเมินขั้นตอนที่ 3 ในการขอใบประกอบวิชาชีพ เวชกรรมตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 ทางคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลก็ได้มีการจัดสอบประมวลความรอบรู้ ทางการแพทย์สหสาขาวิชา ด้วยข้อสอบอัตนัยประยุกต์ (comprehensive MEQ examination) ในนักศึกษา แพทย์ปีที่ 6 อย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงเวลาที่มีการใช้ ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ในคณะฯได้มีการพัฒนาข้อสอบ ประเภทนี้อย่างต่อเนื่อง จากเดิมเคยจัดสอบข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ในรูปแบบข้อสอบกระดาษ จนพัฒนาให้จัดสอบ อัตนัยประยุกต์ด้วยการนำเสนอข้อมูลผู้ป่วยบนจอภาพ คอมพิวเตอร์ ร่วมกับการเขียนคำตอบในกระดาษคำตอบ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบัน แต่ถึงแม้ว่าฝ่าย การศึกษาจะมีการพัฒนาระบบจัดสอบข้อสอบอัตนัย ประยุกต์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อำนวยความสะดวกให้ ผู้เข้าสอบมากขึ้น และเพิ่มความพึงพอใจในประสบการณ์ การสอบขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการ วิเคราะห์ข้อสอบ วิเคราะห์คะแนน และแบบสำรวจความ พึงพอใจของผู้สอบที่ผ่านมาผู้นิพนธ์มีความเห็นว่าการ จัดสอบประมวลความรอบรู้ทางการแพทย์ด้วยข้อสอบ อัตนัยประยุกต์ของนักศึกษาแพทย์ยังสามารถพัฒนาให้ มีคุณภาพดีขึ้นได้อีกในหลายด้าน ดังนี้

(1) เนื้อหาข้อสอบ

ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่ใช้ในการสอบประมวล
ความรอบรู้ทางการแพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาลที่ผ่านมาหลายข้อเป็นเนื้อหาวิชาที่ยากและเป็น
ความรู้ลึกในระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง แนวทางในการ

พัฒนาการสอบอัตนัยประยุกต์อันดับแรกคือการพัฒนา เนื้อหาให้เหมาะสมกับการประเมินความรู้ของแพทย์เวช ปฏิบัติทั่วไป

เนื้อหาข้อสอบอัตนัยประยุกต์สำหรับการสอบ ประมวลความรอบรู้นั้นควรมุ่งเน้นเนื้อหาที่เป็นสหสาขา วิชา กล่าวคือต้องอาศัยองค์ความรู้ที่นักศึกษาได้ศึกษา มาจากหลายภาควิชามาช่วยกันแก้ปัญหาผู้ป่วย ข้อสอบ อัตนัยประยุกต์ที่นำมาสอบนักศึกษาแพทย์ทุกข้อใน ปัจจุบันล้วนมีความเป็นสหสาขาวิชาทั้งสิ้น มีอาจารย์จาก หลากหลายภาควิชามาร่วมกันออกข้อสอบ แต่อย่างไร ก็ตามข้อสอบบางข้ออาจมีลักษณะการใช้ความรู้สหสาขา วิชาแบบแยกเป็นส่วน ๆ กล่าวคืออาจารย์ต่างภาควิชากัน ใช้การแบ่งงานออกเป็นส่วน ๆ อาจารย์ภาควิชาที่หนึ่งออก ข้อสอบในตอนที่หนึ่งกับสอง อาจารย์ภาควิชาที่สองออก ข้อสอบในตอนที่สามกับสี่ และอาจารย์ภาควิชาที่สามออก ข้อสอบในตอนที่ห้ากับหก ข้อสอบลักษณะนี้มักจะยาก มาก เนื่องจากเป็นการใช้ความรู้เชิงลึกของแต่ละภาควิชา ที่ละเรื่อง เช่นซักประวัติ ตรวจร่างกายแล้วก็ไม่สามารถ วินิจฉัยโรคได้ ต้องส่งต่อไปทำการตรวจเพิ่มเติมในอีก ภาควิชาหนึ่ง ซึ่งผลการตรวจเพิ่มเติมก็แปลผลได้ยาก เมื่อ ได้ข้อสรุปแล้วก็ต้องส่งต่อไปให้แพทย์อีกสาขาวิชาหนึ่ง ทำการรักษา เมื่อรักษาแล้วก็มีภาวะแทรกซ้อนต้องส่งต่อ ให้แพทย์อีกสาขาวิชาหนึ่งทำการแก้ไขภาวะแทรกซ้อนให้ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่ใช้ความรู้ สหสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการในการสอบประมวลความ รอบรู้นั้นไม่ควรเป็นการประเมินความรู้ในเชิงลึกทีละวิชา ในข้อสอบแต่ละตอน แต่ควรเป็นการผสมผสานความรู้ จากหลากหลายสาขาวิชาในทุกขั้นตอน เช่น หญิงอายุ 30 ปี ปวดท้องน้อยตื้อ ๆ ตลอดเวลา 6 ชั่วโมง มีไข้ต่ำ ๆ คลื่นไส้เล็กน้อย โจทย์ให้ผู้สอบซักประวัติเพื่อการวินิจฉัย โรคซึ่งผู้สอบที่จะตอบคำถามได้ดีต้องอาศัยความรู้ทั้งโรค ในระบบทางเดินอาหาร ทางเดินปัสสาวะ อวัยวะสืบพันธุ์ สตรี กระดูกและกล้ามเนื้อ เป็นต้น

ข้อแนะนำในเรื่องเนื้อหาที่สำคัญคืออาจารย์ ผู้ออกข้อสอบต้องตระหนักว่าการสอบนี้เป็นการประเมิน ความรู้เวชปฏิบัติทั่วไป มิใช่การประเมินความรู้เชิงลึก ในศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา โรคหรือภาวะที่นำมาออก

53

บทางามเ<u>ว้าไป</u>

ข้อสอบส่วนใหญ่ควรอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรมในกลุ่มที่ 1 หรือ 2 (โรคหรือภาวะที่แพทย์ เวชปฏิบัติทั่วไปสามารถให้การดูแลด้วยตนเองได้ และ พิจารณาส่งต่อในกรณีที่โรครุนแรงหรือซับซ้อน) โรคหรือ ภาวะที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานฯ กลุ่มที่ 3 (โรคหรือภาวะที่ แพทย์เวชปฏิบัติทำการดูแลเบื้องต้นแล้วให้ส่งต่อไปยังผู้ เชี่ยวชาญ) ควรนำมาออกข้อสอบไม่มากนัก หากจะนำโรค หรือภาวะในเกณฑ์มาตรฐานฯกลุ่มที่ 3 มาออกสอบ ต้อง มุ่งเน้นการดูแลรักษาเบื้องต้นที่แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปพึง ทำได้ ไม่ควรมุ่งประเด็นไปที่การรักษาโดยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขามากจนเกินไป

(2) รูปแบบคำถาม

หลักการสำคัญของการวัดและประเมินผลคือ การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการวัดผลการเรียนรู้ ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อประเมิน ทักษะในการตัดสินใจทางคลินิกเป็นสำคัญ สิ่งที่ยังเป็น ปัญหาในข้อสอบอัตนัยประยุกต์บางข้อคือการเลือกถาม คำถามในรูปแบบที่ไม่ตรงตามเป้าประสงค์ของการสอบ อัตนัยประยุกต์ เช่นถามความจำขั้นพื้นฐาน โดยไม่ต้องคิด วิเคราะห์และตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำสิ่งใดกับผู้ป่วย รูปแบบคำถามที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้เช่น ผู้ชายอายุ 40 ปี มีใช้สองเดือน จงถามประวัติ การใช้รูปแบบคำถาม ลักษณะนี้จะวัดเพียงว่าผู้เข้าสอบจดจำหัวข้อทั้งหมด ของการซักประวัติในผู้ป่วยที่มีไข้เรื้อรังได้หรือไม่ และ ผู้สอบคนใดเขียนได้เร็วและครบถ้วนกว่ากัน ซึ่งอาจารย์ สามารถใช้เครื่องมือประเมินผลชนิดอื่นในการวัดความจำ ขั้นพื้นฐานได้ดีกว่าการใช้ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ การใช้ ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ควรมุ่งเน้นคำถามประเมินความ สามารถในการวิเคราะห์ปัญหาผู้ป่วย และตัดสินใจสั่ง การตรวจ หรือรักษาผู้ป่วยอย่างเหมาะสม

(3) จำนวนสถานการณ์ผู้ป่วยที่ใช้สอบ

ในการสอบประมวลความรอบรู้ด้วยข้อสอบ อัตนัยประยุกต์ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลที่ ผ่านมามีการใช้สถานการณ์ผู้ป่วยในข้อสอบตั้งแต่ 5 ถึง 8 ราย ถึงแม้ว่าจำนวนสถานการณ์ในการสอบระยะหลังมี แนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาในแง่ของความจำเพาะ ต่อบริบทของผู้ป่วย (case specificity) ที่ได้อภิปรายไป ก่อนหน้านี้แล้วจะเห็นได้ว่าการที่ผู้สอบแก้ปัญหาผู้ป่วย ได้ 5 ถึง 8 รายนี้น่าจะยังครอบคลุมประเด็นบัญหาทาง คลินิกได้ไม่มากเพียงพอ และคะแนนสอบที่ได้มาน่าจะ พัฒนาให้มีความเที่ยงสูงขึ้นได้อีกหากในการสอบมี จำนวนสถานการณ์มากขึ้น เนื่องด้วยรูปแบบข้อสอบ อัตนัยประยุกต์ที่ใช้ในการสอบของคณะ หยังเน้นการสอบถามการจัดการปัญหาของผู้ป่วยตลอดตั้งแต่ต้น จนจบ (Patient management problem, PMP) จึงทำให้ เวลาที่ใช้ในการสอบในแต่ละสถานการณ์ค่อนข้างนาน (แต่ละสถานการณ์มีคำถามย่อย 4 – 8 ข้อ ใช้เวลา 15 ถึง 30 นาทีต่อสถานการณ์) จึงทำให้ไม่สามารถสอบได้ หลายสถานการณ์

หากพิจารณาจากข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินผลที่ได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้ที่แนะนำให้ ใช้ข้อสอบอัตนัยประยุกต์แบบแก้ปัญหาสำคัญ แนวทาง การพัฒนาข้อสอบอัตนัยประยุกต์ของคณะฯ ให้มีความ ครอบคลุมสถานการณ์ผู้ป่วยที่มากขึ้น และ มีความเที่ยง ของคะแนนสอบมากขึ้นคือการใช้ข้อสอบแบบแก้ปัญหา สำคัญมาแทนการจัดการปัญหาของผู้ป่วยตั้งแต่ต้นจน จบ กล่าวคือในแต่ละสถานการณ์ผู้ป่วย ข้อสอบควรมุ่ง ถามคำถามสำคัญเพียงสองหรือสามข้อ และเพิ่มจำนวน สถานการณ์ผู้ป่วยให้มากขึ้นนั่นเอง

(4) การนำเสนอข้อสอบ

การทำข้อสอบอัตนัยประยุกต์ ผู้สอบต้องทำงาน ภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลา เวลาที่ใช้ในการตอบข้อสอบ อัตนัยประยุกต์เป็นผลรวมของเวลาที่ใช้อ่านโจทย์ คิด วิเคราะห์ และเขียนคำตอบ ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ สร้างความลำบากให้กับผู้สอบคือปริมาณข้อมูลที่นำเสนอ ให้ผู้สอบอ่านในสถานการณ์ผู้ป่วยแต่ละรายนั้นมีมาก ทำให้ผู้สอบต้องใช้เวลาในการอ่านมากและเหลือเวลา สำหรับเขียนคำตอบน้อย ถึงแม้ว่าในการนำเสนอข้อมูล ของข้อสอบอัตนัยประยุกต์จะได้มีการแยกข้อมูลเดิมที่ เคยนำเสนอไปก่อนหน้านี้ ออกจากข้อมูลใหม่ที่เพิ่มเติม ขึ้นมาในการนำเสนอข้อสอบแต่ละตอนแล้วก็ตาม ด้วย

มกราคม-มิกุมายน 2558, ปีที่ 8, ฉบับที่ 1

เวเบ้นทึกศิริราช บทความทั่วไป

รายละเอียดที่นำเสนอมีมาก ผู้สอบก็ยังคงมีความจำเป็น ต้องประมวลผลข้อมูลปริมาณมากอยู่ดี จากการทบทวน เนื้อหาของข้อสอบอัตนัยประยุกต์ที่ได้จัดสอบไปหลาย ครั้งพบว่าข้อสอบหลายข้อใช้ข้อมูลเพียงส่วนน้อยของที่ นำเสนอเท่านั้นก็สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาและการ ตัดสินใจเลือกการส่งตรวจหรือให้การรักษาผู้ป่วยได้อย่าง ถูกต้อง ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการสอบ อัตนัยประยุกต์อีกทางหนึ่งคือการที่อาจารย์ผู้ออกข้อสอบ พึ่งตระหนักถึงข้อจำกัดเรื่องเวลาในการทำข้อสอบของ นักศึกษาและเขียนสถานการณ์ผู้ป่วยให้มีความกระชับ นำ เสนอเฉพาะข้อมูลที่มีความจำเป็นในการตัดสินใจให้การ ดูแลรักษาผู้ป่วยเท่านั้น ในการนำเสนอข้อมูลแต่ละตอน ควรต้องทบทวนว่าข้อมูลเก่าที่เคยให้ในขั้นตอนก่อนหน้า นั้นมีความจำเป็นต้องนำเสนคซ้ำทั้งหมดหรือไม่ หากทำได้ ควรทำการสรุปข้อมูลให้ผู้เข้าสอบ และตัดทอนข้อมูลที่ ไม่จำเป็นในการแก้ปัญหาขั้นตอนนั้น ๆ ออกไป ตัวอย่าง เช่น ในข้อสอบตอนที่หนึ่งมีการนำเสนอประวัติผู้ป่วยสั้น ๆ แล้วมีใจทย์ถามถึงประวัติที่จะซักเพิ่มเติม และการตรวจ ร่างกายที่จะทำเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยโรค ในข้อสอบตอน ที่สองอาจารย์นำเสนอประวัติและผลการตรวจร่างกาย เพิ่มเติมให้ แล้วมีโจทย์ถามถึงการวินิจฉัยโรค และการ ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม ในข้อสอบตอน ที่สามอาจารย์นำเสนอข้อมูลการวินิจฉัยโรคของผู้ป่วย พร้อมผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ แล้วถามแนวทาง การรักษา การนำเสนอข้อสอบในลักษณะนี้ในข้อสอบ หลายข้อมีการนำเสนอข้อมูลของโจทย์ซ้ำเดิมและค่อย ๆ เพิ่มข้อมูลขึ้นในทุกขั้นตอน ในข้อสอบตอนที่สองก็นำเสนอ ข้อมูลที่เสนอในตอนที่หนึ่งกับสอง ในข้อสอบตอนที่สามก็ นำเสนอข้อมูลที่เสนอในตอนที่หนึ่ง สอง และ สาม ซึ่งเมื่อ ผ่านการสอบไปหลายตอนจะมีข้อมูลสะสมจำนวนมาก ที่ผู้สอบต้องอ่าน การนำเสนอข้อสอบที่มีประสิทธิภาพ มากกว่าควรมีการสรุปข้อมูลอย่างเหมาะสม ในข้อสอบ ตอนที่สาม หากได้ข้อสรุปการวินิจฉัยโรคแล้ว จะถาม แนวทางการรักษาโรค อาจารย์ควรพิจารณาตัดข้อมูล ประวัติและการตรวจร่างกายออก หากการสั่งการรักษา จำเป็นต้องทราบข้อมูลจากประวัติ หรือการตรวจร่างกาย บางอย่าง เช่น น้ำหนักตัว หรือ โรคร่วมที่ส่งผลต่อการ

วางแผนการรักษา ก็ให้นำเสนอเฉพาะข้อมูลที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจในขั้นตอนนั้นเท่านั้น

การนำเสนอข้อสอบอัตนัยประยุกต์ด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลเห็นความสำคัญ และได้ดำเนินการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีความ พร้อมในการพัฒนาด้านนี้มากพอสมควร เนื่องด้วยมีห้อง คอมพิวเตอร์ที่มีจำนวนคอมพิวเตอร์มากพอที่จะจัดให้ ผู้เข้าสอบทุกคนมีจอคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีการวางระบบ เครือข่ายให้มีการส่งผ่านข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ดี และมีความเสถียรของระบบพอสมควร มีการวาง มาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบที่ดี สามารถควบคุมการเข้าออกของข้อมูลจากระบบเครือ ข่ายคอมพิวเตอร์ได้ จึงส่งผลให้คณะได้ปรับรูปแบบ การจัดสอบอัตนัยประยุกต์จากระบบสอบด้วยข้อสอบ กระดาษมาเป็นการนำเสนอข้อสอบบนจอคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ซึ่งจากการสำรวจความเห็นของ นักศึกษาผู้เข้าสอบได้รับการตอบรับดีมาก นักศึกษาพึ่ง พอใจกับการสอบในระบบนี้ในระดับมากถึงมากที่สุด อย่างไรก็ตามระบบการสอบนี้ยังมีโอกาสที่จะพัฒนา ให้ดีขึ้นได้อีก ในระบบการจัดสอบปัจจุบันของคณะฯ ยังคงเป็นรูปแบบที่ไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์อย่างเต็มรูปแบบ ยังคงให้ผู้สอบเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบและเก็บ กระดาษในตอนท้ายของการสอบในแต่ละสถานการณ์ ผู้ป่วย การใช้ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการสอบ ปัจจุบันเน้นไปในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ผู้สอบสามารถ เห็นภาพถ่ายรังสี ภาพการตรวจทางห้องปฏิบัติการ แผนภาพ ตาราง รวมถึงรูปของผู้ป่วยได้ โดยผู้สอบทุกคน เห็นภาพที่มีความละเอียดสูงเท่าเทียมกัน และทำให้การ บริหารการสอบทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตัดปัญหา ผู้สอบลักลอบเปิดดูข้อสอบในตอนต่อไปล่วงหน้า หรือทำ ข้อสอบในบางตอนเกินเวลา การแสดงเวลาที่เหลือในการ ทำข้อสอบแต่ละตอนบนหน้าจอทำให้ผู้สอบบริหารเวลา ในการทำข้อสอบได้ดีขึ้น

ระบบจัดสอบอัตนัยประยุกต์ด้วยคอมพิวเตอร์ อย่างเต็มรูปแบบที่ไม่ต้องมีการเขียนตอบในกระดาษเลย นั้นมีการจัดทำในต่างประเทศ^{12,23} แต่ต้องยอมรับว่าการ

บทางามเรา ประวันที่ก**ศีริรา**ช

สร้างระบบการจัดสอบอัตนัยประยุกต์ด้วยคอมพิวเตอร์ อย่างเต็มรูปแบบนั้นเป็นงานที่ซับซ้อนและมีความ ท้าทายหลายอย่าง ทั้งในด้านผู้จัดสอบ ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์ และผู้เข้าสอบ ในอนาคตอันใกล้นี้ทางฝ่าย การศึกษายังไม่มีแนวทางที่จะพัฒนาการสอบอัตนัย ประยุกต์เป็นระบบคอมพิวเตอร์อย่างเต็มรูปแบบ ด้วยข้อ จำกัดสำคัญสามประการคือ ความพร้อมของผู้เข้าสอบ ความพร้อมของผู้ตรวจข้อสอบ และความพร้อมของ ระบบการสื่อสารระหว่างผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์ กล่าวคือ ผู้เข้าสอบจำนวนไม่น้อยยังไม่คุ้นเคยกับการพิมพ์คำ ตอบที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษผสมกันภายใน เวลาที่จำกัด อาจารย์ผู้ตรวจข้อสอบจำนวนไม่น้อยยัง ไม่สะดวกที่จะทำการตรวจข้อสอบและกรอกคะแนนบน หน้าจอคอมพิวเตอร์ในสถานที่และเวลาที่กำหนด และ การสร้างระบบการสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์กับผู้ใช้ ให้ทั้งนำเสนอข้อมูลผู้ป่วยที่มีรายละเอียดมาก พร้อม กับตอบรับคำตอบที่มีทั้งอักษร ตัวเลข และสัญลักษณ์ พิเศษ ที่ผู้เข้าสอบจะพิมพ์เข้าเครื่องพร้อม ๆ กันหลาย ร้อยคนโดยมีการควบคุมเวลาอย่างรัดกุมด้วย ยังเป็น สิ่งที่ทำได้ยากในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ดังนั้นในอนาคตอันใกล้นี้ทิศทางการพัฒนาระบบการจัด สอบข้อสอบอัตนัยประยุกต์คงยังมุ่งเน้นไปในรูปแบบการ นำเสนอข้อสอบผ่านจอภาพคอมพิวเตอร์ ร่วมกับการเขียน ตอบในกระดาษคำตอบอยู่

แต่ถึงแม้ว่าจะคงการจัดสอบอัตนัยประยุกต์ใน รูปแบบผสมผสานเช่นนี้ ผู้นิพนธ์ก็ยังเห็นว่ามีสิ่งที่ระบบ การนำเสนอข้อมูลผ่านจอคอมพิวเตอร์สามารถทำให้ดี ขึ้นได้ เช่นการทำให้ภาพมีรายละเอียดสูงขึ้น การเปิด โอกาสให้ผู้เข้าสอบสามารถขยายภาพเพื่อดูรายละเอียด ในบางส่วน การปรับรูปแบบการนำเสนออักษร และ พื้นหลังของจอภาพให้ผู้เข้าสอบอ่านข้อมูลได้ง่ายขึ้น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะได้มีการศึกษาหาแนวทางในการ พัฒนาในการสอบอัตนัยประยุกต์ครั้งต่อ ๆ ไป แต่อย่างไร ก็ตามด้วยศักยภาพของระบบการจัดสอบในปัจจุบัน ผู้นิพนธ์ยังมีความเห็นว่าอาจารย์ผู้ออกข้อสอบก็ยังไม่ได้ ใช้ศักยภาพของระบบอย่างเต็มที่ ยังมีข้อสอบหลายข้อที่ ใช้การบรรยายสิ่งตรวจพบที่สามารถมองเห็นเป็นภาพได้

แต่นำมาเขียนเป็นอักษรบรรยายสิ่งตรวจพบดังกล่าว ซึ่งทำให้ผู้เข้าสอบไม่ได้คิด วิเคราะห์และแปลผลการตรวจ ด้วยตนเอง แนวทางการพัฒนาข้อสอบอัตนัยประยุกต์ ที่สมควรได้รับการส่งเสริมในระบบการจัดสอบปัจจุบัน คือการใช้สื่อที่เป็นรูปภาพในข้อสอบให้มากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นการตรวจร่างกายจากการดู การดูภาพรังสี การดูคลื่น ไฟฟ้าหัวใจ การดูสิ่งส่งตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ ล้วนแล้ว แต่ควรนำเสนอเป็นรูปภาพทั้งสิ้น

บทสรุป

ในบทความนี้ผู้นิพนธ์ได้กล่าวถึงความรู้พื้นฐาน ในการสร้างข้อสอบอัตนัยประยุกต์โดยได้สรุปลักษณะพื้น ฐานของข้อสอบอัตนัยประยุกต์ พัฒนาการของข้อสอบ ประเภทนี้จากรูปแบบการจัดการปัญหาผู้ป่วยเป็นการ แก้ปัญหาสำคัญ มีการสรุปขั้นตอนสำคัญในการสร้าง ข้อสอบอัตนัยประยุกต์ห้าขั้นตอนได้แก่ (1) ตั้งกลุ่มพัฒนา ข้อสอบ, (2) เลือกปัญหาทางคลินิก, (3) กำหนดปัญหา สำคัญ, (4) เขียนโจทย์คำถาม, และ (5) กำหนดเกณฑ์ การให้คะแนน และในตอนท้ายได้มีการนำหลักการพัฒนา ข้อสอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมาวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดสอบอัตนัยประยุกต์สำหรับนักศึกษาแพทย์คณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลและเสนอแนะแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพการสอบอัตนัยประยุกต์สี่แนวทาง ได้แก่ (1) เนื้อหาข้อสอบ, (2) รูปแบบคำถาม, (3) จำนวน สถานการณ์ผู้ป่วย, และ (4) การนำเสนอข้อสอบ ผู้นิพนธ์ เชื่อมั่นว่าหากการจัดสอบอัตนัยประยุกต์ได้รับการพัฒนา อย่างเหมาะสมจะนำไปสู่การประเมินความรู้ และทักษะ การตัดสินใจดูแลผู้ป่วยในระดับคลินิกที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- Downing SM. Assessment of knowledge with written test forms. In: Norman GR, van der Vleuten C, Newble DI, editors. International handbook of research in medial education. Dordrecht: Kluwer Academic Pubishers, 2002:647 - 72.
- Epstein RM. Assessment in medical education. New Engl J Med 2007;356:387-96.
- The Board of Censors of the Royal College of General Practitioners.
   The modified essay question. J Roy Coll Gen Practit 1971;21:373-6.
- Farmer EA, Page G. A practical guide to assessing clinical decisionmaking skills using the key features approach. Med Educ 2005;39: 1188 -94.

มกราคม-มิกุนายน 2558, ปีที่ 8, ฉบับที่ 1

บายวามเว้าไป

- McGuire CH, Babbott D. Simulation technique in the measurement of problem solving skills. J Educ Meas 1967;4:1-10.
- จินตนา ศิรินาวิน, สาธิต วรรณแสง. ทักษะทางคลินิก, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2549.
- Hodgkin K, Knox JDE. Problem centered learning. London, United Kingdom: Churchill Livingstone, 1975.
- Stratford P, Pierce-Fenn H. Modified essay question. Phys Ther 1985; 65(1075-9).
- Feletti GI, Smith EK. Modified essay quetions: Are they worth the effort? Med Educ 1986:20:126 - 32.
- Rabinowitz HK. The modified essay question: An evaluation of its use in a family medicine clerkship. Med Educ 1987;21:114-8.
- Wallerstedt S, Erickson G, Wallerstedt SM. Short answer questions or modified essay questions - More than a technical issue. Int J Clin Med 2012;3:28-30.
- Lim EC, Seet RC, Oh VMS, Chia B, Aw M, S Q, et al. Computerbased testing of the modified essay question: The Singapore experience. Med Teach 2007;29:e261-8.
- Norman G, Bordage G, Curry L, et al. Review of recent innovations in assessment. In: Wakeford R, editor. Directions in clinical assessment: Report of the Cambridge conference on the Assessment of Clinical competence. Cambridge: Office of the Regius Professor of Physic, Cambridge University School of clinical Medicine, 1985:8-27.
- Page G, Bordage G. The Medical Council of Canada's key features project: A more valid written examination of clinical decision-making skills. Acad Med 1995;70:104-10.

- Neufeld VR, Norman GR, Barrows HS, Feightner JW. Clinical problem solving by medical students: A longitudinal and crosssectional analysis. Med Educ 1981;15:315-22.
- Perkins DN, Salomon G. Are cognitive skills context-bound? Educ Researcher 1989;18:16-25.
- van der Vleuten CPM, Swanson DB. Assessing clinical skills with standardized patients: The state of the art. Teach Learn Med 1990;2 (58-76).
- Eva KW. On the generality of specificity. Med Educ 2003;37(7): 587-88.
- Bordage G, Page G. An alternate approach to PMPs, the key feature concept. In: Hart I, Harden R, editors. Further developments in assessing clinical competence. Montreal: Can-Heal Publications, 1987:57-75.
- Page G, Bordage G, Allen T. Developing key features problems and examinations to assess clinical decision-making skills. Acad Med 1995;70:194-201.
- Norman G, Bordage G, Page G, Keane D. How specific is case specificity? Med Educ 2006;40:618-23.
- Hambleton RK, Pitoniak MJ. Setting performance standards. In: Brennan RL, editor. Educational measurement, 4th ed. Westport, CT: Praeger publishers, 2006;433-70.
- Federation of State Medical Boards of the United States, National Board of Medical Examiners. USMLE Step 3: Content description and general information, Available from http://www.usmle.org/pdfs/ step-3/2014content_Step3.pdf. June 2014.

ตามปกหน้าเวชบันทึกศิริราช ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2557 หน้า 74-83 เรื่อง "หน้ากากครอบกล่องเสียง Laryngeal Mask Airway (LMA)" โดย อรุโณทัย ศิริอัศวกุล

ขอแก้ไขเป็น

เวชบันทึกศิริราช ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2557 หน้า 74-83 เรื่อง "หน้ากากครอบกล่องเสียง Laryngeal Mask Airway (LMA)" โดย อังศุมาศ หวังดี และได้ทำการแก้ไข pdf เรียบร้อยแล้ว

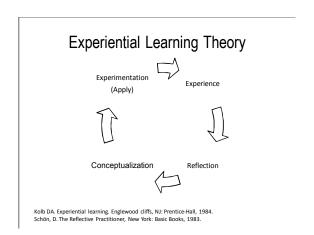

รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Summary

Summary

นพ. เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

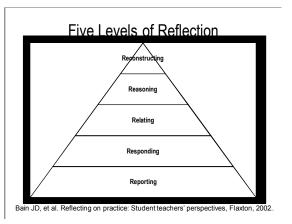

A complex and deliberate process of thinking about and interpreting experience in order to learn from it.

This is a conscious process which does not occur automatically, but is in response to experience and with a definite purpose.

Reflection is a highly personal process, and the outcome is a changed perspective, or learning.

Atkins and Murphy (1995)

Summary of the Workshop

- Morning
  - MCQ item development
  - -MCQ item analysis
- Afternoon
  - -CR item development

Shee.si.mahidol.ac.th

5

เอกสารประกอบการอบรม

16 March 2018

Part 3: Practical examination

รศ. ดร.นพ.เชิดตักดิ์ ใอรมณีรัตน์

หัวข้อ : OSCE item development

OSCE Item Development

เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล

OSCE

- Objective
- Structured
- Clinical
- Examination
- มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
- มีการจัดโครงสร้างเป็นสถานีย่อย
- ประเมินทักษะทางคลินิก
- การสถาเ

History

- 1975: Ronald Harden (University of Dundee) proposed a series of stations in examination of clinical skills for 5 minutes per each station.
- 1988: Faculty of Medicine, Ramathibodi hospital implemented an OSCE in M3 exam (introduction to clinical medicine)
- 1991: Medical Council of Thailand implemented an OSCE in medical licensing exam for foreign graduates.
- 2009: Center for Medical Competency Assessment and Accreditation implemented an OSCE as Step 3 medical licensing exam.

OSCE

- · Objective Structured Clinical Examination
- · Assessment of clinical skills
  - History taking
  - Physical examination
  - Communication skills
  - Procedural skills
  - Interpretation of medical investigations
  - Ordering of medical treatment

Components of an OSCE item

- 1. Scenario (ภาพรวมสถานการณ์)
- 2. Instruction for examinees (คำแนะนำผู้เข้าสอบ)
- 3. Instruction for SPs (คำแนะนำผู้ป่วยมาตรฐาน)
- 4. Scoring rubric (ใบให้คะแนน +/- คำแนะนำอาจารย์)

Scenario

- Title
- · Objectives
- Examinees
- · Clinical information
- Apparatus
- SP requirements
- Time

Scenario 1

 <u>หัวข้อ</u>: การตรวจร่างกายผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง
 <u>Objective</u>: นักศึกษาแพทย์สามารถแสดงวิธีการตรวจร่างกายผู้ป่วยที่มี อาการปวดท้องเฉียบพลัน และให้การวินิจฉัยที่ถูกต้องได้ ผู้สอบ: นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 สถานการณ์: สมบูรณ์ อายุ 35 ปี มีอาการปวดท้องใต้ชายโครงด้านช้าย
 ชั่วโมง ปวดตื้อๆตลอดเวลา
 คำสั่ง: จงแสดงวิธีการตรวจหน้าท้องผู้ป่วย บรรยายสิ่งที่ตรวจพบและให้

การวินิจฉัยโรคที่คิดถึงมากที่สุด 1 โรค <u>เวลา</u> : 5 นาที (ตรวจร่างกาย 4 นาทีครึ่ง บอกสิ่งที่พบและวินิจฉัยครึ่งนาที)

Scenario 1 (cont.)

Apparatus

ผู้ป่วยสมมติ	1	คน
(ชายอายุ 30 - 40 ปี ไม่มีแผลผ่าตัดหน้าท้อง)		
โต๊ะนั่งสำหรับกรรมการ	1	ตัว
เก้าอื่นั่ง	1	ตัว
เตียงตรวจร่างกาย	1	ตัว
ผ้าปูเตียง หมอน และผ้าห่ม	1	ชุด
เลกสารกริงเายและแงเฟลร์งเการให้คะแงเง		

Instruction for Examinees

- ผู้ป่วยหญิงไทยคู่ อายุ 22 ปี มีอาการปวดท้อง 4 ชั่วโมงก่อน มาโรงพยาบาล
- คำสั่ง
  - 1. จงซักประวัติผู้ป่วยรายนี้ (4 ½ นาที)
  - 2. จงบอกการวินิจฉัยโรคที่นึกถึงมากที่สุด (1/2 นาที)

Standardized Patient (SP)

- ผู้ป่วยมาตรฐาน
  - ผู้ป่วยจริง หรือ คนปกติมาแสดงเป็นผู้ป่วย
  - ได้รับการฝึกให้นำเสนออาการ หรือ อาการแสดงที่กำหนด
  - สามารถแสดงได้เหมือนบทบาทในการแสดงทุกครั้ง
  - พื่อใช้ในการสอน หรือ ประเมินผลนักศึกษา

History

- Programmed patients (Barrows & Abrahamson, 1964)
- Simulated patients (Barrows, 1971)
- Patient instructors (Stillman, 1976)
- Simulated patients-based exam (Harden et al, 1975)
- · Standardized patients (Barrows, 1993)

Perkowski LC. Standardized patients. In: Distlehorst LH, Dunnington GL, Foise JR. Teaching and learning in medical and surgical education: Lessons learned for the 21st century. Routledge, 2000

Instruction for SPs

- · General information about the scenario
- Information of the portrayed patient
  - Name, age, and relevant personal information (occupation, family, etc.)
  - Dress (+/- make-up)
  - Medical history/ physical findings
    - If being asked ....., answered ...
    - If being pressed ...., reacted....
    - Cue to portray or reveal special information/findings (cry, angry, guiding info., etc.)

Instruction for SPs

โจทย์: นักศึกษาจะทำการชักประวัติท่านเพื่อให้การวินิจฉัยโรคให้ท่านให้ข้อมูลต่อไปนี้ ข้อมูลจากโจทย์: ท่านเป็นผู้ป่วยชายไทยคู่ อายุ 40 ปี มีอาการปวดชาหนีบข้างชวา 1 วัน การแต่งกาย: แต่งกายชุดลำลอง เป็นเสื้อ กางเกงที่สามารถเปิดหน้าท้องได้สะตวก การตกแต่งบาดแผล: ไม่มี

ข้อมูลที่นักศึกษาจะซักถามจากท่าน

- 1. ตำแหน่งที่ปวดท้อง : ปวดบริเวณขาหนีบด้านขวา
- 2. ลักษณะของอาการปวด : ช่วงแรกปวดหน่วงๆ ตลอดเวลา
- 3. มีอาการปวดร้าวไปที่อื่นหรือไม่ : ไม่มี
- ลักษณะของอาการปวดตอนเริ่มแรก เป็นอย่างไร เป็นทันทีทันใดหรือค่อยๆปวดเพิ่มชื้นข้าๆ เป็นที่ตำแหน่งเดียวกันนี้หรือมีการย้ายที่ปวด : ค่อยๆปวดเพิ่มชื้นข้าๆ ไม่มีการย้ายที่ปวด
- 5. มีปัจจัยใดที่ทำให้ปวดเปลี่ยนแปลงหรือไม่ : ปวดเพิ่มมากขึ้นในขณะขึ้นหรือไอ

Instruction for SPs (cont.)

6.อาการร่วมอื่นๆ

6.1 ทั่วไป: มีใช้ต่ำๆ

6.2 ระบบทางเดินอาหาร: มีอาการปวดท้องบีบๆเป็นพักๆ คลื่นไส้และอาเจียน

7. ประวัติอดีต

7.1 ประวัติการมีก้อนที่ขาหนีบ สังเกตมีก้อนที่ขาหนีบข้างขวามา 2 ปี

7.2 ประวัติการเปลี่ยนแปลงของก้อนที่ขาหนีบ

ขนาดก้อนเท่าๆเดิม จะโตมากเวลาขึ้นหรือเบ่ง เวลานอนแล้ว ก้อนจะขุบได้เอง

... 9. ประวัติส่วนตัว : อาชีพ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา

ทำงานเป็นเสมียน สูบบุหรี่วันละ 2 ซองมา 10 ปี ไม่ดื่มสุรา

Components of an OSCE item

- 1. Scenario (ภาพรวมสถานการณ์)
- 2. Instruction for examinees (คำแนะนำผู้เข้าสอบ)
- 3. Instruction for SPs (คำแนะนำผู้ป่วยมาตรฐาน)
- 4. Scoring rubric (ใบให้คะแนน +/- คำแนะนำอาจารย์)

Scoring Rubric General Format

หัวข้อการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
ตอนที่ 1. การปฏิบัติต่อผู้ป่วย	10	6	0
	ครบ	อย่างน้อย 2	1 หรือ 0 ข้อ
ตอนที่ 2. รายละเอียดอาการ/การปฏิบัติ	5	3	0
ตอนที่ 3 การวินิจฉัยแยกโรค	XXXX	10	•
	YYYY	8	
	zzzz	5	

Scoring Rubric

- กระชับ ได้ใจความ สื่อความหมายตรงกัน
- กำหนดประเด็นที่สำคัญ หรือเป็นจุดที่มักทำผิดพลาด
- บรรยายพฤติกรรมที่ผู้ประเมินสังเกตได้
- กำหนดน้ำหนักคะแนนตามความสำคัญ

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Case content [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(8): 4.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 1) เติดศักดิ์ ใครมณีรัตน์

Objective Structured Clinical Examination (OSCE) เป็นเทคนิคที่เป็นที่ยอมรับและ ได้รับการใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ทั้ง การสอนและประเมินผล ทางแพทยศาสตรศึกษาทุกระดับทั่วโลก ผมจะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการจัดสอบ OSCE โดย แบ่งออกเป็น 3 ตอนตามส่วนประกอบสำคัญของ OSCE ได้แก่ เนื้อหาของโจทย์ (content) ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) และ อาจารย์ผู้ให้คะแนน (rater) ในบทความนี้จะขอกล่าวถึง เนื้อหาของโจทย์

- 1. สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือวัตถุประสงค์ของการสอบ เนื่องจาก OSCE เป็นการสอบที่ต้องใช้ทรัพยากรมาก ควรตั้ง วัตถุประสงค์การสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถที่ไม่สามารถประเมินได้ด้วยวิธีอื่น เช่นทักษะในการสื่อสารกับ ผู้ป่วย ทักษะการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย ทักษะการทำหัตถการ เป็นต้น ไม่ควรใช้ OSCE เพื่อวัดความรู้ผิวเผินที่ สามารถวัดได้ด้วยข้อสอบ MCQ
- 2. วางแบบแปลนของเนื้อหาข้อสอบ (test blueprint) ที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาในทุกด้าน และทุกทักษะที่ต้องการ ประเมินอย่างเท่าเทียมกัน มีการระบุชัดว่าในการสอบ OSCE นี้ทดสอบความรู้เรื่องใดบ้าง (โรคปอด โรคหัวใจ โรคไต ฯลฯ) และใช้ทักษะใดบ้าง (การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การให้คำแนะนำ ฯลฯ) อย่างละกี่ข้อ ระวังอย่าให้เนื้อหา ข้อสอบมีน้ำหนักในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าเรื่องอื่น
- 3. ในการเขียนโจทย์ OSCE แต่ละข้อ ต้องเขียนให้ครอบคลุมรายละเอียดทุกด้านของการสอบ ได้แก่ คำชี้แจงสำหรับ นักเรียน สำหรับผู้ป่วยมาตรฐาน และสำหรับอาจารย์ผู้คุมสอบ สถานการณ์ผู้ป่วยจำลอง ประวัติและผลการตรวจ ร่างกายที่ผู้ป่วยมาตรฐานต้องแสดงออก อุปกรณ์ประกอบที่ต้องใช้ ระยะเวลาที่ต้องใช้ แบบฟอร์มให้คะแนน และ เกณฑ์การให้คะแนน
- 4. การเขียนโจทย์ผู้ป่วยควรนำข้อมูลมาจากผู้ป่วยจริง ซึ่งจะทำให้โจทย์มีความเหมือนจริง ไม่ขาดรายละเอียดในเนื้อหา ของโจทย์ และประหยัดเวลาในการแต่งโจทย์ นอกจากนี้ยังทำให้มีแฟ้มประวัติและผลการตรวจเพิ่มเติมรวมทั้งฟิล์มที่ สามารถนำมาใช้เสริมโจทย์ได้ง่าย
- 5. โจทย์สำหรับแต่ละสถานีควรมีความยาวเหมาะสม โจทย์ที่ใช้เวลานานสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถของ นักเรียนในเรื่องนั้นๆ ได้ละเอียด แต่ก็ทำให้มีโอกาสวัดความสามารถของนักเรียนได้น้อยเรื่อง เนื่องจากทักษะทางการ แพทย์หลายด้านมีความเจาะจงต่อภาวะโรค (นักเรียนที่ซักประวัติโรคเลือดได้ดีอาจซักประวัติผู้ป่วยโรคซึมเศร้าไม่ คล่องได้) โดยทั่วไปแนะนำให้จัดเวลาที่ใช้สอบในแต่ละสถานี ให้นักเรียนได้มีโอกาสสอบในอย่างน้อย 8 10 สถานี (ยิ่งมีสถานีสอบมาก ผลการสอบยิ่งมีความแม่นยำมาก) หลายการศึกษาพบว่าเพื่อให้ได้ผลการสอบ OSCE ที่มี ความแม่นยำพอยอมรับได้ จะต้องใช้เวลาในการสอบอย่างน้อย 3 4 ชั่วโมง
- 6. จัดให้มีการตอบคำถามตามหลังการสอบทักษะกับผู้ป่วย (post-encounter probe) เท่าที่จำเป็น ไม่มากเกินไป เนื่องจากคำถามเหล่านี้มักวัดความสามารถที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์หลักของการสอบ OSCE (มักวัดความรู้ใน ทำนองเดียวกับ MCQ) จึงเป็นการเพิ่มเวลาสอบโดยไม่จำเป็นและยังลดความแม่นยำของผลการสอบอีกด้วย

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Standardized patients [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(9): 3.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 2) เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์

ในบทความนี้จะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการใช้ผู้ป่วยมาตรฐาน (Standardized patients) ใน OSCE ก่อนอื่นผม ขอกล่าวถึงนิยามของศัพท์ที่สำคัญในการใช้ผู้ป่วยในการสอบก่อน เราเรียกคนปกติที่ไม่มีความเจ็บป่วย แต่แสดงบทบาทเป็น ผู้ป่วยว่า ผู้ป่วยสมมติ (simulated patient) ซึ่งผู้ป่วยสมมติเหล่านี้อาจแสดงออกไม่สม่ำเสมอ เมื่อได้พบกับนักเรียนแต่ละคน หากเราทำการฝึกให้ผู้ป่วยสมมติ (หรือ ผู้ป่วยจริง) แสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงอย่างสม่ำเสมอ เป็นมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะได้พบกับนักเรียนคนใด เราจะได้ ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) การสอบ OSCE ให้ได้ผลการประเมินที่ แม่นยำนั้นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient, SP)

- 1. ผู้ป่วยมาตรฐานต้องได้รับการฝึกฝนอย่างดีจนมั่นใจว่าการแสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงได้มาตรฐานในทุก ครั้งที่แสดงบทบาท การฝึกฝนนี้ต้องเริ่มต้นจากการมีบท (script) ที่ดี มีความละเอียดครอบคลุมข้อมูลทุกด้านที่ เกี่ยวกับภาวะโรคที่สนใจ และมีการฝึกซ้อมและตรวจแก้โจทย์โดยอาจารย์ผู้แต่งโจทย์เพื่อให้มั่นใจว่าความเข้าใจ บทบาทของผู้ป่วยมาตรฐานถูกต้องตามความตั้งใจของผู้แต่งโจทย์ โดยทั่วไปเมื่อได้รับการฝึกฝนแล้วผู้ป่วยมาตรฐาน สามารถแสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงได้อย่างถูกต้องมากกว่า 90%
- 2. ในการสอบใหญ่บางครั้งมีความจำเป็นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐานหลายคนเพื่อแสดงบทบาทเดียวกัน มีหลายการศึกษาแสดงว่าการใช้ผู้ป่วยมาตรฐานหลายคนในลักษณะนี้ไม่ลดความแม่นยำของผลสอบ ตราบเท่าที่เรามีสถานีสอบ OSCE มากเพียงพอ และผู้ป่วยมาตรฐานได้ถูกสุ่มกระจายตัวอยู่ตามสถานีสอบอย่างไม่ ลำเอียง (randomly distributed)
- 3. หลายการศึกษาที่วิเคราะห์การสอบที่มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐานชุดเดิมสอบนักเรียนหลายชุดต่อเนื่องกัน พบว่านักเรียนที่สอบรอบหลังไม่ได้ทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนที่สอบรอบแรก แสดงว่านักเรียนที่สอบก่อนไม่ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการสอบที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่สอบรอบหลัง หรือหากนักเรียนให้ข้อมูลแก่กัน ข้อมูลเพียงที่ได้รับ เกี่ยวกับคำชี้แจงใจทย์โดยไม่มีข้อมูลรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการ สอบแก่นักเรียนรอบหลัง
- 4. นอกจากจะใช้ผู้ป่วยมาตรฐานเพื่อวัดทักษะของนักเรียนที่เกี่ยวเนื่องกับผู้ป่วยโดยตรง (เช่นการซักประวัติ ตรวจ ร่างกาย) แล้ว เรายังสามารถใช้ผู้ป่วยมาตรฐานประกอบกับแบบจำลองเพื่อทดสอบทักษะการทำหัตถการเพื่อทำให้ การปฏิบัติหัตถการมีความสมจริงได้ด้วย เช่น การนำแบบจำลองสำหรับเย็บแผลมาติดกับแขนของผู้ป่วยจำลอง จะ ช่วยให้สามารถวัดทักษะในการเย็บแผลในขณะเดียวกันกับที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มีความเจ็บปวดจาก บาดแผลด้วย

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Scoring [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(10): 1.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 3) เติดศักดิ์ ใครมณีรัตน์

ในบทความนี้จะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการให้คะแนนในการสอบ OSCE

- 1. การให้คะแนน OSCE ทำได้ 2 วิธีใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ checklist (ให้คะแนน 1 เมื่อทำสิ่งที่ระบุในรายการ และให้ คะแนน 0 เมื่อไม่ทำรายการนั้น เช่น "นักเรียนถามประวัติประจำเดือนครั้งสุดท้าย": 0 ทำ, 1 ไม่ทำ) และ rating scale (ให้คะแนนได้หลายระดับขึ้นกับระดับความถูกต้องของการปฏิบัติ เช่น "นักเรียนอธิบายหัตถการที่จะทำได้ชัดเจน": 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2 ไม่เห็นด้วย, 3 เห็นด้วย, 4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง) การให้คะแนนด้วย checklist จะได้ผลการ ประเมินที่ผู้ให้คะแนน (rater) มีความเห็นพ้องกัน (inter-rater agreement) มากกว่า แต่สามารถแยกแยะความ แตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ไม่ดีเท่ากับการให้คะแนนด้วย rating scale ควรใช้ checklist สำหรับให้คะแนนโจทย์ที่ประเมินความครบถ้วนของเนื้อหาหรือขั้นตอน (เช่น ซักประวัติ ตรวจร่างกาย) แต่ควรใช้ rating scale สำหรับให้คะแนนโจทย์ที่ประเมินคุณภาพของทักษะหรือกระบวนการปฏิบัติ (เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำหัตถการ)
- 2. ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ให้คะแนน (rater) มากกว่า 1 คน ต่อ 1 สถานี หากมีทรัพยากรบุคคลมากพอ เราควรจะเพิ่มจำนวนสถานีสอบ มากกว่า เพิ่มจำนวนผู้ให้คะแนนต่อสถานี การเพิ่มจำนวนสถานีสอบ ส่งผลให้คะแนนสอบ OSCE มีความแม่นยำเพิ่มขึ้นมากกว่า การเพิ่มจำนวนผู้ให้คะแนนต่อสถานี
- 3. นอกจากเราจะให้อาจารย์แพทย์เป็นผู้ให้คะแนนแล้ว เรายังสามารถฝึกให้ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) ทำการให้คะแนนได้ด้วย พบว่าเมื่อได้รับการอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนและฝึกปฏิบัติแล้ว ผู้ป่วยมาตรฐาน สามารถ ให้คะแนนที่มีความแม่นยำสูงไม่แพ้อาจารย์แพทย์ ข้อดีของการให้ผู้ป่วยมาตรฐานเป็นผู้ให้คะแนนคือสะดวก และ ประหยัด ในทางกลับกันการให้อาจารย์แพทย์เป็นผู้ให้คะแนนมีข้อได้เปรียบคืออาจารย์สามารถชี้แนะข้อบกพร่อง และแนะนำแนวทางการปรับปรุงแก้ไขทักษะและวิธีคิดของนักเรียนได้ทันที
- 4. ไม่ควรใช้ผลการประเมินจากสถานีใดสถานีหนึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่านักเรียนมีความสามารถหรือไม่มีความสามารถในด้าน ใด เนื่องจากผลการประเมินจากสถานีเดียวมีโอกาสผิดพลาดได้มาก การตัดสินว่านักเรียนคนใดมีความสามารถ หรือไม่ให้ใช้ผลการประเมินโดยรวมซึ่งมีความแม่นยำมากกว่า
- 5. การรายงานคะแนน OSCE แก่นักเรียนนั้นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสอบ หากทำการสอบ formative test ควรบอกข้อดี ข้อด้อย ของนักเรียนแต่ละคน และชี้แจงสิ่งที่ควรปรับปรุงอย่างละเอียด ส่วนคะแนนรวมนั้นอาจไม่ค่อย มีความสำคัญนัก ในทางกลับกัน หากทำการสอบ summative test เราต้องคำนึงถึงการรักษาความลับของข้อสอบ เนื่องจากข้อสอบ OSCE ที่ดีนั้นพัฒนาขึ้นได้ยาก และควรได้รับการเก็บไว้ในคลังข้อสอบเพื่อนำมาใช้ในอนาคต ดังนั้นเราไม่ควรแจงรายละเอียด ข้อถูก ข้อผิด ของนักเรียนแต่ละคนในทุกสถานี แต่แจ้งเพียงผลสอบว่าผ่านหรือไม่ ผ่าน

รศ. พญ.พรพรรณ กู้มานะชัย

หัวข้อ : Long case examination

Long-case Examination

PORNPAN KOOMANACHAI, MD FACULTY OF MEDICINE SIRIRAJ HOSPITAL

Long-case Examination

- · One of assessment instruments
- · Clinical/Practical Assessments
- · Long- and short-case examination
  - Short-case examination: individual component
  - Long-case examination: assessment on the patient as a whole

Long Case Examination

Advantages and Disadvantages

Long Case Examination

Advantages

- Comprehensive competency evaluation
- In-depth exploration of knowledge, skills
- Powerful tool of feedback

Long Case Examination

Disadvantages

- Subjective ratings
- Unstructured settings
- Adequacy of observation
- Case specificity: construct underrepresentation
- Fairness among students: A luck of draw
- Time commitment from medical teachers
- · Low reliability
- Divergence of objectives: oral examination

Long Case Examination

- The candidate
  - spend a long period of time
  - explore and work up a single patient case
- An examiner assesses
- history taking
- physical examination
- communication skills
- diagnostic skills
- $\bullet\,\text{plan}$ of investigations and management
- professionalism of the candidate

Assessment Objectives

- Knowledge
  - Lower order: Recall, Comprehension, Application
  - Higher order: Analysis, Synthesis, Evaluation
- Psychomotor skills
- Attitudes

Long-case Examination

- อาจารย์เคยมีประสบการณ์คุมสอบรายยาวหรือการ จัดการสอบรายยาวหรือไม่
- อาจารย์ประสบปัญหาใดในการคุมสอบหรือจัดสอบบ้าง
- อาจารย์มีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

Long-case Examination

- Problems
  - Objectivity
  - Validity
  - Reliability

"Luck of the draw; different examiners examine different candidates on different patients"

Stokes, 1974

Long-case Examination

- · Use of a non-standardised real patient
- May provide a unique opportunity to test
- the physician's tasks and interaction with a real patient
- Has poor content validity
  - · Less reliable and lacks consistency
- Reproducibility of the score is 0.39
- In high stake summative assessment long case should be avoided

Noricine,2002 Int J Health Sci (Qassim). 2008; 2(2):3-7

Long-case Examination

• ให้อาจารย์แต่ละท่านเขียนลักษณะของทักษะและ คะแนนที่ต้องการประเมินผู้เรียนจากการสอบรายยาว โดยให้คะแนนเต็มของการสอบเป็น 100 คะแนน (เวลา 5 นาที)

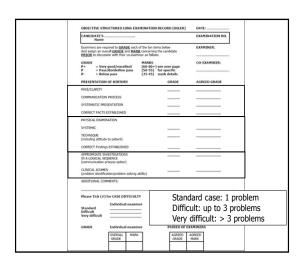
OSLER

The Objective Structured Long **Examination Record (OSLER)**

- •10 items
  - 4 on history
  - 3 on physical examination
  - 3 on investigation, management, and clinical acumen
- · Objectivity: prior agreement on what to be examined
- · Assess both processes and products
- · Identification of case difficulty by an examiner

OSLER's components

- · History taking
  - Clarity of presentation, communication process, systematic approach, establishment of case facts
- Physical examination
  - Systematic approach, examination technique, establishment of correct physical findings
- Investigations, Management, Clinical acumen
- · Ability to identify and solve problems

DITINGUISHERONIETERNICID SOLONI SCHEME 80 OUTSTANDING! of ear and facularly cornet persentation of the polarity in the control of the case and suggestion of the case management. Clearly, a candidate displaying honours. 81 DESCRIPTION OF SALL case preventation, communication shift, persentation, communication shift and clearly revent displaying honours. 82 DESCRIPTION OF SALL case preventation, communication shift, persentation, communication shift, examination technique, and demonstration communication shift, examination technique, and demonstration of the cornel task and hypinical signs of the case. The candidate case presentation, communication shift, examination technique, and demonstration of the cornel task and hypinical signs of the case. The candidate case is a constrained of the case of the cornel task and support of the cornel task and private signs of the case of the cornel task and care and the case of the

Long-case Examination

- Three variables
  - Candidates***
  - Examiners
  - Patients

Long-case Examination

To standardize patients

- No SP, real patient
- Case difficulty
  - 1. Standard case: 1 problem
- 2. Difficult: up to 3 problems
- 3. Very difficult: > 3 problems

·To standardize examiners

- 2 examiners
- Increased number of items and fixed structure
- "Conscious" examiner; measure what it is supposed to measure

National Medical Licensing Examination

- Step 1: MCQ in Basic medical science
- Step 2: MCQ in Clinical science
- Step 3: Clinical skills and problem solving
  - 1. OSCE
  - 2. MEQ
  - 3. Long case exam

Long Case Examination

- •ข้อกำหนดของ ศรว. ในการสอบ long case ข้อกำหนด ของ ศรว. ในการสอบ long case examination
  - 1. จำนวนผู้ป่วยอย่างน้อย 2 ราย
  - 2. โรค หรือ ปัญหาสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา
  - 3. ผู้ป่วยใน หรือ ผู้ป่วยนอก
  - 4. รูปแบบการสอบ 3 ขั้นตอน
    - 1) Patient encounter under direct observation 30 นาที
    - 2) Case discussion 20 30 นาที
    - 3) Patient encounter 10 นาที

Clinical Competencies

- · History taking (15)
- Physical examination (15)
- Data organization and presentation (10)
- Case discussion: reasoning and analysis (15)
- Decision making and problem solving (15)
- Communication skills (15)
- Professional attitudes and etiquette (15)

Level of Competencies

- Very good
  - ความถูกต้องครบถ้วนมากกว่าร้อยละ 80
- Good
- ความถูกต้องครบถ้วนร้อยละ 60 80
- Require improvement
  - ความถูกต้องครบถ้วนน้อยกว่าร้อยละ 60 (ไม่ผ่าน)

Long-case Examination

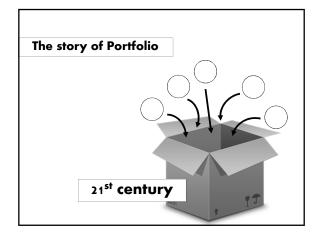
Questions & Comments

ผศ. นพ.ตรีกพ เลิศบรรณพงษ์

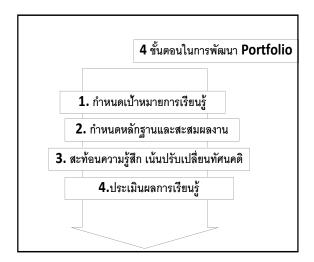
หัวข้อ : Portfolio

Portfolio The 21st century assessment tool LERTBUNNAPHONG T, M.D.

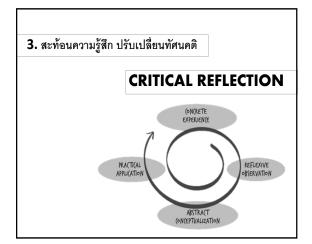

What is PORTFOLIO?

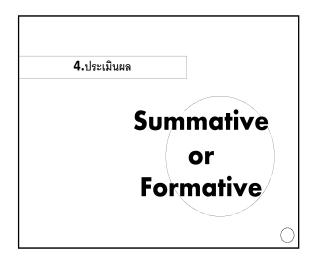

1. กำหนดเป้	ัาหมาย
	VISION
	MISSION
	POLICY
DI	ESIRED DOCTOR

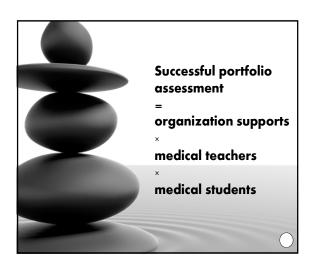
2. กำหนดหลักฐาน	
ต้องสะท้อนเป้าหมาย	LIFE

Learning without reflection is **Waste**Confucius

0	utcomes
E	vidences
R	eflection
Δ	ssessment

There are great **strengths** in each assessment once **COrrect One** is selected for each outcome John Dent ESME online course 2012

ผลลัพธ์การปฏิบัติงานของ

นายแพทย์ X อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ A

ตามการประเมินด้วยแฟ้มสะสมพัฒนาการ (Portfolio)

ปีการศึกษา 2554-2556

Competency based portfolio assessment

Academic year 2011-2013

สาส์นจากหัวหน้าภาควิชา

ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ขอแสดงความยินดีกับ นายแพทย์ A ที่สำเร็จการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน สาขาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555

ตลอดระยะเวลาสามปีที่ผ่านมา ภาควิชาฯ ได้ดำเนินการประเมินคุณสมบัติด้านต่างๆ ของท่าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะหัตถการ การวิจัย และพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ในรูปแบบ Portfolio ดังผลสรุปในเอกสารฉบับนี้

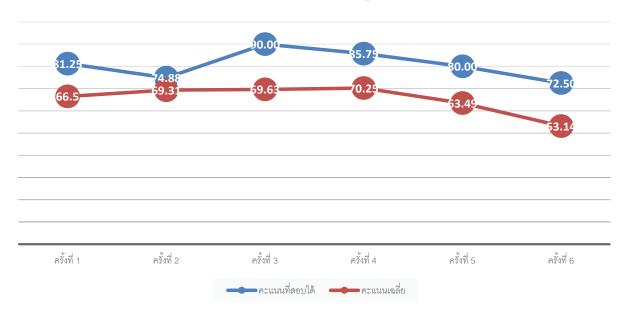
ภาควิชาฯ ขออำนวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จในการดำเนินชิวิตครอบครัว และหน้าที่การงาน ตลอดไป

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ชาญชัย วันทนาศิริ หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินความรู้ทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

(Knowledge assessment)

ผลการสอบวัดระดับความรู้ทางวิชาการ

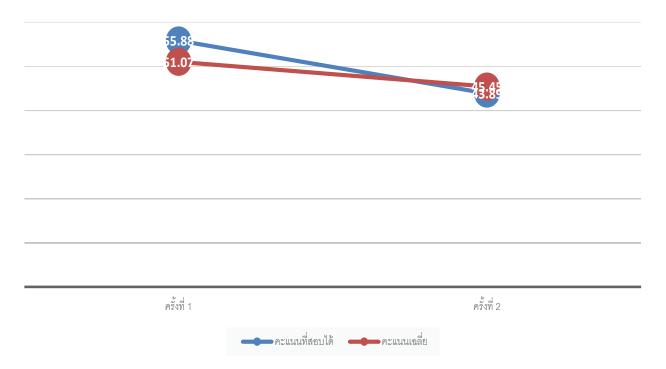

ชั้นขีไที่ 1

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	66.50	81.25	1
2	100	69.31	74.88	3
3	100	69.63	90.00	1
4	100	70.25	85.75	1
5	100	63.49	80.00	1
6	100	53.14	72.50	2

	v ,
ผลการสอบตาม	มหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก:
The Higher Gra	duate Diploma (Clinical Medical Sciences) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
🛛 ผ่าน ได้รับป	ระกาศนียบัตรเมื่อ 25 พฤษภาคม 2555
่	
การสอบวิชาภา	ษาอังกฤษและกฎหมายทางการแพทย์ครั้งที่ 1
⊠ผ่าน	่ □ไม่ผ่าน
การสอบวิชาภา	ษาอังกฤษและกฎหมายทางการแพทย์ครั้งที่ 2 (กรณัสอบไม่ผ่านครั้งแรก)
่ □ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน

ผลการสอบวัดระดับความรู้ทางวิชาการ

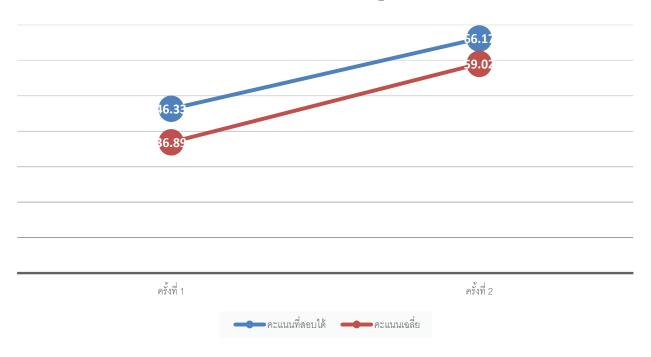

ชั้นปีที่ 2

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	51.07	55.88	5
2	100	45.45	43.89	10

การสอบ (	OSLER ในสถาบัน ครั้ง	ที่ 1
⊠ผ่าน	่⊟ไม่ผ่าน	
การสอบ E	Basic science ราชวิทย	าลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
⊠ผ่าน	่⊟ไม่ผ่าน	

ผลการสอบวัดระดับความรู้ทางวิชาการ

ชั้นปีที่ 3

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	36.89	46.33	2
2	100	59.02	66.17	1

การสอบ OSLER	ในสถาบัน ครั้งที่ 2
⊠ผ่าน	่ □ไม่ผ่าน
การสอบ OSLER	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 1
⊠ผ่าน	่ □ไม่ผ่าน
การสอบ OSLER	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 2 (กรณีสอบครั้งแรกไม่ผ่าน)
่ □ ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน
การสอบงานวิจัย	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
⊠ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน

หัตถการสำคัญทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาที่ปฏิบัติ ขณะเป็นแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3

(Clinical skills assessment when being the 3rd year resident)

การผ่าตัดทางนรีเวช

การผ่าตัด	จำนวน
Total abdominal hysterectomy +/- bilateral salpingooophorectomy	19
Vaginal hysterectomy +/- AP repair	4
Adnexal surgery: Salpingectomy/Salpingotomy/Salpingostomy	21
Cervical conization	11

การผ่าตัดทางสูติศาสตร์

การผ่าตัด	จำนวน
Cesarean delivery	55
Tubal sterilization	3
Dilatation and curettage	16
Vacuum extraction/Forceps extraction	4
Breech assisting	
Manual removal of placenta	2

หมายเหตุ

จำนวนหัตถการเป็นจำนวนโดยประมาณ เนื่องจากอยู่ระหว่างกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงระบบเก็บข้อมูลหัตถการ แพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

การทำงานวิจัยระดับแพทย์ประจำบ้าน (Research competency)

เรื่อง Prevalence and Associating Factors of Sexual Dysfunction in Women Who Use Intrapartum Device (IUD)

อาจารย์ผู้ควบคุมผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ธันยารัตน์ วงศ์วนานุรักษ์

צ	۰ ۷	ہ ہ	م م
ขอมล	สาคถ	เสาหรา	ปงานวิจัย
		,	_ 1 1 1 1 1 1 1 1

🗌 ไม่ได้ตีพิมพ์

🛛 ได้รับการตีพิมพ์ (ระบุรายละเอียดวารสาร)

- ผ่าน SIRB เมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2555
   เลขที่ 813/2554 (EC3)
- ประกวดการนำเสนองานวิจัยในการประชุมราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย วันที่ 26 พฤศจิกายน 2556
   □เข้าร่วมนำเสนอ ไม่ได้รับรางวัล
   ☑เข้าร่วมนำเสนอ ได้รับรางวัล ชมเชย
   การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

Full text. E-Journal: http://Jmatonline.com

J Med Assoc Thai 2014

ผลการประเมินเจตคติและพฤติกรรมการปฏิบัติงานของแพทย์ประจำบ้าน (Multisources feedback)

แพทย์ประจำบ้านจะได้รับการประเมินในประเด็นต่อไปนี้

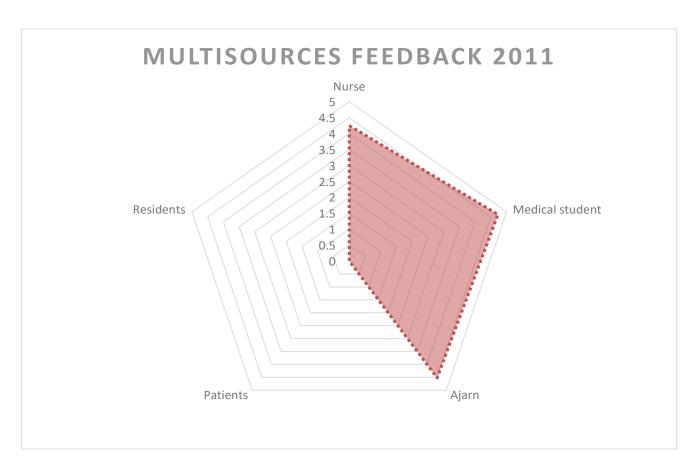
1.ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

2.ทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

ได้แก่ ทักษะการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานและผู้ป่วย/ญาติ การบันทึกรายงานผู้ป่วย การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และบุคลิกภาพขณะปฏิบัติงาน

3.คุณธรรมและจริยธรรม

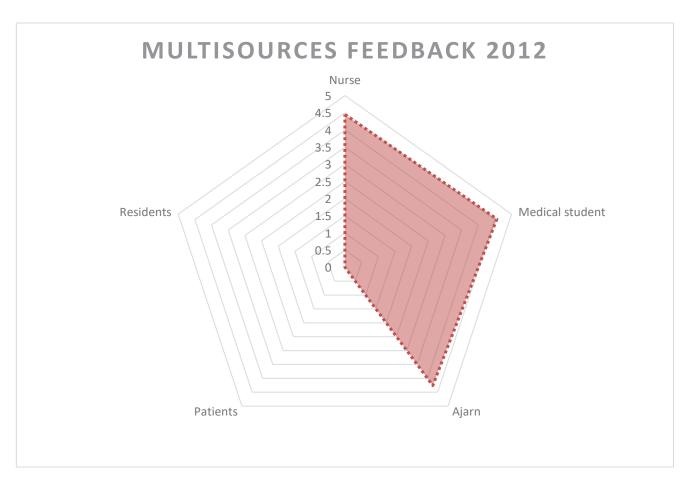
ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และอัธยาศัย/น้ำใจ/ความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น

ชั้นปีที่ 1ปีการศึกษา 2554

Rotation	อาจารย์	นักศึกษาแพทย์	พยาบาล	แพทย์	ผู้รับบริการ
	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	ประจำบ้าน	
พระศรีฯ 9/2			4.61		
LR เช้า		5.00	3.76		
LR พิเศษเช้า			4.61		
นรีเวช 1	4.90	5.00	4.00		
นรีเวช 1 (2)	4.50	4.90	4.00		
พระศรีฯ 10/2			4.46		
พระศรีฯ 9/1+ ANC			5.00		
LR ดึก			4.00		
LR พิเศษบ่าย			4.30		
นรีเวช 2	4.20	4.50	4.56		
Onco	4.50	4.30	3.84		
พระศรีฯ 10/3		5.00	4.30		
พระศรีฯ 10/1		4.46	3.91		
คะแนนเฉลี่ย	4.52	4.73	4.25		

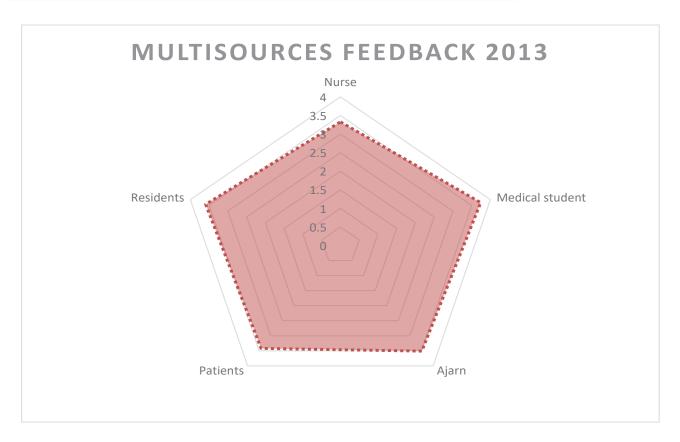
^{*}ยังไม่มีการประเมินจากแพทย์ประจำบ้านและผู้รับบริการในปีการศึกษา 2554

ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555

Rotation	อาจารย์	นักศึกษาแพทย์	พยาบาล	แพทย์	ผู้รับบริการ
	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	ประจำบ้าน	
นรีเวช 1	3.93	4.00	4.53		
เลิดสิน	4.67				
พระศรีฯ 13/1	4.35		4.61		
LR ดึก			4.00		
Onco	4.17	4.20	3.23		
พระศรีฯ 14/2			5.00		
นรีเวช 2	4.11	4.50	5.00		
สระบุรี	4.47				
พระศรีฯ 13/2	4.40		4.70		
พระศร์ฯ 10/1		4.70	4.50		
พระศรีฯ 14/1	4.00		4.23		
LR เช้า		5.00	4.69		
พระศรีฯ 10/3		5.00	4.56		
คะแนนเฉลี่ย	4.26	4.56	4.45		

^{*}ยังไม่มีการประเมินจากแพทย์ประจำบ้านและผู้รับบริการในปีการศึกษา 2555

ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556

Rotation	อาจารย์	แพทย์ประจำบ้าน	พยาบาล	นักศึกษาแพทย์	ผู้รับบริการ
	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)
นรีเวช 1	3.50	3.80	3.40	3.90	3.03
STD	3.70		3.20		
พระศรีฯ 10/1		2.62	4.00	3.70	3.36
LR พิเศษ		3.90	3.08		
OPD GYN			2.90		3.40
Septic		3.75	3.10	4.00	3.26
วิสัญญี	3.75				
นรีเวช 2	3.90	4.00	3.85	3.87	3.74
Infertile	3.20				
นครปฐม	3.00				
OPD ANC			3.75		3.73
ONCO	3.60	3.81	3.02		
LR เช้า		3.25	3.08	3.50	
Surgery	3.47				
คะแนนเฉลี่ย	3.51	3.59	3.33	3.74	3.42

^{*}เริ่มการประเมินจากนักศึกษาแพทย์และผู้รับบริการ ในปีการศึกษา 2556

ผลลัพธ์การปฏิบัติงานของ

แพทย์หญิง Y อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ B

ตามการประเมินด้วยแฟ้มสะสมพัฒนาการ (Portfolio)

ปีการศึกษา 2554-2556

Competency based portfolio assessment

Academic year 2011-2013

สาส์นจากหัวหน้าภาควิชา

ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ขอแสดงความยินดีกับ แพทย์หญิง B ที่สำเร็จการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน สาขาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555

ตลอดระยะเวลาสามปีที่ผ่านมา ภาควิชาฯ ได้ดำเนินการประเมินคุณสมบัติด้านต่างๆ ของท่าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะหัตถการ การวิจัย และพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ในรูปแบบ Portfolio ดังผลสรุปในเอกสารฉบับนี้

ภาควิชาฯ ขออำนวยพรให้ท่านประสบความสำเร็จในการดำเนินชิวิตครอบครัว และหน้าที่การงาน ตลอดไป

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ชาญชัย วันทนาศิริ หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

การประเมินความรู้ทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

(Knowledge assessment)

ผลการสอบวัดระดับความรู้ทางวิชาการ

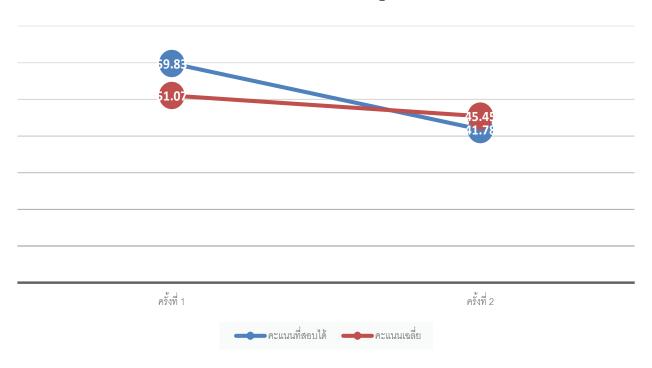

ชั้นปีที่ 1

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	66.50	54.75	13
2	100	69.31	64.25	11
3	100	69.63	73.75	4
4	100	70.25	60.00	13
5	100	63.49	59.50	11
6	100	53.14	39.00	13

ผลการสอบตาม	งหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก:
The Higher Gra	aduate Diploma (Clinical Medical Sciences) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
🛛 ผ่าน ได้รับป	ระกาศนียบัตรเมื่อ 25 พฤษภาคม 2555
่	
การสอบวิชาภา	ษาอังกฤษและกฎหมายทางการแพทย์ครั้งที่ 1
⊠ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน
	w
การสอบวิชาภา	ษาอังกฤษและกฎหมายทางการแพทย์ครั้งที่ 2 (กรณีการสอบครั้งที่ 1 ไม่ผ่าน)
่ ่⊓น	่ ∐ไม่ผ่าน

ผลการสอบวัดระดับความรู้ทางวิชาการ

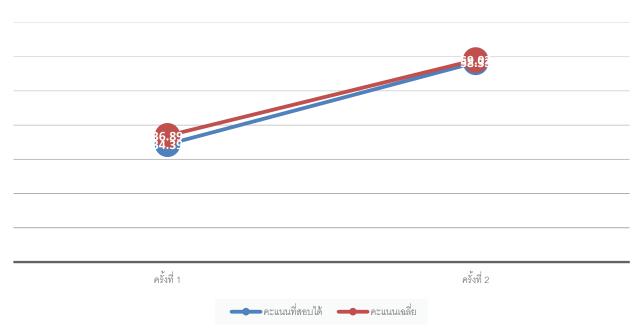

ชั้นปีที่ 2

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	51.07	59.83	4
2	100	45.45	41.78	12

การสอบ OS	LER ในสถาบัน ครั้	งที่ 1
⊠ผ่าน	่⊟ไม่ผ่าน	
การสอบ Ba	sic science ราชวิทย	าาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
⊠ผ่าน	่⊟ไม่ผ่าน	-

ชั้นปีที่ 3

การสอบครั้งที่	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนที่สอบได้	ลำดับที่
1	100	36.89	34.39	10
2	100	59.02	58.33	10

การสอบ OSLER	ในสถาบัน ครั้งที่ 2
⊠ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน
การสอบ OSLER	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 1
่ □ผ่าน	⊠ไม่ผ่าน
การสอบ OSLER	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 2 (กรณีสอบครั้งแรกไม่ผ่าน)
⊠ผ่าน	่ ∐ไม่ผ่าน
การสอบงานวิจัย	ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย
⊠ผ่าน	่ □ไม่ผ่าน

หัตถการสำคัญทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาที่ปฏิบัติ ขณะเป็นแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3

(Clinical skills assessment when being the 3rd year resident)

การผ่าตัดทางนรีเวช

การผ่าตัด	จำนวน
Total abdominal hysterectomy +/- bilateral salpingooophorectomy	14
Vaginal hysterectomy +/- AP repair	7
Adnexal surgery: Salpingectomy/Salpingotomy/Salpingostomy	4
Cervical conization	2

การผ่าตัดทางสูติศาสตร์

การผ่าตัด	จำนวน
Cesarean delivery	43
Tubal sterilization	1
Dilatation and curettage	5
Vacuum extraction/Forceps extraction	5
Breech assisting	
Manual removal of placenta	6

หมายเหตุ

จำนวนหัตถการเป็นจำนวนโดยประมาณ เนื่องจากอยู่ระหว่างกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงระบบเก็บข้อมูลหัตถการ แพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

การทำงานวิจัยระดับแพทย์ประจำบ้าน (Research competency)

Prevalence of Abnormal Menstrual Patterns among Copper Intrauterine Devices (IUDs)Users in Women Attending Family Planning Clinic, Siriraj Hospital

อาจารย์ผู้ควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์สุรศักดิ์ อังสุวัฒนา

ข้อมูลสำคัญสำหรับงานวิจัย

- ผ่าน SIRB เมื่อ28 สิงหาคม 2555
   เลขที่ 415/2555(EC3)
- 2. ประกวดการนำเสนองานวิจัยในการประชุมราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย วันที่ 26 พฤศจิกายน 2556
  - 🗵 เข้าร่วมนำเสนอ ไม่ได้รับรางวัล
  - 🗌 เข้าร่วมนำเสนอ ได้รับรางวัล
- 3. การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ
  - ⊠ไม่ได้ตีพิมพ์
  - ่ □ได้รับการตีพิมพ์ (ระบุรายละเอียดวารสาร)

ผลการประเมินเจตคติและพฤติกรรมการปฏิบัติงานของแพทย์ประจำบ้าน

(Multisources feedback)

แพทย์ประจำบ้านจะได้รับการประเมินในประเด็นต่อไปนี้

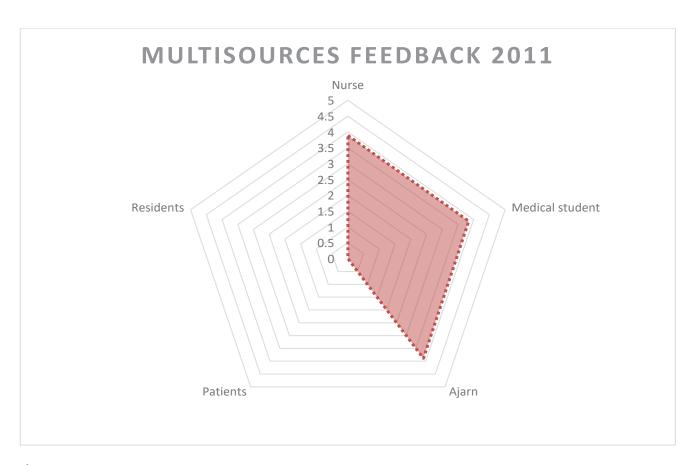
1.ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

2.ทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

ได้แก่ ทักษะการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานและผู้ป่วย/ญาติ การบันทึกรายงานผู้ป่วย การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และบุคลิกภาพขณะปฏิบัติงาน

3.คุณธรรมและจริยธรรม

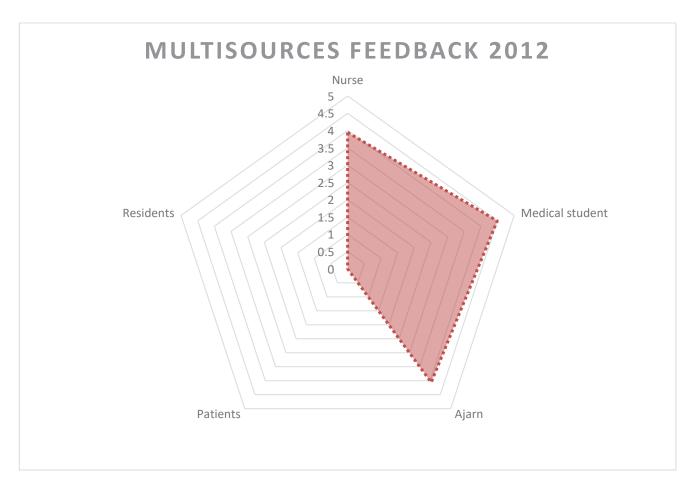
ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และอัธยาศัย/น้ำใจ/ความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น

ชั้นปีที่ 1ปีการศึกษา 2554

Rotation	อาจารย์	นักศึกษาแพทย์	พยาบาล	แพทย์	ผู้รับบริการ
	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	ประจำบ้าน	
พระศรีฯ 9/2			4.00		
LR เช้า		3.58	4.00		
LR พิเศษเช้า			3.90		
นรีเวช 1	3.50	3.40	4.10		
นรีเวช 1 (2)	4.00	3.41	3.92		
พระศรีฯ 10/2			3.92		
พระศรีฯ 9/1+ ANC			4.03		
LR ดึก			3.76		
LR พิเศษบ่าย			3.23		
นรีเวช 2	4.20	3.17	5.00		
Onco	3.88	5.00	4.07		
พระศรีฯ 10/3		3.83	2.92		
พระศรีฯ 10/1		4.50	3.84		
คะแนนเฉลี่ย	3.89	3.84	3.89		

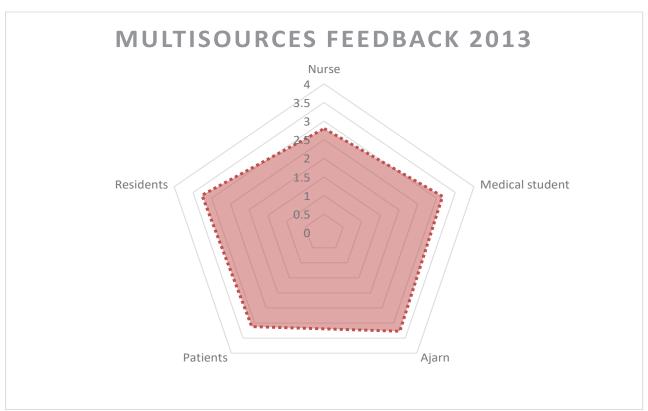
^{*}ยังไม่มีการประเมินจากแพทย์ประจำบ้านและผู้รับบริการในปีการศึกษา 2554

ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555

Rotation	อาจารย์	นักศึกษาแพทย์	พยาบาล	แพทย์	ผู้รับบริการ
	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	(5 คะแนน)	ประจำบ้าน	
นรีเวช 1	3.95	4.67	4.84		
เลิดสิน	4.00				
พระศรีฯ 13/1	4.00		3.69		
LR ดึก			4.07		
Onco	4.05	3.77	3.76		
พระศ์รีฯ 14/2			4.42		
นรีเวช 2	3.82	4.50	4.23		
พระศ์รีฯ 13/2	4.35		3.08		
พระศร๊ฯ 10/1		5.00	3.25		
พระศรีฯ 14/1	4.30		4.00		
LR เช้า		4.58	4.20		
พระศรีฯ 10/3		4.42	4.00		
คะแนนเฉลี่ย	4.06	4.49	3.95		

^{*}ยังไม่มีการประเมินจากแพทย์ประจำบ้านและผู้รับบริการในปีการศึกษา 2555

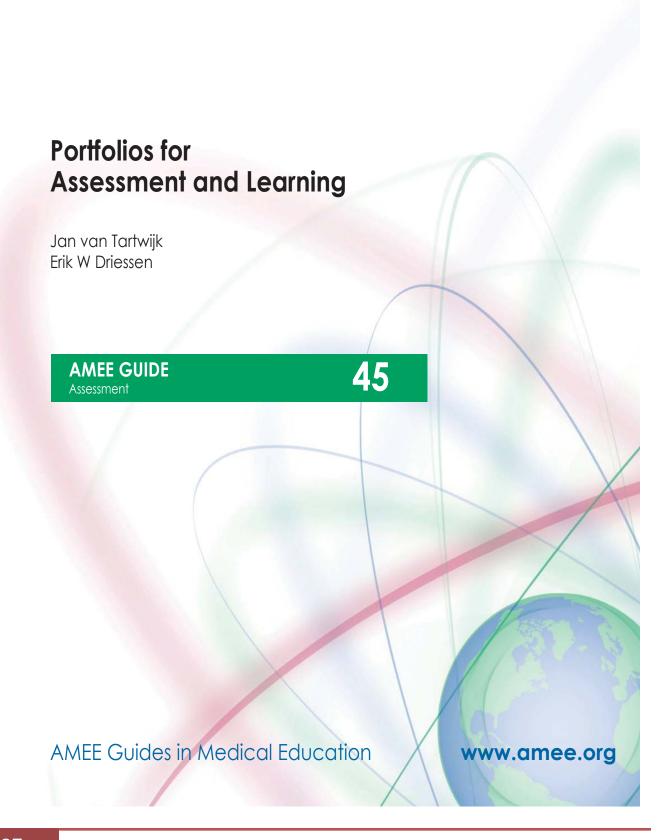

ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556

Rotation	อาจารย์	แพทย์ประจำบ้าน	พยาบาล	นักศึกษาแพทย์	ผู้รับบริการ
	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)	(4 คะแนน)
นรีเวช 1	3.30	3.40	2.29	3.12	3.28
STD	3.50		3.00		
พระศรีฯ 10/1		3.30	2.20	2.66	2.64
LR พิเศษ			3.06		
OPD GYN			3.40		3.07
Septic		3.50	3.00	3.40	3.33
วิสัญญี	2.70				
นรีเวช 2	3.40	3.48	3.13	3.44	3.40
Infertile	3.30				
นครปฐม	3.30				
OPD ANC			2.85		3.04
ONCO	3.05	2.80	2.21	3.75	
LR เช้า		3.10	2.95	2.63	
Surgery	3.62				
คะแนนเฉลี่ย	3.27	3.26	2.80	3.16	3.12

^{*}เริ่มการประเมินจากนักศึกษาแพทย์และผู้รับบริการ ในปีการศึกษา 2556

Welcome to AMEE Guides Series 2

The AMEE Guides cover important topics in medical and healthcare professions education and provide information, practical advice and support. We hope that they will also stimulate your thinking and reflection on the topic. The Guides have been logically structured for ease of reading and contain useful take-home messages. Text boxes highlight key points and examples in practice. Each page in the guide provides a column for your own personal annotations, stimulated either by the text itself or the quotations. Sources of further information on the topic are provided in the reference list and bibliography.

Guides are divided into series according to subject:

Teaching and Learning
Research Methods
Education Management
Curriculum Planning
Assessment

The Guides are designed for use by individual teachers to inform their practice and can be used to support staff development programmes.

'Living Guides'

An important feature of this new Guide series is the concept of supplements, which will provide a continuing source of information on the topic. Published supplements will be available to all who have purchased the Guide.

If you would like to contribute a supplement based on your own experience, please contact the Guides Series Editor, Professor Trevor Gibbs (tig.gibbs@gmail.com).

Supplements may comprise either a 'Viewpoint', when you communicate your views and comments on the Guide or the topic more generally, or a 'Practical Application', where you report on implementation of some aspect of the subject of the Guide in your own situation. Submissions for consideration for inclusion as a Guide supplement should be maximum 1,000 words.

Other Guides in the new series

A list of topics in this exciting new series is listed on the back inside cover.

Institution/Corresponding address:

Dr Jan van Tartwijk, ICLON – Leiden University Graduate School of Teaching, Leiden University, PO Box 905, 2300 AX Leiden, The Netherlands

Tel: +31 71 527 3845 Fax: +31 71 527 5342

Email: <u>jtartwijk@iclon.leidenuniv.nl</u>

The authors:

Dr Jan van Tartwijk works at the ICLON – Leiden University Graduate School of Teaching. In his research and teaching he focuses on teacher-student communication processes in the classroom and the use of portfolios in medical education and teacher education.

Dr Erik Driessen works at the Department of Educational Development and Research at Faculty of Medicine of the University of Maastricht. He specializes in assessment and the use of portfolios in medical education.

Both have a long history with working with portfolios. Jan van Tartwijk started experimenting with portfolios in teacher education and faculty development in 1994. In 1999, he joined Erik Driessen and Cees van der Vleuten at Maastricht University, where they implemented portfolios in the undergraduate program of the Faculty of Medicine of the University of Maastricht. Since then, they have published a series of articles and books about using portfolios in higher education and have advised numerous faculties and originations in medical education and elsewhere about the use of portfolio for learning and assessment. Their corporation is not limited to the topic of portfolios; they also work together on research on how to stimulate and assess self-critical thinking and reflection.

Part of this AMEE Guide was first published in Medical Teacher: Van Tartwijk J & Driessen EW (2009). Portfolios for assessment and learning. AMEE Guide No.45. *Medical Teacher*, 31(9): 790-801.

Guide Series Editor: Trevor Gibbs (tjg.gibbs@gmail.com)

Published by: Association for Medical Education in Europe (AMEE), Dundee, UK

Designed by: Lynn Thomson

© AMEE 2010

ISBN: 978-1-903934-57-9

Contents

Absirder	••	••		••	••	••	'
Introduction							2
Portfolio goals, content	, and organi	zation					4
Portfolios as a multipurpo	ose instrumer	nt					4
Electronic portfolios							7
Portfolios and learning	from experie	ence					9
Theoretical background							9
Reflection and professio	nal developr	nent					10
Using portfolios as tools f	or assessmen	t	••			••	14
Factors influencing the	success of t	he introduc	ction of a po	ortfolio			21
People							21
Academic leadership							23
Infrastructure							23
Concluding remarks							24
References							25

Abstract

In 1990, Miller wrote that no tools were available for assessment of what a learner does when functioning independently at the clinical workplace (Miller 1990). Since then portfolios have filled this gap and found their way into medical education, not only as tools for assessment of performance in the workplace, but also as tools to stimulate learning from experience.

We give an overview of the content and structure of various types of portfolios, describe the potential of electronic portfolios, present techniques and strategies for using portfolios as tools for stimulating learning and for assessment, and discuss factors that influence the success of the introduction. We conclude that portfolios have a lot of potential but that their introduction also often leads to disappointment, because they require a new perspective on education from mentors and learners and a significant investment of time and energy.

TAKE HOME MESSAGES

- The goals of working with a portfolio need to be clear.
- It is not problematic to use portfolios concurrently to formatively promote learning as well as for summative assessment. Summative assessment is important to ensure that portfolio learning maintains its status alongside other assessed subjects.
- The effectiveness of learning is enhanced when a mentor supports the portfolio process. Mentorship requires a substantial time investment but is crucial for the successful use of portfolios. The effectiveness of assessment can be enhanced by combining the portfolio with an interview.
- Use a flexible learner-centred portfolio format. A rigid structure in which every detail of portfolio content is prescribed will elicit negative reactions from portfolio users.
- Too much structure is a greater risk than too little structure, but learners do need clear directions and guidance to support the development and assessment of broad competencies.
- Working with a portfolio is time consuming both for learners and mentors. This is more of a problem in postgraduate training and continuous medical education than in undergraduate education.

Introduction

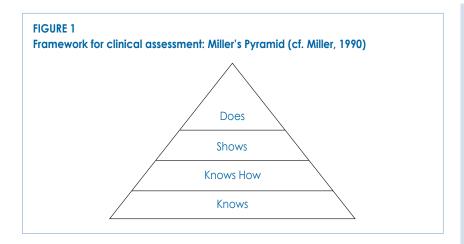
Today's doctors find themselves confronted not only with patients who are increasingly knowledgeable and assertive, but also with pressure to apply new findings and evidence in day-to-day practice, and with the necessity to collaborate with other health professionals in ever larger teams and communities. To deal with these complexities, doctors need generic competencies to enhance effective communication, organization, teamwork and professionalism. These generic competencies are sometimes labelled as doctors' "soft skills" in contrast to "hard clinical skills". In recent years, learning, teaching and assessment of these generic competencies has gained unexpected urgency among politicians and the general public. Headlines decrying incidents involving dysfunctional doctors and hospital departments with dramatic impact on morbidity and mortality figures catapulted generic competencies to the forefront of attention as indispensable qualities for doctors. As a result, professional associations and governments began to voice increasingly urgent demands to include these generic competencies in education and assessment (General Medical Council, 2000). At the same time, consistent with the general trend towards outcome-based education, the focus in medical education shifted from the educational process itself towards the competencies of doctors at the end of training and at important junctures during the training process (Norcini et al., 2008). The competencies described by professional organizations such as the Royal College of Physicians and Surgeons of Canada (1996) became the framework for assessment and, as a consequence, for the content and organization of programmes for medical education in many countries.

However, stimulating the development of competencies (Box 1) and the assessment of its result is complicated. Already in 1990, Miller described the challenges involved in assessing clinical competence. He presented a framework for clinical assessment, shaped like a pyramid (Figure 1), whose layers from bottom to top represent increasingly complex levels of mastery, with the lower levels providing the foundation for the higher levels (Miller, 1990).

BOX 1 Competence

The concept of competence is much used and much debated (Stoof et al., 2002; Dreyfus, 2004). Here, we define it as an integrated body of knowledge, skills, and (professional) attitudes enabling proficient performance in certain real life settings, i.e. the "Does" level in Miller's framework.

...doctors need generic competencies to enhance effective communication, organization, teamwork and professionalism.

The bottom level is concerned with knowledge. This is the knowledge relating to the skills that learners must master for their future professional practice. This knowledge is best assessed by written tests. The next level represents application of the knowledge from level 1. Learners should know how to apply their knowledge when performing skills. For instance, at this level, learners are expected to know how to diagnose a patient and which aspects of a patient's presentation to attend to. The knows how level can also be assessed by written tests. One level up, at level 3, the issue of interest is that learners demonstrate their ability to use their knowledge to take appropriate action in a simulated environment. This level combines knowledge and action (cognition and behaviour). Not only should learners know how to diagnose a patient, they should also be able to actually perform the appropriate actions, for example a physical examination in a simulated patient (shows how). The top of the pyramid is concerned with independent performance within the complex environment of day-to-day practice. This requires integration of knowledge, skills, attitudes, and personal characteristics. Performance at the top of the pyramid is manifested when learners are working independently in professional practice. Typically, adequate performance at this level requires integrated performance of different roles; not only the role of medical expert but also that of counsellor, participant in the doctor-patient relationship, a leadership role in relation to nursing staff, etc. Good performance at the Does level (of Miller's Pyramid) implies competence.

In 1990, Miller observed that there were no instruments to evaluate performance consistent with the top of the pyramid (Miller, 1990). At the same time, scholars in the field of teacher education and teacher assessment were struggling with the same problem (Bird, 1990). Here too, the key challenge was how to assess performance in real life settings. Shulman (1998) describes the Teacher Assessment Project that was set up with the purpose of exploring and developing new approaches to the evaluation of teaching in primary and secondary education. He recounts that it was considered undesirable to assess teacher competence solely on the basis of ratings in assessment centres, because experiments showed that the information provided by assessment centres alone was not enough to identify competent and excellent teachers. Information about whether teachers succeeded in making the most of their pupils' learning opportunities within their own complex working environment was needed as well. It was also

Good performance at the Does level (of Miller's Pyramid) implies competence. recognised that there can be striking variations among teaching settings. For instance, it makes quite a difference whether one teaches at an urban school in a deprived area with its myriad of social problems or at a high school in a middle class suburban environment. As part of efforts to achieve fair judgement of teacher performance in a broad array of settings and situations, the *portfolio* concept was borrowed from the arts and architecture (Box 2).

BOX 2 Portfolio

Portfolios that are used in education contain evidence of how learners fulfil tasks and their competence is progressing. They may be digital or paper based and content may be prescribed or left to the learners' discretion. Despite variations in content and format, portfolios basically report on work done, feedback received, progress made, and plans for improving competence (Driessen et al., 2007b).

Since portfolios were introduced in medical education in the early 1990s (Royal College of General Practitioners, 1993), their use as an instrument for both assessment and encouraging professional growth has increased enormously (Snadden et al., 1999; Friedman Ben David et al., 2001). However, the evidence to date suggests that the introduction of portfolios for these purposes has met with mixed success (Driessen et al., 2007b; Tochel, et al., 2009, Buckley et al., 2009). Although potentially powerful instruments in education, the use of portfolios has proved to be vulnerable.

The aim of this AMEE Guide is to help medical teachers and educators to make full use of the possibilities that portfolios offer and prevent difficulties occurring. Based on an analysis of what portfolios help achieve, it is our purpose to provide practical clues about the design, implementation and use of portfolios in medical education.

Firstly, we will describe how portfolio content and structure relate to the various goals that they are designed to achieve. Next, we will focus on the use of portfolios as instruments that can encourage professional growth by stimulating learning from experience and subsequently, we will elaborate on the use of portfolios as instruments for assessment. Each of these goals requires specific content and organization of portfolios. Finally, we will focus on the factors that are important for the successful introduction of portfolios in (medical) education.

Portfolio goals, content, and organization

Portfolios as a multipurpose instrument

 Portfolios for assessment: When portfolios were originally introduced in education as instruments for authentic assessment, they closely resembled the portfolios of architects and artists that Lyons (1998) describes as a portable case for keeping, usually without folding, loose sheets of papers, drawings or photographs. Building on the principle of triangulation (Denzin, 1978; Denzin & Lincoln, 2000) all kinds of evidence can be brought together in those portfolios that, in combination, give the possibility to draw valid conclusions about competence (Box 3).

BOX 3 Combining evidence to improve the quality of conclusions

In the literature, combining data from various sources with the aim to improve the quality of conclusions is often referred to as triangulation. The aim of triangulation is to avoid biases and problems, such as those related to the reliability and trustworthiness of data that are derived from one single source.

Procedures for multisource feedback or 360-degree feedback use a similar strategy by stimulating learners to gather feedback from different sources. Lockyer & Clyman (2008) describe a procedure involving a questionnaire survey among medical colleagues, nurses, and patients and their families to collect data about learners' specific competencies. The same questionnaire is completed by the learners themselves. By aggregating these data, reliability is improved.

However, in one of the first explorations of portfolios for teacher assessment, Bird (1990) wrote that the portfolio procedures for assessment might easily degenerate into exercises in amassing paper. He suggested that the evidence in a portfolio should be organised according to the competencies that the person compiling the portfolio wants to show. Both for the learner compiling the portfolio and for an assessor this would be helpful. Instructions starting with "Show how you..." might clarify for portfolio owners that they are asked to provide specific evidence about their performance. A portfolio organised by tasks or competencies might be helpful for assessors, because it indicates what the material in the portfolio is supposed to show. Based on initial experiments with portfolios, Collins (1991) suggested that captions should be attached to the evidence in the portfolio:

One essential component of the portfolio was the document caption. The caption is a little sheet attached to each document stating what the document is (...) and why it is valuable evidence. (...) Captions proved to be essential to the portfolio development process. Documents without captions were meaningless to the raters. (p. 153)

• **Portfolios for learning**: Soon after the introduction of portfolios in medical education, Snadden & Thomas introduced the term "portfolio learning" (Snadden & Thomas, 1998b):

Portfolio learning is a method of encouraging adult and reflective learning for professionals. Derived from the graphic arts it is based on developing a collection of evidence that learning has taken place (p. 192)

They emphasise the importance the importance of supervision and critical reflection for portfolio learning:

The system works well when it operates through the interaction of a learner and mentor using the material as a catalyst to guide further learning. It is essential that the portfolio does not become a mere collection of events seen or experienced, but contains critical reflections on these and the learning that has been made from them (p.192).

...portfolio procedures for assessment might easily degenerate into exercises in amassing paper.

Portfolio learning is a method of encouraging adult and reflective learning for professionals. Derived from the graphic arts it is based on developing a collection of evidence that learning has taken place.

A portfolio can also stimulate reflection, because collecting and selecting work samples, evaluations and other types of materials that are illustrative of the work done, compels learners to look back on what they have done and analyse what they have and have not yet accomplished.

In many cases, portfolios are assembled over a longer period of time. That is why they can also be used to support planning and monitoring in professional development. One way to do so is to include learning objectives in the portfolio as well as a document trail of related learning activities and accomplishments (Mathers et al. 1999; Oermann, 2002).

As a consequence, reflections and overviews of personal development have secured a prominent place in many portfolios. Portfolios that are primarily geared to assessment will remain organised around all kinds of materials that provide 'evidence' of competencies. In portfolios that are primarily used to monitor and plan learners' development, overviews will take centre stage. Portfolios whose primary objective is to foster learning by stimulating learners to reflect on and discuss their development will be organised around learners' reflections.

• A multipurpose instrument¹: Inevitably, these developments have widened the applicability of the label portfolio to a broad range of instruments. Some portfolios might equally and aptly be labelled Personal Development Plan or Reflective Essay. Because of the tremendous variety in portfolios, careful and critical appraisal of the strengths and weaknesses of different portfolios is advisable before deciding which one to implement in a particular setting.

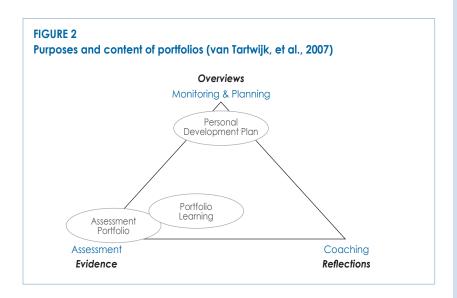
The question to be answered is whether a certain portfolio is fit for its intended purpose. And just as someone else's shoes are unlikely to fit comfortably, portfolios tailored to one particular educational setting may not fit into the educational configuration(s) of other settings (Spandel, 1997). An ill-fitting portfolio will inevitably be discarded sooner or later. To assist in determining whether a portfolio is appropriate for its intended purpose the triangle in Figure 2 helps to define the nature of a portfolio. It does so by inviting positioning of a portfolio in the area of the triangle where it is most likely to achieve its intended principal objectives.

Obviously, a portfolio can be used to achieve more than one goal. When a portfolio is to serve a combination of goals, its position in the triangle will shift towards the centre because its strengths have to be distributed more evenly over evidence, overviews and reflections. In practice, the majority of portfolios are not situated in one of the corners of the triangle (Buckley et al., in press). A controversial issue in the literature on educational portfolios is whether it is acceptable to have one portfolio for both assessment and reflection (Snyder et al. 1998). An argument against this dual function is that assessment may jeopardise the quality of reflection thereby detracting from the portfolio's effectiveness for mentoring purposes. Learners may be reluctant to expose their less successful efforts at specific tasks and to reflect on strategies for addressing weaknesses if

A portfolio can also stimulate reflection...

Parts of this section were published in the journal Quality in Higher Education (van Tartwijk, et al., 2007)

they believe they are at risk of having 'failures' turned against them in an assessment situation. Portfolios that are not assessed, on the other hand, do not "reward" learners for the time and energy they invest in them. As a result, learners are likely to take the portfolio and any associated learning activities less seriously. A recent BEME review showed that most portfolios were also assessed for summative purposes (Buckley et al., 2009).

An effective portfolio has a clear but flexible structure, giving individual learners opportunities to describe their own unique development (Pearson & Heywood, 2004; Driessen et al. 2005b; Grant et al. 2007). Clear instructions are important, but when the content of a portfolio is prescribed in detail, portfolios are often experienced as highly bureaucratic instruments (Davis et al., 2001; O'Sullivan et al. 2004; Pearson & Heywood, 2004; Kjaer et al. 2006). Portfolios meet with stronger appreciation when learners have a certain amount of freedom to determine the content of their own portfolios (Snadden & Thomas, 1998a; Driessen et al., 2005b).

An effective portfolio has a clear but flexible structure, giving individual learners opportunities to describe their own unique development.

Electronic portfolios

A growing number of medical schools use electronic portfolios (e-portfolios) instead of paper-based portfolios (Fung Kee Fung et al., 2000; Lawson et al., 2004; Woodward & Nanlohy, 2004; van Tartwijk et al., 2007; Driessen et al. 2007a). This preference is based on a number of considerations:

• In e-portfolios, hyperlinks can be inserted to make connections between evidence, overviews, and reflections. This can be useful, for instance, when learners want to illustrate reflections with evidence that is stored somewhere else in the portfolio, or want to illustrate a schematic overview of their development by making hyperlinks to materials and reflections. Hyperlinks can also be useful to make a table of contents of the portfolio. For instance by including a list of captions in the portfolio and making hyperlinks to related materials. Mentors or assessors can browse through this list of captions, obtain a quick overview of all the evidence in the portfolio, and just click on the evidence that is relevant to their specific purpose.

A paper-based portfolio can be cumbersome because of its bulk. Imagine
an assessor who needs to take 15 paper portfolios home! Furthermore,
there is generally only one copy of a paper portfolio. Whenever learners
hand their paper portfolios to their mentor or assessor, the portfolio is
literally out of their hands. Not only do they run the risk of the portfolio
getting lost, it is also more difficult for them to prepare to discuss the
portfolio with their mentor or assessor. Another advantage of e-portfolios is
that they are easier to keep up to date.

Of course there are disadvantages as well:

- Mentors who do not like to read a portfolio on screen will still have to print
  it. In most systems it is not possible to make notes on the portfolio itself
  (although making notes on the learner's paper portfolio might not be
  desirable as well).
- E-portfolios can only be used by learners and teachers who are sufficiently skilled in using the relevant software and hardware.
- An e-portfolio requires a stable and high quality information technology infrastructure that is not always available.

Nowadays, many dedicated portfolio systems are available, which are usually user-friendly (Dornan et al., 2002; www.eportfolioservice.nl). These systems can provide specific functionalities for specific portfolio goals: options to include work-based assessment instruments, such as multisource feedback or mini clinical evaluation exercises (mini-CEX) in portfolios for clinical training: to invite specific individuals to inspect the portfolio, either wholly or in part, while denying access to everyone else.

Apart from dedicated systems, learners can produce an e-portfolio using standard word-processors or HTML editors, preferably ones that they and their teachers are familiar with (Gibson & Barrett, 2003). The cost of dedicated portfolio software is not the only reason to support this choice: for many purposes the hyperlink functionality of generic software is all that learners need. Furthermore, generic software allows a learner to impart his or her own flavour to the portfolio. This can enhance the learners' motivation to work with the instrument. Another reason is that many portfolio systems are limited because they are built to accommodate no more than one or two portfolio types. Finally, portfolios built with dedicated software need to be accessible with generic software for later maintenance and presentation. This may well be the case after a learner has left the setting in which the portfolio was produced, or in the event that the vendor in question ceases to do business. In summary, standard software tools have disadvantages from the perspective of managing access to the portfolio using the internet or to include work-based assessment instruments, but they usually provide all the options learners need to produce a portfolio that works well and looks great.

In a study comparing web-based and paper-based portfolios (Driessen et al., 2007a), not only did learners added more personal touches to content and form and invested more time in their portfolios, but mentors were unanimous in their appreciation of the greater ease of use of web-based portfolios compared to the more familiar paper-based ones. Information was

...standard software tools have disadvantages from the perspective of managing access to the portfolio using the internet or to include work-based assessment instruments, but they usually provide all the options learners need to produce a portfolio that works well and looks great.

easy to locate without having to turn pages to find certain content and the portfolios could be accessed from different locations were two reasons cited for preferring web-based portfolios. Other authors have also reported on the user friendliness of electronic portfolios (Fung Kee Fung et al., 2000; Lawson et al., 2004). In these studies, tutors appreciated the easy electronic access and reduction in the amount of paper used. However, the same authors also reported certain situations that make web-based portfolios less user-friendly than paper-based portfolios. For instance, limited computer access in the clinical workplace cancels out the advantages of user-friendliness and may even have an opposite effect.

Portfolios and learning from experience

Research shows that the role of the mentor is crucial to the successful use of portfolios aimed at learning from experience (Finlay et al. 1998; Snadden & Thomas, 1998a Mathers et al., 1999; Pearson & Heywood, 2004; Driessen et al., 2005b; Grant et al., 2007). In this section, we focus on the strategies mentors can use to promote learning from experience with a portfolio.

Research shows that the role of the mentor is crucial to the successful use of portfolios aimed at learning from experience.

Theoretical background

The contemporary view of learning, based on constructivism, is that people "construct" new knowledge and understanding based on what they already know and believe (Bransford et al. 2000). What people know and believe can be represented as cognitive structures that guide their perception of reality. Evidently, a perception of reality based on individual cognitive structures does not afford an objective view of reality, but, by definition, an individual, idiosyncratic view. It is this personal perception of reality that guides a person's actions.

Reflection is an important concept in this framework, which relates to changing cognitive structures. Research has shown that meta-cognitive skills, such as reflection, increase the degree to which learners transfer what they have learned to new settings and events (Bransford et al., 2000). Despite considerable confusion about the precise definition of the term reflection (Hatton & Smith, 1995; Mann et al. 2007) all authors writing about reflection share the constructivist view that human behaviour is guided by mental structures that are not static but flexible, evolving, and changing in response to experiences. Based on this consensus view, reflection can be defined as the mental process of organising or reorganising cognitive structures that represent existing knowledge and beliefs and guide perceptions of experiences, situations, and problems (Korthagen et al. 2001). To put it in simpler terms: reflection means exploring and elaborating one's understanding of an experience (Eva & Regehr, 2008). Building on Van Manen's work (1977), Hatton & Smith (1995) distinguish three types or levels of reflection. The first type is concerned with the means to achieve certain ends. The second type is not only about means, but also about goals, the assumptions upon which they are based, and the actual outcomes. The third type of refection is referred to as critical reflection. Here, moral and ethical criteria are also taken into consideration. Judgements are made about whether professional activity is equitable, just, and respectful to persons or not. Hatton and Smith emphasise that these three types of reflection should

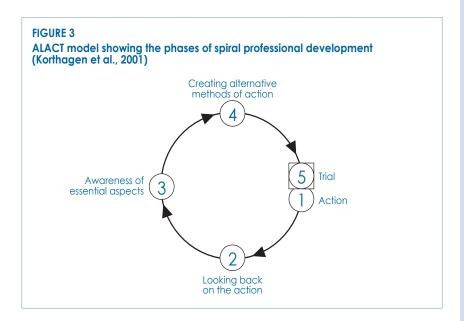
...meta-cognitive skills, such as reflection, increase the degree to which learners transfer what they have learned to new settings and events.

not be viewed as hierarchical. Different (educational) contexts and situations may lend themselves more to one kind of reflection than to another.

Reflection and professional development

For medical teachers who want to help learners learn from practice, the key question to answer is: "How can I stimulate my learners to reflect on their experiences and learn from them?" For this AMEE Guide the additional question is: "... and how can a portfolio help to improve the quality of reflection?".

Korthagen designed the ALACT model (Action, Looking back, Awareness, Creating alternative methods, Trial) (Figure 3) to describe the spiralling process that effective learners go through when faced with a situation for which no routine solution is available (Korthagen et al., 2001). This model resembles the three step model described by Snadden & Thomas (1998b) which focused on evaluation, reflection, and formulating a learning plan. We will describe the ALACT model, explain the potential contribution of working with a portfolio in each of the stages, and give suggestions for coaching strategies (Driessen et al., 2008).

ALACT

A Action: The cycle starts with action undertaken for a specific purpose (e.g. for developing a specific competence). Learners can be helped to improve their existing routines and concurrently acquire new ones by pre-selecting experiences from which they can learn, for example a mixture of patients who are more or less easy to diagnose. Ericsson's research predicts that expertise will grow not just from the weight of experience but also from engaging in activities specifically designed or selected to improve performance (Ericsson, 2006).

Learners can be helped to improve their existing routines and concurrently acquire new ones by preselecting experiences from which they can learn.

Looking back on action: self-directed assessment seeking: The ALACT cycle then moves to the stage where learners look back on a previous action, usually when that action was not successful or something unexpected happened. This looking back on action is assumed to be accompanied by an evaluation of whether the goals were realised and the learner's part in this. In many cases this can be regarded as a form of self assessment. Eva & Regehr (2008) write that most of the time self-assessment is conceptualised according to a "guess your grade" model of which the quality is generally poor (Davis et al., 2006). As an alternative they propose self-directed assessment seeking, which they describe as a process by which a learner takes personal responsibility for looking outward, explicitly seeking feedback and information from external sources of assessment data, to direct performance improvements that can help them to validate their self-assessment.

The role of the portfolio: Seeking and selecting evidence (documents, feedback, work-based assessments, etc.) for inclusion in a portfolio can be regarded as self-directed assessment seeking. To improve the quality of this process, it is important to use a variety of evidence from various sources. The validity of the results of self-directed assessment seeking will be maximised if the learner's self-reflections are consistent with all the information that is brought together in a portfolio.

Teaching strategies: Research has shown that a mentor can play a decisive role in determining whether the use of portfolios in education is successful or not (e.g. Driessen et al., 2007b). At the very least, learners may expect their mentors to pay serious attention to their portfolios, for after all they did spend a lot of time and energy to put their portfolio together. But even more importantly, careful scrutiny of their own performance may be confronting for learners. Effective mentors have an important role in this respect. In Box 4, we give suggestions for a number of strategies to be used by medical teachers in this phase, derived from the work by Korthagen and colleagues (Korthagen et al. 2002).

A wareness of essential aspects: reflection: After conclusions have been drawn about the quality of performance and the characteristics of the situation, the next step in the ALACT model is to foster awareness of essential aspects. In this phase, learners try to develop a new and better understanding of what has happened, i.e. they reflect on their performance.

They can focus on the *means* they used to achieve a goal and try to understand why their strategy was successful or not. They can also consider whether they had selected a suitable *goal* for this particular situation. And finally they may consider what they want to achieve from a *moral* or *ethical* perspective.

Seeking and selecting evidence (documents, feedback, work-based assessments, etc.) for inclusion in a portfolio can be regarded as self-directed assessment seeking.

BOX 4 Strategies to stimulate self-directed assessment seeking

- Provide a safe environment by distinguishing between learners as individuals and their performance.
- · Focus on description.
- Stimulate learners to be concrete in their reports. When learners give general evaluations about a situation and their performance, ask questions:
  - What went well?
  - What went wrong?
  - How did you solve this?
  - What effect did this have?
- Stimulate learners to carefully scrutinise all the information in their portfolio.
   Learners could be asked to go through all the available evidence and answer questions:
  - Which information in your portfolio supports your answers/evaluation?
  - Which information in your portfolio contradicts your answers/evaluation?
- Stimulate learners to take the perspective of other stakeholders. Ask questions:
  - What did you want? What do you think the patient/your colleague/the nurse wanted?
  - What did you think? What did the others think?
  - What did you do? What did the others do?
  - What emotions did you experience? What emotions did the other people involved experience?

The role of the portfolio: Language is important in supporting thinking. Writing things down can help to stimulate reflection (Korthagen et al., 2001). Written reflections were not a part of the original portfolios, like the ones in which artists presented a selection from their work, but almost immediately after the introduction of portfolios in education, written reflections became a fixture of portfolios (Paulson et al. 1991). Embedding a written reflection in a portfolio has the advantage that it can be built on the self-assessment that was validated by the evidence in the portfolio. This is a form of facilitated reflection (Conlon, 2003). The learner can also use the evidence to illustrate a reflection with a concrete example.

Teaching strategies: To stimulate learners to reflect and learn from their experiences, mentors do not need to have all the right answers. The most important thing for them is to ask the right questions. In Box 5 we give a number of examples of questions that mentors can ask.

Language is important in supporting thinking. Writing things down can help to stimulate reflection.

To stimulate learners to reflect and learn from their experiences, mentors do not need to have all the right answers. The most important thing for them is to ask the right questions.

BOX 5

Questions to stimulate reflection

Means

- Which strategies did you consider? Why did you select this strategy? Which are the advantages and disadvantages of the strategy you used?
- Which part of your strategy was effective and which part was not effective?
   Why was it effective / not effective?
- Would this strategy have been more /less effective in a different situation?

Goals, assumptions, outcomes

- What did you want to achieve? Were you successful? What do you consider successful?
- Why is this particular goal important?/Why did you pursue this goal?

Critical reflection

 Do you think patients / patients' families / medical colleagues / nurses / administrators are satisfied with these outcomes? What are their primary interests?

Confront with discrepancies

- I read in your portfolio that you are happy with the result, but when we talk about it, your face tells a different story.
- You write here that this is what you want to achieve, but you are pleased with your results even though they do not match your goals.
- You do not actually do what you say you want to do.

Generalize across experiences

- Which differences and similarities do you recognise between what is happening now and what happened in situations that you described in your portfolio?
- When do these things happen?
- Do you recognise a pattern?
- Creating or identifying alternative methods of action: change: Analysing previous actions may trigger a search for alternative strategies, or abandonment of original goals. It is important to explicate (new) goals and alternative strategies. A recent review showed that goal setting stimulates learning and that a mentor has an important role to play in this respect (Shute, 2008). Learners who work with a mentor set more specific goals and improve more than those who do not work with a mentor (Smither et al. 2003). Very often, agreement about what should be done differently and which goals should be achieved are written down in a document that is referred to as a Personal Development Plan (PDP).

The role of the portfolio: In many portfolios, the central goal is to keep track of the learner's development. In these portfolios, PDPs can have an important place. Snadden & Thomas for instance, (Snadden & Thomas 1998b) propose that when a portfolio is used for professional development and to track progress, it is important to attach to the portfolio some kind of learning plan.

Teaching Strategies: Both mentors and learners should commit to the agreements in the PDP and it should be on the agenda of their next progress meeting. The plans in the PDP are often too vague. It is important that mentors stimulate learners to be very concrete. It can be helpful to keep in mind that the learning goals in the plan should be formulated in a SMART way (Box 6).

Learners who work with a mentor set more specific goals and improve more than those who do not work with a mentor.

BOX 6 SMART

Specific (Straightforward, not ambiguous)

 Measurable
 (It is clear under which conditions the goals are achieved)

 Acceptable
 (The goals should be acceptable to all stakeholders)

 Realistic
 (The learner should be able to achieve the goals)

 Time-bound
 (It should be clear when the goal is to be achieved)

Trial: The last step in the ALACT cycle is trial. This is also the start of a new cycle in the spiral of professional development in this model.

Using portfolios as tools for assessment

In the introduction, we quoted Shulman (1998), who wrote that the reason for introducing portfolios in education as tools for assessment is that in a portfolio information can be brought together about how a person performs and how his or her competencies develop in his or her own complex working environment. From the perspective of assessment, the strength of the portfolio is also its weakness. The evidence held by a portfolio is often not standardised and its meaning often depends on the context from which it originates.

Assessing non-standardised portfolios requires a different perspective on assessment than the traditional quantitative perspective that is best suited for analysing quantitative test scores or results from standardised observations. Authors like Snadden (1999) and Webb (2003) all come to the conclusion that we should not try to fit non-standardised portfolios to standardised psychometric assessment criteria. They point out that portfolio assessment is primarily concerned with interpreting various forms of qualitative information and suggest that assessment procedures should be developed that are based on methods used in qualitative research.

In the next section, we will translate the insights of this literature into recommendations for portfolio assessment. We will structure this section according to five questions that, according to Harden (1979), should always be asked and answered by medical teachers in relation to assessment:

- What is assessed?
- Why is this assessed?
- How is this assessed?
- Who assesses?
- When is this assessed?

What?

Although portfolios are also used in undergraduate medical education to assess reflective ability or communication skills (Driessen et al. 2003), portfolios are particularly suited to work-based assessment. In other words, they have added value at the does level of Miller's pyramid (Miller 1990).

The evidence held by a portfolio is often not standardised and its meaning often depends on the context from which it originates. Many medical curricula are based on competency criteria developed by organisations such as the General Medical Council (GMC), the American Council of Graduate Medical Education (ACGME), and the Royal College of Physicians and Surgeons of Canada (RCPSC). More often than not, additional detail is required to fit the competency criteria to assessment procedures. In aligning competency descriptions with assessment procedures it is of the essence to strike the right balance between very concrete but also very detailed and long lists of "is able to" statements, on the one hand, and very global descriptions providing an overview but too little to support assessment, on the other hand. The extremes of this continuum have been referred to as an analytical versus a global approach. Both approaches have their pros and cons (Box 7).

BOX 7 Analytical versus global assessment

In an analytical assessment, various aspects of a competency are assessed separately. A formula is used to combine the partial assessments into one final score.

Because the criteria are explicitly defined and each partial competence is explicitly assessed, the result is very transparent and usually more reliable and more informative for the learner. Criteria are usually defined in terms of: "The candidate is able to...".

Problems that may occur are:

- Learners may adapt their learning activities to 'ticking' specified criteria. This may result in unnatural activities in the workplace where competencies are acquired.
- Analytical assessment is very labour intensive. It may be experienced as bureaucratic.
- It can be difficult for assessors to give a truly distinct assessment of each individual criterion ('halo effect').
- Assessors have limited freedom to take account of specific competencies or extremely good (or poor) performance: if it is not in the criteria, it is not assessed. The assessor may feel curtailed in his/her freedom by the criteria.

In a global assessment, the assessors study the entire portfolio and give an assessment based on their overall impression. A global assessment is far less labour intensive than an analytical assessment. It also enables assessors to take account of learners' special qualities.

Disadvantages are:

- It is less clear to learners on which criteria the assessment is based.
   The assessment may also be less reliable. As a result the assessment will be less acceptable to learners.
- Some assessors will feel less certain about their judgement. As a result they will study the material over and over again, which will take even more time than an analytical assessment.
- This type of assessment is relatively vulnerable to assessor preferences and sequence effects (the contrast with the previous candidate may influence the assessment).

A way to combine the best of both approaches is to use scoring rubrics. A scoring rubric is a global performance descriptor that lists the criteria for a competency and articulates a limited number of gradations of quality for each criterion. Gradations can be unsatisfactory, sufficient, good, and excellent. Scoring rubrics can be presented as tables, with the criteria in the rows and the grades in the columns. In each cell of this table, performance at that particular level of competence is described. Box 8 provides an example.

BOX 8
Rubrics used for the assessment for final year medical students (source Maastricht University)

	BELOW EXPECTATION	AS EXPECTED	ABOVE EXPECTATION
Clinical performance	Slow in taking a history and performing a physical examination. Considers Irrelevant aspects. Slow in making a diagnosis. Misses important conclusions. Frequently unable to formulate management plan and needs considerable guidance.	Adequate speed in taking a history and performing a physical examination. Relevant aspects are considered. Adequate speed in making a diagnosis. Diagnosis contains important conclusions. Formulates an adequate management plan for simple clinical presentations. Needs some guidance. Achieves these goals in the second half of the internship.	Conducts an adequate and efficient history and physical examination. Arrives at an accurate diagnosis within adequate time. Formulates an adequate management plan for simple clinical presentations. Needs little guidance. Has achieved these goals at the start of the internship.
Professionalism (for instance as judged by 360 degree feedback)	Does not keep commitments. Occasionally fails to ask for supervision when this is necessary. Reacts defensively to feedback. Is unable to cope with stress Does not pay attention to his/her personal appearance. Frequently shows awkward behaviour or behaves disrespectfully.	Keeps commitments. Asks for supervision when this is necessary. Needs help in reflecting and considering alternatives and responds adequately to feedback. Occasionally needs help in coping with stress. Appropriate personal appearance; behaves respectfully.	Keeps commitments. Asks for supervision when this is necessary. Is able to reflect critically; responds adequately to feedback and is prepared to acknowledge errors. Is able to cope with stress adequately. Looks well cared for and behaves respectfully.
Has critically assessed his/her performance and formulated appropriate learning goals. This is evidenced by an adequate analysis of strengths and weaknesses and the development plan.	Incomplete, limited or one-sided description of strengths and weaknesses in performance (e.g. only strengths or only weaknesses, limited to one competency). No explanations only lists of facts or situations. No learning goals, learning goals do not match the analysis or are not specific.	A fair number of strengths and weaknesses are not explained or explanations are limited to external attributions (for instance mini-CEX at the wrong moment) Some of the learning goals are not specified.	Above expectation (authentic, recognizable, and well explained). A good analysis of strengths and weaknesses. Also internal attributions and references to evidence in the portfolio. Logical, detailed (based on the analysis) and attainable learning goals.

For learners and their mentors, scoring rubrics can be a roadmap for competence development. It can help them diagnose a learner's current level of competence and point the way to further development. Assessors should not use scoring rubrics as a checklist,

but as a list of arguments to underpin their assessment when they explain it to learners. Learners can also use scoring rubrics to organise their portfolio. They can organise the evidence in their portfolio in chapters corresponding to the different competencies to be assessed and use captions to explain what the evidence shows about a specific competency.

Why? Assessing competencies can be done for three reasons: selection, diagnosis, and certification.

Selection: Determining whether a person is suitable for a certain position. Assessments for selection purposes can take place before entering an educational programme, but also, for instance, before starting a new job.

Diagnosis: In the course of an education programme, the development of learners' competencies is assessed. The purpose of this type of assessment is to give feedback to learners and help them identify new learning goals. Sometimes, this assessment is also used to determine whether or not a learner is allowed to continue with a programme.

Certification: The goal of assessment at the end of an educational or training programme is to establish whether learners have attained the competencies required for graduation or certification. Obviously, the quality of any assessment is important. Poor quality of assessment for selection purposes, for instance, can harm the interests of prospective learners and waste talent. Similarly, poor quality of diagnostic assessment can cause frustration and delay in learners' development. Nevertheless, with graduation and certification decisions the quality of assessment is crucial. Learners who pass but should have failed will become (or continue to be) certified doctors and may become a risk to the community!

How?

The quality of the assessment of competencies is crucially determined by the procedure that is used. In the introduction to this section about portfolio assessment, we wrote that the standard psychometric procedures that are used to determine the quality of tests and standardised observations are not very well suited to portfolios with their non-standardised content. In medical education, Webb and colleagues (2003) pointed out that portfolio assessment is primarily concerned with qualitative information and they introduced the idea to use routines developed for qualitative research. Guba & Lincolns' (1989) strategies to achieve credibility and dependability of assessment can be translated to portfolio assessment (Webb et al., 2003; Tigelaar et al. 2005). In Box 9, we discuss how these strategies can be used.

...the standard psychometric procedures that are used to determine the quality of tests and standardised observations are not very well suited to portfolios with their non-standardised content.

BOX 9

Strategies for portfolio assessment derived from the methodology of auglitative research

- Incorporate feedback cycles into the mentoring process that accompanies the portfolio to ensure that the mentor's final recommendation does not come as a(n) - unpleasant - surprise to the learner; this approach relates to the credibility strategies of prolonged engagement and member checking.
- Maintain a careful balance between the roles of the mentor as coach and assessor. The aim is to ensure that the person who knows the learner best provides the most relevant information while minimizing any damaging effect on the mentor-learner relationship by using an assessment committee to assess the portfolio; this approach relates to the credibility strategy of prolonged engagement.
- Involve the learner in the decision process to ensure commitment on the part of the learner and allow the learner to communicate a different point of view to that of the mentor; this approach relates to the credibility strategy of member checking.
- Use a sequential judgement procedure in which conflicting information necessitates more information gathering. This ensures the efficient use of resources by limiting the use of additional resources to cases where this is necessary to achieve reliable judgement. This approach relates to the credibility strategy of triangulation.
- Document the different steps of the assessment process. For example a formal assessment plan approved by the Examination Board; portfolio and assessment guidelines; overviews of the results per phase, and written assessment forms per learner. This approach relates to the dependability strategy of audit trail.

The major problem with qualitative research methods as well as with portfolio assessment is the required substantial time investment. At Maastricht University, we developed a portfolio assessment procedure that uses many of these strategies while at the same time aiming for optimal efficiency (Driessen et al., 2005a). This procedure is described in Box 10.

Who?

A problem that is much debated in the portfolio literature is the feasibility and acceptability of combining the roles of mentor and assessor into one person. Tigelaar et al. interviewed nine portfolio experts about their views on the use of portfolios in education (Tigelaar et al. 2004). While some of the experts agreed that the mentor is the most appropriate person to advise an assessment committee about a candidate, others argued that it is unethical for mentors to undertake the assessor role. The latter group argued that candidates must feel free to reflect on their professional development together with their mentors, knowing that the mentor will not pass any information on to others. For this reason, the majority of the experts were of the opinion that mentors should not be involved in summative assessment nor make recommendations to an assessment committee. However, there was a minority who agreed with Snyder and colleagues, who wrote that: "The tension between assessment for support and assessment for high stakes decision making will never disappear. Still, that tension is constructively dealt with daily by teacher educators throughout the nation" (Snyder, et al., 1998, p. 59).

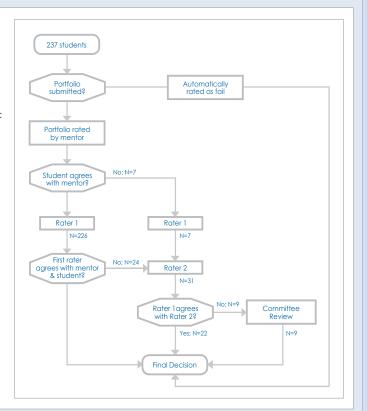
The tension between assessment for support and assessment for high stakes decision making will never disappear.

BOX 10 A procedure for portfolio assessment (Driessen et al., 2005a)

The students submits the portfolio to the mentor, who examines the portfolio and writes a recommendation regarding the grading of the portfolio to be submitted to the assessment committee.

In their final meeting of the academic year the student and the mentor discuss this recommendation.
When student and mentor agree on the grade, the student signs the recommendation. If the student disagrees, he or she does not sign.

Subsequently, the portfolio is submitted to the assessment committee. This committee consists of all the mentors. The committee members do not grade the portfolios of the students they mentored themselves. Portfolios on which student and mentor agree are rated by one committee member, who does not study the portfolio in any areat detail, but typically scans the work of the student and mentor and checks whether all procedures have been followed correctly. When rater and mentor agree on the grading, the recommendation becomes the final decision.

Striking the right balance between support and judgement is the challenge facing assessors/mentors with whom learners talk about their portfolios. A number of scenarios can be chosen in a procedure (Box 11). Which one is the most appropriate depends, amongst other things, on the educational context and the level of experience of the learners in question.

When? The answer to the question "when is this assessed?" depends on the answers to the other questions in this section.

Decisions about selection are made before the actual start of a programme or training period or after a first "trial" period, in which learners are observed and can prove themselves. The important question is whether a prospective learner matches the criteria for admission and whether this learner has the potential to finish an education or training programme.

Diagnostic assessment can be a frequent occurrence during an education or training programme. In fact, every time a mentor and a learner meet to discuss the learner's progress using information from the learner's portfolio, it can be qualified as diagnostic/formative assessment. This implies that having easy access to a portfolio, for instance on-line, can be very helpful for mentors.

Decisions about certification are made when a learner's competencies match all the criteria or when the time available for a programme has run out. In an outcome based programme, this means that when the learner and his or her mentor conclude that the learner's competence meets all the criteria an assessment for certification purposes can take place. The logical consequence would be that if a person meets the competency criteria on entering an educational or training programme, he or she is exempt from training and awarded a certificate right away.

BOX 11 Portfolio assessors: scenarios

Combining the role of the mentor and assessor is often considered problematic. On the hand, most people will agree that the mentor is probably the person who is best informed about the learner's competencies. As a consequence, ignoring the mentor's opinion in assessing the portfolio can be considered as missing the chance to improve the validity of the assessment. On the other hand, combining the roles of assessor and mentor can put a strain on the relationship between mentor and learner, because learners may be reluctant to discuss any difficulties they are facing for fear of repercussions in the assessment. Below we use the metaphors of the mentor as teacher, PhD supervisor, driving instructor, and coach to distinguish between four (non exclusive) scenarios. When mentors are in the role of a teacher, their role of assessor is most prominent. When they are in the role of a coach, they do not assess at all.

The teacher: This is the most common assessment scenario in education. Just like most teachers in primary, secondary, and higher education, mentors discuss their learners' performance and progress and assess their level of competence at the end of a course.

PhD supervisor: In some scenarios the role of the mentors in the assessment procedure of portfolios can be compared with the role of supervisors of PhD students. In many countries, the formal assessment of theses/portfolios is the responsibility of a committee. Supervisors invite their peers to sit on the committee but they themselves are not a member of the committee. A negative assessment of the thesis/portfolio would harm their reputation among their peers. For this reason they are highly unlikely to invite their peers to sit on the committee unless they are convinced the portfolio meets the criteria. As a consequence, mentors and students have the same interest: to produce a thesis or portfolio that merits a positive judgment.

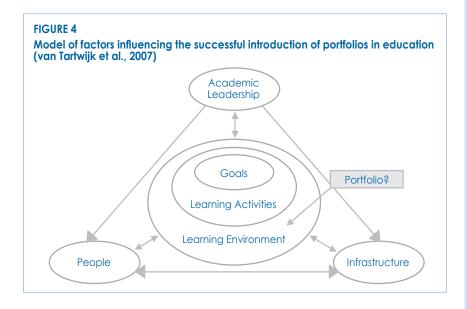
Driving license instructor: In this model the roles of the mentor and the assessor are strictly separated. The mentor/driving instructor mentors the learner in acquiring the required competencies, which are shown in the portfolio. If the mentor thinks the learner is competent, he invites an assessor from a professional body (i.e. the examiner from the Driver and Vehicle Licensing Agency) to assess the competence of the learner result. The learners can also approach the licensing agency themselves

Coach: In this model, the learners themselves have the initiative. They can ask, for instance, a senior colleague to coach them until they have achieved the required level of competence. This scenario is likely, for instance, when a professional wants to acquire an additional qualification. The assessor would be someone from an external body.

Factors influencing the success of the introduction of a portfolio²

In the previous sections, we have argued that it is important to tailor portfolios to the intended purposes and to introduce portfolios only in situations in which they can serve a useful purpose. However, these conditions do not suffice to guarantee a successful introduction. In the literature on educational change, winning the hearts and minds of the people involved, both teachers and learners, as well as the quality of leadership are identified as key factors for lasting educational improvement (Martin et al. 2003; Hargreaves & Fink, 2004;).

Figure 4 presents a model in which portfolios are presented as part of the learning environment and in which three conditional factors are presented that influence whether an educational portfolio is introduced successfully or not: people (the teachers and learners), leadership, and infrastructure. The importance of these three conditional factors is discussed below.

People

Educational innovations involving the use of portfolios usually imply a transfer from teacher-directed education with a strong focus on conveying knowledge, to education in which the development of students' competencies in the workplace is emphasised. In most cases, teachers are expected to invest more time and effort in coaching and assessment than they were used to. Almost inevitably, this change in roles and routines will cause uncertainty and evoke resistance (Hammerness et al., 2005). Not only does it imply that teachers need to rethink key ideas, practices, and values, but for many teachers it also means that they need to invest in developing new competencies for coaching and assessment.

Educational innovations involving the use of portfolios usually imply a transfer from teacher-directed education with a strong focus on conveying knowledge, to education in which the development of students' competencies in the workplace is emphasised.

² Parts of this chapter were published before in Quality in Higher Education (van Tartwijk, et al., 2007)

In discussions about these innovations, the important questions are which educational problems need to be resolved and what is the most effective and efficient way to do that. Very often however, discussions concentrate on the portfolio, which becomes the visible "symbol" of the innovation. As a consequence, resistance to the innovation is likely to be projected onto the portfolio, while the important questions are not discussed.

Teachers are more likely to support and invest in educational changes if they acknowledge and subscribe to the educational value of the new learning approach, internalise and support the innovation, and are empowered to assume ownership of it. They are more likely to do so when it is clear to them how the innovation helps solve concrete problems that they have to cope with in their everyday teaching practice (Hargreaves et al. 1998). The risk that the important questions are not discussed can be reduced if teachers are involved in educational innovations at an early stage of decision-making. They are more likely to support and invest in working with a portfolio if the decision to work with this instrument was their own decision, based on their personal understanding and endorsement of the educational innovation and the role of the portfolio in it. From this perspective, the option should be kept of not using a portfolio when a better alternative is found. Teachers who have had a say in the decision to use a portfolio will feel a stronger commitment to it and will be more inclined to look for solutions and less likely to lay the instrument aside when faced with problems and inevitable design faults in the curriculum and the portfolio.

In the literature on educational change the importance of teachers as change agents is emphasised (Darling-Hammond et al., 2005) but the input of learners is crucial too. The successful introduction of a portfolio in education also depends on how much time and energy learners are willing to invest in their portfolios. In general, learners will only put effort into portfolios if this effort is rewarded in some way. The most obvious reward is that the portfolio is graded. In education, a very strong relationship exists between summative assessment and learning: assessment drives learning (Frederiksen, 1984; Driessen & van der Vleuten, 2000; van der Vleuten et al., 2000). Although assessment influences whether learners accept and put effort into a portfolio, assessment in itself is not enough. For learners, developing a portfolio implies putting a lot of effort into making their development visible. Thus, it is very frustrating for them if they discover that nobody takes a good look at the result of all their hard work. Mentors who take an interest in learners and their portfolios have been found to be a key factor in learners' appreciation of working with portfolios (Pearson & Heywood, 2004; Tigelaar et al. 2006).

A last condition for a successful introduction of portfolios related to learners and their mentors is their *understanding* of the portfolio and of what working with portfolios entails. Experience has shown that, although in theory portfolios can have a clear function in education, in practice the introduction of portfolios often leads to confusion and, consequently, frustration (Anderson & DeMeulle, 1998; Pearson & Heywood, 2004; Kjaer, et al., 2006; Davis et al. 2009). Most students who enrol in a medical curriculum are accustomed to teacher directed education. Self-assessment, asking for feedback, reflection and identifying personal learning needs, which are fundamental to portfolio learning (Snadden & Thomas, 1998b; Driessen et al. 2008), are perceived as

Although assessment influences whether learners accept and put effort into a portfolio, assessment in itself is not enough. For learners, developing a portfolio implies putting a lot of effort into making their development visible.

strange and sometimes even threatening by learners for whom education is synonymous with lectures and exams. Instructions are necessary that not only explain how to work with a portfolio, but also help learners and their mentors understand what a portfolio is and why it used in education. A study by Duque and colleagues (Duque et al., 2006) demonstrated that handson introduction with a proper briefing of learners by staff on the portfolio's purpose and procedures had a positive effect on portfolio scores and learner satisfaction with the portfolio. We have experimented with the use of the analogy between a portfolio and a CV to help learners better understand what a portfolio is and what working with a portfolio entails (van Tartwijk et al. 2008).

Academic leadership

Commitment by educational leaders is another vital condition for the successful introduction of portfolios. In a study on perceptions of leadership in academic contexts, Martin and her colleagues (2003) found that the quality of student learning is affected by the way leadership is constituted and experienced in academic contexts. A group of educational leaders was identified who were successful in stimulating teachers to adopt a studentfocused approach to teaching. A characteristic of these educational leaders is that they discuss and negotiate these changes with the teachers. Similar findings are reported by Bland and her colleagues (2000), who reviewed the available literature with the aim to identify a set of characteristics that are associated with successful curricular change in medical education. They write that leadership comes up again and again as critical to the success of curricular change. The literature shows that successful and less successful leaders in medical education use organizational authority at about the same rate, but also that successful leaders more often seek input from others. When educational innovations ask teachers to change their roles and routines, these teachers must know that they can rely on educational leaders who support and value their commitment in every respect (Malden, 1994; van Veen et al. 2005). And finally, of course, commitment of the academic leaders is also reflected in the allocation of sufficient financial resources to ensure that the intended changes can actually be implemented.

Infrastructure

An increasing number of Faculties of Medicine are choosing to work with electronic rather than paper portfolios. In the section on e-portfolios, we described the reasons for this choice. We also wrote that research shows that adverse conditions like limited computer access in the workplace may cancel out the advantages of an e-portfolio. In general we conclude that e-portfolios are vulnerable to adverse conditions, because the demands of the technical infrastructure are large. If the electronic part of the portfolio system malfunctions, that is usually all the excuse that the adversaries of the use of portfolios need to drop the idea of a portfolio altogether, including the curriculum innovation for which the portfolio very often is a symbol.

Concluding remarks

In curricula with a strong focus on the development and assessment of competencies a portfolio can be a valuable instrument. They have the potential to make learning visible on the Does level of Miller's pyramid (Miller 1990), which describes independent performance in the workplace. However, portfolios are also vulnerable. Portfolio learning requires reflection by learners and investment in coaching by teachers. The quality of portfolio assessment depends on investing in the interpretation of and discussion about qualitative data. Not only does it require a new perspective on education from mentors and learners, many of whom are used to teacher-directed learning with a strong emphasis on the acquisition of knowledge, it also asks teachers and learners for a significant investment of time and energy. The literature shows that many conditions need to be fulfilled to enable successful introduction of a portfolio (Driessen et al., 2007b), and even then a portfolio is not a cure for all pains.

We conclude this Guide for using portfolios for assessment and learning by referring to Spandel once more (Spandel, 1997), who wrote:

"..... introducing portfolios is just like buying shoes: the best choice depends on purpose and comfort comes with wearing".

We would like to add that portfolios are like expensive shoes and even during the process of getting used to them, there will inevitably be times when one's toes are really hurting. However, for those owners who persist, the portfolio has the potential to become one of their best purchases. Portfolio learning requires reflection by learners and investment in coaching by teachers. The quality of portfolio assessment depends on investing in the interpretation of and discussion about qualitative data.

"..... introducing portfolios is just like buying shoes: the best choice depends on purpose and comfort comes with wearing".

References

ANDERSON RS & DEMEULLE L (1998). Portfolio use in twenty-four teacher education programs. Teacher Education Quarterly, 25: 23-32.

BIRD T (1990). The schoolteacher's portfolio: an essay on possibilities. In: J Millman & L Darling-Hammond (Eds), The new handbook of teacher evaluation: Assessing elementary and secondary school teachers, pp. 241-256 (Newbury Park, CA, Corwin Press, inc).

BLAND CJ, STARNAMAN S, WERSAL L, MOORHEAD-ROSENBERG L, ZONIA S & HENRY R (2000). Curriculra change in medical schools: How to succeed. Academic Medicine, 75: 575-594.

BRANSFORD J, BROWN AL & COCKING RR (Eds) (2000). How people learn: Brain, mind, experience, and school. (Washington D.C., National Academy Press).

BUCKLEY S, ASHCROFT T, DAVIS J, KHAN KS, MORLEY D, POLLARD D, POPOVIC C, SAYERS J, SUSARLA R, THOMAS H & ZAMORA J (in press). The educational effects of portfolios on undergraduate student learning: A Best Evidence Medical Education systematic review, *Medical Teacher*.

COLLINS A (1991). Portfolios for biology teacher assessment. Journal of Personnel Evaluation in Education, 5: 147-167.

CONLON M (2003). Appraisal: The catalyst of personal development. *British Medical Journal*, 327: 389-391.

DARLING-HAMMOND L, PACHECO A, MICHELLI N, LEPAGE P, HAMMERNESS K & YOUNG P (2005). Implementing curriculum renewal in teacher education: managing organizational and policy change. In: L Darling-Hammond, J Bransford, P LePage, K Hammerness & H Duffy (Eds), Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do, pp. 442-479 (San Francisco, Jossey-Bass).

DAVIS DA, MAZMANIAN PE, FORDIS M, VAN HARRISON R, THORPE KE & PERRIER L (2006). Accuracy of physician self-assessment compared with observed measures of competence: a systematic review. JAMA, 296: 1094-1102.

DAVIS MH, FRIEDMAN BEN DAVID M, HARDEN RM, HOWIE P, KER J, MCGHEE C, et al. (2001). Portfolio assessment in medical students' final examinations. Medical Teacher, 23: 357-366.

DAVIS MH, PONNAMPERUMA GG, & KER JS (2009). Student perceptions of a portfolio assessment process. *Medical Education*, 43: 89-98.

DENZIN NK (1978). Sociological Methods: A Sourcebook (2nd ed.). New York: McGraw Hill.

DENZIN NK & LINCOLN YS (2000). Handbook of qualitative research. Thousand Oaks, CA: Sage.

DORNAN T, CARROLL C & PARBOOSHING J (2002). An electronic learning portfolio for reflective continuing professional development. *Medical Education*, 36: 767-769.

DREYFUS SE (2004). The five-stage model of adult skill acquisition. Bulletin of Science Technology and Society, 24: 117-181.

DRIESSEN EW, MUIJTJENS AMM, VAN TARTWIJK J & VAN DER VLEUTEN CPM (2007a). Web- or paper-based portfolios: is there a difference? *Medical education*, 41: 1067-1073.

DRIESSEN EW & VAN DER VLEUTEN CPM (2000). Matching student assessment to problem based learning: lessons from experience in a law faculty. *Studies in Continuing Education*, 22: 235-248.

DRIESSEN EW, VAN DER VLEUTEN CPM, SCHUWIRTH L, VAN TARTWIJK J & VERMUNT JD (2005a). Credibility of portfolio assessment as an alternative for reliability evaluation: a case study. *Medical Education*, 39: 214-220.

DRIESSEN EW, VAN TARTWIJK J & DORNAN T (2008). The self-critical doctor: Helping students become more reflective. *BMJ*, 336: 827-830.

DRIESSEN EW, VAN TARTWIJK J, OVEREEM K, VERMUNT JD & VAN DER VLEUTEN CPM (2005b). Conditions for successful reflective use of portfolios in undergraduate medical education. *Medical Education*, 39: 1230-1235.

DRIESSEN EW, VAN TARTWIJK J, VAN DER VLEUTEN CPM, & WASS V (2007b). Portfolios in medical education: Why do they meet with mixed success? A systematic review. *Medical Education*, 41: 1224-1233.

DRIESSEN EW, VAN TARTWIJK J, VERMUNT JD & VAN DER VLEUTEN CPM (2003). Use of portfolio in early undergraduate medical training. *Medical Teacher*, 25: 18-23.

DUQUE G, FINKELSTEIN A, ROBERT A, TABATABIA D, GOLD SL & WINER LR (2006). Learning while velauating: the use of an electronic evaluation portfolio in a geraitric medicine clerckship. BMC Medical Education, 6: 1-7.

ERICSSON KA (2006). The influence of experience and deliberate practice on the development of expert performance. In: KA Ericsson, N Charness, PJ Feltovich & RR Hoffman (Eds), The Cambridge handbook of expertise and expert performance (pp. 683-704). New York: Cambridge University Press.

EVA KW & REGEHR G (2008). "I'll never play professional football" and other fallacies of self-assessment. *Journal of Continuing Education in the Health Professions*, 28: 14-19.

FINLAY IG, MAUGHAN TS & WEBSTER DJ (1998). A randomized controlled study of portfolio learning in undergraduate cancer education. *Medical Education*, 32: 172-176.

FREDERIKSEN N (1984). The real test bias: Influences of testing on teaching and learning. American Psychologist, 39: 193-202.

FRIEDMAN BEN DAVID M, DAVIS MH, HARDEN RM, HOWIE PW, KER J & PIPPARD MJ (2001). AMEE Medical Education Guide No. 24: Portfolios as a method of student assessment (Dundee, Association for Medical Education in Europe).

FUNG KEE FUNG M, WALKER M, FUNG KEE FUNG K, TEMPLE L, LAJOIE F, BELLEMARE G, et al. (2000). An Internet-based learning portfolio in resident education: The KOALA-super (TM) multicentre programme. *Medical Education*, 34: 474-479.

GENERAL MEDICAL COUNCIL (2000). Revalidating doctors: Ensuring standards, securing the future. London: GMC.

GIBSON D & BARRETT H (2003). Directions in Electronic Portfolio Development. Contemporary Issues in Technology and Teacher Education, 2: 559-576.

GRANT AJ, VERMUNT JD, KINNERSLEY P & HOUSTON H (2007). Exploring students' perceptions of the use of a significant event analysis as part of a portfolio assessment process in general practice, as a tool for learning how to use ferlection in learning. BMC Medical Education: 7:5.

GUBA EG & LINCOLN YS (1989). Judging the quality of fourth generation evaluation. In: EG Guba & YS Lincoln (Eds), Fourth Generation Evaluation (London, Sage).

HAMMERNESS K, DARLING-HAMMOND L, BRANSFORD J, BERLINER DC, COCHRANSMITH M, MCDONALD M, et al. (2005). How teachers learn and develop. In: L Darling-Hammond, J Bransford, P LePage, K Hammerness & H Duffy (Eds), *Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do*, pp. 358-389 (San Francisco, Jossey-Bass).

HARDEN RM (1979). How to assess students: An overview. Medical Teacher, 1: 65-70.

HARGREAVES A & FINK D (2004). The seven principles of sustainable leadership. *Educational Leadership*, April 2004: 8-13.

HARGREAVES A, LIEBERMAN A, FULLAN M & HOPKINS D (Eds) (1998). International handbook of educational change (Dordrecht: Kluwer Academic Publishers).

HATTON N & SMITH D (1995). Reflection in teacher education: Towards definition and implementation. *Teaching and Teacher Education*, 11: 33-49.

KJAER NK, MAAGARD R & WIES S (2006). Using an online portfolio in postgraduate training. *Medical Teacher*, 28: 708-712.

KORTHAGEN FAJ, KESSELS J, KOSTER B, LAGERWERF B & WUBBELS T (2001). Linking theory and practice: The pedagogy of realistic teacher education (Mahwah, NY, Lawrence Erlbaum Associates).

KORTHAGEN FAJ, KOSTER B, MELIEF K & TIGCHELAAR A (2002). Teach teachers to reflect: Systematic reflection in the training and coaching of teachers [In Dutch: Docenten leren reflecteren: Systematische reflectie in de opleiding en begeleiding van leraren] (Soest, Uitgeverij Nelissen).

LAWSON M, NESTEL D & JOLLY B (2004). An e-portfolio in heath professional education. *Medical Education*, 38: 569-570.

LOCKYER JM & CLYMAN SG (2008). Multisource feedback (360-degree feedback). In: ES Holmboe & RE Hawkins (Eds), *Practical guide to the evaluation of clinical competence*, pp. 75-85 (Philadelphia, Pa, Mosby Elsevier).

LYONS N (1998). Reflection in teaching: Can it be developmental? A portfolio perspective. Teacher Education Quarterly, Winter 1998: 115-127.

MALDEN B (1994). The micropolitics of education: mapping the multiple dimensions of power relations in school policies. *Journal of Educational Policy*, 9: 147-167.

MANN K, GORDON J & MACLEOD A (2007). Reflections and reflective practice in health profession education: A systematic review. Advanced Health Science Education, (First published online November 2007): 1-27.

MARTIN E, TRIGWELL K, PROSSER M & RAMSDEN P (2003). Variations in the experience of leadership of teaching in higher education. Studies in Higher Education, 28: 247-259.

MATHERS NJ, CHALLIS MC, HOWE AC & FIELD NJ (1999). Portfolios in continuing medical education – effective and efficient? *Medical Education*, 33: 521-530.

MILLER GE (1990). The assessment of clinical skills/competence/performance. Academic Medicine, 65: \$63-67.

NORCINI JJ & BURCH VC (Eds) (2007). Workplace-based assessment as an educational tool, AMEE Guide 31 (Dundee, UK, AMEE).

NORCINI JJ, HOLMBOE ES & HAWKINS RE (2008). Evaluation challenges in the era of outcome based education. In: ES Holmboe & RE Hawkins (Eds), *Practical guide to the evaluation of clinical competence*, pp. 1-9 (Philadelphia, PA, Mosby Elsevier).

O'SULLIVAN PS, RECKASE MD, MCCLAIN T, SAVIDGE MA & CLARDY JA (2004). Demonstration of portfolios to assess competency of residents. Advances in Health Sciences Education, 9: 1-15.

OERMANN MH (2002). Developing a professional portfolio in Nursing. *Orthopaedic Nursing*, 21: 73-78.

PAULSON FL, PAULSON PR & MEYER CA (1991). What makes a portfolio a portfolio? Eight thoughtful guidelines will help educators encourage self directed learning. *Educational Leadership*, February 1991: 60-63.

PEARSON DJ & HEYWOOD P (2004). Portfolio use in general practice vocational training: A survey of GP registrars. *Medical Education*, 38: 87-95.

ROYAL COLLEGE OF GENERAL PRACTITIONERS (1993). Portfolio-based learning in general practice: Report of a working group on higher professional education, Occasional paper 63 (London, Royal College of General Practitioners).

ROYAL COLLEGE OF PHYSICIANS AND SURGEONS OF CANADA (1996). Canmeds 2000 Project: Skills for the New Millennium. Report on the societal needs working group (Ottawa, The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada).

SHULMAN LS (1998). Teacher portfolios: a theoretical activity. In: N Lyons (Ed), With portfolio in hand: validating the new teacher professionalism, pp. 23-38 (New York, Teachers College Press).

SHUTE VJ (2008). Focus on formative feedback. Review of Educational Research, 78: 153-189.

SMITHER JW, LONDON M, FLAUTT R, VARGAS Y & KUCINE I (2003). Can working with an executive coach improve multisource feedback ratings over time? A quasi-experimental field study. *Personal Psychology*, 56: 23-44.

SNADDEN D (1999). Portfolios – attempting to measure the unmeasurable? [Commentary]. *Medical Education*, 33(7): 478-479.

SNADDEN D, CHALLIS M, & THOMAS ML (1999). AMEE Medical Education Guide No. 11: Portfolio-based learning and assessment (Dundee, Association for Medical Education in Europe).

SNADDEN D & THOMAS ML (1998a). Portfolio learning in general practice vocational training - does it work? *Medical Education*, 32: 401-406.

SNADDEN D & THOMAS ML (1998b). The use of portfolio learning in medical education. *Medical Teacher*, 20: 192-199.

SNYDER J, LIPPINCOTT A & BOWER D (1998). The inherent tensions in the multiple uses of portfolios in teacher education. *Teacher Education Quarterly*, 25: 45-60.

SPANDEL V (1997). Reflections on portfolios. In: GD Phye (Ed), Handbook of academic learning: Construction of knowledge (pp. 573-591). San Diego: Academic Press.

STOOF A, MARTENS RL, VAN MERRIËNBOER J & BASTIAENS TJ (2002). The boundary approach of competence: a constructivist aid for understanding and using the concept of competence. Human resource development review, 1, pp. 345-365.

TIGELAAR DEH, DOLMANS DHJM, DE GRAVE WS, WOLFHAGEN HAP & VAN DER VLEUTEN CPM (2006). Participants opinions about the usefulness of a teaching portfolio. *Medical Education*, 40(4): 371-378.

TIGELAAR DEH, DOLMANS DHJM, WOLFHAGEN HAP & VAN DER VLEUTEN CPM (2004). Using a conceptual framework and the opinion of portfolio experts to develop a teaching portfolio prototype. Studies in Educational Evaluation, 30: 305-321.

TIGELAAR DEH, DOLMANS DHJM, WOLFHAGEN HAP & VAN DER VLEUTEN CPM (2005). Quality issues in judging portfolio: Implications for organizing teaching portfolio assessment procedures. Studies in Higher Education, 30: 595-610.

TOCHEL C, HAIG A, HESKETH A, CADZOW A, BEGGS K, COLTHART L, et al. The effectiveness of portfolios for post-graduate assessment and education: a Best Evidence Medical Education systematic review. *Medical Teacher* (in press).

VAN DER VLEUTEN CPM, DOLMANS DHJM & SCHERPBIER AJJA (2000). The need for evidence in education. Medical Teacher, 22: 246-250.

VAN MANEN M (1977). Linking ways of knowing with ways of being practical. Curriculum Inquiry, 6: 205-228.

VAN TARTWIJK J, DRIESSEN EW, STOKKING K & VAN DER VLEUTEN CPM (2007). Factors influencing the successful introduction of portfolios. Quality in Higher Education, 13: 69-79.

VAN TARTWIJK J, VAN RIJSWIJK M, TUITHOF H & DRIESSEN EW (2008). Using an analogy in the introduction of a portfolio. Teaching and Teacher Education, 24: 927-938.

VAN VEEN K, SLEEGERS P, & VAN DE VEN P (2005). One teacher's identity, emotions, and commitment to change: A case study into the cognitive-affective processes of a secondary school teacher in the context of reforms. *Teaching and Teacher Education*, 21: 917-934.

WEBB C, ENDACOTT R, GRAY MA, JASPER MA, MCCULLAN M & SCHOLES J (2003). Evaluating portfolio assessment systems: What are the appropriate criteria? *Nurse Education Today*, 23: 600-609.

WOODWARD H & NANLOHY P (2004). Digital portfolios: Fact or fashion. Assessment & Evaluation in Higher Education, 29: 227-238.

Series 2

30 Peer Assisted Learning: a planning and implementation framework

Michael Ross & Helen Cameron (2007)

ISBN: 978-1-903934-38-8

Primarily designed to assist curriculum developers, course organisers and educational researchers develop and implement their own PAL initiatives.

31 Workplace-based Assessment as an Educational Tool John Norcini & Vanessa Burch (2008)

ISBN: 978-1-903934-39-5

Several methods for assessing work-based activities are described, with preliminary evidence of their application, practicability, reliability and validity.

32 e-Learning in Medical Education

Rachel Ellaway & Ken Masters (2008) ISBN: 978-1-903934-41-8

An increasingly important topic in medical education – a 'must read' introduction for the novice and a useful resource and update for the more experienced practitioner.

33 Faculty Development: Yesterday, Today and Tomorrow

Michelle McLean, Francois Cilliers & Jacqueline M van Wyk (2010)

ISBN: 978-1-903934-42-5

Useful frameworks for designing, implementing and evaluating faculty development programmes.

34 Teaching in the clinical environment

Subha Ramani & Sam Leinster (2008) ISBN: 978-1-903934-43-2

An examination of the many challenges for teachers in the clinical environment, application of relevant educational theories to the clinical context and practical teaching tips for clinical teachers.

35 Continuing Medical Education

Nancy Davis, David Davis & Ralph Bloch (2010) ISBN: 978-1-903934-44-9

Designed to provide a foundation for developing effective continuing medical education (CME) for practicing physicians.

36 Problem-Based Learning: where are we now?

David Taylor & Barbara Miflin (2010) ISBN: 978-1-903934-45-6

A look at the various interpretations and practices that claim the label PBL, and a critique of these against the original concept and practice.

37 Setting and maintaining standards in multiple choice examinations

Raja C Bandaranayake (2010) ISBN: 978-1-903934-51-7

An examination of the more commonly used methods of standard setting together with their advantages and disadvantages and illustrations of the procedures used in each, with the help of an example.

38 Learning in Interprofessional Terms

Marilyn Hammick, Lorna Olckers & Charles Campion-Smith (2010)

ISBN: 978-1-903934-52-4

Clarification of what is meant by Interprofessional learning and an exploration of the concept of teams and team working.

39 Online eAssessment

Reg Dennick, Simon Wilkinson & Nigel Purcell (2010) ISBN: 978-1-903934-53-1

An outline of the advantages of on-line eAssessment and an examination of the intellectual, technical, learning and cost issues that arise from its use.

40 Creating effective poster presentations

George Hess, Kathryn Tosney & Leon Liegel (2009) ISBN: 978-1-903934-48-7

Practical tips on preparing a poster – an important, but often badly executed communication tool.

41 The Place of Anatomy in Medical Education

Graham Louw, Norman Eizenberg & Stephen W Carmichael (2010)

ISBN: 978-1-903934-54-8

The teaching of anatomy in a traditional and in a problem-based curriculum from a practical and a theoretical perspective.

42 The use of simulated patients in medical education

Jennifer A Cleland, Keiko Abe & Jan-Joost Rethans (2010) ISBN: 978-1-903934-55-5

A detailed overview on how to recruit, train and use Standardized Patients from a teaching and assessment perspective.

43 Scholarship, Publication and Career Advancement in Health Professions Education

William C McGaghie (2010) ISBN: 978-1-903934-50-0

Advice for the teacher on the preparation and publication of manuscripts and twenty-one practical suggestions about how to advance a successful and satisfying career in the academic health professions.

44 The Use of Reflection in Medical Education

John Sandars (2010)

ISBN: 978-1-903934-56-2

A variety of educational approaches in undergraduate, postgraduate and continuing medical education that can be used for reflection, from text based reflective journals and critical incident reports to the creative use of digital media and storytelling.

45 Portfolios for Assessment and Learning

Jan van Tartwijk & Erik W Driessen (2010) ISBN: 978-1-903934-57-9

An overview of the content and structure of various types of portfolios, including eportfolios, and the factors that influence their success.

46 Student Selected Components

Simon C Riley (2010)

ISBN: 978-1-903934-58-6

An insight into the structure of an SSC programme and its various important component parts.

47 Using Rural and Remote Settings in the Undergraduate Medical Curriculum

Moira Maley, Paul Worley & John Dent (2010) ISBN: 978-1-903934-59-3

A description of an RRME programme in action with a discussion of the potential benefits and issues relating to implementation.

48 Effective Small Group Learning

Sarah Edmunds & George Brown (2010) ISBN: 978-1-903934-60-9

An overview of the use of small group methods in medicine and what makes them effective.

To see the full list of guides available, and to order, see the website www.amee.org.

About AMEE

What is AMEE?

AMEE is an association for all with an interest in medical and healthcare professions education, with members throughout the world. AMEE's interests span the continuum of education from undergraduate/basic training, through postgraduate/specialist training, to continuing professional development/continuing medical education.

- **Conferences:** Since 1973 AMEE has been organising an annual conference, held in a European city. The conference now attracts over 2300 participants from 80 countries.
- **Courses:** AMEE offers a series of courses at AMEE and other major medical education conferences relating to teaching, assessment, research and technology in medical education.
- MedEdWorld: AMEE's exciting new initiative has been established to help all concerned with
  medical education to keep up to date with developments in the field, to promote networking
  and sharing of ideas and resources between members and to promote collaborative learning
  between students and teachers internationally.
- **Medical Teacher:** AMEE produces a leading international journal, Medical Teacher, published 12 times a year, included in the membership fee for individual and student members.
- Education Guides: AMEE also produces a series of education guides on a range of topics, including
  Best Evidence Medical Education Guides reporting results of BEME Systematic Reviews in medical
  education.
- Best Evidence Medical Education (BEME): AMEE is a leading player in the BEME initiative which aims
  to create a culture of the use of best evidence in making decisions about teaching in medical and
  healthcare professions education.

Membership categories

- Individual and student members (£85/£39 a year): Receive Medical Teacher (12 issues a year, hard copy and online access), free membership of MedEdWorld, discount on conference attendance and discount on publications.
- Institutional membership (£200 a year): Receive free membership of MedEdWorld for the institution, discount on conference attendance for members of the institution and discount on publications.

See the website (www.amee.org) for more information.

If you would like more information about AMEE and its activities, please contact the AMEE Office:

Association for Medical Education in Europe (AMEE), Tay Park House, 484 Perth Road, Dundee DD2 1LR, UK

Tel: +44 (0)1382 381953; Fax: +44 (0)1382 381987; Email: amee@dundee.ac.uk

www.amee.org

Scottish Charity No. SC 031618

รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ ใอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Clinical performance ratings

Clinical Performance Ratings

เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศีริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล

Competence and Performance

- Competence = The capacity of a person to perform a defined task (Maximal ability)
- Performance = The actual act in carrying out or execute the duty (Typical ability)

Clinical Performance Ratings

Ratings of clinical performance based on observing real-life clinical practice by attending faculty members

Outline

- · Clinical performance ratings
  - Advantages and disadvantages
  - Improving the rating quality
    - Raters
    - · Rating instrument

Clinical Performance Ratings

- Advantages
  - Typical performance assessment
  - Motivation for clinical learning
  - Inexpensive

Clinical Performance Ratings

- Disadvantages
  - Subjective ratings
  - Unstructured settings
  - Adequacy of observation
  - Low reliability

Rater Errors

- Construct-irrelevance variance in performance ratings that is associated with raters' behavior, not with the actual performance of ratees
- Valid use of clinical performance assessment requires monitoring and controlling of rater errors.

Myford, C. M., & Wolfe, E. W. (2003). Detecting and measuring rater effects using many-facet Rasch measurement: Part I. Journal of Applied Measurement, 4, 386–422.

Rater Errors

Leniency/Severity

- difference in the levels of severity between raters

Rater inconsistency

- instability of the level of severity within each rater

Halo

 rater's tendency to let the rating of one trait influence his/her ratings on other traits

Restriction of range

 clustering of ratings around a particular point on the rating scale

Myford, C. M., & Wolfe, E. W. (2003). Detecting and measuring rater effects using many-facet Rasch measurement: Part I. Journal of Applied Measurement, 4, 386–422.

Improving Raters

- 1. Rater training
- 2. Rater monitoring
- 3. Rater feedback

Writing Effective Items

- · Remember your purpose
- · Keep it simple
- · Focused: include only one topic per item
- · Start with easy-to-respond items
- Group items into sections, position these sections in a logical order

Characteristics of A Good Scale

- 1. Well-defined category
- 2. Appropriate number of categories
- 3. Proper handling of middle category
- 4. Ordered
- 5. Research-based

Key Points: Performance Ratings

- · Remember what to observe
- · Rate when you still remember the students
- · Multiple ratings: multiple raters, time points
- · Rate when you are in a stable emotional state
- Be consistent in your rating standards (within and across groups)
- · Rate each item independently: avoid halo effect
- Use the full range of scores: avoid restriction of range

#ssessment

(-----)

์ วันที

แบบประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาแพทย์ปี 6 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ฝึกปฏิบัติงานที่ หอผู้ป่วย			ภาควิชา/แผนก ช่วงเวลาปฏิบัติงาน	1 Co		
หัวข้อการประเมิน	%	ดีเด่น (10)	ര് (8-9)	(6-7) มาน	ใม่ผ่าน (<6)	หมายเหตุ
1. ความรู้		มีความรู้พื้นฐานที่สำคัญอย่างดีและ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดูแล ผู้ป่วยเป็นอย่างดี	ม็ความรู้พื้นฐานที่สำคัญอย่างดีแต่ ยังนำมาประยุกตใชในการดูแล ผู้ป่วยไม่ดีนัก	มีความรู้ฟื้นฐานที่สำคัญแต่ใน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการ ดูแลผู้ป่วย	ขาดความรู้พื้นฐานที่สำคัญ	
2. ทักษะ						
2.1 การแก้ปัญหาทางคลินิก		รวบรวมข้อมูลปัญหาได้สมบูรณ์ คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ดี	รวบรวมข้อมูลปัญหาได้สมบูรณ์ คิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ด้วย ตนเอง	รวบรวมข้อมูลปัญหาได้สมบูรณ์ แต่ต้องขึ้นนะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา	การรวบรวมข้อมูลบี้ญหาและ การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา บกพร่อง	
2.2 ความสามารถในการดูแล ผู้ป่วยและการดัดสินใจ		เลือกการสืบค้นและการรักษาได้ ถูกต้อง สามารถบอกเหตุผล และ คำนึงถึงปัจจัยรอบด้าน	เลือกการสืบค้นและการรักษาได้ ถูกต้อง สามารถบอกเหตุผล แต่ยัง ขาดการคำนึงถึงปัจจัยบางด้าน	เลือกการสืบคันและการรักษาได้ ถูกต้อง แต่ไม่สามารถบอกเหตุ ผลไต้ชัดเจน	ใม่สามารถเลือกการสืบคัน และการรักษาไต้ถูกต้อง	
2.3 การบันทึกเวชระเบียน		มีข้อมูลสำคัญครบถ้วน เป็นระเบียบ อำนงำย ลงลายมือชื่อและรหัส	มีข้อมูลสำคัญครบถ่วน แต่ ไม่เป็น ระเบียบ อ่านยาก หรือ ไม่ลง ลายมือชื่อ/รหัส	ขาดข้อมูลสำคัญบางอย่าง เช่น ประวัติสวนด้วและสังคม ประวัติยา progress note, procedure/surgical note, etc.	ขาดข้อมูลที่สำคัญหลาย อย่าง ไม่เขียน progress note	
2.4 การทำพัตถการ		ท่าหัดถการที่สาคัญใต้เองอย่าง แคล่วคล่อง ขึ้นตอนการทำถูกต้องมี ความชำนาญในการใช้เครื่องมือ และติดตามดูแลผู้ป่วยหลังทำ หัตถการอย่างเหมาะสม	สามารถทำหัดถการที่สำคัญได้แต่ ใม่แคลวคล่องมาก ต้องการความ บวยเหลือในบางขั้นตอน มีการ ติดตามดูแลผู้ป่วยหลั่งทำหัดถการ อยางเหมาะสม	สามารถทำหัดถการที่สำคัญใด้ แต่ต้องการความช่วยเหลือ ค่อนข้างมาก หรือขาดการติดตาม ดูแลผู้ป่วยหลังผาตัด	ใม่สามารถท่าหัดถูการที่ สำคัญไต้ แม้จะใดรับการ ชี้แนะแล้ว ใม่รู้ชั้นตอนการ ทำหัดถูการ และ/หรือขาด ทักษะพื้นฐานในการทำ	
2.5 ทักษะการนำเสนอ		เป็นขั้นตอนดื่นาก เข้าใจง่าย	เป็นขันตอน ฟังเข้าใจ โดยอาจต้อง ถามเพ็มเต็มเล็กน้อย	ใม่เป็นขันตอน ต้องถามเพิ่มเติม ค่อนข้างมากจึงจะเข้าใจ	ส้บสนมาก นักเรียนไม่มี ความเข้าใจในเรื่องที่นำเสนอ	
2.6 การสื่อสารกับผู้ป่วย/ญาติ		ดีนาก ผู้ป่วยและญาติพึงพอใจมาก	ดี ผู้ป่วยและญาติเข้าใจโรคที่เป็น	ผู้ป่วยและญาติบางคนใม่เข้าใจ โรค	ใช้วาจาไม่เหมาะสม หรือ สร้างความสับสนให้แก่ผู้ป่วย และญาติ	
3. ความเป็นวิชาชีพแพทย์						
3.1 ความสามารถในการเรียนรู้ ด้วยตนเอง		แสดงถึงความใฝ่รู้ ค้นคว้าเพิ่มเติมใต้ด้วยตนเอง	แสดงถึงความใฝ่รู้ คันคว้าเพิ่มเติม ได้โดยต้องขึ้นนะวิธีการ	ต้องกระตุ้นและขี่แนะวิธีการจึงจะ คันคว้าเพิ่มเติม	ขาดความใฝ่รู้ แม้จะใต้รับ การกระตุ้นและขึ้นนะ	
3.2 การวางดัวที่เหมาะสม		ตรงต่อเวลา บุคลึกมพ ความ ประพฤติ การแต่งกายถูกระเบียบ ทุกกาลเทศะ	ดรงต่อเวลา บุคลึกภาพ ความ ประพฤติ การแต่งกายถูกระเบียบ เป็นส่วนใหญ่	ไม่ตรงต่อเวลา บุคลิกภาพ การ แต่งกายถูกระเบียบเป็นส่วนใหญ่	มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่ปรับปรุงหลังจากได้ รับคำดักเดือน	
3.3 ความรับผิดชอบ		รับผิดขอบดีมาก หรือใต้รับค่าขมใน การดูแลผู้ป่วยและการอยู่เวรอย่าง มาก	รับผิดชอบดีในการดูแลผู้ป่วยและ การอยู่เวร	ไม่มีข้อร้องเรียนเรื่องความ รับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วยและ การอยู่เวร	ไม่รับผิดชอบ หรือมีข้อ ร้องเรียนในการดูแลผู้ป่วย และการอยู่เวร	
3.4 เจตคติและจริยธรรม		ดูแลผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ อย่างดี เคารพสิทธิของผู้ป่วย	ดูแลผู้ป่วยทั้งร่างกายและจิดใจ เคารพลิทธิของผู้ป่วย	การดูแลผู้ป่วยขาดมิติด้านจิตใจ แต่ยังเคารพสิทธิของผู้ป่วย	การดูแลผู้ป่วยขาดมีดีด้าน จิตใจและไม่เคารพลิทธิของ ผู้ป่วย	
3.5 มนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน		มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดื่มาก การทำงานเป็นที่มดื่มก	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ท่างานร่วมกับผู้อื่นได้	ขาดมนุษยสัมพันธ์ หรือมีปัญหา ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	มนุษยสัมพันธ์ไมดี และ ไม่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้	
เวลาปฏิบัติงาน		ครบ	ປ່າຍກຳນ	ลาวัน	ขาดวัน	
ความคิดเห็นเพิ่มเติม				ผู้ประเมิน		

<u> หมายเหตุ</u> กรุณาไห้คะแนนในช่องส์เหลียมหน่าช่องที่ต้องการ (ไม่มีจุดทศนียม) , NA = ไม่สามารถประเมนได้ ผศ. พญ.กษณา รักษมณี

หัวข้อ : Workplace-based assessment

CLINICAL TEACHING MADE EASY

Workplace-based assessment

Workplace-based assessment is now widespread throughout medicine. If carried out well, such assessments reconnect teaching and testing to the benefit of the learner. But workplace-based assessment brings a unique set of challenges to medical education and requires fresh thinking about how we consider and construct assessment programmes.

his article outlines some of the principles underpinning the design of workplace-based assessment and considers some of the tools that have been adopted for use within assessment programmes. The unique challenges of workplace-based assessment are considered, in particular the thorny issue of 'reliability'.

What is workplace-based assessment?

Workplace-based assessment refers to the assessment of what doctors actually do in practice and is predominantly carried out in the workplace itself. Workplace-based assessment in the training context relies on the use of tools for gathering information about aspects of trainees' work which are then used as vehicles for offering direct, timely and relevant feedback. The collection of workplace-based assessment data is learner-led and brought together, usually in a portfolio of evidence, to inform judgments about the trainee's overall progress.

So how does workplace-based assessment fit with traditional forms of testing in medicine?

Miller (1990) provides a useful pyramidal model (*Figure 1*) for mapping assessment methods currently available in medical education and illustrates how workplace-based assessment relates to the assessment of clinical competence.

'Knows' forms the base of Miller's pyramid, the entry point in the development of expertise. This tier is best assessed using simple knowledge tests such as multiple choice questions. The next tier up 'knows

Dr Tim Swanwick is Faculty Development Lead, London Deanery, London WC1B 5DN, Visiting Fellow, Institute of Education, London University, and Visiting Professor, University of Bedfordshire and Dr Nav Chana is Senior Lecturer in the Faculty of Medicine and Biomedical Sciences, St George's University of London, and Associate Director of General Practice, London Deanery

Correspondence to: Dr T Swanwick

how' seeks to measure understanding or application of knowledge and is assessed using instruments such as unfolding patient management problems, extended matching or short essay questions. Higher up, objective structured clinical examinations assess at the 'shows how' level where students are required to demonstrate not only knowledge and understanding, but that they can bring together and manipulate relevant knowledge, skills and attitudes in a controlled situation.

The problem is that what doctors do in controlled assessment situations correlates poorly with their actual performance in professional practice (Rethans et al, 2002). Assessment of competence in a contextual vacuum is all very well but how can we know what happens in the messiness of real professional practice – what the doctor actually 'does'? This is where workplace-based assessment comes into its own.

Is it useful?

The utility, or usefulness, of an assessment has been defined as a product of its reliability, validity, cost-effectiveness, acceptability and educational impact (van der Vleuten, 1996). Utility can be applied to an entire assessment system or to an individual assessment method or component of the system. The concept is important in that no single element should be regarded

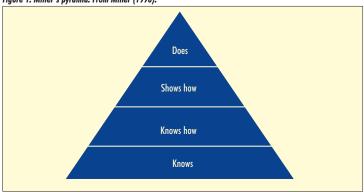
as predominant. Assessment design then inevitably leads to a trade off between individual elements. Thus, traditional approaches to maximize the reliability or reproducibility of assessments can have a negative educational impact on the learner by reducing the opportunity for meaningful developmental feedback. Workplacebased assessments offer high educational impact but might not be as reliable as other highly structured tests such as multiple choice questions.

Historically, the seductiveness of standardized testing led medical education to rely on externally administered assessments delivered at the end of programmes of training. Workplace-based assessment offers an opportunity to re-evaluate this situation and reintegrate teaching, learning and assessment (Figure 2), in other words, providing assessment that is 'built in' and not 'bolt on'.

From methods to programmes

Traditional approaches to medical assessment have been founded on the notion that domains of competence (e.g. problem solving, communication skills) are stable and generic. It was considered possible to design tests that assessed these domains separately and reliably leading to a 'one trait, one instrument' approach (Schuwirth and van der Vleuten, 2004). However,

Figure 1. Miller's pyramid. From Miller (1990).

290

British Journal of Hospital Medicine, May 2009, Vol 70, No 5

27/4/09 16:40:5

CLINICAL TEACHING MADE EASY

there has been a growing realization that competence is specific to particular clinical situations or contexts. In order to overcome this problem, it is vital to sample widely across both the content of the curriculum and the contexts in clinical care is delivered

Given the complexity of assessing professional competence it is now recognized that assessment should be construed as a programme of activity requiring the acquisition of quantitative and qualitative information from different sources. As a major contribution to such programmes, assessing doctors in their actual working environment offers the opportunity to gather information using a variety of different tools, so building a 'rich picture' of their working practices.

Workplace-based assessments will not replace standardized assessments. There are issues in relation to reliability as a result of inconsistent application of tools by different raters or assessors. There is potential conflict in the role of the trainer who is supervising the learner, but also involved in the assessment process. And there are problems of attribution when routinely collected clinical practice data are assessed. So in order to gain the benefits while mitigating the risks, a number of key issues should be considered in the design and implementation of such assessment programmes.

What to assess?

(

The areas chosen to assess in workplacebased assessment are usually expressed as a series of competencies. These should be blueprinted against the curriculum and, in the way they are expressed, should encourage learner development. Let us look at those three issues in a little more detail:

Competency-based

Workplace-based assessment is usually competency-based. Despite criticisms of competency-based education as a whole (Talbot, 2004), concerns have usually been voiced where competencies are viewed as narrow, reductionist and overly simplistic. Competencies used for designing workplace-based assessments are best written as holistic statements which are framed as 'a complex structuring of attributes needed for intelligent performance in specific situations' (Gonczi, 1994).

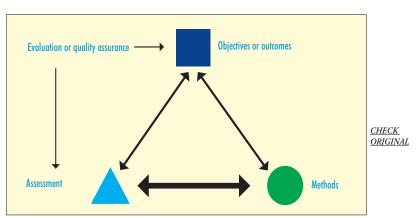

Figure 2. The educational paradigm: integrating teaching, learning and assessment.

Blueprinted

To ensure that assessments are integrated with the curriculum, competencies chosen for assessment should map directly onto the curriculum to ensure that there is both adequate coverage and widespread sampling. Some aspects of a curriculum will be more efficiently assessed through other means, clinical knowledge being an obvious case in point, however, some will be best assessed in the workplace. Indeed many aspects of professional performance such as team working, leadership and commitment to continuing professional development, are virtually impossible to assess in any other way.

Developmental

As already discussed, workplace-based assessment offers the opportunity to connect teaching, learning and assessment, and the developmental aspect of the assessment should therefore be a key feature. Developmental progressions in the literature, such as the novice to expert progression described by Dreyfus and Dreyfus (1986), may be helpful in constructing a developmental continuum of competence. Such a continuum has the advantage of explicitly illustrating the direction of travel for trainees, rather than merely pointing out the level below which they should not fall. This supports the concept of ongoing evidence collection throughout the training period, but with regular, well-circumscribed staging reviews at which the developmental framework is reviewed and the learner's progress through it judged.

So, workplace-based assessment provides useful formative and developmental

feedback but it also has a summative role and informs judgments about overall progress. This raises the tension of potentially mixing formative and summative elements, but it is possible to address this through the careful design of the assessment system. Separating the interpretation of evidence from its elicitation is one way around the problem (Wiliam and Black, 1996). In other words, when it is assessment time, the learner needs to know, and be adequately prepared for it.

How much evidence is enough?

Collecting 'sufficient' evidence is essential in making a judgment about the attainment of competence. As we have seen, sampling widely across a number of clinical and contextual situations is important to overcome the problem of case specificity. In the assessment of 'work' there is no single method that will do it all and a variety of sources of information will be needed. This gives rise to the notion of a 'tool-box' of assessment methods.

In considering individual tools it is worth recognizing that, even unstandardized, they can be made sufficiently reliable, provided the tools are used sensibly and expertly, and enough sampling occurs (van der Vleuten and Schuwirth, 2005). But it is important to remember that the tools themselves only form a small part of an overall assessment programme and attention should focus on the utility of the entire programme of assessment, not just the individual tools themselves.

Confidence in the reproducibility of judgments made on the basis of work-

British Journal of Hospital Medicine, May 2009, Vol 70, No 5

27/4/09 16:40:5

291

CLINICAL TEACHING MADE EASY

place-based assessment can be improved through triangulation. This involves using a range of different methods to collect evidence using multiple raters over a sustained period of time. Triangulation with other assessments external to the workplace is also important and an overarching assessment strategy for each training programme, in which workplace-based assessment is supported by other test methods – such as those of 'knowledge' and 'skills for clinical method', is essential.

Which methods?

(

The methods for used for providing feed-back and gathering workplace evidence in current use tend to be variations on one of four themes; observations of clinical activities, discussion of clinical cases, analysis of performance data and multi-source feedback.

Observations of clinical activities

Traditionally, clinical skills have been assessed by the 'long case' presentation. The problem of case specificity using this technique, limiting the potential to sample widely, has given rise to the miniclinical evaluation exercise or mini-CEX (Norcini et al, 1995). This tool has been developed to assess the clinical skills that trainees most often use in real patient encounters. It is based on assessment of multiple complete or partial clinical encounters observed by an educational supervisor or other clinician.

The direct observation of procedural skills (DOPS) is another widely used tool, and one of a number of similar instruments based around the assessment of reallife activities where the focus is on the skill with which the activity was performed. 'The consistent feature is that one or more assessors, who are trained in the assessment of that skill, make a judgment about a real life performance' (Postgraduate Medical Education and Training Board, 2007).

A raft of other observational tools encompassing a wide range of workplace activities are in also current use including the procedure-based assessment of the Intercollegiate Surgical Curriculum, the mini-imaging interpretation exercise of the Royal College of Radiologists and the assessment of teaching of the Royal College of Psychiatrists.

Discussion of clinical cases

The origin of the use of case-based discussion in UK training assessment systems stemmed from their use in the General Medical Council's performance procedures (Southgate et al, 2001) deriving originally from chart-stimulated recall oral assessments used in the USA and Canada. Case-based discussion is one of the evidence gathering tools used in workplace-based assessment in the UK foundation programme and is also being used in specialty training programmes such as in medicine, paediatrics and general practice.

Analysis of performance data

Norcini (2003) describes the basis for making a judgment on clinical performance data as having three potential sources; outcomes, process and volume. Outcomes of care, while being the most desirable measure, are limited by problems of attribution (to the individual), complexity, case mix and numbers. This is a particular problem in the assessment of trainee performance.

The process of care is more directly attributable to the individual doctor but effective processes do not necessarily mirror the best patient outcomes. The use of volumes of activity is premised on the basis that the more of a given activity that a doctor performs, the better their quality of care is likely to be. This basis for judgment is typified by the log books of the craft specialties such as surgery.

Multi-source feedback

The aim of using multi-source feedback to assess doctors in the workplace is to view a person's work from a variety of perspectives. In medical settings, physician colleagues (peers), co-workers and patients can be asked to complete surveys about the doctor. The person being assessed receives feedback based on his/her own aggregate ratings, usually along with average ratings of others being assessed at the same time. There is also a clear opportunity for comparing self-assessment data with those provided by raters.

Multi-source feedback tools can be subdivided into peer-rating tools, such as the mini-PAT (mini peer-rating assessment tool) used in foundation training, and patient satisfaction questionnaires, a significant number of which are in use in the UK (Chisholm and Askham, 2006).

Portfolios

Workplace-based assessments are usually collected within a structured portfolio. A portfolio comprises a dossier of evidence collected over time, which demonstrates a doctor's education and practice achievements (Wilkinson et al, 2002). There are many portfolio models (Webb et al, 2002) but in essence, if well constructed, a portfolio should chronicle the journey of a learner towards the attainment of professional expertise. A portfolio:

- Aims to serve as the reflective learning log of the learner, available to be shared with his/her educational supervisor
- Demonstrates the learner's progress towards covering the breadth and depth of the curriculum
- Acts as a repository for assessments
- Provides a framework for learning agreements between learners and teachers
- Charts a learner's progression and can help in making career choices and decisions.

The majority of portfolios used in medical education are web-based although with significant differences in structure and design between specialties and stage of training.

Quality assurance

Returning to the concept of utility, workplace-based assessment has huge strengths in the area of validity by virtue of its assessment of real or authentic material. Potentially it may have significant educational impact because of the reconnection of teaching and learning. Acceptability and cost-effectiveness are also potential winners but depend largely on how programmes are implemented. There are, however, significant issues with reliability as understood by traditional psychometric approaches. As Southgate et al (2001) point out, 'establishing the reliability of assessments of performance in the workplace is difficult because they rely on expert judgements of unstandardised material'.

In workplace-based assessment there are several specific threats to reliability:

- Inter-observer variation: the tendency for one observer to mark consistently higher or lower than another
- Intra-observer variation: variation in an observer's performance for no apparent reason (the 'good day/bad day' phenomenon)

British Journal of Hospital Medicine, May 2009, Vol 70, No 5

292

CLINICAL TEACHING MADE EASY

Case specificity: variation in the candidate's performance from one challenge to another, even when they seem to test the same attribute.

In the context of workplace-based assessment it is therefore helpful to reframe reliability as an attempt to maximize 'consistency and comparability'. Baker et al (1992) propose a number of activities that can help to do this, namely:

- Specification of standards, criteria, scoring guides
- Calibration of assessors and moderators
- Moderation of results, particularly those on the borderline
- Training of assessors, with retraining where necessary
- Verification and audit through the collection of assessment data.

It is clear, then, that the implementation of a successful workplace-based assessment programme will require training for assessors, arrangements for calibration, a procedure for the moderation of results and a raft of quality control checks. The more that teachers can be engaged in assessment, for example in selecting methodologies, generating standards and discussing criteria, the more the educational benefits of this powerful form of assessment can be realized.

Conclusions

Workplace-based assessment offers the opportunity to connect teaching, learning and assessment, provides a means for assessment of problematic areas that require evaluation of real performance in practice and is a useful component of an overall assessment programme. In order for its benefits to be realized there needs to be: clarity about what is being assessed through the identification of holistically described professional competencies; attention given to the developmental nature of the assessment; a variety of assessment tools used to gather evidence from multiple clinical contexts using multiple raters; and processes in place by which evidence can be collated, synthesized and judged at regular intervals by an educational supervisor to assess the learner's progress with consistency and comparability across assessment programmes maximized through a robust programme of quality assurance. BJHM

Conflict of interest: none.

Baker E, O'Neil H, Linn R (1992) Policy and validity prospects for performance-based assessment. Am Psychol 48(12): 1210–18 Chisholm A, Askham J (2006) What Do You Think of Your Doctor? A review of questionnaires for gathering patients' feedback about their doctor. Picker Institute, Europe

Dreyfus H, Dreyfus S (1986) Mind over machine. The Power of Human Intuition Expertise in the Era of the Computer. Basil Blackwell, Oxford Gonczi A (1994) Competency based assessment in

Gonczi A (1994) Competency based assessment the professions in Australia. Assessment in Education 1(1): 27–44

Miller G (1990) The assessment of clinical skills/ competence/performance. *Acad Med* **65**(Suppl): S63. 7

Norcini J (2003) ABC of learning and teaching in medicine. Work based assessment. *BMJ* **326**: 753. 5

Norcini J, Blank L, Arnold G, Kimball H (1995) The mini-CEX: a preliminary investigation. *Ann Intern Med* **125**: 795–9

Postgraduate Medical Education and Training Board (2007) Developing and Maintaining an Assessment System – a guide to good practice. Postgraduate Medical Education and Training Board, London

Rethans J, Norcini J, Baron-Maldonado M, Blackmore D, Jolly B, La Duca T (2002) The relationship between competence and performance: implications for assessing practice performance. *Med Educ* **36**: 901–9

Southgate L, Cox J, David T et al (2001) The assessment of poorly performing doctors: the development of the assessment programmes for the General Medical Council's Performance Procedures. Med Educ 35(Suppl 1): 2–8

Schuwirth L, van der Vleuten C (2004) Changing education, changing assessment, changing research. *Med Educ* **38**: 805–12

Talbot M (2004) Monkey see, monkey do: a critique of the competency model in graduate medical education. *Med Educ* **38:** 1–7

van der Vleuten C (1996) The assessment of professional competence: developments, research and practical implications. *Advances in Health Science Education* 1: 41–67

van der Vleuten C, Schuwirth L (2005) Assessing professional competence: from methods to programmes. *Med Educ* **39:** 309–17

programmes. Med Educ 39: 309–17 Webb C, Gray M, Jasper M, Miller C, McMullan M, Scholes J (2002) Models of portfolios. Med Educ 36(10): 897–8

Wilkinson TJ, Challis M, Hobma SO, Newble DI, Parboosingh JT, Sibbald JG, Wakeford R (2002) The use of portfolios for assessment of the competence and performance of doctors in practice. *Med Edua* 36: 918–24

Wiliam D, Black P (1996) Meanings and consequences: a basis for distinguishing formative and summative functions of assessment? Br Educ Res J 22: 537–48

KEY POINTS

- Workplace-based assessment is now widespread across all specialities and all stages of training.
- Workplace-based assessment offers the opportunity to connect teaching, learning and assessment.
- Workplace-based assessment has a dual function of offering focussed and timely feedback to trainees as well as providing data to support more long range judgments about trainee progress.
- Workplace-based assessment requires new ways of thinking about reliability based on maximizing
  consistency and comparability.

London Deanery

This series of articles for clinical teachers was originally commissioned as a suite of e-learning modules for the London Deanery. Both the series and e-learning modules were designed and edited by Judy McKimm and Tim Swanwick.

The London Deanery e-learning modules for clinical teachers are open access and available at www.londondeanery.ac.uk/facultydevelopment Each module takes 30—60 minutes to complete and proof of completion is available in the form of a printed certificate.

British Journal of Hospital Medicine, May 2009, Vol 70, No 5

293

BJHM_290_293_CTME_work.indd 293

27/4/09 16:40:55

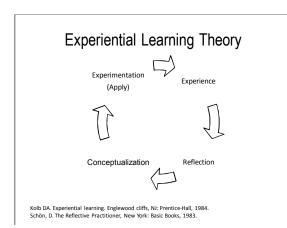
(

รศ. ดร.นพ.เชิดศักดิ์ โอรมณีรัตน์

หัวข้อ : Summary

Summary

นพ. เชิดศักดิ์ ไอรมณีรัตน์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

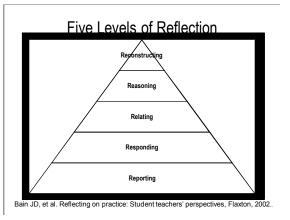

A complex and deliberate process of thinking about and interpreting experience in order to learn from it.

This is a conscious process which does not occur automatically, but is in response to experience and with a definite purpose.

Reflection is a highly personal process, and the outcome is a changed perspective, or learning.

Atkins and Murphy (1995)

Summary of the Workshop

- Morning
  - -OSCE
  - -Long case exam
- Afternoon
  - Portfolio
  - Clinical performance ratings
  - Workplace-based assessment

Shee.si.mahidol.ac.th

cherdsak.ira@mahidol.ac.th

Question & Comments

ดูนย์ดวามเป็นเลิดด้านการศึกษาวิทยาดาสตร์สุขภาพ (ดดว) Siriraj Health science Education Excellence center (SHEE)

ฝ่ายการศึกษาก่อนปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สำนักงาน: ตึกอดุลยเดชวิกรม ชั้น 6 (ห้อง 656)

Tel. 02 419 9978, 02 419 96637 Fax. 02 412 3901

shee.mahidol@gmail.com

mahidol.shee

SHEE FC

